۱۰۵۱ یک کتاب قرابادین شفائی

اجزا مساوی یکدیگر کوفته بروغن بادام چرب کند و باسه وزن ادویه
عسل مصفی بسرشند شربتی دو درم **اطریفل کشنیزی** معده را قوت
دهد و درد سر و درد گوش [illegible] چشم را که سبب آن بخار باشد نافع
بود **صفت آن** پوست هلیله کابلی پوست بلیله هلیله سیاه آمله مقشر
پوست هلیله زرد کشنیز خشک اجزا مساوی کوفته بیخته باروغن بنفشه یا بادام
چرب کرده باسه وزن عسل کف گرفته بسرشند و بعد از دو ماه استعمال کنند
اطریفل مقل جهة بواسیر عظیم نافع باشد **صفت آن** پوست هلیله زرد
پوست بلیله آمله مقشر از هر یک ده درم مقل سی درم مقل را در آب کنند
تا بگدازد و شصت مثقال عسل اضافه کند و بجوشاند تا بقوام آید و داروها
کوفته بیخته بآن بسرشند **اطریفل مقل ملین** طبع را نرم کند و بواسیر را نافع
باشد **صفت آن** پوست هلیله کابلی پوست هلیله زرد پوست بلیله هلیله سیاه
آمله مقشر افتیمون اسطوخودوس از هر یک ده درم مقل و فلوس خیارچنبر
از هر یک سی درم مقل و فلوس در آب کنند تا حل سازند و با عسل مصفی بقوام
آورند و داروها کوفته بیخته باروغن بادام چرب کرده بدان بسرشند
شربتی از یک مثقال تا چهار درم **اطریفل ریدان** کو [illegible] بزرگ و [illegible]

...یک پنج درم قنبیل ترمس افسنتین درمنه ترکی افتیمون نمک نفطی خردل
تخم حنظل سعد راسن از هر یک سه درم کوفته بیخته با ۳ وزن آن عسل مصفی
برسشند شربتی از دو مثقال تا چهار مثقال بحسب مزاج نافع باشد اطریفل
مقل نوعی دیگر پوست هلیله زرد پوست هلیله کابلی هلیله سیاه
آمله منقا از هر یک پنج درم تربد سفید هفت درم مصطکی ۳ درم مقل ازرق
و روغن بادام از هر یک بیست درم عسل سفید مصفی بقدر احتیاج مقل را در
آب کند یا حل کند و داروها را کوفته بیخته بروغن بادام چرب کرده مقل را
با عسل بقوام آورند و اجزا را بدان برسشند شربتی دو مثقال اطریفل افتیمون
بیماریهای سوداوی را عظیم نافع بود و سیاهی موی را نگاه دارد که زود
سفید نشود صفت آن هلیله کابلی پوست بلیله آمله مقشر از هر یک
ده درم سنای مکی تربد سفید افتیمون از هر یک پنج درم شیطرج هندی
۳ درم بسفایج فستقی یک درم انیسون نمک هندی از هر یک دو درم
کوفته بیخته بعسل برسشند شربتی یک مثقال تا چهار درم اطریفل عدوی
...ناق و ضماد ... را سود دارد صفت آن هلیله سیاه پانزده درم
مقشر ... عد و ... سفند ... خشک
...

یکدرم قسط فلفل دار فلفل از هر یک نیم درم مصطکی ۳ درم حب الغار ده درم
وزعفران از هر یک دو درم کوفته بیخته بعسل برسشند شربتی یک فندق
در آب گرم نافع بود اثاناسیا که بوجاع کبد و طحال و معده و اسهال (ودرم زیره)
بلغمی و سعال مزمن و نفث دم و خدر و وجع کلیه و مثانه و ریو و بواسیر (ورم زیره)
را نافع باشد و بادها بشکند و دردها ساکن کند صفت آن مر افیون
زعفران جند بیدستر بزر البنج قسط قردمانا خشخاش غافت
شاخ بز سوخته جگر کرگ خشک کرده مجموع مساوی انجره کوفته (آشریجه کال، بنکیکیون، سفید)
بکوبند ... اصلیت بگذارند در شراب و با عسل مصفی معجون
سازند و بعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی نیم مثقال با یک درم
آب سیب اثاناسیا صغیری منافع آن قریب بمنافع کبری است
صفت آن سعد زعفران قسط سنبل افیون سلیخه از هر یک چهار درم
عصاره غافت هشت درم اصل السوس دوازده درم کوفته بیخته (جدوا، تریاک، بدل دارچینی، زنجبیل)
بعسل معجون سازند شربتی مقدار یک فندق و در نسخه دیگر عود
بلسان و مر از هر یک چهار درم اضافه نموده اند اطریفل ملین
... هلیله کابلی آمله مغشر هلیله سیاه و مصطکی ...

از هر یک پنج درم اجزاء کوفته بیخته باسه وزن ادویه عسل مصفا
معجون سازند اطریفل دیگر هلیله سیاه پوست هلیله زرد پوست
بلیله پوست هلیله کابلی آمله مقشر ریوند چینی از هر یک پنج
مثقال انیسون دو مثقال مصطکی ۳ مثقال رب السوس دو مثقال
و نیم مغز تخم خیارین دو مثقال و نیم کوفته بیخته بعسل علی الرسم
معجون سازند اطریفل کبیر بواسیر را نافع بود و لون نیکو کند
و باه را زیاده کند و معده و امعا و مثانه را قوت دهد و طعام
را هضم کند صفت آن هلیله سیاه پوست بلیله پوست هلیله
کابلی آمله مقشر فلفل دار فلفل از هر یک سه درم زنجبیل بسباسه
بوزیدان شیطرج هندی شقاقل تودری سرخ و زرد لسان
العصافیر مغز حب القلقل پنجه مقشر خشخاش سفید بهمن سرخ
بهمن سفید قند از هر یک ده درم کوفته بیخته با روغن بادام
و روغن گاو چرب کرده بعسل سرشند و بعد از دو ماه استعمال
کنند اطریفل صغیر استرخاء معده و بواسیر را نافع بود و
... را نیکو کند و لون را صاف کند صفت آن پوست بلیله

از هر یک هفت درم شیطرج هندی زرنباد غاریقون نوشادر از هر یک ۳ درم
انیسون مصطکی قرنفل جوز بوا سنبل الطیب از هر یک دو درم کوفته بیخته
بسرشند شربتی پنج درم اطریفل ماهون بهق سفید و برص را سود دهد و
سیاهی موی نگاه دارد و امراض بلغمی را نافع باشد صفت آن پوست هلیله کابلی
بیست درم پوست بلیله آمله مقشر از هر یک ده درم بوزمک کابلی مقشر پنجاه درم شیطرج
هندی سعد زنجبیل از هر یک ۳ مثقال ساذج هندی پنج درم بسفایج فستقی
اسطوخودوس از هر یک هفت درم غاریقون شش درم قسط ۳ درم مصطکی
کندر ابنسون قرنفل جوز بوا از هر یک دو درم فلفل دار فلفل بار مشک از هر یک
چهار درم کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی از ۳ درم تا چهار درم اطریفل دیگر
که عرق مدنی را سود دهد و اگر ده روز پیاپی استعمال کند ماده این علت را
پاک کند صفت آن پوست هلیله کابلی پوست هلیله زرد آمله مقشر تربد
سفید زنجبیل فنیل مساوی یکدیگر کوفته بیخته بروغن بادام چرب کرده
بسرشند باعسل شربتی ۳ درم ایارج فیقرا اعضای غذا را پاک کند و فضول
از دماغ فرود آورد و لقوه و گرانی گوش و زبان او استرخاء مثانه و معده و سایر
اعضاء و اوجاع مفاصل و قولنج را نافع باشد صفت آن سنبل الطیب دارچینی
... ... مصطکی اسارون زعفران از هر یک ...

ایارجات تمام تحفة السعید با گوشت خروس یا کهره زعولدی وجل داخلند

صبر سقوطری دو وزن ادویه کوفته وبیخته در ظرف ابگینه کند و قوت آن تا چهار سال

باقی میماند شربتی دو درم بعسل و آب گرم **ایارج لوغاذیا** صرع و مالیخولیا و

فالج وسکته ورعشه ولقوه وتشنج وجذام وداء الفیل وبرص وبهق

وقوانا وسقعه وصداع وسقبقه ودوار وصمم وشهوة کلبی وعسر النفس

ودرد گرده ومثانه ونقرس ومفاصل وعرق النسا وسوء العینیه ودرد گوش

وداء الثعلب وداء الحیة وریشهای کهن بدن را نافع بود وحیض بگشاید و

این مسهل مبارکست واسهال رانرحمت باشد **صفت آن** شحم حنظل پنجدرم

پیاز عنصل مشوی غاریقون سقمونیا خربق سیاه اشق اسقوردیون از هر یک چهار

درم و نیم افتیمون کمادریوس مقل صبر از هر یک ۳ درم حاشا بیو فاریقون

ساذج هندی فراسیون جعده سلیخه فلفل سفید دار فلفل زعفران دارچینی

بسفایج فستقی فلفل سیاه جاوشیر جند بیدستر فطراسالیون زراوند طویل

عساره افسنتین فرفیون سنبل الطیب حماما زنجبیل از هر یک دو درم حنطیانا

اسطوخودوس از هر یک کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی چهار مثقال با آب

گرم بعد از شش ماه استعمال کنند **ایارج لوغاذیا** بنسخه دیگر متعارف

منافع هر دو قریب یکدیگر است **صفت** شحم حنظل سقمونیا صبر از هر یک پانجدرم

حاشا دو درم اسیابان

حاشا دو درم فراسیان بسفایج فستقی سلیخه از هر یک هفت درم فلفل سیاه دار فلفل

سنبل الطیب زعفران دارچینی فطراسالیون از هر یک چهار درم جاوشیر سکبینج

اصاره افسنتین اسطوخودوس کمادریوس اسقوردیون از هر یک پنجدرم زنجبیل

جندبیدستر زراوند طویل جنطیانا رومی از هر یک ۳ درم کوفته بیخته بعسل

بسرشند و بعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی چهار درم با یکدرم نمک طعام با طبیخ

افتیمون **ایارج جالینوس** منافع از لوغاذیا بیشتر است لقوه وفالج وتشنج

واسترخاء مثانه وامراض بلغمی وسوداوی را سود دارد وسلسل بول باز دارد

واخلاط غلیظ ولزجه از بدن پاک کند **صفت آن** شحم حنظل غاریقون

بصل الفار اشق سقمونیا خربق سیاه فرفیون بیو فاریقون از هر یک شانزده

درم بسفایج کمادریوس افتیمون سلیخه از هر یک هفت درم سکبینج زراوند

طویل مدحرج فلفل سیاه وسفید دار فلفل دارچینی جاوشیر جندبیدستر

فطراسالیون از هر یک چهار درم بعضی اطبا زعفران وصبر هر یک دانک میکنند مجموع

در مثلث حل شده ادویه کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی دو مثقال تا چهار درم باغبر لؤلؤی

۸ **اغبر لؤلؤی** جرب وسبل وشرناق وضعف باصره را نافع باشد **صفت آن** توتیا

کرمانی شسته وشبح محرق مغسول از هر یک ده درم مروارید ناسفته ۸ ...

کرم و ترح و قرحه را نافع است صفت آن سفیداب ارزیز هشت درم اقلیمیا نقره صمغ

عربی از هر یک چهار درم روی سوخته یکدرم بسباسه و افیون از هر یک دو درم

صلایه کرده استعمال نمایند ابکامه که همین خاصیت دارد صفت آن

شادنج مغسول ۳ درم بسباسه اقلیمیا نقره افیون سرمه اصفهانی از هر یک

یک درم صمغ عربی انزروت از هر یک دو درم سفیداب ارزیز هشت درم صلایه

کرده استعمال نمایند ابکامه معده را قوة دهد و بلغم را دفع کند اشتهای طعام

آورد صفت آن نان گرم در کوزه آب ندیده کرده بگذارند تا سبز شود و بعد از آن

در سرکه خمیر کنند و در آفتاب نهند و تا ده روز سرکه بران بریزند و ده روز

دیگر بدو شاب حمیران تازه کنند و ده روز دیگر بشیره انگور حمیران تازه کنند

بعد از آن ادویه حاره کوفته بیخته بر سر آن ریزند و چون خواهند

ابکامه رقیق گیرند ازین خمیر مقدار یکمن بگیرند و ۳ من سرکه گیرند بر سر آن

ریزند و کیسه پر از داروهای گرم کوفته در آن اندازند و بعد از چهل

روز که در آفتاب گذاشته باشند استعمال نمایند باب الباباد مرج

پرورده معده و جگر و رحم و احتباس طمث را نافع باشد و ریاح غلیظه را

دفع کند و سده جگر و سپرز را بگشاید صفت آن زنجبیل دارچینی

افیون چندبیدستر عاقرقرحا فلفل دار فلفل سلیخه موم المجوس ...

قسط لبنی جاوشیر زعفران از هر یک شش درم حلبه هشت درم بازرد درم دوازده درم

مروارید ناسفته دو درم عسل مصفی دو وزن ادویه کوفته بطریق معمول معجون

سازند برش عصا نسخه شیخ ابو علی زکام و نزله را نافع باشد اوجاع را

ساکن گرداند و قطع خون ریختن کند صفت آن فلفل سفید و سیاه بزر البنج از

هر یک بیست مثقال افیون ده مثقال زعفران پنجمثقال سنبل الطیب عاقرقرحا

فرفیون از هر یک یکمثقال کوفته بیخته با ۳ چندان عسل مصفی برشند و بعد از

شش ماه در میان جو گذاشته باشند استعمال نمایند بنادق البزور حرقة

بول و قروح کلیه و مثانه و عسر البول را نافع بود صفت آن مغز تخم خربزه

ده درم مغز تخم خیار پنج درم مغز دانه کدو و بزر البنج تخم خرفه تخم خطمی

تخم خیارین مغز بادام مقشر کثیرا نشاسته رب السوس خشخاش گل ارمنی

تخم کرفس از هر یک دو درم بکوبند و بنادق سازند شربتی ۳ درم بشراب خشخاش

بنادق کندری و اسهال معده را نافع بود صفت آن مازوی سبز یکدرم

کندر و کوفارح از هر یک پنج درم افیون چهار درم حب الآس ده درم کوفته

بیخته بنادق سازند از هر کدام ۲ دانگ بنادق دیگر قولنج بادرا تسکین کند

صفت آن چندبیدستر شونیز نانخواه کمون افیون مساوی کوفته بیخته

صفت آن تخم کاهو تخم خرفه افیون مساوی یکدیگر کوفته بیخته بلعاب
بزر قطونا سرشته ~~شونیز ناخواه کمون افیون~~ بنادق سازند
بهر یکی ۲ دانک **بیش از ترکیب** حکماء هند است و از جهت جذام عظیم
النفع است **صفت آن** هلیله سیاه شیطرج هندی از هر یک دو درم دار فلفل
بیخ درم بیش سفید دو درم و نیم کوفته بیخته بروغن گاو چرب کرده و بعسل
مصفی علی الرسم معجون سازند شربتی یکمثقال **بوزرجلی این ترکیب** نیز
از حکمای هند است و همان خاصیت دارد **صفت آن** هلیله بلیله شیطرج
هندی آمله از هر یک چهار درم جوز بواحیر بو افشور کندر حوفو فلفل
دار فلفل نار مشک کندش عصاره اسقیل سادج هندی از هر یک بیست
مثقال بیش سفید چهار مثقال کوفته بیخته بعانید معجون سازند شربتی
یکمثقال **برود حصرم** جرب و بیاض و دمعه و سلاق و سبل و ظفره را نافع
بود **صفت آن** توتیای کرمانی مغسول ده درم پوست هلیله زرد
زنجبیل زرد چوبه از هر یک بیخ درم دار فلفل مامیران حینی از هر یک ۳ درم
نمک هندی یکدرم کوفته بحریر بیخته بیست روز در آب غوره پرورند
و در سایه خشک کنند و دیگر باره کوفته بیخته استعمال نمایند **برود بنفشه**
[illegible] **صفت آن** بنفشه کشنیز خشک [illegible] کرده صمغ عربی

کثیرا از هر یک یکدرم نشاسته ۳ درم کوفته بیخته بیخ نوبت در بهی کدر پرورند و خشک
کنند و دیگر باره سایند و بحریر بیخته استعمال نمایند **برود دوی** قرحه و موسرحها
نافع باشد **صفت آن** سفید اب ارزیز پانزده درم اقلیمیا ده درم صمغ عربی هفت
درم و نیم شادنج مغسول روی سوخته نشاسته افیون از هر یک دو درم صلایه
کرده استعمال نمایند **برود معد** استخوان هلیله کابلی سوخته ۳ درم فک
اندرونی ماز و از هر یک یکدرم و نیم کوفته بیخته استعمال نمایند **برود باصری**
قوة باصره بیفزاید و محافظت چشم کند **صفت آن** توتیا مارقیشا اقلیمیا
نقره از هر یک بیخ درم سنبل سادج هندی زعفران از هر یک یکدرم مروارید ناسفته
دو درم کافور دانک مشک خالص دانک صلایه کرده استعمال نمایند **برود احمر**
چشم را خنک گرداند و سوزش باز دارد **صفت آن** شادنج مغسول ده درم روی
سوخته بیخ درم مروارید ناسفته یکمثقال نبات یکدرم صلایه کرده استعمال کنند
برود اسود دمعه باز دارد و بیاض ببرد **صفت آن** سرمه توتیای مغسول از هر یک
دوازده درم مروارید ناسفته دو درم سادج هندی یکدرم زعفران نیم درم
مرقیشا هشت درم مشک کافور از هر یک دانکی صلایه کرده استعمال نمایند
باسلیقون کبیر تاریکی چشم و ابتدای آب و دمعه و جرب و سبل و ظفره و شعر
را نافع باشد **صفت آن** کف دریا اقلیمیاء نقره از هر یک ده دانک نمک [illegible]

قوة باصره

سوزش چشم

سادج هندی سفیداب ارزیز فلفل دار فلفل سنبل الطیب سرمد اصفهانی از هر یک دو درم
غک هندی قرنفل دوالدار از هر یک یکدرم صبر عصاره مامیثا مس سوخته از هر یک
بخدرم مامیران نوشادر زرد چوب از هر یک ۳ درم پوست هلیله زرد چهار درم
کوفته بحریر بیخته استعمال نماید باسلیقون صغیر منافع آن قریب بنافع کبیر است
صفت آن اقلیمیاء نقره بخدرم روی سوخته دو درم و نیم سفیداب ارزیز
غک اندرانی نوشادر جعده فلفل دار فلفل از هر یک نیم درم کوفته بحریر بیخته
استعمال نماید نوعی دیگر تاریکی چشم و دمعه و جرب و حکه را نافع است
صفت آن شادنج مغسول دو درم دم الاخوین دانکی روی سوخته دار فلفل
سنبل الطیب از هر یک نیم درم سادج هندی دو دانک قاقله مشک از هر یک
دانکی کافور نیم دانک کوفته بحریر بیخته استعمال نماید ربو ما و مدد را
نافع باشد و خرمان بنشاند و ربوع ماده کند و حشیره را همه در روز باصلاح آرد
صفت آن شیاف مامیثا و انزروت از هر یک ده درم کتیرا یکدرم زعفران
دو درم افیون نیم درم کوفته بیخته باب باران بسرشند و در وقت حاجت
باسفیده تخم مرغ حل کنند و استعمال بخوری که تولد و زکام حار را نافع
باشد صفت آن سپوس گندم آرد جو آرد باقلا صندل سفید سرخ
... از هر یک نیم درم کافور دانکی کوفته بیخته ... درم که خم ...

باز خشک کرده کوفته بیخته بگلاب بسرشند حب سازند و در وقت حاجت
بر آتش نهند و سر بخار آن بدارند بخوری که مقوی ذهن و دماغ است
و خفقان و غش و ضعف حواس را نافع بود صفت آن عود هندی قسط
شیرین صندل سفید از هر یک یکدرم مشک کافور از هر یک نیم درم کوفته بیخته
بگلاب بسرشند و گلولها سازند و بخور کنند بخوری که زکام و نزله را باز
دارد نافع باشد صفت کندر میعه یابس مر قسط سندروس اجزا مساوی کوفته
گلولها سازند و بر آتش نهند و سر بخار بدارند بخوری که بر استسقا معین باشد
صفت میعه سایله بازرد حب الغار کوفته بعسل بسرشند و بعد از ظهر
۳ روز متوالی هر روز یکدرم بخور کنند و بعد از آن مباشرت نماید بخوری
که همین خاصیت دارد صفت سداب خشک کوفته باکل اخته و پیه خوک موم
بسرشند و بخور کنند بخوری که مشیمه و بچه مرده بیرون آورد صفت آن
مر بازرد جاوشیر کوکرد مساوی کوفته بیخته بزهره گاو بسرشند و گلولها
سازند و در زیر طغار سوراخ کرده دود کنند و فرج را بر آن سوراخ نهند
نافع باشد معجون جوارش پرورده معده و جگر و وجع ظهر و مفاصل و قولنج
ولقوه و نسیان و وجع گلمه را نافع باشد لون را صافی کند و بوی دهن
خوش کند و معده و باه را قوت دهد و حفظ زیاده کند و بول براند ...

بشکند صفت آن آب انگور صد من گوشت طفلی فربه بختج بیست من عود
خام ده درم جوز بوا زعفران مصطکی خولنجان از هر یک پنج درم سلیخه
یکدرم خیربوا کبابه زرنباد قرنفل سعد بسباسه از هر یک ۳ درم زنجبیل
دارچینی سنبل الطیب عاقرقرحا از هر یک یکدرم عسل ده رطل گوشت را در آب
انگور بجوشانند تا مهرا شود و ادویه نیم کوفته در کیسه کنند و سر کیسه
را محکم ببندند و در آن اندازند و لحظه بدست بمالند و یکرطل گلاب اضافه
نمایند و صاف سازند و در خم ریزند و بعد از شش ماه استعمال کنند
واگر خواهند مرغ و کبوتر بچه و امثال اینها اضافه نمایند و از گوشت
گوسفند کم کنند بلع المقیم **باب الثانی تریاق فاروق** و آنرا تریاق کبیر
گویند مضرت گزیدن افعی و عقرب و رتیلا و سگ دیوانه و همه جانوران
زهردار دفع کند و دافع مضرت همه زهرهای کشنده و جذام و فالج و صرع
و سکته و لقوه و رعشه و مالیخولیا و ضیق النفس و خناق سوداوی
و بلغمی و استسقا و یرقان سددی و دوار و صداع و قولنج و درد گرده
و مثانه را سود دهد و سنگ گرده و مثانه را بریزاند و سدهٔ جگر
و سپرز بگشاید حیض براند و بواسیر و بادهای غلیظ که در احشا بود
دفع کند و درد صلب جگر و سپرز را تحلیل دهد و هیضه باز دارد

و حب القرع را دفع کند و شهوة کلی و ناقص و حمیات بلغمی و سوداوی و جمیع امراض
سوداوی و بلغمی را نافع باشد و حرارت غریزی برافروزد و روح را قوه دهد و
باه را برانگیزد اما مقدار شربت تریاق کبیر در هر مرضی آنست که در سرفه کهنه و درد
سینه و پهلو که سبب آن باد غلیظ یا بلغمی باشد مقدار یک ترمس با ماء العسل
دهند و از جهت گزیدن مار و عقرب و رتیلا و سگ دیوانه یکمثقال در شراب
دهند و زنبور گزیده را در سرکه دهند و در سرکه حل کرده بر موضع مالند
و از جهت دفع مضرت ادویه سمیه مثل افیون و شوکران و فرفیون و زرانج
و امثال اینها در شراب دهند و در یرقان سددی یک ترمس در طبیخ اسارون
دهند و در استسقا یک فندق در سرکه دهند و از جهت فالج و لقوه
و رعشه در ماء الاصول دهند و از جهت جذام در ماء الجبن و خداوند حب
القرع را در طبیخ فیسوم دهند در ناقص و حمیات بلغمی و سوداوی یک ترمس با آب گرم
یا شراب دهند و در قولنج و نفخ معده و مغص ریحی و سقوط شهوة و ربو و
انقطاع صوت و برص یک ترمس با ماء العسل یا شراب دهند و در ضیق النفس
با سکنجبین عنصل و در صرع و صداع و شقیقه یک ترمس در آب گرم دهند
و خداوند هیضه را دو دانگ در شراب سیب دهند و از جهت احتباس
طمث و اخراج جنین میت در طبیخ ابهل یا مشکطرامشیع یا شراب دهند

> جمیع گزندگان و جانوران

امراض اندک یک طسوج و بباران یکمثقال باشد **صفت آن** اقراص عنصلی چهل
و هشت مثقال اقراص افعی اقراص اندرون خورون و فلفل و افیون و دار چینی
از هر یک بیست و چهار مثقال ورق گل سرخ تخم شلغم بری توم بری اسقاردیقون
رب السوس روغن بلسان از هر یک دوازده مثقال زعفران زنجبیل ریوند
چینی قیطافلن فودنج جبلی فراسیون فطراسالیون قسط فلفل سفید اسطوخودوس
دار فلفل مسکطرامشیع کندر ففاح اذخر صمغ البطم سلیخه السود اسنبل الطیب جعده
از هر یک شش مثقال لبنی تخم کرفس سلیسیا لیوس حرف بابلی کمادریوس کمافیطوس
نانخواه عصاره لحیه التیس ناردین ساذج هندی موفو حنطیانا رازیانه
گل مختوم زاج محرق حماماج حب بلسان هیوفاریقون صمغ عربی
فردمانا انیسون اقاقیا از هر یک چهار مثقال و اگر نه مثقال کنند بهتر بود جند
بید ستر دوقو قیر مقر الیهود جاوشیر فنطوریون دقیق زراوند مدحرج سکبنج
از هر یک دو مثقال عسل از کل حاشا باشد دو رطل شراب ریحانی هشت رطل بوزن
بغداد که هر یکی رطلی از آن نود مثقال بود صمغها و عصارها و اقراص را در شراب
جنبانیده تا حل شود و عسل بر سر آن کنند و یکشبانه روز بگذارند و بعد از آن
ادویه کوفته بیخته بروغن بلسان چرب کرده در یکدیگر سرشند و بعد از آن
[illegible] شش ماه استعمال کنند و بعضی گفته اند که پیش از پنج سال استعمال

نباید کرد و بعضی گویند که بعد از دوازده سال استعمال باید کرد و آن زمان در غایت
خوبی و قوت باشد تا سی سال و چون از سی سال گذشته تا شصت سال قوه آن
باقیست حکم آن حکم معاجین کبار باشد از جهت جمیع امراض مذکوره الا رفع
سموم و گزیدن جانوران **تریاق گل مختوم** کسی را که زهر داده باشند این تریاق — کسی که زهر دهند
بدهند قی آورد تا بدن او از آن زهر پاک شود و بدین توان دانست که زهر
داده اند یا نه اگر زهر داده باشند قی آورد و اگر نه نه **صفت آن** گل مختوم و حب
الغار ایرسا مساوی کوفته بیخته بعسل بروغن گاو چرب کرده بعسل بر سرشند شربتی
مقابل فندق **تریاق اربعه** دفع مضرت جانوران زهرناک کند و بادها بشکند و
قولنج بگشاید و اخراج جنین میت کند و تسهیل ولادت کند و جمیع امراض بارده
را نافع باشد **صفت آن** جنطیانا حب الغار زراوند طویل مر مکی مساوی کوفته
بیخته بعسل معجون سازند شربتی یکمثقال در آب گرم **تریاق ثمانیه** بعد از تریاق
اربعه ساخته اند و منافع این بیشتر آن منافع است **صفت آن** زراوند طویل
ریوند چینی پوست بیخ کبر حب الغار مر صافی قسط تلخ جنطیانا زرد چوبه
مساوی یکدیگر کوفته بیخته بعسل مصفی علی الرسم ترکیب کنند شربتی یکمثقال
تریاق سرطان گزیدن کلب را نافع باشد **صفت آن** سرطان محرق [illegible]
[illegible] کنند جنطیانا از هر یک پنج درم کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی یکمثقال

تریاق عسکری جهت کزیدن عقرب نظیر ندارد صفت آن پوست بیخ کبر
جنطیانا زراوند مدحرج افسنتین طرثوث مساوی یکی بکر کوفته بیخته
بعسل سرشند تریاق دیکر همین منفعت دارد صفت آن تخم سداب زراوند
طویل حب الغار جنطیانا پوست بیخ کبر افسنتین رومی زرد چوب تخم حنظل
فاشرا مساوی یکی بکر کوفته بیخته بعسل سرشند تریاق دیکر که همین خاصیت
دارد صفت آن مغز کرده کان شیری از هر یک یکدرم کوفته سداب حلتیث
مر از هر یک پنج درم با مخیج بکوبند تا معجون شود شربتی ۳ درم بشراب تریاق دیکر
که در کزیدن عقرب نفعی تمام دارد صفت آن جنطیانا زراوند حب الغار
مرمکی قسط فودنج سداب جندبیدستر عاقرقرحا شونیز زنجبیل فلفل
حلتیث مساوی کوفته بیخته بعسل سرشند شربتی مقابل یکجوز بشراب ریحانی
تریاق دیکر که همین فایده دارد زراوند مدحرج پوست بیخ کبر سه درم کوفته
باشراب بیامیزند و بنوشند تریاق دیکر که از جهت کزیدن رتیلا نافع باشد
صفت آن شونیز ده درم دوقو زیره کرمانی از هر یک پنج درم ابهل و حوز
عنکبوت
السرو از هر یک ۳ درم سنبل الطیب حب الغار زراوند مدحرج حب بلسان
دارچینی جنطیانا تخم خندقوقی تخم کرفس از هر یک دو درم کوفته بیخته
...

تریاق کبیر است صفت آن انیسون ده درم فلفل ۳ درم زراوند مدحرج و جند
بیدستر از هر یک یکدرم کوفته بیخته بشراب معجون سازند شربتی مقابل یکجوز
تریاق دیکر که کزیدن عقرب را نافع باشد صفت آن ریوند چینی زراوند
طویل پوست بیخ کبر عاقرقرحا مساوی کوفته بیخته شربتی یکدرم بعسل سرشند
معجون سازند تریاق که دافع مضرت افیون وسکت صفت آن حلتیث
تریاکی
جندبیدستر ابهل مساوی کوفته بیخته بعسل معجون سازند شربتی یک
فندق در شراب کهنه تریاق ذهب مروارید ناسفته مرجان کاهربا عقیق
شب علج طباشیر سفید طرائیث کشنیز خشک بریان کرده صندل سفید
بهمن سرخ و سفید فوفل سعد کوفی زیره کرمانی مد مد مصطکی کرویا
مازو سبز کل ارمنی شادنج عدسی صمغ عربی آرد کنار آرد سنجد حب الاس
عنبر دانه عناب بریان کرده پوست بیرون پسته تخم زرشک از هر یک ۳ درم
ورق نقره یکدرم تخم خرفه بریان کرده خشخاش سفید از هر یک پنج درم
بزر البنج عود خام از هر یک درم رب برشیرین رب سیب شیرین رب مورد
مساوی معجون سازند باب الثانی در بطوس اوجاع کبد و معده و طحال
و کلیه و رحم و نسیان و تاریکی چشم و ربو و صداع و جمیع امراض و
زعیفی دل که از کار بیفتد حرکت نزله ... خون شکم
طپش دل

باردو رطب را نافع است و قولنج بگشاید و استسقا که از سردی و ضعف جگر باشد
زایل کند و اسهال آن چی منفت باشد و ادرار بول و حیض کند و بادها را
دفع کند و سده جگر و سپرز و سنگ گرده و مثانه بریزاند و حرارت غریزی
را تقویه کند و بدن را از اخلاط پاک کند و رنگ را نیکو کند صفت آن
صبر سقوطری پانزده درم غاریقون سفید بیست درم زعفران دارچینی وج مصطکی
روغن بلسان از هر یک ۳ درم ریوند چینی یکدرم و نیم عود بلسان از
هر یک ۳ فربیون فلفل سفید و سیاه دارفلفل جنطیانا حب بلسان فقاح
اذخر موحاما از هر یک دو درم کمادریوس قسط افیتمون از هر یک چهار درم
اسارون سلیخه سقمونیا از هر یک شش مثقال سنبل الطیب ۳ درم و نیم ادویه
کوفته بیخته بروغن بلسان چرب کرده با سه چندان عسل مصفی بسرشند شربتی
چهار مثقال باشد و قوة این تا چهار سال باقی باشد ثیادریطوس منفعت
این قریب بمنفعت آن یکی است صفت صبر سقوطری سی درم غاریقون بیست درم
زعفران وج دارچینی مصطکی سورنجان سلیخه از هر یک ۳ درم کمادریوس فلفل
ابیض اسارون عود بلسان از هر یک دو درم فلفل سیاه جند بیدستر
از هر یک چهار درم ریوند چینی مو سنبل الطیب از هر یک یکدرم عسل
[illegible] ادویه شربتی چهار درم به آب گرم باب الجیم جوارش شهریارن سردی جگر

ومعده و قولنج و عسر البول را نافع باشد صفت آن قرنفل قرفه دارچینی
سلیخه سنبل الطیب جوزبوا هیل مصطکی قاقله حب بلسان زعفران از
هر یک چهار درم و نیم سقمونیا ۳ درم تربد سفید و حب النیل از هر یک
هشت درم قند سفید بوزن ادویه کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی
چهار مثقال با هفت مثقال باب گرم دهند جوارش اترج معده
را قوة دهد و اشتهای طعام آورد و بوی دهان خوش کند
صفت آن پوست اترج خشک کوده سی درم قرنفل جوزبوا دارفلفل قرفه
قاقله خولنجان مصری زنجبیل از هر یک یکدرم مشک دو دانگ کوفته
بیخته بعسل بسرشند جوارش عود بادها بشکند و خفقان و دلتنگی
زایل کند صفت آن عود هندی رازیانه تخم کرفس وج سنبل الطیب
از هر یک یکدرم مشک دو دانگ کوفته بیخته بعسل بسباسه نارمشک
سعد فرنجمشک زریب زرنباد از هر یک یکمثقال دارچینی زنجبیل فلفل
قرنفل مصطکی از هر یک دو درم گاوزبان نیم درم کافور دانگی مشک
دو دانگ کوفته بیخته بعسل بسرشند جوارش عود بنوعی دیگر معده
و دل را قوة دهد و پیران را موافق باشد صفت آن عود خام قرنفل [illegible]
هندی زنجبیل قاقله فرنجمشک دارفلفل از هر یک [illegible]

یکمثقال کوفته بیخته بعسل بسرشند **جوارش فواکه** آب اناسبیون آب انار ترش
آب سیب آب به آب غوره آب زرشک آب سماق مجموع مساوی بجوشانند
تا ربع بماند قند بقوام آورده داخل سازند بعد از آن آب حماض و آب
لیمو داخل کنند معده را قوت دهد و قی باز دارد جگر و دل و روده
را قوت دهد و دفع صفرا کند **جوارش عود** بنسخهٔ دیگر هاضمه را
قوت دهد و اشتهای طعام آورد و بلغم و رطوبت را دفع کند **صفت**
قرنفل ۳ درم قاقله کبار و سنبل الطیب از هر یک دو درم عود پانزده درم زرنباد
پنج درم زعفران یکدرم کوفته بیخته بعسل بسرشند **جوارش عود** بنوعی
دیگر معدهٔ سرد را گرم کند و اشتهای طعام آورد و هاضمه را قوة دهد
صفت آن سنبل الطیب یکدرم قرنفل دو درم عود پنج درم نبات سفید یکمن
نبات را در گلاب بگذارند و بقوام آورند و فرو گیرند و نیم کوفته و داروها
کوفته بیخته بران پاشند و بروی سنگ ریزند **جوارش عود** بنوعی
دیگر معده را قوت دهد و اشتهای طعام آورد **صفت آن** عود خام
پنج درم پوست ترنج ده درم مصطکی یکمثقال نبات سفید یکمن همه
بران دستور بریزند **جوارش عنبر** خفقان و سردی معده و بدی هضم
را و جماع ... را نافع بود و از برای پیران بغایت خوبست **صفت آن**

فاقله کبار و صغار بسباسه دارچینی از هر یک چهار درم زنجبیل دارفلفل از هر یک
ده درم دوالده مصطکی عنبر اشهب از هر یک دو درم قرفه قرنفل زعفران از هر یک دو درم
جوزبوا پنج درم مشک خالص یکدرم کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی یکمثقال **جوارش**
عنبر بنوعی دیگر عنبر اشهب یکمثقال قند سفید یکمن بقوام آورند و فرو گیرند و عنبر
را در آن حل کنند و ترپوشند و بروی سنگ ریزند **جوارش مصطکی** سردی معدهٔ
و جگر را نافع بود بلغم دفع کند و آب رفتن دهن را باز دارد **صفت آن** مصطکی ۲
یکمثقال کوفته با یکمن قند و سی درم گلاب بروی سنگ ریزند **جوارش جالینوس** این
جوارش را خاصیت بسیار است همه اعضا را قوة دهد و بوی دهان خوش کند
و بادها بشکند و بسیاری بول که از سردی مثانه بود باز دارد و باه را قوة دهد
و دیوانگی ببرد و صداع و سعال بلغمی و بواسیر و نقرس و قوبا و بهق و حصاة کلیه
و مثانه را نافع باشد و سیاهی موی را محافظت کند و گفته اند که هر که بیست روز بدین
مداومت کند از جمیع امراض مذکوره ایمن بود **صفت آن** سنبل الطیب فاقله دارچینی
خولنجان قرنفل سعد زنجبیل فلفل سیاه دارفلفل قسط بحری عود بلسان اسارون
تخم مورد قصب الذریره زعفران از هر یک دو درم مصطکی پنج درم قند سفید بوزن
اجزا بالتمام کوفته بیخته با دو چندان عسل مصطکی مصفی بسرشند شربتی دو مثقال
پیش از طعام و بعد از طعام توان خورد **جوارش تمری** قولنج و عسر البول

رابگشاید **صفت آن** زیره کرمانی مد بو بوره ارمنی قطر اسالیون زنجبیل فلفل
سفید از هر یک دو درم و نیم سقمونیا مشوی پنج درم خرما دانه بیرون کرده و مغز بادام
مقشر بریان کرده از هر یک ده مثقال ورق سداب ده درم خرما در سرکه خیسانیده
بگشایند روز بکوبند و از غربال بیرون کنند و عسل کف گرفته ۳ وزن ادویه
برسر تر کنند و بجوشانند تا بقوام آید و دارو ها را کوفته بیخته بدان بسرشند شربتی یک مثقال
تا هفت مثقال با آب گرم بخورند **جوارش مشک** خفقان و بادبواسیر را نافع بود
و بادهای معده را دفع کند **صفت آن** خربوا قاقله زنجبیل دار فلفل فلفل از هر یک
ده درم مشک خالص نیم مثقال قند سفید شصت درم کوفته بیخته بعسل بسرشند
جوارش کافور اسهال صفراوی باز دارد و حرارت و تشنگی بنشاند **صفت آن**
زرشک ده درم گل سرخ هشت درم طباشیر کهربا قرنفل از هر یک چهار درم تخم
حماض بریان کرده هفت درم حب الاس شش درم رب سیب ده درم پوست
ده درم انار دانه بریان کرده پنج درم کافور ۳ درم زعفران شاه بلوط از هر یک پنج
درم فوفل چهار درم بشراب حماض بسرشند شربتی دو درم نافع بود **جوارش خوزی**
طعام هضم کند و اسهال باز دارد و سپرز بگدازد و کسی را که بیم استسقا بود
نافع است و ادرار کند **صفت آن** قسط فرفد سنبل الطیب حب بلسان سلیخه
از هر یک ده درم حب نوا ... قاقله کبار قرنفل انیسون اکلیل الملک شیطرج

هندی نارمشک از هر یک چهار درم بسباسه درونج عقربی از هر یک ۳ درم ریوند
چینی راوند مدحرج اشنه از هر یک پنج درم هلیله سیاه پوست هلیله کابلی روغن
زیت بریان کرده از هر یک بیست درم بلیله ده عدد حب الآس بوزن همه ادویه
نبات دو وزن ادویه در گلاب بگدازند و بقوام آورند و دارو ها کوفته بیخته
بدان بسرشند و بعد از دو ماه استعمال کنند **جوارش طباشیر** تب و اسهال
صفراوی را نافع باشد **صفت آن** طباشیر سفید حب الآس گل سرخ از هر یک
ده درم تخم حماض صمغ عربی از هر یک هفت درم گلنار سماق عصاره لحیة التیس
از هر یک شش درم زعفران و افیون از هر یک دو درم کوفته بیخته بشراب سیب
بسرشند شربتی ۳ درم **جوارش کندر** اسهال بلغمی باز دارد و معده را گرم
کند **صفت آن** کندر شصت درم فلفل دار فلفل از هر یک ده درم زنجبیل
خولنجان از هر یک دو درم قرنفل جوزبوا حب بوا از هر یک پنج درم مشک
نیم درم قند سفید شصت درم کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی ۳ درم نافع
جوارش سماق اسهال صفراوی را باز دارد سماق بلخی بیست درم حب الآس
ده درم خرنوب نبطی صمغ عربی گلنار نار دانه از هر یک پنج درم کوفته
بیخته با موییز منقی دیگر باره بکوبند شربتی ۳ درم نافع است **جوارش**
انجذان قولنج بگشاید و بادها دفع کند و حشاد حامض ...

صفت آن فلفل دار فلفل از هر یک پنج درم ابرسا و زنجبیل از هر یک شش درم انیسون
مصطکی رازیانه نانخواه تخم کرفس از هر یک دو درم انجدان پانزده درم کوفته بیخته
بعسل بسرشند شربتی دو درم جوارش نارمشک طبع را نرم سازد و قولنج بگشاید
صفت آن حربوا یکدرم قاقله دارچینی از هر یک دو درم نارمشک و قرنفل از هر یک
۳ درم دار فلفل پنج درم زنجبیل شش درم سقمونیا بیست درم نبات سی درم کوفته
بیخته بعسل معجون سازند شربتی از یکدرم تا ۳ درم جوارش دیگر که اسهال صفراوی
کند بی مشقت صفت آن عود خام مصطکی از هر یک یکدرم تربد سفید چهار
درم سقمونیا نیم درم کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی پنج درم بر آب گرم
جوارش بسباسه بواسیر و سردی معده و بدی حضم را نافع بود و بادهای
غلیظ را دفع کند صفت آن بسباسه قرفه قرنفل قاقله صغار زنجبیل دار فلفل
دارچینی اسارون از هر یک یکدرم قاقله کبار پنج درم فلفل دو درم قند سفید
بیست درم کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی یکمثقال جوارش مقلیا ذخیره و مغص
و بواسیر را نافع است صفت آن تخم توره تیزک بریان کرده زیره کرمانی مدبر از
هر یک یکدرم مصطکی شش درم هلیله کابلی بریان کرده بر روغن گاو یکدرم
کوفته بیخته بگلاب بسرشند جوارش سمم معده را قوت دهد و شهوت
... زنان حامله را دفع کند و رنگ را نیکو کند و اشتهای طعام آ

صفت آن زنیاد تخم کرفس زیره کرمانی نانخواه از هر یک دو درم کبابه مقشر ده درم کندر
زنجبیل فلفل دار فلفل قاقله دارچینی از هر یک ۳ درم درم شکر طبرزد نود مثقال
کوفته بیخته بگلاب بسرشند جوارشی که حفظ زیاده کند صفت زنجبیل نانخواه
از هر یک ده درم شونیز و هلیله کابلی از هر یک پنج درم کوفته بیخته بعسل بسرشند
شربتی یکمثقال جوارش مسهل تنقیه معده و دفع فضلات کند صفت آن تربد سفید
ده درم زنجبیل پنج درم قند سفید پانزده درم شربتی ۳ مثقال جوارش شهریاران بنحو
دیگر قولنج بگشاید و فضلات دبر را دفع کند و معده را قوت دهد صفت آن فلفل زنجبیل
زیره کرمانی سداب بوره ارمنی خولنجان قرنفل از هر یک یکدرم و نیم سقمونیا ده درم عسل چهل
درم شربتی یکدرم و نیم تا ۳ درم جوارش دارچینی ضعف کرده و مثانه و معده را نافع بود
و بادهای غلیظ بشکند و اخلاط غلیظ دفع کند صفت آن دارچینی عود هندی [illegible]
از هر یک شش درم قرنفل فلفل سیاه دار فلفل سنبل الطیب اسارون از هر یک پنج درم
زنجبیل ده درم نعناع هشت درم خربوا قرفه از هر یک دو درم مصطکی انیسون رازیانه
سلیخه از هر یک ۳ درم کوفته بیخته بعسل بسرشند جوارش حب الاس هیضه و اسهال
معده را نافع باشد و وقتی که از بلغم و رطوبت باشد باز دارد صفت آن حب الاس
نود مثقال هلیله سیاه بلیله آمله طالیسفر از هر یک بیست درم فلفل سیاه دار فلفل
زنجبیل از هر یک ده درم مصطکی قردمانا کرویا انیسون زیره کرمانی سنبل الطیب

سلیخه قاقله قسط از هر یک شش درم جوز بوا تخم کرفس نانخواه از هر یک پنج درم
سادج هندی حماما از هر یک چهار درم کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی یکدرم
جوارش اسقف قولنج ولقوه و باد بواسیری و بادهارا که در معده باشد سود دارد
صفت آن سقمونیا تربد سفید از هر یک پنج درم فلفل قاقله از هر یک ۳ درم زنجبیل
دارچینی آمله قرنفل بسفایج فستق جوز بوا از هر یک دو درم و نیم قند سفید نود مثقال
کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی چهار مثقال جوارش هندی اوجاع مفاصل
ونقرس و وجع ظهر و قولنج را نافع بود صفت سقمونیا ده درم خربوا دارچینی
زنجبیل قرنفل دارمشک قرنفل قاقله فلفل از هر یک پنج درم تربد سفید صد درم
قند سفید صد درم کوفته بیخته بعسل بسرشند جوارش زنجبیل ضعف معده
وامعا و هیضه را نافع باشد طعام را هضم کند و بادها بشکند و اسهال باز دارد
صفت آن زنجبیل بیست درم صمغ عربی خربوا از هر یک ده درم قرنفل دارچینی
از هر یک پنج درم جوز بوا یکدرم زعفران یکدرم نشاسته چهل و دو درم شکر طبرزد
نود مثقال جوارش قیصر قولنج بکشاید و نقرس را نافع باشد و اخلاط غلیظ پاک
کند صفت آن دار فلفل زنجبیل هلیله زرد سقمونیا تربد سفید از هر یک
دوازده درم تخم کرفس نانخواه عاقرقرحا نمک طبرزد از هر یک شش درم قند سفید
شانزده درم کوفته بیخته بعسل بسرشند جوارش فواکه معده و دل و جگر

را قوه دهد و قی باز دارد و صفرا دفع کند و ثقل بدان را منع شهی خمار کند صفت آن
آب انار ترش و شیرین آب به و آب سیب و آب امرود و آب غوره و آب زرشک و آب سماق
آب لیمو مجموع مساوی بجوشانند تا بوی بعی آید و فرو کیرند و قند بقوام آورند و بیرزند
و آب میوه ها بوان میریزند چندانکه خواهند و بروی سنک ریزند باب الحا
حب ایارج دماغ و اعضاء سر را از فضول و اخلاط بلغمی پاک کند و صرع
و سکته و امراض عصبی را نافع باشد صفت ایارج فیقرا و تربد سفید از هر یک
یکدرم حب النیل و غاریقون و افتیمون از هر یک یکدرم و نیم شحم حنظل و نمک
هندی از هر یک دانکی کوفته بیخته با آب رازیانه بسرشند و حب سازند
حب صبر اوجاع مفاصل و فالج و نقرس و لقوه را نافع باشد صفت آن
صبر سقوطری یکمثقال تربد سفید یکدرم و نیم حب النیل غاریقون از هر یک
دانکی کوفته بیخته با آب کرفس حب سازند حب سورنجان مفاصل و نقرس
و عرق النسا را نافع است صفت آن صبر سقوطری و ماهی زهره از هر یک یکمثقال
کثیرا دانکی حب النیل نیم درم شحم حنظل دانکی نمک هندی دانکی و نیم
سورنجان تربد سفید از هر یک یکمثقال کوفته بیخته با آب حب سازند حب
سورنجان بنسخه دیگر که همین خاصیت دارد ایارج فیقرا تربد سفید
ماهی زهره از هر یک یکدرم سورنجان پوست هلیله زرد غاریقون سفید

انیسون از هر یک نیم درم سقمونیا کتیرا شحم حنظل از هر یک دانگی کوفته بیخته باب
مازریون بسرشند و حب سازند **حب سورنجان بنوعی دیگر** صبر یک درم پوست
هلیله زرد تربد سفید از هر یک نیم درم سورنجان مصری سقمونیا از هر یک
دانگی تخم کرفس و نمک هندی از هر یک دانگی کوفته بیخته باب مازریون
حب سازند **حب شیار** درد معده را نافع بود و قوة باصره بدهد و درد
سر و تاریکی چشم برد **صفت آن** صبر سقوطری ۳ درم پوست هلیله زرد ورق
گل سرخ مصطکی تربد سفید از هر یک یک درم سقمونیا نیم درم کوفته بیخته
حب سازند شربتی یک مثقال تا سه مثقال در وقت خواب فرو برند و بخوابند **حب**
قوقیا حب جالینوس است صداع و درد چشم را نافع است و فضلهای
غلیظ را از بدن دفع کند **صفت آن** صبر سقوطری عصاره افسنتین
مصطکی از هر یک یک مثقال شحم حنظل سقمونیا از هر یک نیم درم کوفته بیخته
باب کرفس حب سازند شربتی یک مثقال **حب غاریقون** سده بگشاید و
استسقا و امراض کبد را نافع باشد **صفت آن** افتیمون صبر سقوطری
از هر یک شش درم غاریقون چهار درم انیسون و فطراسالیون
و تخم کرفس و دوقو از هر یک دو درم سقمونیا یک درم کوفته بیخته باب
خالص حب سازند شربتی دو درم **حب غاریقون بنسخه دیگر** همین

خاصیت دارد و طبع را نرم کند چون هر شب یک درم از آن بنوشند **صفت آن** غاریقون ده درم
عصاره غافث و ریوند از هر یک دو درم قند سفید یک نخود درم کوفته بیخته باب حب
سازند **حب مسهل** فالج و لقوه و مفاصل و نقرس که از سردی باشد و وجع ظهر را
نافع است و بادها غلیظ را دفع کند و حیض براند **صفت آن** سکبینج اشق جاوشیر
مقل ازرق شحم حنظل صبر سقوطری تربد سفید پوست هلیله زرد انزروت مساوی
یک یک بگیرد انزروت را در آن آب حل کنند و داروها کوفته بیخته با آن بسرشند و حب
سازند شربتی دو درم **حب اصطمیخیقون** بدن را از سودا و بلغم و اخلاط
غلیظ پاک کند **صفت آن** پوست هلیله کابلی شش درم آمله مقشر افسنتین
رومی غاریقون از هر یک دو درم تربد سفید هشت درم ایارج فیقرا ده درم افتیمون
پنج درم قرنفل یک درم مانیذ چهار درم فانید را در آب بگدازند و دو درم سقمونیا
در آن حل کنند و داروها کوفته بیخته به آن بسرشند و حب سازند **حب ذهب**
صداع و درد چشم را نافع است **صفت آن** صبر سقوطری بیست درم هلیله زرد ده درم
کتیرا مصطکی سقمونیا زعفران از هر یک ۳ درم ورق گل سرخ پنج درم کوفته بیخته
بگلاب حب سازند شربتی دو درم **حبی دیگر** داء الثعلب را نافع باشد و صفرا
و بلغم و سودا دفع کند **صفت آن** افتیمون چهار درم شحم حنظل سقمونیا
نمک هندی افسنتین از هر یک دو مثقال صبر سقوطری ده مثقال [illegible]

فستق

وبسفایج نسهجی از هر یک ۳ مثقال ترید سفید دوازده مثقال کوفته بیخته بر آب

خالص حب سازند شربتی ۳ درم حب سکبنج قولنج بگشاید و بادهای غلیظ دفع

کند صفت آن سکبنج و شحم حنظل از هر یک ده درم سقمونیا ۳ درم باب سداب

حب سازند شربتی یکدرم حبی دیگر که بادها بشکند و فوق داوام صیفه

را نافع بود صفت ان تخم کرفس هزار سپند انیسون مصطکی زعفران

از هر یک یکدرم پوست هلیله کابلی آمله سکبنج دارچینی مقل از هر یک دو

درم فطراسالیون وفودنج ادخر و قسط و زرنباد و درونج و اسارون

کندم کوهی

از هر یک درم کوفته بیخته باب خالص حب سازند و هر روز یکدرم تناول کند

حب مازریون استسقا و فی را نافع است ریوند چینی عصاره غافث تخم کرفس

از هر یک ۳ درم غاریقون پنج درم مازریون مدبّر ده درم کوفته بیخته حب سازند

شربتی دو درم حبی دیگر که همین خاصیت دارد تخم مازریون و مغز بادام از هر یک

نیم درم سکبینج یکدرم نیم کوفته بیخته حب سازند حب یحیر ران خنازیر و غدد

انکور روباز

درم سل را نافع باشد صفت آن ایارج فیقرا ۳ درم غاریقون دو درم و نیم تخم

حنظل یکدرم و نیم انزروت چهار درم تربد هفت درم جاوشیر یکمثقال نوشادر

دو درم سقمونیا کوفته بیخته باب کنند تا حب سازند شربتی هر روز یکمثقال حب

خالص که همین خاصیت دارد صفت آن سنبل الطیب سلیخه حب بلسان

اسارون عود بلسان مصطکی دارچینی زعفران از هر یک یکدرم صبر سقوطری شانزده درم

اسطوخودوس و شحم حنظل از هر یک پنجدرم تربد سفید هفت درم نمک هندی دو

درم سقمونیا چهار درم شربتی چهار درم حب شبطرج عرق النسا و اوجاع مفاصل

و وجع ظهر را نافع باشد صفت آن پوست هلیله زرد ده درم صبر سقوطری پنج درم

تمام عصا

حنظل

فلفل دار فلفل از هر یک یکدرم خردل ۳ درم شبطرج نمک هندی شحم زنجبیل از هر یک دو درم

مانید چهار درم به آب کوبند حب سازند شربتی ۳ درم حب غافث یرقان و ورم جگر را سود دهد

کرفس

صفت آن غافث صبر سقوطری پوست هلیله زرد مساوی کوفته بیخته باب کرفس حب سازند

شربتی دو درم حبی دیگر که بهق و برص و صرع و امراض سوداوی را نافع باشد صفت آن

ایارج فیقرا پنجدرم افتیمون ده درم لاجورد مغسول هفت درم سقمونیا شحم حنظل

حربق سیاه از هر یک دو درم سنبل الطیب و انیسون از هر یک یکدرم کوفته بیخته باب

کرفس حب سازند شربتی دو درم و نیم حب شاهتره جرب را نافع باشد صفت آن

پوست هلیله زرد هلیله سیاه از هر یک پنجدرم صبر سقوطری هفت درم سقمونیا دو درم

و نیم کوفته بیخته به آب شاهتره حب سازند شربتی دو درم حب مقل بواسیر را نافع باشد

صفت آن پوست هلیله زرد کابلی و مقل از هر یک پانزده درم تربد سفید ده درم سکبنج

پنجدرم خردل دو درم مقل و سکبنج را در آب حل کنند و داروهای دیگر را کوفته بیخته با آن بسرشند

و حب سازند حب مقل بنوعی دیگر شقاق را سود دارد و طبع را نرم کند و بواسیر را سود دهد

باشد صفت آن پوست هلیله کابلی بیست درم مقل ده درم کتیرا پنج درم انجیر سی عدد
انجیر را در آب بپزند تا مهرا شود و بپالایند و مقل و کتیرا در آن حل کنند و پوست هلیله
کوفته بدان بسرشند و حب سازند شربتی دو درم حب مقل بنسخه دیگر درد معده
و امعا و بواسیر را نافع باشد صفت آن هلیله سیاه و بلیله و آمله از هر یک
جزوی مقل برابر همه ادویه مقل را در آب کنند و داروهای دیگر کوفته بیخته بدان
سرشته حب سازند شربتی دو درم و نیم حبی دیگر که چون ۳ شب متوالی بنوشند وجع بواسیر
را تسکین کند صفت آن هلیله سیاه بلیله آمله مقشر مقل از هر یک چهار درم فلفل هندی
صعتر مصطکی سورنجان مصری اشق هزار اسپند شیطرج هندی نانخواه از هر یک کندر
یک درم سنبل الطیب زعفران دارچینی وج قاقله زنجبیل سلیخه از هر یک هشت درم
صبر سقوطری بیست درم سکبینج دو درم مقل و سکبینج را در آب کنند تا بگدازند و باقی
ادویه کوفته بیخته بسرشند و حب سازند شربتی دو مثقال بادها دفع
کند و طبع را نرم کند و قولنج بگشاید صفت آن زنجبیل قرنفل دارچینی فلفل دارفلفل
ناردمشک مصطکی از هر یک یک مثقال سقمونیا هفت مثقال قند سفید هفت مثقال
کوفته بیخته حبها سازند هر یک به مقدار نخودی هر حبی یک مجلس دفع کند حب برای
استسقا الحمی را نافع بود صفت آن صبر سقوطری دوازده درم افتیمون شش درم
سقمونیا چهار درم سنبل الطیب سلیخه رومی تربد سفید مصطکی از هر یک دو درم

زعفران یک درم و نیم غاریقون ۳ درم حماما یک درم کوفته بیخته حب سازند شربتی دو درم
حبی دیگر که بهق و برص را نافع باشد صفت آن ایارج فیقرا یک مثقال لاجورد مغسول
سنبل الطیب انیسون تخم حنظل کثیرا سقمونیا از هر یک دانگی کوفته بیخته با آب کرفس حب
سازند حب صرع ایارج فیقرا نیم مثقال افتیمون اسطوخودوس بسفایج فستق غافث هندی
غاریقون از هر یک نیم دانگ تربد سفید پوست هلیله زرد تخم حنظل کثیرا سقمونیا
از هر یک دانگی کوفته بیخته با آب حب سازند حبی دیگر هم از جهت صرع نافع است صفت آن
صبر سقوطری غاریقون نیم درم تخم حنظل دو دانگ سقمونیا یک دانگ و نیم مصطکی و سنبل
از هر یک دانگی حب ساخته بطبیخ اسطوخودوس بنوشند حب دیگر جهت ضعف باه
صفت آن ایارج فیقرا تربد سفید از هر یک یک درم حب النیل انیسون از هر یک
نیم درم شحم حنظل غاریقون عاقرقرحا خصیة الثعلب از هر یک نیم درم محموده
کثیرا از هر یک دانگی کوفته بیخته بگلاب حب سازند حب دیگر بجهت آتشک صفت
آن ایارج فیقرا یک مثقال تربد سفید یک درم غاریقون لاجورد مغسول پوست
هلیله زرد سورنجان از هر یک نیم درم سقمونیا دانگی و بسفایج انیسون و کثیرا
از هر یک دانگی کوفته بیخته بگلاب حب سازند حب هلیله جرب و حکه را نافع
باشد صفت آن پوست هلیله زرد صبر سقوطری از هر یک یک درم سقمونیا و ورق
گل سرخ از هر یک دانگی کوفته بیخته با آب حب سازند حب قالم ایارج فیقرا و تربد سفید

غاریقون از هر یک یک درم شحم حنظل حب النیل سکبینج از هر یک دانگی و نیم اسطوخودوس
بوزیدان از هر یک نیم درم کثیرا دانگی کوفته بیخته بآب حب سازند **حب استرخاء صفت آن**
ایاره فیقرا تربد سفید غاریقون سفید از هر یک یک درم اسطوخودوس بوزیدان عود الصلیب
از هر یک نیم درم شحم حنظل مصطکی از هر یک دانگی محموده نیم دانگ کوفته بیخته بآب رازیانه
سرشته حب سازند **حب استسقا** تربد سفید یک درم ریوند چینی نیم درم غاریقون
سفید زراوند مدحرج زراوند طویل از هر یک دانگی مقل الیهود تخم اجزه از هر یک دو دانگ
فرفیون بروغن گل چرب کرده دانگی کوفته بیخته بآب سرشته حب سازند ۲ **حبی که**
لل احمار
سینه را پاک کند غاریقون شحم حنظل عصاره قثا الحمار رب السوس حب سازند
۴ ک نیم اک نیم اک ۳ ر ل
جمله یک شربت باشد **حبی دیگر بجهت استسقا صفت آن** ایاره فیقرا تربد از هر یک
یک درم غاریقون اسارون ریوند چینی افسنتین تخم اجزه از هر یک نیم درم
نمک هندی دانگی مقل دو دانگ بآب رازیانه سرشته حب سازند **حب سباب سهر**
بنفشه دو درم پوست هلیله زرد و تربد سفید از هر یک یک درم نمک هندی رازیانه
و تخم کرفس از هر یک نیم درم محموده دانگی و نیم بآب خالص حب سازند **حب صبر صفت**
ایاره فیقرا تربد سفید صبر سقوطری از هر یک یک مثقال حب النیل نیم مثقال شحم حنظل غاریقون
هندی از هر یک نیم درم انیسون یک درم فلفل مصطکی کثیرا از هر یک دانگی کوفته بیخته
بآب رازیانه تازه سرشته حب سازند **حب بهق** تربد سفید یک درم دانگی و نیم غاریقون
سفید

سفید ایاره فیقرا افتیمون از هر یک چهار دانگ هلیله سیاه شیطرج هندی عصاره افسنتین
از هر یک دو دانگ سقمونیا ۳ نخود مقل و انیسون از هر یک دانگی کوفته بیخته بآب حب سازند
حب لقوه ۲ تربد سفید یک درم و نیم ایاره فیقرا و افتیمون از هر یک چهار دانگ سورنجان
نیم درم ماهی زهره و زنجبیل از هر یک دو دانگ محموده و مقل از هر یک دانگی بآب حب
سازند **حب عشا** تربد سفید یک درم پوست هلیله کابلی غاریقون سفید از هر یک
نیم درم صبر چهار دانگ گل سرخ دو دانگ مقل دانگی محموده نیم دانگ کوفته بیخته
بآب حب سازند **حب رعشه و تشنج** سفرجلی مسهل ۳ درم تربد یک درم و نیم سورنجان
۴ دانگ بوزیدان ماهی زهره قنطوریون دقیق از هر یک ۲ دانگ کوفته بیخته
بآب حب سازند **حب دیگر** که درد نقرس در ساعت بنشاند **صفت آن** انیسون
قلقل
زیره کرمانی مدبر فلفل سفید دار فلفل مغز حب القرطم از هر یک ۲ درم سلیخه یک درم
زنجبیل فرفیون از هر یک ۴ درم مصطکی ۶ درم سورنجان بیست درم بآب رازیانه
حب سازند شربتی دو درم بآب زیره **حب وجاء** تربد سفید یک درم و نیم غاریقون
ایاره افتیمون از هر یک ۴ دانگ قنطوریون ماهی زهره عصاره افسنتین از هر یک
۲ دانگ شحم حنظل و سقمونیا از هر یک ۳ حبه مقل و انیسون از هر یک دانگی کوفته
بیخته بآب رازیانه سرشته حب سازند **حب اختلاج** تربد سفید یک درم و چهار دانگ
افتیمون نیم درم عصاره غافث و عصاره افسنتین از هر یک دانگی و نیم شحم حنظل مقل

انیسون مصطکی از هر یک دانگی باب حب سازند **حب مفاصل** تربد یکمثقال سورنجان نیم درم

شحم حنظل حب النیل فلفل هندی زنجبیل محموده از هر یک دانگی و نیم ایاره فیقرا یکدرم کل سرخ

انیسون مصطکی از هر یک دانگی مقل ۲ دانگ کتیرا طوجی کوفته بیخته باب حالص سرشته حب

سازند **حب ربو** تربد یکدرم ایرسا نیم درم ایاره فیقرا و غاریقون از هر یک یکدرم

محموده دانگی مقل ۲ دانگ بنفشه نیم درم کوفته بیخته باب خالص سرشته حب سازند

حب رعشه ایارج فیقرا عاقرقرحا از هر یک ۵ درم جندبیدستر شیطرج هندی بوره

البنج از هر یک ۳ درم سکبینج و شحم حنظل از هر یک ۴ درم کوفته بیخته باب حب سازند

شربتی دو درم **حب برقان** صبر سقوطری یکدرم محموده ۵ دانگ و نیم غاریقون ۴ دانگ

عصاره غافت دو درم و دو دانگ کوفته بیخته باب کاسنی سرشته حب سازند **حبی**

که نافع است جهت نقرس حار سورنجان مصری یکدرم محموده دانگی و نیم تخم کرفس

دانگی صبر سقوطری یکدرم کوفته بیخته باب حب سازند **حب دیگر** که بلغم را از مفاصل و

بیرون جرب کند **صفت آن** سورنجان مصری و بوزیدان از هر یک نیم درم ماهیزهره

۲ دانگ تربد سفید ۴ دانگ شحم حنظل دانگی و نیم غریقون دانگی کوفته بیخته باب حب

سازند **حبی دیگر** که وجع ظهر را نافع است صفت آن شحم حنظل سکبینج از هر یک

دو درم صبر سقوطری ۴ درم جندبیدستر و مقل ازرق از هر یک یکدرم کوفته بیخته

باب حب سازند شربتی دو درم و نیم **حب بوزیدان** اوجاع مفاصل را با صلاح آورد **صفت آن**

[illegible]

باهم جوشانیده وصاف نموده بعد از شش ماه استعمال

نمایند

صبر سقوطری تربد سفید از هر یک ۸ درم پوست هلیله زرد و بوزیدان سورنجان از هر یک ۲ درم

انیسون و سقمونیا از هر یک یکدرم و نیم کوفته بیخته باب کنند تا حب سازند شربتی ۳ درم

به آب گرم **حب لاجورد** سودا را دفع کند و امراض سوداوی نافع باشد **صفت آن**

لاجورد مغسول ۲ درم قرنفل انیسون سقمونیا از هر یک یکدرم غاریقون سفید ۵ درم

افتیمون بسفایج فستقی از هر یک ۶ درم ایاره فیقرا شش درم کوفته بیخته باب کرفس تازه

سرشته حب سازند شربتی ۳ درم با ماء الجبن بخورند **حب کوکبوالی** اعضاء رئیس و معده

را از اخلاط فاسد پاک کند و فالج و لقوه و داء الثعلب را نافع باشد و چون

یکدرم این حب با یکدرم ایاره فیقرا حب ساخته بخورند چشم را روشن کند و

مانع نزول آب گردد و اخلاط فاسده از بدن بیرون کند **صفت آن** صبر سقوطری

سقمونیا شحم حنظل عصاره افسنتین مصطکی از هر یک دانگی و نیم مقل دانگی کتیرا

دانگی کوفته بیخته به آب حب سازند **حب بنفشه** امراض چشم را و سینه را بسیار

نافع باشد و صفرا دفع کند **صفت آن** بنفشه ۲ درم تربد سفید یکمثقال محموده دانگی

رب السوس نیم درم کوفته بیخته به آب حب سازند **حب العشره** لقوه و رعشه

و فالج را نافع باشد **صفت آن** زنجبیل فلفل دارفلفل شیر آمله سعد کوفی مصطکی

دارچینی سنبل الطیب سلیخه اسارون از هر یک دو درم صبر سقوطری ۲ درم

[illegible]

[illegible]

کهن و ربو وضیق النفس و امراض سینه را نافع باشد صفت آن غاریقون و تربد سفید
از هر یک ۳ درم اصل السوس شحم حنظل ایاره فیقرا انزروت از هر یک دو درم کوفته بیخته
باب حب سازند شربتی یکمثقال بماء العسل حب الملوک نافع است کسی را که از مسهلات (مسهلات)
بد کراهت داشته باشد و مسهل الی کند صفت آن تربد سفید یکدرم و سه دانگ غاریقون
سفید چهار دانگ پوست هلیله زرد مصطکی و هلیله سیاه از هر یک دانگی و نیم افتیمون
نیم درم گاوزبان فرنجمشک بادرنجبویه محموده طباشیر زعفران گل سرخ از هر یک دانگی کوفته
بیخته بگلاب سرشته حب سازند حب الملوک دیگر قولنج را بکشاید و بادهای غلیظ (دفع قولنج)
دفع کند صفت آن صبر سقوطری ۵ درم تربد سفید ۱ درم پوست هلیله زرد پوست
هلیله کابلی از هر یک ۳ درم نمک هندی دو درم مصطکی و زعفران ساذج هندی
قسط سلیخه دیوند چینی سنبل الطیب زنجبیل انیسون و تخم کرفس قرنفل فلفل [illegible]
دارچینی کبابه قاقله از هر یک نیم درم سقمونیا دو مثقال مشک دانگی کوفته بیخته بگلاب
سرشته حب سازند شربتی ۳ درم حب افتیمون اعضاء سر و معده را از سودا پاک
کند صفت آن ایاره فیقرا شحم حنظل غاریقون حجر ارمنی افتیمون صقل الزرقا از هر یک
دو درم تربد سفید شش درم محموده یکدرم کوفته بیخته باب حب سازند شربتی درم و نیم
حب بسفایج بلغم و سودا را از معده و دماغ پاک کند صفت آن ایاره فیقرا ده درم (تنقیه دماغ)
[illegible] دو درم شحم حنظل شش درم و تربد سفید هشت درم سقمونیا یکدرم

و نیم کوفته بیخته باب حب سازند شربتی دو درم و نیز حبی که جمیع امراض سوداوی و صفراوی
را نافع باشد صفت آن پوست هلیله زرد شش درم پوست بلیله آمله مقشر گل سرخ نمک هندی
از هر یک ۲ درم ایاره فیقرا ۵ درم شاهتره سقمونیا عصاره افسنتین از هر یک ۳ درم
تخم کرفس نیم درم غاریقون ۴ درم کوفته بیخته باب کاسنی تازه حب سازند شربتی ۳ درم
حب السعال صمغ عربی نشاسته کتیرا از هر یک ۳ درم مغز تخم کدو مغز تخم
خیارین از هر یک ۲ درم مغز بادام مقشر خشخاش از هر یک ۴ درم شکر طبرزد فانید از هر یک
[illegible]
۱۰ درم کوفته بیخته بلعاب بزرقطونا سرشته حب سازند و اگر سرفه بلغمی باشد رب السوس
و منقی از هر یک ۴ درم زعفران یکدرم اضافه نمایند حب السعال دیگر که نافع است اطفال (جهت اطفال)
را که از بسیاری سرفه می کنند و سرفه خشک که مانع خواب باشد در شب و نوازل
حاره را دفع کند صفت آن نشاسته صمغ عربی رب السوس خشخاش سفید افیون مساوی
بیکدیگر کوفته بیخته بلعاب بزرقطونا سرشته حب سازند هر حبی مقدار نخود حب
تخم سفید
السعال بارد مغز بادام مقشر مغز تخم خیارین صمغ عربی نشاسته خشخاش سفید از
هر یک یکدرم رب السوس ۲ درم باقلا ۳ درم کوفته بیخته بلعاب بزرقطونا سرشته حب سازند
حب السعال حار پوست بیخ رازیانه پر سیاوشان تخم کرفس رب السوس مغز بادام
مقشر مساوی کوفته بیخته باب سرشته حب سازند حب السعال دیگر که سرفه خشک
را نافع بود نشاسته صمغ عربی رب السوس تخم خیارین تخم خطمی کتیرا کوفته بیخته

[باد تمام اعضا]

بهدانه سرشته حب سازند حب السعال دیگر مدقوق ومسلول را نافع بود و سرفه
تمام اعضا اندرا را
گرم وخشک را ببرد صفت آن صمغ عربی کتیرا بهدانه تخم خطمی رب السوس خشخاش
سفید تخم خرفه قند سفید از هر یک ٣ درم مغز بادام مقشر باقلا مقشر مغز تخم
کدو از هر یک پنج درم کوفته بیخته بلعاب بزرقطونا سرشته حب سازند حبی که سینه [سینه را پاک کند]
را پاک سازد و آواز صاف کند و حرارة و سرفه دائمی را نافع باشد صفت آن مغز بادام
مقشر شیرین مغز بادام تلخ بزرک بریان کرده مغز جلغوزه از هر یک دو درم کتیرا انیسون
صمغ عربی اصل السوس ورب السوس از هر یک نیم درم فانید وقند از هر یک ٤ درم کوفته
بیخته بآب رازیانه تازه وقدری عسل سرشته حب سازند حب المسک بوی دهن [[illegible] لثه]
خوش کند ولثه را قوة دهد صفت آن فلفل قرنفل خولنجان عاقرقرحا از هر یک یک درم
زبان
گل سرخ صندل هلیله از هر یک دو درم طباشیر نیم درم مشک کافور از هر یک دانگی
کوفته بیخته بگلاب سرشته حب سازند حب النکهة همین خاصیت دارد صفت آن
قاقله جوزبوا قرنفل کافور دارچینی خولنجان فوفل از هر یک یک درم مشک خالص
٢ دانگ پوست ترنج کبابه چینی بسباسه از هر یک یک مثقال سعد کوفی ٢ درم کوفته بیخته
بگلاب سرشته حب سازند حبی دیگر که همین خاصیت دارد مشک قرنفل
زرنباد
قرفه جوزبوا سعد سنبل الطیب پوست ترنج عود خام مساوی یکدیگر کوفته
بیخته ... الکو سرشته حب سازند هر حبی مقدار یک نخود حبی دیگر که

بوی سیر وپیاز وشراب از دهان برد صفت آن پوست ترنج فرنجمشک دانه هیل
زنجبیل کبابه چینی بسباسه سعد کوفی از هر یک ٥ درم مشک خالص طباشیر سنبل الطیب
از هر یک نیم درم عنبر نیم مثقال صندل سوده بگلاب ده درم صمغ عربی کتیرا از هر یک یک دانگ
کوفته بیخته بگلاب سرشته حب سازند حبی دیگر که همین عمل کند کبابه چینی قرنفل
قرفه طباشیر از هر یک ٢ درم مشک یک دانگ عنبر نیم درم عود خام یک درم کوفته بیخته بگلاب
[خون رفتن بواسیر] سرشته حب سازند حب مقل خون رفتن از بواسیر باز دارد صفت آن هلیله سیاه
پوست هلیله کابلی بلیله مقشر آمله مقشر مقل ازرق از هر یک ٢ درم مرجان کاهربا مروارید
ناسفته ودم سوخته صلایه کرده از هر یک یک درم مقل را در آب آهنگران حل کنند ودا
روها صلایه کرده با آن بسرشند وحب سازند شربتی دو درم حب مقل بنوعی
دیگر که همین خاصیت دارد هلیله کابلی بروغن گاو بریان کرده سی درم کاهربا [کهربا]
ده مثقال مقل ازرق برابر همه بآب گندنا حل کنند وادویه را کوفته با آن بسرشند
[جهة خون رفتن شکم] وحب سازند شربتی ٢ درم حب ممسک طبیعت به بندد وخون رفتن از شکم باز
دارد صفت آن سماق ٢ درم ماز یک درم پوست انار نیم درم [struck through] حب الآس
ده درم عجم زبیب ٣ درم کوفته بیخته بلعاب صمغ عربی سرشته حب سازند شربتی
٢ درم بآب مورد بدهند واز عقب آن پارهٔ آب سرد بخورند حبی که اسهال خون
باز دارد ماز وکرمازج افیون مساوی یکدیگر کوفته بیخته برب حب سازند شربتی

... وطری از هر یک ...

جهة بلغم

۲ دانگ حبی که اسهال بلغمی را باز دارد قرفه جند بیدستر ادخر افیون مساوی

یکدیگر کوفته بیخته حب سازند هر یک معادل فلفلی شربتی ۳ حب حب الزهیر اسهال

کهنه و ترحیر را نافع باشد کاهی که حرارت تب نباشد صفت آن جند بیدستر

اسارون میعه سائله بزر البنج سیاه کنندر اجزا مساوی یکدیگر کوفته بیخته

باب مرشته حب سازند شربتی دو درم حب دیگر که در ساعت شکم بربندد افیون

یکدرم اقاقیا ۲ درم گل کنار سماق حب الآس از هر یک ۴ درم کوفته بیخته با آبی که صمغ

عربی در آن منقوع نموده باشند مرشته حب سازند شربتی نیم مثقال حبی که نقوظ

تمام آورد و در بطوء انزال اثری تمام دارد صفت آن عود خام قرنفل کبابه چینی

فلفل از هر یک ۳ درم زعفران نیم درم بالنکو دو درم دار فلفل تخم بابونه

مروارید ناسفته از هر یک یکدرم کوفته بیخته با قند سفید بقوام آورند

وحب سازند هر یک مقدار نخودی حبی که مسکن اوجاع است مصطکی

حب الغار مرمکی زعفران فلفل قرنفل جند بیدستر سنبل الطیب عاقرقرحا

از هر یک یکمثقال مشک خالص یکدانگ افیون یکمثقال و نیم کوفته بیخته بکلاب

مرشته حب سازند شربتی یکدرم حقنه لینه حمیات و برسام و امراض

حاره را نافع است و طبع نرم دارد صفت عناب سپستان بنفشه شعیر مقشر

نیم کوفته سبوس کنده خطمی خشک اکلیل الملک از هر یک یک کف انجیر زرد

بپخو

بجعده ده درم ۳ رطل آب بجوشانند که رطلی آید و بپالایند و شکر سرخ پنجدرم و روغن بنفشه

بادام ده درم روغن کنجد ده درم ابکامه نیم درم اضافه نمایند و نیم گرم حقنه کنند

حقنه لینه بنوعی دیگر انجیر ده عدد اصل السوس دو درم سپستان سی عدد

سر پستان

کشک جو یک کف بنفشه و نیلوفر از هر یک پنجدرم بابونه یک کف جمله را در ۳ من آب

بجوشانند تا بسکی آید و صاف کنند و ده درم لعاب بزر قطونا و بیست درم روغن

بنفشه بادام و ده درم ابکامه و دو درم بوره ارمنی و یکدرم نمک اضافه نمایند و

بیست درم شکر سرخ در وحل کنند و بر ۳ نوبت برنیزند حقنه معتدله حلبه

بزرگ انجیر سفید عناب سپستان بنفشه خطمی بابونه اکلیل الملک خار خسک

شبت سبوس کنده از هر یک کفی ۳ بر بزنید چنانکه رسم است و بپالایند و ده

درم فانید و دو درم بوره ارمنی و یکدرم نمک هندی پانزده درم روغن شیره

اضافه نمایند و نیم گرم حقنه کنند حقنه حاره شحم حنظل افتیمون بسفایج فستق

از هر یک دو درم فودنج یک کف به بپزند و بپالایند و بیست درم شکر سرخ و ده

درم روغن بابونه اضافه نمایند استعمال کنند حقنه دیگر که قولنج و دردپشت

و بادهای غلیظ را نافع باشد صفت آن حلبه بزرگ قنطوریون دقیق

بابونه خشک نیم کوفته خطمی از هر یک یک کف انجیر زرد سی عدد عناب

سپستان از هر یک سی دانه سبوس کنده هر یک چغندر برگ کرنب برگ سبت

برگ سداب از هر یک یک بست سکبینج مقل جاوشیر از هر یک ۳ درم مغز تخم کافیشه
کوفته ۳ درم بیخته و بپالایند چنانکه رسم است و یک درم نمک هندی و ۲ دانگ
شحم حنظل و ده درم ابکامه و بیست درم شکر سرخ اضافه کنند و استعمال
کنند **حقنه دیگر** استرخاء و فالج و امراض بلغمی را نافع باشد **صفت آن**
خطمی اسپناخ
سنای مکی نیم درم شبت بابونه و کافیشه نیم کوفته و بید انجیر نیم کوفته از هر یک کف
پرسیاوشان بادیه تخم بر قنطوریون دقیق از هر یک دو درم شکر سرخ بانوره
درم ابکامه ده مثقال آب برگ چغندر روغن زیت از هر یک ده درم نمک بوره
ارمنی از هر یک نیم درم بطریق معمول عمل کنند **حقنه دیگر که قولنج بگشاید**
سنای مکی ۵ مثقال گاوزبان خشک شبت از هر یک ۳ درم رازیانه انیسون
بسفایج فستقی از هر یک دو درم بابونه سبوس گندم گل خطمی از هر یک یک کف گل سرخ
تازه دوازده عدد روغن زیت و روغن گل سرخ و شکر سرخ و آب برگ چغندر
از هر یک ۱۰ مثقال ابکامه کلقند آفتابی از هر یک ده درم بوره ارمنی نیم درم بپزند
صاف کرده چنانکه رسم است عمل نمایند **حقنه دیگر** که ریش روده و اسهال صفرائی
را سود دارد **صفت آن** آب برگ خرفه آب لسان الحمل از هر یک چهل مثقال تخم
مرغ بروغن گل آمیخته یک بیضه اقاقیا نیم درم دم الاخوین ۲ دانگ کاغذ
سوخته سفیداب کاهربا مرجان گل مختوم از هر یک یک درم ممزوج سازند

واستعمال نمایند **حقنه دیگر** که خروج امعاء و اسهال دموی را نافع باشد **صفت آن**
بادامی آید و می رود
کشک جو برنج شسته بریان کرده جو از هر یک سی مثقال بپزند و بپالایند و سفیداب
و نشاسته و اقاقیا و گلنار از هر یک نیم درم زعفران شیاف ابیض از هر یک یک درم
زرده تخم مرغ عددی بده درم روغن گل حل کنند و در یکدیگر بیامیزند و استعمال نمایند
باب الخاء خندیقون برودت معده و احشا و جگر را نافع باشد و هاضمه
را قوه دهد و از برای پیران مفید بود **صفت آن** شراب کهنه ده رطل عسل مصفی ۳
رطل زنجبیل ده درم قاقله خیربوا زعفران از هر یک یک مثقال قرنفل و مشک خالص از هر یک
نیم درم دارچینی و فلفل از هر یک یک درم ادویه را نیم کوفته کنند سوای مشک و زعفران
و در کیسه کنند و سر کیسه را نیز به بندند و شراب و عسل را بجوشانند و کیسه را در آن
اندازند و هر ساعت بدست بمالند تا شراب بقوام آید پس کیسه را بردارند و مشک و زعفران
در آن حل کنند و نگاه دارند **خضاب که موی را سیاه کند** مازو یک رطل کتیرا و سوخته
شب یمانی از هر یک ۵ درم نوشادر ۴ درم ملح اندرانی دو درم مازو را در روغن زیت
بجوشانند تا شق شود و ادویه دیگر بکوبند و به آب گرم بسرشند و بگذارند تا ۱۲ ساعت
بگذرد و بعد از آن سر و ریش را بشویند و خشک کنند و خضاب را بدان بمالند و
بعد از شش ساعت به آب نیم گرم بشویند **خضاب دیگر** وسمه ۴ درم حنا
بحد درم کوفته بیخته بروغن گل چرب کرده بآب گرم بسرشند و بگذارند و ریش بمالند
صبر سقوطری از هر یک ۲ درم

وصباح به آب گرم بشویند **خضاب دیگر** گل شقایق ده درم آمله مقشر پوست باقلا از هر یک
پنج درم کوفته بیخته بسرکه بسرشند و ۲ روز در آفتاب نهند و سرکه اضافه میکنند و بعد از آن
استعمال کنند **خضاب دیگر** جوز البثر در سرکه بجوشانند ۲ درم مازوی سبز در روغن
زیت بپزند تا سوخته شود شش درم هلس سوخته پوست گردکان تر از هر یک ۱ درم پرسیا
وشان شب یمانی اقاقیا آمله مقشر از هر یک ۴ درم قرنفل ۲ درم کوفته بیخته به آب گرم
بسرشند و خضاب کنند و بعد از ۳ ساعت بشویند **خضاب دیگر** پوست گردکان تر
شب یمانی پوست انار ترش مس سوخته لادن مساوی یکدیگر کوفته بیخته به آب گرم سرشته
خضاب کنند **خضاب دیگر** حنا ۴ درم وسمه ۸ درم روی سوخته شب یمانی نمک
اندرونی مازو سبز بریان کرده و روغن زیت حب الحدید از هر یک ۳ درم کوفته بیخته
به آب گرم بسرشند و استعمال کنند **خضاب دیگر** شکوفه گردکان و مقل با روغن زیت
ضماد کنند و استعمال نمایند و بعد از شش ساعت به آب گرم بشویند **باب الدال**
دواء السنه وانوا دواء الملوک نیز گویند اوجاع مفاصل و بواسیر و ناصور و برص
و بهق سفید و سیاه و جذام را نافع باشد و حواس را قوی گرداند و باه را زیاده
کند و هر که این معجون استعمال نماید موی او چون آنکه سفید شده باشد سفید نشود
صفت آن هلیله سیاه و بلیله و آمله مقشر از هر یک ۳ و ۸ مثقال شونیز ۲ و ۴ مثقال
ملفا اشق دارفلفل زنجبیل فلفل مویز از هر یک ۲ و ۴ مثقال فاقله صغار مشک

سعد کوفی از هر یک ۲ مثقال کبابه چینی عسل بلادر از هر یک شش مثقال فانید بر مثقال
فانید را کوفته بیخته در پاتیل کنند و در آب بگذارند و داروها کوفته بیخته با عسل
و بلادر با آن بسرشند و اقراص سازند هر یک ۲ مثقال و دانگی و نیم هر بامداد از آن قرص
بخورند و این سال که این معجون استعمال نمایند از ترشیها و لبنیات احتراز کنند
کشک و جگر و شیرینی
دواء المسک بارد کهربا ۵ درم طباشیر ۵ درم گل سرخ بیخ درم کشنیز خشک ۳ درم
گاوزبان هفت درم بسد ۳ درم مروارید ۳ درم صندل سفید ۳ درم تخم خرفه
۵ درم ابریشم ۳ درم مشک یک درم آمله هفت درم دارچینی دوازده درم زعفران یک
درم قند ۳ وزن ادویه **دواء المسک حار** ضعف معده و ضعف دل و خفقان
و صرع و ضیق النفس و فالج و لقوه و تب ربع را سود دارد و بادهای زنان حامله
را دفع کند و رنگ را نیکو گرداند **صفت آن** زرنباد درونج عقربی از هر یک یک درم
و نیم مروارید ناسفته کاهربا بسد ابریشم مقرض از هر یک نیم درم بهمن سرخ و سفید
سادج هندی سنبل الطیب فاقله قرنفل جند بیدستر دوا از هر یک
۴ دانگ زنجبیل دارفلفل از هر یک ۲ دانگ مشک دانگی و نیم کوفته بیخته بعسل
شهد که آتش ندیده باشد بسرشند و بعد از چهار ماه استعمال نمایند شربتی
از یک درم تا دو درم **دواء المسک** رطوبات معده ببرد و خفقان سودائی
و ورم حنجره را نافع باشد **صفت آن** افسنتین رومی صبر سقوطری از هر یک ۸ درم

ریوند چینی ۲ درم نانخواه زعفران تخم کرفس از هر یک ۲ درم مشک ناردین ساذج هندی

مروارید ناسفته از هر یک ۲ درم صندل بسد ستی یکدرم و نیم کوفته بیخته بعسل بسرشند

و معجون کنند شربتی یکمثقال دواء المسک بارد عنبری ابریشم مقرض مروارید ناسفته

طباشیر کهربا گل سرخ تخم کشنیز صندل سفید تخم کاهو زرشک بهدانه

بیخ مرجان یاقوت گل گاوزبان ورق نقره ورق طلا عنبر اشهب آب سیب

قند سفید علی الرسم معجون سازند دواء المسک کبیر صلابت کبد و معده

و طحال و استسقا و برودة معده را نافع بود و سده بکشاید و بول براند

و سنگ گرده و مثانه را بریزاند و بدن لاغر را فربه کند صفت آن لک مغسول

دوقو تخم کرفس جبلی زیره کرمانی زنجبیل از هر یک ۸ درم کمافیطوس

زوفا خشک از هر یک ۴ درم ۴ دانگ جنطیانا زراوند مدحرج از هر یک

یکدرم صبر سقوطری و سنبل الطیب از هر یک ۱۲ درم فوه ۲ درم حب بلسان

سلیخه مصطکی ۵ درم کندر ۳ درم زراوند طویل ۳ درم و نیم دار هندی کرمانی

کوبند قصب الذریره اسارون مقل از هر یک ۶ درم ریوند چینی و جعده

و اذخر از هر یک دو درم فلفل و قسط از هر یک ۱۰ درم سیسالیوس ۳ درم کوفته

بیخته بعسل معجون کنند شربتی یکمثقال دواء المسک صغیر منافع آن

قریب بمنافع کبیر است لک مغسول قسط تلخ فقاح اذخر ترمس

حب الغار حلبه فلفل از هر یک ۱۰ درم ریوند چینی یازده درم کوفته بیخته بعسل

بسرشند شربتی یکدرم بطبیخ افسنتین ۲ یا آب گرم بنوشند دواء الکرکم کبیر امراض بطنی

جگر و سپرز که از سردی بود نافع باشد و سده بکشاید و بادها دفع کند

و گرده و مثانه را قوه دهد و بول براند و استسقا را که از سبب ورم جگر

و سپرز باشد سود دارد صفت آن زعفران ۲۶ مثقال اسارون و موفود

و انیسون و فطراسالیون و ریوند چینی از هر یک ۴ درم سنبل الطیب ۶ درم

قسط و سلیخه و فقاح اذخر و حب بلسان از هر یک یکدرم فوه ۲ درم رب

السوس جعده مصطکی غافث از هر یک ۳ درم روغن بلسان بخته ۲ درم

مرصافی ۴ درم کوفته بیخته بعسل بسرشند و معجون سازند شربتی ان

یکدرم تا دو درم بماء العسل دواء الکرکم صغیر منافع ان قریب بمنافع

کبیر است زعفران سلیخه سنبل الطیب از هر یک دو درم قسط تلخ فقاح

اذخر دارچینی از هر یک یکدرم کوفته بیخته یکشبانروز در شراب انگوری

تر کنند و روز دیگر بعسل معجون سازند شربتی یکمثقال دواء الکبریت امراض

بلغمی و ریحی و سوداوی و تبهای کهن و ناقص و تنگی نفس و سرفه بلغمی و ریم که

از سینه بیرون آید و استسقا و ورم سپرز و عسر البول را نافع بود و سنگ

گرده و مثانه را بریزاند و مضرت ادویه سمی چون افیون و شوکران

وبیخ لفاح را دفع کند واز جهت گزیدن عقرب و رتیلا نافع باشد صفت آن
کوکرد زرد و بزر البنج سفید قردمانا میعه سائله مر از هریک ۸ درم سداب قسط
تلخ از هریک ده درم افیون و زعفران از هریک دو درم کوفته بیخته بعسل
معجون سازند شربتی یکمثقال باد ها بشکند و قولنج را نافع باشد
هزار سپند و حلبه از هریک ۳۰ درم درونج عقربی فلفل دار فلفل عاقرقرحا
اسارون سلیخه قسط زعفران زنجبیل از هریک دو درم کوفته بیخته بعسل
بسرشند شربتی دو درم دواء الحلتیث تب ربع و گزیدن عقرب و رتیلا و مانند
ایشان را نافع باشد واز جهت تب در سکنجبین دهند بعد از انکه چهل روز
گذشته باشد واز جهت گزیدن جانوران زهردار در شراب دهند صفت آن
حلتیث سداب مر فلفل مساوی یکدیگر کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی یکنخود نافع
باشد دواء المازریون استسقا واکثر امراض بلغمی را و سوداوی را نافع باشد
صفت آن مازریون در سرکه خیسانیده یکشبانروز و در سایه خشک کرده
یکدرم زیره کرمانی و نمک هندی و پوست هلیله زرد از هریک نیم درم افیون
افتیمون و تربد سفید از هریک یکدرم کوفته بیخته شربتی دو درم با عرق رازیانه
قرص کنند نافع باشد دواء التربد حمیات بلغمی را نافع باشد صفت زنجبیل
مصطکی از هریک ده درم تربد سفید ۲ درم شکر طبرزد ۴۰ درم کوفته بیخته

شربتی هر شب یکمثقال دواء الترنجبین ضعف باه که سبب آن حرارة باشد نافع است صفت آن
ترنجبین ۳۰ درم در ۲ رطل شیر تازه بجوشانند تا بقوام آید و هر شب دو درم بنوشند
دواء الخسک در تقویت باه بی‌نظیر است صفت آن خسک را بکوبند و بیخته
و در آب خسک تر کنند ۳ شبانروز در آفتاب بپرورند و هر روز تازه کنند چنانکه
آب خسک تر ۳ وزن خسک خشک بکار رود پس خشک کنند و ۳ درم از آن
یاده درم شیر تازه و ده درم نبات سفید بنوشند و سرد مزاج را فلفل و زنجبیل اضافه
نمایند دواء البصل تولید منی کند و نعوظ آورد و بغایت مقوی باه است صفت آن
زیاده
آب پیاز یکجزو و عسل دوجزو و عسل دوجزو بجوشانند تا بقوام آید و در وقت
خواب دو ملعقه از آن بنوشند دواء النقرص جهت ضعف معده که سبب آن
قاشق
برودت و رطوبت باشد نافع است صفت آن هلیله سیاه بروغن گاو بریان کرده
ده درم
۱۰ درم صرف معلو بیخته مرزنانخواه و صعتر فارسی از هریک ۳ درم حب الحدید
شربتی دو درم با شراب کهنه دواء الحیطاطیف حناق بلغمی را و سوداوی را نافع است
چون غرغره سازند صفت آن تخم کرفس انیسون نانخواه هزار سپند دارچینی
مرزنجوش راوند طویل زعفران از هریک ۱۰ درم کاکنج ۲۰ درم قسط و رماد الخطاطیف از هر یک
۳ درم نشاسته و سنبل الطیب از هریک پنج درم مازو بزرده عدد کوفته بیخته
بعسل بسرشند واستعمال کنند دواء الحرماهیان خاصیت دارد هزار سپند

تخم ترب حلتیت مربوده ارمنی ونوشادر مساوی یکدیگر کوفته بیخته استعمال
نمایند دیاقوذا منع نزلات کند و سرفه خشک را بغایت نافع باشد صفت ان
خشخاش سفید با پوست ۲۰ عدد تخم خطمی کتیرا صمغ عربی تخم خیارین به
دانه شربتی از هر یک پنج درم اصل السوس ۲ درم بزر قطونا ۱ درم مجموع را در ششی
رطل آب باران خیسانند دو شبانه روز تا نرم شود پس بآتش نرم بزنند تا ماءها
شود و بر نیمه آید و بعد از ان صاف کنند و یکمن قند سفید اضافه نموده
بقوام آورند نافع باد دیاقودا بنسخه دیگر قریب المنفعت است بنسخه اول
صفت آن خشخاش سفید با پوست و خشخاش سیاه از هر یک ده مثقال بنفشه
وصمغ عربی از هر یک پنج مثقال اصل السوس ۳ درم آب انار شیرین ۲ منقال قند
سفید صد درم شربت سازند چنانکه رسمست دیگر دیگ آکله و ناصور و لحم زاید
حوزه دهن
را نافع باشد صفت ان زرنیخ سرخ و زرنیخ زرد از هر یک شش درم مرمکی ده درم
آهک آب ندیده پانزده درم زنگار یکدرم کوفته بیخته برگ کهنه بسرشند
قرص سازند دارویی که موی برویاند و سفید موی را سیاه کند صفت آن
برغاسف برگ مورد شونیز بریان کرده مساوی یکدیگر کوفته بیخته بروغن مورد
یا روغن زیت سرشته استعمال نمایند دارویی که کمک پا بود صفت آن شب یمانی
در آب حل کنند و پای را بدان بشویند تا پای را بر آب برگ سوس یا برگ مورد

بشویند نافع باشد دارویی که حب القرع و کرم دراز را بکشد و اخراج
کند صفت آن قنبیل ترمس حب النیل از هر یک نیم درم درمنه ترکی دو
درم تربد سفید و برنگ کابلی مقشر از هر یک یکدرم نمک هندی دانکی کوفته
بیخته با شکر بیامیزد و بیاشامند دارویی که همین خاصیت دارد صفت آن
برنگ کابلی مقشر ۳ درم تربد سفید دو درم قنبیل یکدرم حب النیل و نمک هندی
از هر یک نیم درم کوفته بیخته و بمویز منقی سرشته تناول نمایند دارویی که چون
بر آتش نهند جانوران بگریزند صفت آن زفت رومی کوکرد زرد و شاخ
گوزن یاد آورد مساوی یکدیگر بسرشند و بر آتش دود کنند دارویی که حبس
عرق کند صفت آن برگ مورد و ورق گل سرخ صندل سفید گلاب بجوشانند
و جامه بدان تر کنند و بپوشند دوائی که نافع است از جهة کرم کردن
گوش باشد صفت ان شراب دو درم عسل ۳ درم روغن گل یکدرم سفیده
تخم مرغ دو بیضه مجموع را باهم مخلوط سازند و بر پنبه پاره تر کنند
و در گوش نهند و بر انجانب تکیه کنند یکساعت بعد از ان بیکبار آن پنبه
پاره را بیرون کنند کرم بیرون کند داروهائی که از جهت گزیدن عقرب
و حیه بالخاصیة نافع باشد صفت آن آهک برگ توت کوفته بروغن
بسرشند و بر محل زخم نهند درد ساکن کند و اگر قلیا کوفته بدوشاب

سرشته بر موضع کزیده کی مالند فی الحال درد ساکن شود واکر کژدم

را در روغن بجوشانند وبمالایند کسی را که بزنند بر موضع کزیدکی او

مالند درد ساکن کند واکر با عسل آن روغن بیامیزد چون کودک را از

مادر بزایند ان بیمدرم کرم بکام کودک مالند اکر در همه عمر خود کژدم اورا

بکزد درد نکند واکر چرک کوش خر بر موضع کزیدکی عقرب مالند درد ساکن

کند واکر ریش بسر کبر تر کشند وبمالند همین عمل کند واکر برک تاک بکوبند و

بر موضع وی نهند فی الحال درد ساکن کند واکر جوز مقشر وانجیر وشبت کوفته

بر زخم مار نهند نافع باشد **دوائی که آتشک را باصلاح آورد** زیبق

مقتول هفت مثقال حنا الادن مصطکی سورنجان از هر یک ۲ درم ترتبد

سفید بیخ بنفشه از هر یک ۳ درم روغن کل سرخ پانزده درم آب لیمو پنج مثقال

سه بوم مثقال واکر جراحت ودانه باشد توتیا سفیداب مرداسنک از هر یک

۲ درم زنکار نیم درم اضافه نماید وبطریق مرهم ترتیب نماید وبدستور

متعارف مالند **دوائی که بیهوشی آورد** افیون بیخ مرخشخاش

سیاه ده درم در ۳ رطل آب بجوشانند تا رطلی آید ونیم رطل کند مرباکرده بجوشانند

تا آب تمام نیست شود پس کنه مرخشک کنند وبکوبند ویک مثقال او هر که

را دهند بیهوش شود **داروئی دیکر** که همین عمل کند خشخاش

سیاه وتخم کاهو از هر یک پنج درم بزر البنج دو مثقال بجوشانند وصاف کنند وبا قند

سفید بقوام آورند مثقالی از آن مسکر باشد واکر اشنه را در شراب کنند هر که بخورد

بیخود شود واکر خواهند که مست زود هشیار شود سرکه کهنه با کلاب بدهند

یا دوغ کاو با برف سرد کرده بنوشند **دوائی** که نافع است از جهت حکه وجرب وسعفه

واو را قشمش کویند صفت آن پوست هلیله زرد شش درم سنای مکی وشاهتره

از هر یک دو درم افسنتین رومی یکدرم ونیم کوفته بیخته بکشمش کوفته بسرشند شربتی

مقابل یک جوز دوائی که شهوات ردیه زنان حامله را دفع کند صفت آن مصطکی

یکدرم عود خام نیم درم زیره کرمانی یکدانک ونیم کوفته بیخته باده درم کلقند

سرشته بنوشند دوائی که نافع است از جهت درد دندان که سبب آن حرارت باشد

صفت افیون نیم دانک در روغن کل حل کنند وقدری پنبه بدان تر کنند وبر

دندان نهند واکر کافور وعاقرقرحا بکوبند ودر روغن کل حل کنند وپنبه را بدان

تر کنند وبر دندان نهند همین عمل کند دوائی که نافع است از جهت درد دندان

که سبب آن برودت باشد صفت آن چند بید ستی حلتیت فلفل زراوند مدحرج

زنجبیل میعه افیون بزر البنج مساوی کوفته بیخته بعسل بسرشند پنبه را بدان

تر کنند وبر دندان نهند دوائی دیکر که همین منفعت دارد صفت آن

فلفل عاقرقرحا مویزج زنجبیل از هر یک پنج جزو بوره ارمنی یکجزو نیم کوفته

درد دندان

بپختد بعسل سرشته استعمال نمایند **دوائی که** درد دندان سوراخ دار را نافع باشد
صفت فلفل عاقرقرحا بادرزد بکوبند و بسرشند و بر سوراخ دندان نهند **دوائی**
که لثه را محکم کند و گوشت رفته را برویاند **صفت آن** کندر زراوند مدحرج
دم الاخوین کرسته بیخ سوسن مساوی کوفته بپخته بسکنجبین عنصلی بسرشند
و استعمال نمایند **دوائی** که درد دندان را ساکن گرداند صفت آن عاقرقرحا
مویزج از هر یک ۳ درم تخم مرو یک درم آب گشنیز تازه بیست مثقال شیر گاو ده مثقال
جوشانیده حب سازند و بر دندان نهند و اگر سداب تازه با مویز سیاه بکوبند و
بر دندان نهند همین عمل کند **باب الذال ذرور ملکایا** و فرفیج و ابتدای رمد
را نافع باشد صفت آن انزروت پرورده بشیر خر نشاسته صمغ عربی نبات سفید
کوفته بپخته استعمال نمایند **ذرور اصفر** نافع است از جهت تمند و املاه و درد چشم
را که سبب آن رطوبت باشد صفت انزروت مربی بپخته در شیاف مامیثا دو درم
جر زعفران تخم گل از هر یک نیم درم افیون چهار درم کوفته بپخته استعمال نمایند
ذرور اصفر بنوعی دیگر انزروت مربی ۱۰ درم صبر زعفران حضض از هر یک دو درم
مرصافی یک درم کوفته بپخته استعمال نمایند **ذروری** دیگر که قرحه و موسرج را
نافع باشد صفت آن سرمه اصفهانی شادنج عدسی مغسول صلایه کرده
ذرور سازند **ذرور وردی** ابیض ابتداء رمد را نافع باشد صفت آن

درد

اقلیمیا نقره سفیداب صبر سقوطری از هر یک دو درم کتیرا ۱۰ درم صمغ عربی ۶ درم گل سفید
عبر درم نشاسته سی درم افیون ۱۰ درم کوفته بپخته با آب رازیانه پرورده ذرور سازند
ذرور که دمعه و جرب و ضعف باصره را نافع باشد و بی لیز اموافق باشد **صفت**
توتیاء مغسول ۱۰ درم پوست هلیله زرد صبر سقوطری دار فلفل زرد چوبه از هر یک
یک درم فلفل دو درم کوفته بپخته استعمال نمایند **ذروری** دیگر که نافعست از جهة
درد چشم کهنه و سرخی و آب رفتن **صفت آن** توتیاء مغسول نشاسته سفیداب
ارزیز مساوی کوفته بپخته بحریر استعمال نمایند **ذرور انزروت** قرحه را پاک سازد
صفت آن نشاسته ۳ درم انزروت مربی اسفیداج رصاص از هر یک ۲ درم کوفته بپخته
استعمال نمایند **ذرور مقل** بیاض را نافع باشد چون در قرنیه شو باشد صفت آن
سرگین خطاف عاقرقرحا انزروت زنگار مسحوق اقلیمیاء کوفته بپخته بعسل مصفی
بسرشند و استعمال نمایند **ذرور دیگر** که جرب و سبل و دمعه را نافع باشد صفت آن
مامیران یک درم توتیاء کرمانی پرورده و سوخته پرورده و توبال مس سوخته
و سرمه اصفهانی پرورده از هر یک ده درم کوفته بپخته استعمال نمایند **ذرور وردی** موسرج
و بثوره و قرحه و طبقه را نافع باشد صفت آن سفیداب ارزیز ۳ درم اقلیمیاء نقره
رگهای سرخ
دو درم و دو دانگ افیون صمغ عربی یک درم و دو دانگ انزروت نیم درم مس سوخته
دو دانگ و دو حبه شادنج مغسول چهار دانگ کوفته بپخته استعمال نمایند **ذرور**

دوای چشم
درد چشم
رگهای سرخ

شیاف مامیثا شادنج هندی حماما از هر یک یک دانگ و نیم سرمه فلفل زنگار

از هر یک یک درم کوفته بیخته ذرور سازند ذروری که نافع است از جهت جرب

داخورد
وسبل وظفره و اکله جفن صفت آن اقلیمیا و صمغ عربی از هر یک ۳ درم زعفران

کوری و جوشش
فلفل شنگرف از هر یک دو درم افیون یک درم و نیم صلایه کرده استعمال نمایند

ذرور بکتر دارفلفل دو دانگ و هلیله زرد حضض مکی مرصافی از هر یک ده درم

زبد البحر یک درم مامیران دو دانگ صبر سقوطری یک دانگ و نیم کوفته بیخته ذرور کنند

ذرور دیگر که از جهت درد چشم اطفال نافع باشد صفت آن انزروت مربی چشمک داز — چشم اطفال

هر یک ده درم مامیران دم الاخوین از هر یک دو درم کوفته بیخته استعمال نمایند ذرور بل

توتیا مغسول مامیران حینی دو درم زبد البحر حضض مکی صبر سقوطری دارفلفل پوست

هلیله زرد از هر یک یک درم انزروت مربی چهار مثقال صمغ عربی یک مثقال کوفته بیخته

ذرور سازند ذرور بیاض سادج هندی یک درم مس سوخته سرمه اصفهانی توبال مس

از هر یک ۳ درم شادنج عدسی مغسول مرصافی از هر یک یک درم صدف سوخته

مامیران حینی از هر یک ۲ درم صلایه کرده استعمال نمایند ذرور کافوری نافع است

از جهت حرارت چشم و رمد صفت آن صدف سوخته مروارید ناسفته از هر یک — حرارت چشم

ورد
دو درم نشاسته یک درم کافور یک دانگ و صلایه کرده استعمال نمایند ذرور اربعه

گوشت برویاند و خون ... از جراحت باز دارد و رعاف را نافع باشد صفت آن — برویانم

انزروت

انزروت مربی کندر دم الاخوین مساوی کوفته بیخته استعمال نمایند ذرور دیگر که همین

خاصیت دارد صفت آن انزروت دم الاخوین کندر گلنار گل ارمنی از هر یک

نیم درم عدس مقشر یک درم کوفته بیخته ذرور سازند ذروری که گوشت فاسد شده — گوشت ...

گوشت زیاد
را بخورد و سر جراحت ببندد و سحق کنند در وقت به شوند و در اول سر جراحت بگشاید

وتری برچیند و گوشت برویاند صفت آن انزروت ۴ درم دم الاخوین ۲ درم گل

مختوم مرداسنگ کندر از هر یک یک درم و نیم گل ارمنی شیاف مامیثا از هر یک یک درم

صبر سقوطری زراوند مدحرج از هر یک دو درم کوفته بیخته استعمال نمایند ذروری

که نافع است جهت خروج مقعد و بثور حمر و مقعد صفت آن سفیداب ارزیز گلنار

که بیکبند لتر باشد و آنچه آید
شب یمانی مازو مساوی کوفته بیخته مقعد را بروغن گل چرب کنند و بران افشانند

ذروری که استرخاء مقعد را نافع باشد صفت آن جفت بلوط مازو و فقاع کنند

و شجر سوخته گلنار شاخ گوزن سوخته مرداسنگ و صدف سوخته اقلیمیا مساوی

کوفته بیخته ذرور سازند ذرور که همین منفعت دارد صفت جفت البلوط گلنار

جوز الکرکان سوخته از هر یک ۳ درم کوفته بیخته بر مقعد افشانند ذروری — سوختگی آتش

که سوختگی آتش و روغن گرم و مانند آن را نافع باشد صفت آن مرداسنگ و آهک

و حنا از هر یک قدری بکوبند و بجای سوختگی بروغن گل چرب کنند و این دارو ها

بر آن افشانند در ۳ روز خوش شود [illegible] فالج و لقوه

ومعده وجگر سرد را نافع باشد وسیاهی موی را نگاه دارد واعضا را قوت دهد
صفت آن قسط ده درم فلفل فرفیون از هر یک ۳ درم عاقرقرحا ۴ درم جندبیدستر
دو درم ونیم شراب کهنه صد درم روغن زیت پنجاه درم قسط وفلفل وعاقرقرحا نیم کوفته
در شراب بخیسانند یک شب وصباح شراب را بجوشانند تا نیمه آید وبعد از آن روغن
زیت در آن ریزند وچندان بجوشانند که شراب برود وروغن بماند وبعد از آن
جندبیدستر وفرفیون کوفته بیخته در آنجا ریزند در زمانی که آتش فرو کرده باشند
روغن قسط بنوعی دیگر درد جگر ومعده سرد ومفاصل واستسقا را نافع باشد
صفت آن قصب الذریره ۲ سنبل الطیب ساذج هندی میعه سائله بیخ سوسن فرقد بهندی کربانز گویند
اشنه قسط از هر یک ۲ درم راسن خشک وسلیخه روغن عود بلسان از هر یک ده
درم مرصافی قرنفل از هر یک پنج درم مجموع کوفته بیخته در ۳ من آب بریزند تا بیکمن
آید وبا نیمن روغن کنجد بجوشانند تا آب برود وروغن بماند روغن قسط
بنوعی دیگر سردی جگر ومعده را نافع بود وچون بیاشامند وچون بر محلی
که موی رفته باشد بمالند موی برویاند واعضا را محکم کند صفت آن قسط
تلخ سه درم خرما جوز چهار درم سلیخه رومی عرد درم مجموع کوفته بیخته در شراب
بخیسانند یک شبانروز وروز دیگر بجوشانند وبپالایند وسه چهاریک روغن
زیت با روغن کنجد بر وی ریزند وبجوشانند تا روغن بماند روغن قسط بنوعی دیگر

دیگر امراض بارده را نافع باشد ومحلل ریاح ومواد غلیظ ومقوی اعضاست
صفت آن قرنفل سلیخه از هر یک ده درم قصب الذریره ساذج هندی سنبل الطیب
قرفه اشنه جندبیدستر قسط از هر یک ۲ درم بیخ بنفشه ۳ درم [illegible]
ونیم کوفته بیخته در آب بجوشانند تا محترق شود وبعد از آن صاف کرده دو من
روغن کنجد اضافه نمایند وچندان بجوشانند که آب برود وروغن بماند
روغن شونیز فالج ولقوه وتشنج را سود دارد صفت آن شونیز ۲ درم مغز
بیماره دارد
بادام تلخ ۳ درم بکوبند وروغن از آن بکشند روغن افسنتین معده
وجگر وجمیع اعضا را قوت دهد صفت آن روغن زیت با روغن
بادام تلخ با روغن جوز با روغن هسته زرد آلو تلخ نیمن افسنتین رومی
تازه دو سیر ونیم در شیشه کنند وچهل روز در آفتاب نهند روغن فرفیون
همه دردها را که از سردی بود زایل کند وفالج واسترخا را سود دهد صفت آن
در داء الثعلب اگر از حرکت [illegible]
قسط ده درم کندش چهل درم جندبیدستر پنج درم فودنج کوهی خشک
دوازده درم عاقرقرحا هفت درم مویزج ۳ درم جاوشیر کوفته کنند ودر
دانه گرا از سر شاخ اخرو دیحل ابله
چهارصد درم شراب کهنه بریزند تا سه بخش برود ویک بخش بماند درهم
ده درم روغن دو درم فرفیون تازه اندازند وبجوشش بدهند وبردارند
روغن سوسن برودة واختناق رحم را سود دارد وگرده ومثانه سرد

را گرم کرداند صفت آن سلیخه حب بلسان قسط از هر یکی ده درم قرنفل
مصطکی از هر یکی پنج درم گل سوسن سی درم زعفران ده درم روغن کنجد یک رطل
و نیم روغن در شیشه کنند و داروها کوفته بیخته بر وی آن کنند و تو
دیگر آفتاب بنهند در سایه و چهل و یکروز بگذارند پس بیرون آورند و
جهت مسهل — نگاه دارند روغن بید انجیر ساده مسهل بلغم بود و اعصاب را از رطوبت پاک
کند صفت او بید انجیر بریان کوده نرم بکوبند و بجوشانند و کف آن بگیرند
و نگاه دارند تا تمام کف بردارند و آب نزد بماند آن آب بریزند و کف را بجوشانند
که تمام با روغن صاف میشود روغن بید انجیر مرکب فالج و لقوه و سده
جگر و سپرز را نافع بود و قولنج بگشاید صفت آن نانخواه صعتر فودنج
کوهی تخم کرفس انیسون مصطکی اسارون از هر یکی بیست درم بیخ کرفس
بیخ رازیانه بیخ سوسن راس خشک از هر یکی ده درم شیطرج هندی حمقل ازرق
از هر یکی ۵ درم سکبینج جاوشیر زرنباد درونج عقربی از هر یکی ۳ درم زنجبیل دارچینی
قاقله حب بو الکیابر دار فلفل جوز بوا بسباسه شونیز قسط کوویا از هر یکی ۴ درم مجموع
نیم کوفته در آب بخیسانند یک شبانه روز و بعد از آن بجوشانند تا نرم شود و بپالایند
و یکصد و پنجاه درم روغن بید انجیر ساده بر سر آن کنند و بجوشانند تا آب برود
و روغن بماند و شربتی دو درم تا سه درم با ماء الاصول روغن ترب مانند روغن

زیت بود

درد گوش

زیت بود و گرم تر از روغن بید انجیر باشد درد گوش را نافع باشد و باد که در گوش باشد
دفع کند صفت او آب ترب ۳ جزو بگیرند و روغن کنجد یکجزو و بجوشانند تا آب
برود و روغن بماند روغن خشک حصر البول را نافع بود صفت آن خشک
ده مثقال زنجبیل چهار مثقال نیم کوفته بجوشانند و بپالایند و یک چهار یک روغن
جهت فکر و خیال — کنجد اضافه نمایند و بجوشانند تا آب برود و روغن بماند روغن کدو بوییدن
و مالیدن آن سرسام و مالیخولیا را نافع باشد صفت آن کدو تازه بستانند و پوست
[illegible] در فکر و خیال رود
آن بخراشند و با تخم بکوبند و آب آن بگیرند چهار من و یک من روغن کنجد بر آن ریخته
بجوشانند تا آب برود و روغن بماند اما بهتر آنست که از مغز دانه کدو خشک بگیرند تمام
درد زانو — روغن بادام روغن ریحان فالج و درد زانو را نافع بود صفت آن آب ریحان
دو جزو روغن کنجد یکجزو بجوشانند تا آب برود و روغن بماند روغن لاله
درد گوش — معده سرد را گرم کند صفت او برگ لاله از نبات او جدا کنند و در شیشه کنند
و روغن زیت بر او ریزند و یکماه در آفتاب بیاویزند روغنی که درد گوش را که از
گرمی باشد زایل کند صفت آن روغن گل ده درم روغن بادام شیرین ۵ درم سرکه
کهنه ۳ درم بیکدیگر ممزوج سازند و بجوشانند تا سرکه برود و روغن بماند و در
گوش چکانند روغن کندر درد گوش که از سردی بود زایل کند صفت آن
کندر ۵ درم صبر سقوطری مر مصطکی جند بیدستر حضض مکی زهره گاو از هر یکی

یکدرم روغن بادام تلخ ۱۰ درم سرکه کهنه چهل درم ادویه کوفته بپزند با شش اب و
روغن بجوشانند تا روغن بماند و در گوش بچکانند روغن مصطکی معده را قوت
دهد صفت آن روغن زیت پنجاه درم در شیشه کنند و ده درم مصطکی بروی ریزند
و دیگی را تا نیمه آب کنند و آن شیشه در میان آن دیگ اویزند و آتش کنند تا
آب بجوشد چندانکه مصطکی که لخته شود روغن مورد موی را نگاه دارد و انچه ریخته
باشد برویاند صفت آن بگیرند ۳ جزو آب مورد و روغن زیت یکجزو با یکدیگر بجوشانند
تا وقتیکه آن که آب برود روغن بماند وقت بکار ۳ لادن در آن اندازند تا یکدو فرو
گیرند روغن دیگر که موی را محافظت کند صفت آن پوست هلیله کابلی مازو
و برگ مورد از هر یک یکجزو در شراب ریحانی بخیسانند یکشبانروز بعد بپزند
و بپالایند و یکجزو روغن کنجد در آن ریزند و در هر صد درم روغن ده درم لادن
در وقت فرو گرفتن بجنبانند تا یکدو فرو گیرند و شب موی را بدان چرب کنند و
صباح در حمام بشویند روغنی دیگر که موی را سیاه کند و دراز و از ریختن نگاه دارد
صفت آن سایح هند حماحضض لادن آمله از هر یک ۵ درم کوفته در ۳ رطل آب
بپزند که بیکرطل آید و یکرطل روغن کنجد برو ریزند و بجوشانند تا آب برود و روغن
بماند و هر روز سر را باب برگ کنجد و برگ چغندر میشویند و این روغن میمالند روغنی
که موی را سیاه کند و تا شش ماه سیاهی آن بماند صفت آن بستانند جوز هندی

وسر آن برگیرند و مغز آن بیرون کنند و هیچ ده درم از آن مغز یاده درم آمله و ۲ درم
برادهٔ آهن و نیم درم بورد قارمنی در هم بسایند خورد و در میان آن جوز کنند و
سر آن بخمیر محکم کنند و تمام آن جوز را در گل حکمت بگیرند و در میان آتش نهند
چندانکه یکساعت بجوشد بگیرند و از آتش بیرون آورند و روغنی که از او را بیند شود
در موی بمالند که مقصود حاصل شود روغن حنا موی را سیاه کند و عرق النسا و اوجاع
مفاصل را نافع باشد صفت آن برگ حنا یکچهار یک در دو من آب بجوشانند تا
یکمن آید و بپالایند و با نیمن روغن کنجد بجوشانند تا آب برود و روغن بماند
روغن آمله موی را سیاه کند و قوی گرداند صفت آن آمله مقشر برگ مورد بوست
بیخ صنوبر مساوی کوفته بخیسانند در آب بپزند تا محترق شود و صاف کنند و همچند آن
آن روغن کنجد اضافه نمایند و بجوشانند تا روغن بماند روغن بیضه
دو هفته بهر موضع که بمالند موی را برویاند صفت بگیرند یک خربوزه و سوراخ
کنند و دانه از وی بیرون آورند و ۳۰ عدد زرده تخم مرغ در اندرون آن ریزند
با پنج عدد سیب و روغن زیت و برگ مورد صلایه کرده از هر یک ۱۰ درم و سوراخ خربزه
محکم کنند و در گل حکمت گیرند و یکشب در تنور نهند و روز دیگر بیرون آورند
و گل را از آن جدا کنند و آن خربوزه را با روغن زیت بمالند تا نرم شود و نگاه دارند
روغنی که سحر بافراط آورد چون بر بینی بمالند صفت آن نوشادر نمک

نفط تخم سپندان تخم جرجر فلفل سیاه زنجبیل کاکنج مساوی نیکو نشر کنند و در آب بجوشانند
تا مهرا شود پس صاف کنند و با همچندان آب بجوشانند تا روغن بماند بجوشانند
چندانکه آب برود و روغن بماند روغن بر معده را قوة دهد و حبس عرق
کند و اگر بوی کشکاب کنند و باز خورند اسهال باز بندد صفت آن آب برد و
جوز و آب برگ مورد بگیرد و روغن گل بگیرد و بجوشانند تا آب برود و روغن بماند روغن
مازریون استسقا را نافع باشد صفت برگ مازریون بیکجا کند در سه من آب بجوشانند
تا روغن بماند شربتی یکدرم با نبیذ شتر اعرابی روغن بنفشه بادام سرد و تر بود چرب دارد
مالیدن نافع باشد و صلابت مفاصل را نرم کند و در ناخن مالیدن صحت او را
نگاه دارد و دفع بیخوابی کند صفت او مغز بادام شیرین که تلخ در میان آن نباشد
بد و نغیر کند سفید کرده و خشک کرده اند و هر دو من بادام را یکمن به مشک بپرورند
و در خریطه کرباس نو ده روز در میان سه درها کنند و بعد از آن سه را از آن جدا
کنند و بنفشه تازه فی علف پرورند و چند روز در میان جامه خواب کنند تا
انکه بوی بنفشه بگیرد و بعد از آن در او برند تا انکه خشک شود بنفشه را از او
جدا سازند و روغن از آن بکشند چنانکه رسم است روغن گل بادام
معتدل بود در حرارت و برودت دماغ را نافع باشد و ظلمت سفوا ید و اسهال
مراری را باز دارد و درد سر را که از گرمی بود سود دارد و چون در آب برکه
بزنند صاحب جرب و حکه بمالد نیک شود صفت آن چون بنفشه بادام
است که بجای

است که بجای بنفشه ورق گل سرخ کنند و هر دو من بادام دو من ورق گل سرخ کنند
روغن گل سرخ و گل سفید و گل شقایق و زنبق و یاسمین و نرگس و سداب
و شبت و بابونه و هر چه تازه باشد دستور آنست که در شیشه کنند و در آفتاب
او بنهند یکروز و روز دیگر روغن بر وی ریزند و در آفتاب آویزند روغن
آجر که انرا دهن المبارک خوانند خواص بسیار دارد و گرم تر از نفط سفید
است و لطیفتر امراض بارده را بغایت سود دارد و جهت کزیدن عقرب و کسی
که افیون و بزر البنج خورده باشد نافع بود صفت ان بستانند آجر سرخ آب
ندیده و با دام مادام کنند و در آتش اندازند تا سرخ شود پس اندر کینند در
روغن زیت اندازند و بعد از آن بیرون آورند و خورد کنند و در شیشه
که بکل حکمت گرفته باشند کنند و سر شیشه را بموی اسب بگیرند و بگلکی بنهند
که سوراخ در ته آن باشد و بر قمقم کنند و آتش در آن اندازند و چیزی در
زیر شیشه بنهند و روغنی که بچکد نگاه دارند روغن سورنجان مفاصل
را نافع باشد صفت سورنجان مصری و آب کرفس تازه از هر یکی ده مثقال
قصب الزریره ده مثقال سورنجان و قصب الزریره را نیکو فتر بجنبانند
یکشبانروز و روز دیگر بجوشانند تا مهرا شود و بپالایند و آب کرفس
را اضافه نمایند و یکجا کرده روغن زیت بر سر آن کرده بجوشانند تا آب

بر ود و روغن بماند **روغن کراث** بواسیر را نافع باشد **صفت آن** بگیرند آب گندنا یکمن

و روغن کنجد نیم من و باده درم مقل ازرق بجوشانند تا آب برود و روغن بماند

روغن نارگیل هندی جهه سرعت انزال نظیر ندارد و چون کف پا را بدان

چرب کنند اثر آن ظاهر گردد **صفت آن** نارگیل هندی از پوست پاک کنند و نیم کوفته

در شیشه کنند و سر شیشه را بموم اسب محکم کنند و شیشه را بگل حکمت بگیرند و در کاسه

بزرگ که آتش توان کرد ترتیب نمایند و بیخ کاسه را سوراخ کنند و سر شیشه

را از آن سوراخ بیرون آورند و در زیر سر شیشه پیاله نهند و کاسه را بر بالای

سه پایه نهند و آتش از بالای شیشه کنند در اندرون کاسه و روغنی که از آن

بچکد نگاه دارند **روغن عقرب** سنگ مثانه را بیرون کند و بجهت حبس

بول خوب باشد **صفت آن** ریوند چینی سعد کوفی جنطیانا پوست بیخ کبر

از هر یک یکوقیه روغن بادام تلخ یک رطل داروها کوفته در شیشه کنند

و روغن بر سر آن ریزند و یکهفته در آفتاب نهند و بعد از آن بپالایند و ده

عقرب زنده در آن اندازند و سر از ابر بندند و یکهفته دیگر در آفتاب بگذارند

پس بپالایند و دو قطره آن در احلیل چکانند **روغن ناردین** منقول از

قانون او جاع بارده و احشا و قولنج و مغص ریحی را نافع باشد و بادهای

غلیظ را دفع کند و درد گوش را ساکن گرداند و چون در بینی چکانند صداع

و شقیقه بارده را سود دهد و رنگ را خوب گرداند و رحم را گرم کند و چون در احلیل

چکانند امراض مثانه را نافع باشد و او الی روغن اشرف روغنهاست **صفت آن**

قصب الذریره سعد ورق الغار عود بلسان لک ساذج هندی برگ مورد اذخر

ابهل راس قردمانا مرزنجوش مساوی یکدیگر نیم کوفته در شراب و آب بخیسانند یکشبانه

روز و روز دیگر صاف کنند و با روغن کنجد بجوشانند تا آب برود و روغن بماند

روغن ناردین بنسخه دیگر اورام صلبه معده را نافع باشد **صفت آن** روغن

بان یک رطل سنبل رومی نیم کوفته وقیه مصطکی قسط سعد اذخر قصب الذریره از هر یک یکدرم

و نیم کوفته بیخته در شیشه کنند و سر شراب محکم سازند و یکهفته در آفتاب بگذارند

و بعد از آن صاف کنند و داروی دیگر باره در آن ریزند و همچنین تا سه نوبت و

بعد از آن صاف کرده استعمال نمایند **رماد العقارب** سنگ کرده و مثانه را

بریزاند **صفت آن** بگیرند عقرب را و در شیشه محکم کنند و در گل حکمت گیرند و در

تنور گرم نهند ع ساعت پس بیرون آورند کوفته بحریر بیخته یکدانک استعمال نمایند

باب الثانی در معجون که پشت و گرده را محکم کند و معده را قوت دهد و

بلغم دفع کند و بوی دهان خوش کند و آب از دهان رفتن باز دارد و بادها بشکند

و ریگ از مثانه پاک کند و منی بیفزاید **صفت آن** تخم کرفس تخم گزر تخم شلغم

شبت نانخواه رازیانه مغز تخم خربزه مغز تخم بادرنگ بیخ کرفس از هر یک بیخته

عاقرقرحا خرفه زعفران مصطکی عود خام از هر یک پنج درم بسباسه قرنفل کبابه چینی

فلفلمویه از هر یک ۳ درم عنبر اشهب نیم مثقال عسل ۳ وزن ادویه عنبر را در عسل کف

گرفته بگدازند و ادویه کوفته بیخته با آن بسرشند و بعد از دو ماه استعمال

کنند شربتی دو مثقال **زرعونی دیگر** منی بیفزاید و باه را قوت دهد و پشت و گرده

را محکم سازد و در امر مجامعت عظیم نافع باشد صفت آن تخم کرفس تخم کزر تخم سلجم

تخم شبت نانخواه رازیانه مغز خربزه مغز تخم بادرنگ بیخ کرفس مغز حب القلقل مغز

حب الزلم مغز نارجیل تازه مغز جلغوزه از هر یک پنج مثقال بسباسه قرنفل فلفلمویه

عاقرقرحا کبابه زنجبیل تخم اسپست تخم جرجیر تخم پیاز حب الرشاد انجوه تخم کندنا

خولنجان جوز بوا کل قرفه دار فلفل از هر یک ۳ درم زعفران کندر مصطکی عود از هر یک

۴ درم تخم هلیون بوزیدان مصری بهمن سرخ و سفید شقاقل لسان العصافیر

از هر یک ۵ درم بصل الفار بریان کرده یک درم خصیة الثعلب قضیب گاو سوده مغز سر

گنجشک و خشک مرغی کش خرماده مثقال عنبر دو مثقال مشک نیم مثقال قند سفید بوزن

ادویه عسل بوزن بطریق معهود معجون سازند گرم مزاج دو مثقال بنوشد و از عقب

آن شیر تازه ده درم و شکر ده درم در آن حل کرده بنوشند و سرد مزاج پنج درم فرو برد و

از عقب آن یک کاسه ماء العسل بیاشامد **باب السین سفرجلی مسهل**

معده را قوت دهد و اشتهای طعام آورد و قولنج بگشاید صفت آن بگیرند به اصفهانی

بهی و در سرکه با شراب بجوشانند تا مهرا شود و از غربال بیرون کنند و یک من عسل صاف بر سر آن

ریزند و بجوشانند تا بقوام آید و این داروها کوفته بیخته بر آن بسرشند زنجبیل دار فلفل

قاقله کبار و صغار دارچینی زعفران از هر یک ۳ درم مصطکی پنج درم تربد سفید سی درم

سقمونیا ده درم شربتی پنج مثقال تا ده مثقال با آب گرم بنوشند **سفرجلی تابستانی** صاحب

مزاج گرم را موافق باشد و در فصل گرما توان خورد و از این جهت محمد ذکریا این را سفرجلی

تابستانی نام کرده **صفت آن** سقمونیا دو درم و نیم تربد سفید ده درم مغز تخم خیارین

مغز تخم کدو از هر یک دو درم و نیم ترنجبین و عصاره بد از هر یک پنجاه درم آب به و ترنجبین

بجوشانند چندانکه ترنجبین گداخته شود و بقوام آید پس داروها کوفته بیخته بان

بسرشند این جمله ده شربت است **سفرجلی ممسک** شکم ببندد و معده را قوت دهد

و دفع قی کند و لون را نیکو گرداند و اشتهای طعام آورد صفت به اصفهانی

از پوست و دانه پاک کرده یک من در سرکه بجوشانند تا مهرا شود و بعد از آن بکوبند و

یک من عسل بر سر آن ریزند و بجوشانند تا بقوام آید پس فرو گیرند و این داروها کوفته

بیخته بان بسرشند زنجبیل دار فلفل فلفل از هر یک ۴ درم تخم کرفس نانخواه زعفران

از هر یک دو درم شربتی ۴ مثقال **سجزنیا** بادهای غلیظ را دفع کند و درد دندان

و قولنج و عسر البول بلغمی را سود دارد و سده جگر بگشاید و صلابة را تحلیل کند

و معده را گرم گرداند و لحم را نافع باشد و سرد مزاج را موافق باشد **صفت**

چندبید ستر دارچینی انیسون اسارون فومودو قوا از هر یک یکدرم فلفل دارفلفل بازرد
قسط از هر یک دو درم زعفران پنج درم بازرد درادر عسل بکدازند وداروها کوفته بیخته
بان بسرشند وبعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی نیم مثقال باده درم آب گرم **سکنجبین**
ساده صفرا دفع کند ومحرور مزاج را نافع باشد وتبهاء حاره وجگر گرم را نافع
بود وتشنگی بنشاند صفت قند سفید یکمن در دیگ کنند ویکچارک سرکه
صاف بروی آن ریزند وبجوشانند تا بقوام آید ویکوقیه گلاب بر سر آن کنند
وفروگیرند **سکنجبین بزوری بارد** سده جگر بکشاید وبول براند واستسقا
وتبهای حاره را نافع باشد وتشنگی بنشاند **صفت آن** پوست بیخ کاشنی هفت
درم سه تخم اینت کاشنی رازیانه خیارین از هر یک پنج درم نیمکوفته در آب ویکچارک
سرکه بخیسانند یک شبانروز وروز دیگر بجوشانند وبپالایند وبایکمن قند
سفید بقوام آورند وفروگیرند **سکنجبین بزوری حار** سده بکشاید وبول جگر ومعده
براند وفضول را از معده پاک کند ومستسقی را نافع باشد **صفت آن** تخم کاشنی
رازیانه انیسون نیمکوفته تخم کشوث تخم کرفس از هر یک پنج درم پوست بیخ
رازیانه پوست بیخ کرفس از هر یک ده درم در آب وسرکه بخیسانند یک شبانروز و
بعد از آن بجوشانند وصاف نمایند وبایکمن قند سفید بقوام آورند
سکنجبین ریوندی یرقان ودرد جگر را اگر از گرمی باشد نافع بود **صفت آن**
تخم کا

تخم کاشنی نیم کوفته ۲ درم تخم شاهتره تخم کشوث از هر یک ۱۰ درم ریوند چینی ۵ درم ریوند
را کوفته در کیسه بندند وبا ادویه دیگر در دو من آب بخیسانند وبجوشانند وزمان
زمان کیسه ریوند را بدست می مالند تا تمام شیره باز دهد وبعد از آن صاف
کرده با یکمن قند سفید وچهل مثقال سرکه جوشانیده بقوام آورند شربتی پانزده درم
با پنج درم گلاب بکار برند **سکنجبین ریوندی بنوعی دیگر** درد جگر را سود دهد
وسده بکشاید وطبع را نرم کند صفت ریوند چینی ۳ درم تربد سفید بسفایج
فستقی تخم کاشنی نیمکوفته از هر یک بیست درم غاریقون سفید مغز با بخیه درم مجموع را
در دو من آب بپزند و۳ درم ودود انگ زنجبیل کوفته اضافه نمایند وصاف کنند وبا
یکچهارک سرکه ویکمن ونیم قند چنانکه ذکر رفت بجوشانند وبقوام آورند **سکنجبین**
سپرز وتب **بزوری معتدل** سده سپرز وجگر بکشاید وبول براند وتبهاء مرکب را نافع
باشد **صفت آن** تخم کاشنی رازیانه تخم کرفس از هر یک ۳ درم سه تخم از هر یک
۵ درم پوست بیخ کاشنی پوست بیخ رازیانه از هر یک ۷ درم مجموع کوفته بیخته در ۳
رطل آب وبیست درم سرکه بخیسانند یک شبانروز وروز دیگر بجوشانند وبا یکمن
جهت تبها وتشنگی قند بقوام آورند **سکنجبین رمانی** تبهاء محرق وجگر ومعده گرم را سود
دارد وتشنگی را بنشاند صفت آب انار ترش وآب انار شیرین از هر یک
نیمن بجوشانند تا بقوام آید وقدری زرشک وسرکه صاف یکچهارک وقند

سفید یکمن اضافه نموده بجوشانند تا بقوام آید و اگر بعوض سرکه ترهندی کنند شاید
سکنجبین سفرجلی معده و جگر را قوت دهد و اشتهای طعام باز دهد و سده جگر
بکشاید و ناقهان را مفید بود و طعام را هضم کند صفت بگیرند آب به صاف کرده
ورم
یکمن و با یکچهار یک سرکه و یکمن قند بجوشانند اگر بجای سرکه آب لیمو کنند صواب باشد
سکنجبین به لیمویی که همین خاصیت دارد آب به پنجاه مثقال سرکه و گلاب و آب لیمو از
هر یک سی مثقال قند سفید یکمن بجوشانند و بقوام آورند سکنجبین دیگر که صلابت سپرز
را نافع باشد صفت دیوند چینی غاریقون سفید فوه پوست بیخ کبر پوست درخت بید گز مازج
افتیمون غافث تخم کشوث تخم کاشنی از هر یک ده درم در یکچهار یک سرکه و آب بخیسانند و بجوشانند
و با یکمن قند بقوام آورند سکنجبین دیگر که حرارت خمار و صفرا بنشاند و اسهال صفراوی را حرارت و آبله
باز دارد و کسی اگر آبله بدید آمده باشد نافع باشد صفت آن سرکه کهنه و گلاب از هر یک
یکچهار یک برگ گل پنجاه درم گلنار بیست درم در سرکه و گلاب بخیسانند ۳ شبانروز پس بجوشانند
و بپالایند و با یکمن قند بقوام آورند سکنجبین افتیمون مالیخولیا و اصحاب توحش و صرع
را نافع باشد صفت آن افتیمون ۱۰ درم بسفایج فستقی تربد سفید از هر یک ۸ درم گاوزبان برسیا
وشان تخم کاشنی ابوسا تخم کشوث پوست بیخ کاشنی از هر یک ۵ درم حاشا ورق گل سرخ کافیطوس
از هر یک ۴ درم تخم بادروج فرنجمشک بادرنجبویه زرنباد درونج عقربی بهمن سرخ و سفید سادج
هندی قاقله سنبل الطیب از هر یک ۳ درم کلقند آفتابی بوزن تمام ادویه در سرکه و آب بخیسانند

یکشبانروز و بجوشانند و با یکمن قند سفید بقوام آورند سکنجبین افتیمون بنوعی دیگر اسطوخودوس
رازیانه تخم شاهتره از هر یک ۵ درم افتیمون بسفایج فستقی سنای مکی پوست هلیله کابلی از هر یک ۲ درم
نیمکوفته در پنجاه درم سرکه بخیسانند و با نیمن قند سفید بقوام آورند سکنجبین فوه
استسقا و صلابت طحال و ورم صلب جگر را نافع باشد و سده بکشاید صفت آن رازیانه پوست
بیخ رازیانه پوست بیخ کبر تخم کاشنی انیسون پوست بیخ کاشنی زوفا فوه غافث افسنتین رومی
از هر یک ۱۰ درم تخم کشوث تخم کرفس پوست بیخ کرجعوه سنبل الطیب اسارون از هر یک ۷ درم
در صد درم سرکه بخیسانند و یکمن قند سفید اضافه نموده بقوام آورند سکنجبین عنصلی
ضیق النفس و ربو و سرفه بلغمی را نافع باشد صفت سرکه عنصل یکچهار یک عسل مصطفی
سکه نعص
بچه بیندازد یکمن بجوشانند تا بقوام آید سکنجبین دیگر استسقا و درد پهلو که از سردی بود و سرفه کهنه
بلغمی و فالج و لقوه و سرسام بلغمی و ضیق النفس را نافع بود و سده جگر و سپرز را بکشاید و بچه
مرده بیندازد صفت آن سرکه عنصل یکمن زنجبیل رازیانه انیسون حلتیث عاقرقرحا
بودنه دشتی از هر یک ده درم تخم کرفس زیره کرمانی قردمانا از هر یک ۵ درم ادویه را نیمکوفته
کنند و در سرکه عنصل و یکچهار یک عسل صاف بخیسانند و یکهفته در آفتاب نهند و بعد از آن
بپالایند و نگاه دارند و پیش از طعام ۳ درم استعمال نمایند سرکه عنصل بیخ دندان را
سخت کند و بوی دهن خوش کند صفت آن بگیرند پیاز عنصل بکارد چوبین پاک کنند
و در ریسمانی کشند چنانکه بهم نرسد و چهل روز در سایه نگاه دارند تا خشک شود

وبعد ازان در ظرفی کنند و ده درم یکین پیاز نه من سرکه کهنه در اخل کنند و دو ماه در آفتاب
نهند و نگاه دارند سفوف طباشیر دل گرم را سود دارد گل سرخ و طباشیر سفید از هر یک ۳ درم
کشنیز خشک ۲ درم مروارید ناسفته کاهربا از هر یک نیم درم کافور دانگی شربتی دو درم با سکنجبین
سفرجلی سفوف درونج خفقان سرد را سود دارد صفت آن درونج عقربی لسان الثور نفس گیری
نفس گیری
از هر یک ۴ درم زرنباد ۲ درم کوفته بیخته شربتی یک مثقال با یک چهار یک شراب کهنه یا ماء العسل
سفوف عود معده سرد و تر را سود دارد قرنفل کبابه چینی از هر یک ۵ درم سنبل الطیب و
مصطکی از هر یک ۳ درم عود خام بیست درم شکر طبرزد بوزن همه ادویه شربتی یک مثقال با دو
درم گلقند سفوف قاقله شهوة طین و شهوة برد بر زنان حامله را نافع باشد صفت آن
قاقله خیربوا کبابه چینی مساوی یکدیگر شکر بوزن همه شربتی دو درم با آب گرم سفوف
حمار تخم کرنب زرشک عدس مقشر سماق گل سرخ طباشیر سفید مساوی یکدیگر کوفته
بیخته شربتی ۳ درم با یک طسوج کافور با آب انار حل کرده بنوشند سفوف کرنب دفع
سرعت منی بکند تخم کرنب مغز بادام شیرین مغز بادام تلخ فودنج از هر یک ۳ درم نانخواه سرعت منی
نمک هندوی سداب زیره کرمانی از هر یک یکدرم کوفته بیخته در آب انار حل کرده بازخورد شربتی ۳ درم
سفوف انیسون بادهای معده دفع کند و معده را از اخلاط غلیظ پاک کند صفت آن
نانخواه تخم کرفس از هر یک پنج درم کندر ۴ درم فقاح اذخر قسط مصطکی از هر یک ۳ درم سعدان سفید
سی درم کوفته بیخته با فانید برشته شربتی پنج درم سفوف جوز اسهال بلغمی باز دارد صفت آن
جوز

جوز بریان کرده ۳ درم نانخواه یکدرم کندر نیم درم کوفته بیخته با آب گرم بنوشند سفوف مقلیا تا
بواسیر و مغص و اسهال کهنه و ضعف معده را نافع باشد صفت آن تخم تره تیزک ۷ درم
زیره کرمانی در سرکه خیسانیده و خشک کرده و بریان کرده پنج مثقال بزر کتان تخم گندنا
هلیله سیاه در روغن زیت بریان کرده از هر یک ۳ مثقال مصطکی یک مثقال مجموع کوفته بیخته
شربتی ۲ درم با آب سرد سفوف که سلسل البول را نافع باشد صفت بلوط پنجاه درم کندر سلسل بول
سی درم کشنیز خشک بریان کرده گل ارمنی صمغ عربی از هر یک دو درم گلنار کزمازج از هر یک ۵ درم
شربتی ۳ درم با آب خالص سفوف دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن کندر سعد
خولنجان زیره کرمانی شاه بلوط حب الآس مساوی یکدیگر کوفته بیخته بنوشند سفوف
نمک معده و جگر و اوجاع مفاصل و هر مرضی که سبب آن امتلا باشد نافع بود صفت آن
نمک طعام سی درم فلفل سفید بیست درم زنجبیل پانزده درم انیسون ۷ درم تخم جرجیر نانخواه
نوشادر فلفل سیاه فودنج از هر یک ۱ درم شربتی ۳ درم با آب گرم سفوف هلیله ورم
جگر را نافع باشد هلیله سیاه پوست هلیله کابلی از هر یک ۱۰ درم تخم کرفس انیسون رازیانه
از هر یک پنج درم کوفته بیخته شربتی ۳ درم با شیر شتر سفوف دیگر که ورم جگر را سود بول براند
دارد و بول براند صفت آن تخم خربزه و تخم خیار دین از هر یک پنج درم تخم کاشنی و
تخم کشوث از هر یک ۳ درم تخم کرفس انیسون رازیانه رب السوس از هر یک دو درم
عصاره زرشک چهار درم ریوند چینی یک مثقال لک مغسول چهار دانگ زعفران

وسنبل الطیب ومصطکی وافسنتین رومی از هر یک یک درم کافور دو دانگ شربتی ۳ درم سفوف
که فربهی آورد نخود مقشر پنجاه درم در سرکه وقلیه آب بخیسانند یک شبانروز خشک کنند (فربهی آورد)
وبرنج شسته خشک کرده ونان میده خشک کرده از هر یک سی درم مغز بادام مقشر شصت
درم کشک جو کشک گندم از هر یک سی درم خشخاش سفید سی درم شکر طبرزد ثمین
مجموع کوفته در یکدیگر ممزوج سازند وهر صباح سی درم با شیر تازه بیاشامند سفوف
یهودی ~~نخود مقشر~~ از جهت زحیر مجرب صفت تخم توده تیزک بریان کرده (زحیر دلو باشد)
که از زحیر داده باشند
بزر قطونا بریان کرده ابهل بریان کرده از هر یک دو درم زیره کرمانی تخم کندنا تخم شبت
خشخاش سفید انیسون تخم کرفس بزر البنج از هر یک دو درم ونیم افیون ۳ درم و دانگی
کوفته بیخته دو درم از آن سفوف سازد سفوفی که نفث الدم را نافع باشد (دم شکم)
دم شکم
صفت آن طباشیر سفید گل سرخ گل ارمنی گل مختوم شادنج مغسول تخم خرفه
از هر یک پنج درم بد کاهربا مروارید ناسفته خشخاش سفید رب السوس اقاقیا عصاره
لحیة التیس از هر یک ۳ درم بزر قطونا ۲ درم افیون مصری دو درم مجموع کوفته بیخته
سوی بزر قطونا سفوف سازند شربتی دو درم با آب باران یا آب برگ خرفه واگر حرارت
قوی نباشد ۲ درم کندر اضافه این داروها نمایند سفوف حب الرمان
ضعف معده وامعا واسهال مراری را نافع باشد صفت آن انار دانه
بریان کرده ده درم بلوط سماق زیره کرمانی مدبر حب الآس سنجد کشنیز خشک

بریان کرده خرنوب آرد کنار از هر یک پنج درم عود خام نیم درم آمله خشک یک مثقال
کوفته بیخته با رب به استعمال نمایند شربتی ۳ درم سفوف الطین وآنرا سفوف النساء نیز
گویند اسهال مراری ومعوی را نافع باشد صفت آن بزر قطونا تخم ریحان تخم مرو
نشاسته تخم حماض بری بریان کرده صمغ عربی گل ارمنی طباشیر سفید مساوی یکدیگر
کوفته بیخته بغیر از سه تخم اول در یکدیگر بیامیزند شربتی ۳ درم بروغن گل یا بادام چرب کرده
وبگلاب ترکرده فرو برند سفوف ابن ماسویه جهت زحیر ووجع امعا وسحج نافع است (رفتن شکم)
زحیر شکم
صفت آن تخم خطمی مقشر وتخم خیارین از هر یک پنج درم نشاسته بریان کرده ۳ درم صمغ
عربی گل ارمنی از هر یک ۲ درم کوفته بیخته شربتی ۳ درم هر صباح و ۳ درم هر مسا با آبی که
صمغ عربی وگل ارمنی وطباشیر در آن منقوع باشد نافع بود سفوف زرشک شکم بربندد (شکم بربندد)
وضعف معده را نافع بود صفت آن سماق نانخواه زنجبیل انار دانه بریان کرده زرشک
منقی آرد کنار از هر یک دو درم نبات سفید بیست درم کوفته بیخته شربتی یک مثقال سفوف
سماق تشنگی بنشاند واسهال معدی را نافع بود صفت آن سماق ده درم حب الآس (تشنگی)
انار دانه بریان کرده از هر یک پنج درم خرنوب پانجده درم صمغ عربی گلنار از هر یک
دو درم کوفته بیخته شربتی یک مثقال سفوف سورنجان نقرس ومفاصل وعرق
النسا را نافع باشد صفت آن سورنجان مصری ده درم سنا مکی هفت درم پوست هلیله
زرد مغز بادام مقشر از هر یک ۳ درم زعفران نیم درم سقمونیا یک درم قند سفید سی درم واگر ماده

بلغمی باشد ترید سفید پنج مثقال اضافه نمایند و سفوف نیم درم زیاده کنند **سفوف سرطان**
مسلول را بغایت نافع بود **صفت آن** سرطان نهری سوخته دو درم طین قبرسی درم صمغ عربی
دو را هم یک نصاب
خشخاش سفید خشخاش سیاه و مغز تخم خربزه از هر یک پنج درم کوفته بیخته شربتی یک مثقال با الرب
انار شیرین یا شراب خشخاش نافع بود **سفوفی** که سنگ مثانه و گرده اطفال پاک کند **صفت آن**
مغز تخم خربزه صمغ عربی الوجب القلب مساوی یکی یکی کوفته بیخته شربتی یک درم **سفوف**
دیگر که خفقان گرم را نافع است **صفت آن** گل ارمنی کشنیز خشک از هر یک یک درم طباشیر
سفید کاهو از هر یک نیم درم کافور یک دانگ کوفته بیخته با دوغ گاو بدهند **سفوف**
ارسطاطالیس که از بهر اسکندر ساخته بود تباهی معده و زردی روی و وسواس و نسیان
نافع بود و طعام را هضم کند و بوی خوش دهن کند و دل را قوت دهد **صفت** قرفه ساذج
هندی عود هیل اسارون مصطکی هلیله کابلی فرنجمشک نارمشک زیره کرمانی
دارچینی اشنه فلفل دارفلفل زنجبیل قرنفل انار دانه جوز بوا کافور قاقله از هر یک ۲ درم
مشک و عنبر از هر یک یک درم نبات سفید ۶ درم وزن ادویه کوفته بیخته شربتی ۳ درم
سفوف عباده معده سرد و تر را نافع بود و جگر را قوة دهد **صفت آن** لک مغسول
حب الآس بلوط مصطکی ماذو عود بلسان پوست انار از هر یک چهار درم زنجبیل کندر
از هر یک یک درم نبات سفید پنجاه درم کوفته بیخته شربتی ۳ درم یک هفته استعمال نمایند و
گوشت نخورد **سفوف آمله** آمله مقشر ۳ مثقال مصطکی عود ریوند چینی گل سرخ زیره

حبس البول اطفال

کرمانی مدبر کرویا مدبر و رب السوس مغز تخم خیارین نعناع خشک کوفته بیخته سفوف
سازند **سفوف کبدی** ورق گل سرخ ۳ درم زرشک منقی لک منقی فوه از هر یک یک درم
طباشیر صندل سرخ سفید نشاسته صمغ عربی از هر یک یک درم ریوند چینی نیم مثقال تخم
حماض یک مثقال زعفران دو دانگ کوفته بیخته استعمال نمایند **سفوف** که فواق بلغمی را دفع
کند **صفت آن** تخم کرفس فطراسالیون سعد کوفی از هر یک دو درم و نیم دوقو پوست
بیرون پسته انیسون فودنج اسارون قسط زیره کرمانی مدبر از هر یک ۳ درم وج نیم درم
کوفته بیخته شربتی دو درم **سفوفی که درد جگر و نهیج را برد** گل سرخ ۸ درم زرشک
۵ درم سنبل و مصطکی و عصاره غافث و ریوند افسنتین رومی از هر یک ۲ درم و نیم زعفران
یک درم فقاح اذخر اسارون رب السوس از هر یک دو درم شربتی دو درم با سکنجبین
سفوفی که حرارت جگر بنشاند و خمار دفع کند و اسهال صفرائی را باز دارد
و غلبه خون را ساکن گرداند و کسی را که آبله برخواهد آمد سود دارد **صفت آن**
ورق گل سرخ ۱۰ درم طباشیر سفید ۲۰ درم سماق تخم حماض عدس مقشر زرشک
تخم خرفه تخم کاهو خشخاش سفید از هر یک پنج درم صندل سفید دو درم و نیم
کافور چو دانه یک درم شربتی ۳ درم با شراب حماض یا شراب غوره یا شراب انار **سفوف**
کاهربا خون بسیار که از زخم رود باز دارد **صفت آن** کاهربا گل ارمنی گلنار دم
الاخوین لک مغسول مساوی کوفته بیخته شربتی ۳ درم با یک دانگ افیون در

خون از زخم

بول دم

یکوقیه نقیع سماق حل کرده بدهند سفوفی که از جهت بول دم را نافع باشد صفت آن
شادنج مغسول دم الاخوین بسد کاهربا شب یمانی کلنار تخم خرفه کل المختوم کل
فرسی مساوی یکدیگر کوفته بیخته بر آب سماق بنوشند سفوف سورنجان بنسخه
دیگر اوجاع مفاصل را دفع باشد صفت آن سورنجان مصری ۱۰ درم زیره کرمانی
فودنج نهری از هر یک دو درم فلفل یکدرم قند سفید دوازده درم کوفته بیخته
شربتی ۳ درم سفوف زماد تویل کل سرخ چهار درم زرشک منقی دو درم و نیم سنبل
الطیب مصطکی عصاره غافت افسنتین رومی ریوند چینی از هر یک یکدرم فقاح
اذخر اسارون رب السوس بیخ اذخر زعفران نیم درم کوفته بیخته سفوف کنند
سفوف حجر الیهود سنگ کرده ومثانه را ریزه کند و بیرون آورد صفت آن
مغز تخم خیارین مغز دانه کدو و مغز تخم خربزه از هر یک پنج درم خسک درم
چهار درم حجر الیهود و حب القلت از هر یک ۳ درم تخم کرفس سیسالیوس فطرا
سالیون از هر یک یکدرم صمغ عربی و کثیرا از هر یک یک مثقال کوفته بیخته شربتی دو درم
با شراب خسک سفوف کنند سفوف حجر الیهود بنسخه دیگر حب القلت یا تودری
درم مغز تخم خربزه مغز تخم خیارین مغز دانه کدو از هر یک چهار درم سیسالیوس
دو درم صمغ عربی نشاسته کثیرا از هر یک سه درم حجر الیهود عدد قند سفید
۸۲ درم کوفته بیخته شربتی دو درم با آب نخود سیاه سفوفی که در ساعت شکم ببندد

شاه بلوط ۳ درم مازو پوست انار از هر یک ۴ درم کندر ۶ درم حب الاس ۱۰ درم کوفته
بیخته دو درم با آب سرد بنوشند سفوف منوم که نام عود خام از هر یک یکدرم خشخاش
۱۰ درم تخم کاهو پنج درم زعفران دانکی نبات سفید ۲۰ درم کوفته بیخته شربتی یکدرم
سفوفی که شهوات ردیه زنان حامله را دفع کند و معده را قوت دهد و اشتهای زنان حامله
طعام آورد صفت آن زرنباد تخم کرفس نانخواه زیره کرمانی از هر یک ۲ درم کندر ۳ درم پنج
مقشر ده درم نبات سفید نود مثقال کوفته سفوف سازند سفوفی که دفع سرعت
انزال کند طباشیر سفید خشخاش سفید انیسون کندر از هر یک یکدرم جوز الرو
۳ درم کوفته بیخته شربتی دو درم بشراب خشخاش سفوفی که مدقوق و مسلول و
صاحب قروح سینه و نفث الدم را نافع باشد صفت آن صمغ عربی نشاسته کثیرا مغز
بهدانه شیرین خشخاش سیاه تخم کاهو تخم خطمی از هر یک ۶ درم صندل سفید دو درم
طباشیر ۳ درم ورق کل سرخ تخم خیارین تخم خرفه از هر یک پنج درم مغز تخم کدو عصاره
لسان الحمل کل مختوم کل ارمنی کل فرسی از هر یک ۴ درم زعفران یکدرم کوفته بیخته شربتی
دو مثقال با نیم دانک کافور و دو دانک رماد السرطان بشراب خشخاش و شیره تخم
خرفه نافع باشد سفوفی که بادها دفع کند و استسقا و طبلی را نافع باشد
صفت آن انار دانه بریان کرده آرد کنار آرد سنجد از هر یک ده درم کشنیز خشک
بریان کرده پنج درم خرنوب شامی خرنوب نبطی بلوط درم که خیسانیده یکشبانروز

از هر یک پنج درم

در سایه خشک کرده بریان کرده سماق ۲ درم کوفته بیخته شربتی دو درم **سفوفی** که جهت

مثانه را نافع باشد صفت دم الاخوین شادنج مغسول نشاسته تخم کرفس از

هر یک نیم درم صمغ عربی یکدرم مومیائی کانی دو دانگ کاکنج دو درم کوفته بیخته

شربتی یکدرم با شراب خشخاش **سفوف لؤلوئی** دوسنطاریا البدی را نافع

دست و پا که خواب رود

باشد و معده و دل و جگر را قوة دهد و حرارت تشنگی بنشاند **صفت آن**

مروارید ناسفته ۴ درم ربه سوخته کلنار طباشیر سفید خرنوب گل ارمنی گل

قرسی تخم گل صندل سفید بارتنگ بریان کرده تخم حماض بلوط بریان کرده تخم

مورد پست کنار آرد سنجد کشنیز خشک بریان کرده سماق زرشک پست جو بریان کرده

طراثیث تخم خرفه بریان کرده بزر قطونا بریان کرده از هر یک ۳ درم گل مختوم و مصطکی

از هر یک یکدرم انار دانه پنج درم کاه ربا و اقاقیا مغسول از هر یک ۲ درم مجموع

کوفته بیخته بعضی از بارتنگ و بزر قطونا سفوف سازند **سفوف ذهب** تخم حماض

زرشک بی دانه عجم زبیب کشنیز خشک بریان کرده گل سرخ خرنوب شاه بلوط طباشیر

از هر یک یکدرم سماق و حب الآس از هر یک ۲ درم انار دانه ۴ درم کوفته بیخته

سفوف سازند **سفوف خرنوب** اسهال معدی و استرخاء معده را نافع

باشد **صفت آن** خرنوب نبطی بیخ انار زیره کرمانی مربه سماق پست کنار حب الآس

مصطکی بلوط کشنیز خشک بریان کرده مساوی کوفته بیخته شربتی یک مثقال با ب مورد

نافع باشد

نافع باشد **سفوف بزوری** بادها بشکند و معده را قوة دهد **صفت آن** کرویا انیسون زیره کرمانی

قاقله قرفه نانخواه تخم کرفس از هر یک دو درم قرنفل نیم درم زنجبیل دار فلفل از هر یک دو دانگ قند

سفید ۲ درم کوفته بیخته شربتی دو درم **سفوف حب العنب** شکم بر بندد و معده را قوت

شکم بر بندد

دهد **صفت آن** دانه انگور صمغ عربی از هر یک چهار درم حب الآس و سماق از هر یک دو درم

مصطکی کلنار از هر یک یکدرم کوفته بیخته سفوف سازند **سفوفی** که نافعست از جهت

اسهالی که بان سرفه باشد **صفت آن** حب الآس شاه بلوط خشخاش سفید خرنوب از هر یک

۲ درم صمغ عربی یکدرم کوفته بیخته شربتی ۳ درم **سفوفی** که همین خاصیت دارد دایت

صمغ عربی طباشیر سفید گل ارمنی حب الآس از هر یک ۴ درم پرسیاوشان کتیرا از هر یک یکدرم

خرنوب شامی مقل مکی از هر یک ۳ درم کوفته بیخته شربتی ۳ درم با شراب خشخاش **سفوفی** که حرقة

بول را

بول و وجع کلیه و مثانه را نافع باشد و بول براند **صفت آن** مغز تخم خربزه ۳ درم مغز

تخم خیار بادرنگ تخم کدو و تخم خرفه خشخاش سفید از هر یک ده درم نشاسته کتیرا رب السوس

از هر یک ۳ درم بزر البنج سفید ۲ درم قند سفید برابر همه اجزا شربتی ۳ درم صباح و ۳ درم مسا

بشراب خشخاش **سفوف دیابیطس** صمغ عربی گل ارمنی کلنار سماق بلوط از هر یک پنج درم

نشاسته کتیرا تخم کاهو تخم خرفه از هر یک ۳ درم صندل سفید یکدرم کوفته بیخته شربتی

۳ درم با آب انار ترش **سفوف سورنجان** بجهة مفاصل بستانند سورنجان مصری ده درم و

سقمونیا یکدرم کبابه چینی یکدرم قند سفید ۳۰ درم کوفته بیخته شربتی ۳ درم **سفوف**

سورنجان بنسخه دیگر صفت آن سنا مکی ده درم سورنجان مصری ۲ درم مغز بادام شیرین
یکدرم رب السوس نیم درم کوفته بیخته سفوف سازند شربتی از دو درم تا پنج درم سفوفی
که بواسیر و اسهال و زحیر و مغص را نافع باشد صفت آن تخم تره تیزک بریان کرده نود مثقال
بذر کتان بریان کرده بذر قطونا بریان کرده از هر یک ۳ درم تخم کرفس بریان کرده گل ارمنی بذر الورد
از هر یک دو درم و نیم صمغ عربی یکدرم کوفته بیخته سوی تخم تره تیزک و تخم ورد و بذر قطونا
سفوف سازند سفوفی که نافع است از جهت حرارت جگر و یرقان و نفث الدم جهة حرارت جگر و یرقان
سده جگر صفت آن بهی دانه مقشر نشاسته مغز تخم خیارین از هر یک ۴ درم
گل ارمنی لک مغسول گل سرخ سنبل الطیب اصل السوس از هر یک یکدرم طباشیر سفید
نیم درم مصطکی دو دانگ شربتی یکدرم با آب سرد سفوفی که نافع بود از جهت یرقان ورم
جگر و قی صفراوی صفت آن لک مغسول یکمثقال طباشیر سفید دو درم زعفران یکدرم
ریوند چینی یکدانگ و نیم کافور یکدانگ شربتی دو درم با شیر آب تمر یا شیر آب آلو
سفوف بلوط معده را قوت دهد و اسهال باز دارد صفت آن بلوط شاهبلوط
دانه مویز آرد کنار از هر یک ۱۰ درم خرنوب نبطی حب الآس از هر یک بیست درم کوفته
بیخته شربتی ۳ مثقال سفوفی که همین خاصیت دارد صفت آن دانه مویز
تخم حماض انار دانه صمغ عربی از هر یک ۳ درم حب الآس و بلوط از هر یک ۴ درم خشخاش
سفید یکدرم کوفته بیخته شربتی ۳ مثقال سفوف حب از جهت سرعت انزال

که سبب آن حرارت باشد نظر ندارد صفت آن بذر قطونا دو درم تخم خرفه ۳ درم کشنیز خشک
یکدرم و نیم شربتی یکمثقال با ناشتا سفوف کنند سفوفی که نافع است از جهت فواق
امتلائی صفت آن تخم کرفس سعد کوفی زیره کرمانی مساوی کوفته بیخته شربتی یکمثقال
سفوفی که نافع است از جهت ضعف معده که سبب آن حرارت باشد صفت آن
کاهو با گل سرخ از هر یک پنج درم عود خام ده درم زرشک ۲ درم آمله مقشر طباشیر سفید از هر یک
۳ درم سنبل الطیب یکدرم زعفران کافور از هر یک ۲ دانگ کوفته بیخته شربتی یکمثقال با شراب انار
سفوفی که رنگ را سرخ سازد صفت آن زوفا خشک ۱۰ درم زعفران ۲ درم قند سفید
سیزده درم کوفته بیخته هر روز دو درم سفوف کنند سفوفی که سده بگشاید و بول
را نافع باشد صفت آن تخم کاشنی کزمازج از هر یک پنج درم حب الفقد یکدرم و نیم کوفته
بیخته شربتی ۳ درم با سکنجبین سفوفی که نافع است از جهت وجع کلیه که سبب آن برودت
باشد صفت آن قسط سنبل الطیب قردمانا حماما تخم کرفس مساوی کوفته بیخته شربتی یکدرم
سفوفی که بدن را لاغر گرداند صفت آن لک مغسول دو درم نانخواه تخم کرفس زیره کرمانی
مدبر از هر یک چهار درم مرزنجوش بوده ادهنی از هر یک یکدرم کوفته بیخته شربتی
هر روز با گلقند یکمثقال بنوشند سفوفی که بهمین طریقت نفع آن لک مغسول
سندروس از هر یک چهار درم مرزنجوش نیم درم زراوند مدحرج جنطیانا
از هر یک دانگی و نیم کوفته بیخته شربتی دو دانگ سفوفی که قطع سیلان منی کند

وسرعت انزال را نافع بود تخم سداب ۲ درم فرنجمشک بیخ سوسن از هر یک دو درم

گلنار ورق گل سرخ از هر یک یک درم و نیم کوفته بیخته یا در آب عوده یا در روغن دو درم

از آن حل کرده بنوشند که نافع است **سفوفی** که نافع است از جهت قروح کلیه و

مثانه **صفت آن** گل مختوم دم الاخوین نشاسته کندر مغز تخم خربزه تخم کرفس

مغز تخم خیارین مغز تخم کدو رب السوس لک مغسول ریوند چینی مغز حب الصنوبر

خشخاش سفید بزر البنج مساوی یکدیگر کوفته بیخته شربتی دو درم **سفوفی** که وجع

کلیه و مثانه را تسکین کند **صفت** بزر البنج دانگی افیون قراطی مغز تخم خیارین ۲ درم

تخم کاهو تخم خرفه از هر یک یک درم کوفته بیخته با شراب خشخاش بنوشند **سفوفی**

که از جهت استسقای زنان نافع است **صفت** دارچینی حماما سنبل الطیب از هر یک ۳ درم

نانخواه زراوند طویل تخم کرفس شبت مصطکی سیسالیوس دوقو انیسون سادج

از هر یک یک درم مروارید ناسفته کاهربا از هر یک دو درم کوفته بیخته شربتی یک درم با

گرم با شراب کهنه **سفوفی که در آبستنی معین باشد** بشارة عاج بنات سفید (آبستنی)

از هر یک یک مثقال زن چون ۳ شب سفوف سازد و شب چهارم با مرد ملاقات نماید

آبستن شود البته بشرط آنکه بعد از طهر باشد و بعضی گفته که بشارة عاج را زن

هفت روز متوالی هر روز دو درم با ماء العسل بیاشامند و بعد از آن ملاقات

کند آبستن شود **سفوفی** که بول براند و حرقة بول را نافع باشد **صفت آن** (بول براند)

مغز تخم خیارین مغز تخم کدو تخم خرفه مقشر خشخاش سفید نشاسته کثیرا رب السوس

از هر یک ۳ درم بزر البنج دو درم قند سفید برابر همه ادویه شربتی ۳ درم با شراب خشخاش

سفوفی که قی دم را نافع باشد **صفت آن** گل ارمنی صمغ عربی گلنار دم الاخوین کندر

از هر یک نیم درم کوفته بیخته با ده درم رب به بنوشند **سفوفی که قی بلغمی را قطع کند**

کندر مصطکی از هر یک پنج درم عود خام ۱ درم انار دانه پانزده درم قرنفل قاقله جوزبوا

بسباسه سعد نعناع خشک از هر یک ۴ درم پوست ترنج فرنجمشک از هر یک ۱۰ درم گل

سرخ ۶ درم سنبل الطیب آمله مقشر از هر یک پنج درم کوفته بیخته سفوف سازند شربتی

۳ درم **سفوفی** که سهو کاطین و شهوات ردیه را نافع باشد **صفت** انیسون تخم ریحان بنی

کرفس زیره کرمانی نانخواه از هر یک ۱۰ درم فلفل سفید دو درم و نیم قرنفل پنج درم کوفته

بیخته شربتی هر صبح و هر شام یک مثقال **سفوفی دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن**

مصطکی زیره کرمانی نانخواه فاقلتین مساوی یکدیگر نبات سفید برابر همه سفوف سازند

سفوفی که صداع گرم و خشک را نافع باشد **صفت آن** آب کاهو و روغن

نیلوفر از هر یک یک جزو و شیر دختران دو جزو مگس یکدیگر ممزوج ساخته در بینی چکانند

سفوفی که درد چشم اطفال را نافع باشد **صفت آن** کندش حضض مکی کندر (درد چشم طفل)

از هر یک یک درم سعد زعفران مرمکی از هر یک پنج درم کوفته بیخته گلوله‌ها سازند

بوقت حاجت با شیر دختران یا روغن بنفشه بادام بسایند و در بینی چکانند

سقوطی که صداع بلغمی را بار یچی و دوار نافع باشد صفت آن صبر سقوطری کندر
حضض جند بیدستر زعفران سعتر دارفلفل فلفل سفید از هر یک یک درم کندش
۲ درم مشک خالص نیم درم کوفته بیخته با آب مرزنجوش بسایند و در بینی چکانند
سقوطی که سکته و لقوه را سود دارد صفت آن زهره کلنک با آب مرزنجوش
با آب سداب سایند یا جند بیدستر بماء العسل در بینی چکانند سقوطی که صداع
حار را نافع باشد صفت آن روغن بنفشه بادام روغن نیلوفر روغن کدو آب کاهو — نزله
نیز در دردسر گرم باشد
آب کاشنی شیر دختران مساوی بهم بیامیزند و در بینی چکانند سقوطی که فالج و لقوه — لرزیدن سر
را سود دارد صفت آن صبر شونیز بوره ارمنی مساوی در آب چغندر حل کرده در بینی
چکانند سقوطی که سرسام و صداع حار را نافع باشد صفت آن آب مورد عرق
بید صندل کافور بیکدیگر مخلوط ساخته در بینی چکانند سقوطی که صداع — فکر افتد
بارد و نسیان را سود دارد صفت آن جوزبوا درمنه ترکی قرنفل مرزنجوش از هر یک
در فکر افتد
یک مثقال بسباسه چهار مثقال کوفته بیخته با آب مرزنجوش در بینی چکانند سقوطی
که خنازیر را نافع بود صفت آن بسباسه گاوزبان از هر یک یک درم زهره خار — خنازیر
پشت و کافور از هر یک یک دانگ و نیم زعفران نیم درم کندش دو درم با سرکه و روغن
گل در بینی چکانند سقوطی دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن
فلفل ماهی زهره سرطان هندی از هر یک یک درم مشک طرمشیع تخم محکث از هر یک

۳ درم با سرکه و روغن گل در بینی چکانند سقوطی که فالج و لقوه و شقیقه و جمیع امراض بارده — لرزیدن سر و درد سر
و طبیعت را اگر در سر و چشم باشد سود دارد صفت آن حضض مکی و مرمکی از هر یک یک درم
عدس مقشر و سعتر از هر یک پنج درم صمغ عربی و سداب و زهره کلنک و جاوشیر و جند
بیدستر و شونیز از هر یک ۳ درم نبات سفید و زعفران از هر یک نیم درم کوفته بیخته
با آب خالص سرشته قرصها سازند و هر یک مقدار عدسی و در وقت حاجت یکی از آن
با آب مرزنجوش و روغن بنفشه بادام سایند و در بینی چکانند سقوطی که رعاف را
باز دارد صفت آن کاغذ سوخته پوست تخم مرغ سوخته اقاقیا مازو در سرکه انداخته
و سوخته و پوست انار ترش و کندر و صدف سوخته و شادنج مغسول و کافور
از هر یک قدری با آب بادروج در بینی چکانند سنون سوزنجان ضعف — ضعیف
اسنان را نافع باشد صفت آن قرنفل سعد کوفی کوفارنج پوست هلیله زرد
تمام اعضا
صندل سفید گل سرخ مساوی کوفته سنون سازند سنونی دیگر که همین
خاصیت دارد پوست هلیله زرد نمک هندی از هر یک پنج درم قرنفل پانزده
درم دارچینی سعد کوفی از هر یک ۳ درم شب یمانی سماق از هر یک دو درم
عاقرقرحا ۱۰ درم نوشادر دارفلفل آمله مقشر زعفران از هر یک یک درم گل کن
۳ مثقال قاقله کلنار از هر یک ۴ درم زرنباد شانزده درم کوفته بیخته سنون
سازند سنونی که حافظ صحت اسنان است صفت شاخ گوزن سوخته

کزمازج سعد کوفی سنبل از هر یک ۵ درم نمک اندرانی یک درم کوفته بیخته سنون سازند

چرک دندان — سنونی که دندان را از چرک پاک کند صفت آن ملح اندرانی جو سوخته زنبد البحر (عکر بلور / وجخار)

سماق سقمونیا مساوی یکدیگر کوفته بیخته سنون سازند سنونی که دندان را که

متحرک شده باشد محکم سازد صفت آن جلنار شب یمانی آمله مقشر اقاقیا مساوی (گل انار زاج سفید)

کوفته بیخته سنون سازند سنونی که همین خاصیت دارد شب یمانی گلنار کزمازج

مساوی کوفته بیخته بسرکه سرشته و در سایه خشک کنند و دیگر باره بکوبند و سنون

درد دندان — سازند سنونی که نافع است از جهت درد دندان که سبب آن ورم لثه باشد صفت آن

تخم خرفه کشتی خشک سماق عدس مقشر صندل سفید عاقرقرحا کافور مساوی کوفته بیخته (رمان)

بر لثه و دندان افشانند و بعد از آنکه گلاب و سرکه یکساعت در دهن داشته باشد

خون دندان — سنونی که بیخ دندان سخت کند و خون باز دارد صفت آن شاخ گوزن سوخته

ملح اندرانی سوخته پوست هلیله زرد از هر یک دو درم جلنار یک درم کوفته بیخته بر لثه

و دندان افشانند سنونی که دندان را محکم کند و خون رفتن باز دارد و بوی خوش

کند صفت آن هلیله بلیله آمله مقشر گل سرخ جلنار اقاقیا شب یمانی قرفه طباشیر

سفید عاقرقرحا مساوی یکدیگر کوفته بیخته سنون سازند سنونی دیگر که خون

رفتن از بیخ دندان باز دارد صفت آن شب یمانی سوخته یک درم نمک بریان کرده

دو درم سماق ۳ درم کوفته بیخته سنون سازند سنونی که از اسنون الملوک

گویند

گویند درد دندان را نافع باشد و بوی دهان خوش کند صفت آن مرابهل جوز

السرو عاقرقرحا مساوی یکدیگر کوفته بیخته استعمال نمایند سنونی که ناصور بن دندان

را با صلاح آورد صفت آن بیخ سوسن عاقرقرحا از هر یک یک درم شب یمانی

زرد دندان — جلنار مازو سماق از هر یک دو درم کوفته بیخته سنون سازند سنونی که زردی

و سیاهی از دندان ببرد و بوی دهان خوش کند صفت آن کزمازج زنجبیل زنبد البحر

دار فلفل قاقله از هر یک دو درم نمک بریان کرده ده درم جو سوخته ۱۰ درم کوفته

بیخته سنون سازند سنونی که خون رفتن از لثه باز دارد و بوی دهان خوش

کند صفت آن شب یمانی ۵ درم بود نرجیلی ۱ درم کوفته بیخته سنون سازند سنونی

که نافع است از جهت درد دندان که سبب آن رطوبت باشد صفت آن فلفل دو درم

و نیم بوره ارمنی یک درم و نیم عاقرقرحا زنجبیل مویزج از هر یک یک درم کوفته

استعمال نمایند سنونی که لثه را محکم کند و بوی دهان خوش کند صفت

سعد کوفی گل سرخ از هر یک ۵ درم گلنار کزمازج فوفل کات از هر یک ۳ درم دم الاخوین

کندر قرنفل ملح اندرانی مصطکی فودنج سوخته از هر یک دو درم عود خام یک درم

کوفته استعمال نمایند سنونی که بیخ دندان سخت کند و خون رفتن باز دارد

صفت آن پوست انار ترش ده درم شب یمانی ۸ درم عاقرقرحا گل سرخ کزمازج سماق از

هر یک چهار درم ملح هندی پوست هلیله زرد از هر یک دو درم کوفته بیخته سنون

سازند سنونی که چون رفتن از بیخ دندان باز دارد صفت آن کلات هندی کلنار فوفل کل سرخ سماق دم الاخوین

مساوی کوفته بیخته شب بپاشند و صباح بگلاب و آب سماق مضمضه کنند سنونی که دندان سیاه شده باشد سفید کند

صفت آن پوست هلیله زرد ۱۰ درم ماز و سوخته ۸ درم کوفته بیخته بر دندان مالند سنونی که لثه را قوت

دهد و نفث رطوبات کند صفت آن کلنار ده درم نوشادر دو درم مو بیخ ۳ درم ماز و یکدرم بوره

سوخته ده درم کوفته بیخته استعمال نمایند سنونی که دندانرا جلا دهد و لثه را محکم گرداند و بوی

دهان خوش کند صفت آن شب یمانی سوخته دو درم شیح سوخته ملح اندرانی زبد البحر جو سوخته چوب

تاک سوخته از هر یک ده درم عاقرقرحا کبابه چینی کل ارمنی از هر یک پنج درم قرنفل سماق از هر یک ۴ درم

کوفته بیخته سنون سازند سنونی که چون بن دندان باز دارد و لثه محکم کند صفت آن کل ارمنی

آمله خشک از هر یک ۳ درم عصاره لحیة التیس کل مختوم ابهل از هر یک یکدرم دارچینی نیم درم

کوفته بیخته استعمال نمایند سنونی که دندانرا سفید کند و بوی دهان خوش کند صفت آن

زبد البحر نمک بریان کرده از هر یک دو درم عود خام سوخته و جو سوخته و سفال چینی کوفانج و

کلنار و عاقرقرحا و قرنفل و سادج هندی و کل سرخ و سعد و سماق از هر یک پنج درم زراوند طویل

حب الاس از هر یک ۳ درم کوفته بیخته بر دندان مالند سنونی که چون محال دارو ی آهنک

بکار داشتن بر دندان و دهن و بیخ دندان افشانند منع جوشش که از آن دارد و بلهم رسد

بکند و اگر جوشیده باشد استعمال نمایند باصلاح آورد صفت آن زراوند مدحرج برگ

مورد کندر سعد کوفی جلنار بیخ سوسن دم الاخوین ماز و مساوی یکجا کوفته بیخته استعمال

نمایند سنونی که قلاع را نافع باشد و بوی دهان خوش کند و بیخ دندان محکم سازد صفت آن

شیاف مامیثا طباشیر تخم کل لسان الحمل پوست هلیله زرد کلنار برک زیتون کزمازج شب یمانی

مساوی کوفته بیخته استعمال نمایند سنونی که آکله و ناسور بیخ دندان را نافع باشد و خون

رفتن باز دارد صفت آن نوشادر بیخ سوسن زرنیخ سرخ عاقرقرحا از هر یک یکدرم شب یمانی

کلنار ماز و سماق از هر یک دو درم مساوی کوفته بیخته استعمال نمایند سنونی که همین نفع

دهد بیخ سوسن عاقرقرحا از هر یک یکدرم شب یمانی کلنار ماز و سماق از هر یک دو درم

کوفته بیخته سنون سازند سنونی که دندان متحرک محکم سازد صفت آن مرتو تیا شب یمانی

نشاسته کل سرخ سماق پوست انار ترش استخوان هلیله زرد سک کلنار ماز و کزمازج اجزا مساوی

کوفته بیخته بر بیخ دندان افشانند سونیان آکله دهن و لثه را نافع باشد صفت آن

پوست انار ترش و انار شیرین از هر یک سی درم ماز و کلنار شب یمانی کاغذ سوخته عاقرقرحا

از هر یک ۱۰ درم سماق پانزده درم نمک هندی نوشادر از هر یک پنج درم کوفته بیخته بسرکه

بسرشند و کلولها سازند و در سایه خشک کنند و در وقت احتیاج دیگر باره بکوبند و استعمال

نمایند سونیان دیگر اسی جاور مر لثه را نافع باشد و دندان از چرک پاک کند صفت

پوست انار دو درم کلنار زرد جوهر سماق شب یمانی ماز و از هر یک یکدرم کوفته

بیخته استعمال نمایند باب الشین شراب افسنتین معده را از اخلاط

فاسد پاک کند صفت آن افسنتین رومی پنج درم ورق کل سرخ بیست درم

ترید سفید ده درم در دو من آب بجوشانند و بپالایند و یکمن قند سفید اضافه کنند و بقوام آورند شراب
افسنتین بنوعی دیگر معده و ضعف جگر و سپرز را سود دهد و طبع نرم کند و بادهای دوده
دفع کند صفت آن افسنتین رومی پنجاه درم سلیخه رومی بیست درم تخم کرفس سی درم در دو من
آب بپزند تا نیمه آید با یکمن قند بقوام آورند شراب افسنتین بنسخه دیگر افسنتین رومی پنجاه
درم انیسون گل سرخ و سلیخه و اسارون از هر یک ده درم مصطکی سنبل الطیب از هر یک پنج درم در دو من
آب بجوشانند بغیر از مصطکی و صاف کنند و با یکمن و نیم قند بقوام آورند و بعد از آن مصطکی صلایه
کرده بآن ممزوج کنند شراب افسنتین که معده را از صفرا پاک کند و سوء المزاج گرم را زایل
کرداند صفت آن ورق گل سرخ هفت درم شاهتره و افسنتین رومی از هر یک پنج درم آلو سیاه
بیست عدد تمر هندی بیست درم مویز منقی سی درم در دو من آب بپزند تا بنصف آید صاف سازند
و یکمن شکر سفید در آن حل کنند و بقوام آورند شربتی ده درم با یک درم صبر سقوطری شراب
سعال سرفه کهنه را بغایت مفید بود و سینه را از اخلاط پاک کند و در ربو و ضیق النفس را
نافع باشد صفت آن انار ترش و شیرین با تخم بکوبند و آب آن بگیرند دو من و یکمن قند و یکوقیه
آب نعناع اضافه نمایند و بقوام آورند شراب سعال همین حاشیه دارد انجیر سفید شش وقیه
پیاز عنصل یک وقیه مویز منقی دو وقیه انیسون نیم وقیه در قدری خل و آب بخیسانند تمام روز
و بجوشانند و صاف کنند و دو رطل عسل اضافه نمایند و قوام آورند شراب آلو مسهل صفرا
و بلغم باشد صفت آن آلو سیاه یکصد عدد تمر هندی یکچهار یک ترید سفید و بنفشه از هر یک

بیست مثقال در کیسه کنند و در یکمن آب بجوشانند تا یکمن آید و شکر بمالند و بپالایند و یکمن ترنجبین صاف کرده
اضافه نمایند و بشربت بپزند و فرو گیرند و یک مثقال سقمونیا در آن حل کنند شراب خشخاش منع نزلات کند و
ریش سینه و شش را نافع بود و بیخوابی زایل کرداند صفت آن خشخاش بزرگ با پوست صد عدد کوفته
کنند و با دو من و نیم آب باران بپزند و بپالایند و با یکمن و نیم قند سفید بشربت بپزند و اگر خشخاش
بی پوست بپزند بیست مثقال تخم خشخاش بکوبند و بپزند و با یکمن قند بقوام آورند لیکن اولا
آن بود که با پوست بپزند شراب سیب معده و دل را قوت دهد و مفرح بود و قی باز دارد و اسهال
صفراوی باز دارد صفت آن سیب اصفهانی اندرون پاک کرده در هاون سنگین یا چوبین بکوبند و آب
آن بگیرند ده من و بجوشانند تا بدو من آید و یکمن قند سفید اضافه کنند و بجوشانند تا بقوام
آید شراب به دل را قوت دهد و معده را قوی کرداند و اشتهای طعام باز دید کند و طبع ببندد
و قی و غثیان باز دارد صفت آن به ترش و به شیرین اندرون پاک آب آن بگیرند و هر یکمن یکمن قند
اضافه نموده بقوام آورند شراب ریباس اسهال صفراوی را نافع باشد و قی باز دارد و تشنگی
بنشاند و معده را قوت دهد صفت آن ریباس را سر و بن بکارد چوبین ببندازند و در هاون
سنگین یا چوبین بکوبند و آب آن بگیرند و صاف کنند و بجوشانند تا بثلث آید و زمانی
بگذارند و بر کرباس بپالایند و هر یکمن آب یکمن قند اضافه کنند و بقوام آورند شراب
حماض صفرا بشکند و قی باز دارد و معده و دل را قوت دهد و خفقان گرم را نافع باشد صفت آن
آب حماض پنجاه مثقال قند سفید یکمن بشربت بپزند چنانکه رسمست شراب لیمو معده را قوة

شراب فواکه
معده را قوت دهد و قی [illegible]
صفت آن [illegible]
و دل را قوة دهد [illegible]
و آب انار ترش و آب امرود [illegible]
و آب ترنج و آب سیب [illegible]
از هر یک نیم جزو بجوشانند [illegible]
و انقدار قند که کفایت [illegible]
نمایند تا بقوام آید شراب [illegible]
قی باز دارد و [illegible]
و معده را قوة دهد صفت [illegible]
[illegible] و مصطکی از هر یک ده درم [illegible]
بجوشانند سوای مصطکی
صاف کنند و یکمن قند
بجوشانند بعد از آن
اضافه نمایند تا بقوام

دهد واشتهای آورد وصفرا بشکند وقی باز دارد وهاضمه را قوی گرداند و دفع خمار کند
صفت آن مانند حماض است شراب نارنج تشنگی بنشاند و دماغ را قوة دهد و درد
سر که از گرمی باشد ساکن کند صفت آن آب نارنج یکمن بجوشانند تا بنصف آید و کف
زرد آن بگیرند و با دو من قند بشربت پزند شراب غوره تشنگی بنشاند و تب گرم را سود تشنگی و تب
دارد و خمار دفع کند صفت آن آب غوره بگیرند و بجوشانند تا بنصف آید و زمانی بگذارند
و بگیرند باس بپالایند و هر یکمن آب یکمن قند سفید اضافه کنند و شربت پزند شراب
عود معده را قوة دهد و بوی دهن خوش کند و هاضمه را قوی گرداند صفت آن
عود هندی آمله مقشر از هر یک ده درم سنبل قرنفل مصطکی جوزبوا از هر یک دو درم مجموع
نیم کوفته در کیسه کتان ریزند و در سه چهار یک گلاب بجوشانند و کیسه را اینک بمالند تا قوة
بگلاب دهد و یکمن قند بقوام آورند و آن گلاب بر آن ریزند و دیگر باره بجوشانند
تا بقوام آید فرو گیرند و نیم درم مشک خالص سوده در آن حل کنند شراب حب الآس
معده را قوت دهد و اسهال باز دارد صفت آن حب الآس امرود خشک از هر یک
پنجاه درم قرظ و طراثیث از هر یک ده درم آب بهر و آب سیب و آب انار از هر یک یکمن
داروها کوفته در این آبها بجوشانند تا بثلث آید و بپالایند و دیگر باره بجوشانند تا بقوام
آید شراب حب الآس بنسخه دیگر اسهال باصفرا را نافع باشد صفت آن حب الآس بکوبند
و بجوشانند تا آنکه مهرا شود و بپالایند و بهر دو جزو از آن ده جزو قند سفید اضافه کنند

کنند واگر قدری طباشیر اضافه نمایند بهتر باشد شراب ریباس طبع نرم کند جگر و دل را قوة دهد و سده
بگشاید و سوء العنیه استسقا و دان الجب را نافع باشد و تشنگی بنشاند صفت آن تخم کاسنی نیم کوفته و ورق گل سرخ از
هر یک ۲۰ درم بیخ کاسنی چهل درم نیلوفر گاوزبان از هر یک ده درم تخم کشوث در کتان بسته سه درم بجوشانند تا
مهرا شود و صاف کنند و با یکمن قند بقوام آورند و فرو گیرند و ده مثقال ریوند چینی سائیده در آن حل کنند
شراب زوفا سرفه بلغمی را نافع بود و سینه و شش از اخلاط پاک کند و ربو و ضیق النفس را سود دارد
صفت آن عناب سی دانه سپستان پنجاه دانه انجیر سفید بیست دانه بنفشه چهار درم پرسیاوشان هفت
درم تخم خطمی و خیارین از هر یک پنج درم اصل السوس و زوفا از هر یک ده درم بجوشانند و بپالایند و یکمن
قند سفید اضافه نمایند و بعضی پنج درم فراسیون داخل میکنند شراب تمر هندی طبع را نرم کند و قی
صفرائی باز دارد و صفرا بشکند و معده را قوة دهد صفت آن تمر هندی یکمن بجوشانند و شیره اش بگیرند
و بپالایند و یکمن قند اضافه نمایند بقوام آورند شراب صندل دل را قوت دهد و خفقان گرم و جگر
گرم را نافع باشد و تشنگی بنشاند صفت آن صندل سفید سائیده بیست درم در گلاب بخیسانند یکشبانروز
و روز دیگر اندکی جوشش بدهند و شیره آن بگیرند و با یکمن قند بشربت پزند شراب انجیر گرده
و مثانه را نافع باشد و منی بیفزاید و باه را قوت دهد و درد پشت را زایل کند صفت آن انجیر
خوب سفید دو من در پنج من آب بپزند تا یکمن و نیم بماند و با یکمن نخود سفید در پنج من آب بپزند
تا یکمن آید و در دوراد پوست بمالند و صاف کنند و یکمن و نیم عسل مصفی بر سر آن کنند و دارچینی
و خولنجان و قرنفل و سنبل الطیب از هر یک یک درم زعفران نیم درم در کیسه کرده در آن اندازند و بجوشانند

ودرد کمر

تا بقوام آید شربتی پنج مثقال **شراب بنفشه** ذات الجنب را و ذات الریه و تب و سرفه و صداع و درد چشم

را نافع بود و بول براند و سینه را نرم کند **صفت آن** بنفشه تازه یک جزو چهار یک بجوشانند و بپالایند و با یکمن

قند شربت پزند و اگر بنفشه تازه نباشد یکوقیه بنفشه خشک کنند و باید که بسیار بجوشانند

شراب نیلوفر صداع حار و تبهای صفراوی را و سرفه و ذات الجنب و ذات الریه را نافع باشد **صفت آن**

گل نیلوفر یکوقیه و اگر تازه بود یک چهار یک بجوشانند و با یکمن قند بشربت پزند **شراب عناب**

ماشرا و آبله و حصبه و درد سینه و سرفه و غلبه خون را نافع باشد **صفت آن** عناب خراسانی یک چهار یک

در دو من آب بجوشانند و بدست بمالند و بپالایند و با یکمن قند بشربت پزند **شراب گاوزبان**

دل را قوة دهد و سوداوی مزاج را بغایت نافع بود و خفقان را زایل کند **صفت آن** گاوزبان

تازه یکمن و با یکمن قند بجوشانند و کف آن بردارند و بقوام آورند و ده مثقال گلاب دران ریزند

و فرو گیرند و اگر گاوزبان تازه نباشد یک چهار یک خشک کنند **شراب بادرنجبویه** دل را قوة دهد و

خفقان سرد را نافع بود و توحش سوداوی زایل کند **صفت آن** بادرنجبویه تازه بستانند و آب

آن بگیرند نیم من و با یکمن قند شربت پزند و اگر تازه نباشد پنجاه مثقال خشک کنند **شراب**

هلیله اوجاع مفاصل و تبهای کهنه را نافع بود و طبع را نرم کند **صفت آن** هلیله زرد صد عدد

نیم کوفته در ظرفی کنند و آب بر سر آن ریزند و ۳ روز نگاه دارند و دیگر آب بر سر آن ریزند و ۳ روز

دیگر در آفتاب نهند و آب اول و دوم باهم بیامیزند و یکصد و پنجاه مثقال ترنجبین در آن حل

کنند و صاف سازند و بر سر آتش نهند و بقوام آورند و فرو گیرند و یک مثقال سقمونیا سوده

دران حل کنند **شرابی** که فواق بنشاند خاصه انچه از پس طعام آید **صفت آن** زیره کرمانی

فودنه انیسون کنند از هر یک ده درم در دو من آب بجوشانند تا بنصفی آید و بپالایند

و جرعه جرعه بنوشند **شراب هلیون** ریگ از گرده و مثانه پاک کند **صفت آن** هلیون

سی مثقال در دو من آب بجوشانند و بپالایند و با یکمن قند سفید بشربت پزند **شراب**

بزوری معده و جگر را نافع بود و بادها دفع کند و مفاصل را سود دارد **صفت آن** پوست بیخ کاشنی

سی درم پوست بیخ رازیانه تخم کاشنی از هر یک بیست درم رازیانه تخم کرفس پوست کرفس از هر یک

ده درم تخم کشوث در کتان بسته بیست درم بجوشانند و بپالایند و با یکمن و نیم قند بشربت پزند

جهت تب **شراب ورد مکرر** مسهل صفرا بود و تبهای مرکبه را نافع بود **صفت آن** ورق گل سرخ تازه

نیم من در نه من آب بجوشانند تا بهفت من آید و بپالایند و نیم دیگر برگ گل دران ریزند و بجوشانند

و دیگر بپالایند چند نوبت همچنین میکنند تا یکمن آید و صاف کنند و با یکمن قند بشربت

درد گلو پزند شربتی ۳ درم با ده درم سکنجبین و آب یخ و یا برف **شراب توت** درد گلو و خناق

را نافع بود **صفت آن** توت سیاه بگیرند و صاف کنند و بجوشانند تا نیم آید و بهر پنج

رطل از آن آب ۲ رطل قند صاف اضافه کنند و بقوام آورند **شراب انار عذب** جگر

را قوة دهد و تشنگی بنشاند **صفت آن** انار شیرین بگیرند و بجوشانند تا نیم آید و بهر یکمن

از آن آب یکمن قند اضافه کنند و بقوام آورند **شراب عنبر** درد معده و اعصاب را سود

دارد و خفقان بارده را زایل کند **صفت آن** عسل دو من در دو من آب بجوشانند

ولف آن بردارند و بقوام آورند و عنبر و زعفران از هر یک یکمثقال سوده اضافه کنند شربتی
پنج درم شراب مشک معده را قوة دهد و امراض بلغمی را نافع بود و پیران را موافق
باشد صفت آن عسل یکمن قند سفید یکمن در دو من آب بجوشانند و بقوام آورند و یکمثقال
مشک و نیم درم زعفران سوده اضافه کنند شربتی ۳ درم شرابی که نافع است از جهت
اسهال دموی و ضعف معده صفت آن رب به رب ترشی سی مثقال کلنار عذب آمله صندل
سفید حب الآس از هر یک یکمثقال گلاب و قند سفید از هر یک پنج مثقال بطریق معهود
شربت سازند شراب ابریشم جگر و دل را و حشا قوت دهد و سده بگشاید و استسقا و جمیع
امراض بارده را نافع بود و باه زیاد کند و نشاط آورد صعت صفت آن ابریشم پنجاه درم
در آب آهنگران بخیسانند ۳ شبانروز و در دیگ سنگین بجوشانند تا نیم آید و صاف
کنند و خولنجان مصری وج و مصطکی از هر یک ۳ درم زعفران صلایه کرده یک درم کوفته
بیخته اضافه نمایند و با یکمن قند بشربت پزند شربتی ۴ درم شراب اسطوخودوس صرع
صرع و مالیخولیا و صداع بارد و جمیع امراض دماغی را که سبب آن برودة باشد سود دارد
صفت آن اسطوخودوس پرسیاوشان عود الصلیب از هر یک پنج درم اصل السوس
گاوزبان رازیانه پوست بیخ کرفس تخم خطمی بنفشه تخم کرفس گل سرخ از هر یک ۳ درم مویز
منقی سپستان از هر یک پانزده دانه جوشانیده صاف کرده با یکمن قند سفید بشربت
پزند شراب مفاصل پوست بیخ کبر پوست بیخ رازیانه از هر یک بیست مثقال تخم کرفس رازیانه
ابن

انیسون نانخواه ماهیزهره وج سورنجان مصری از هر یک ده درم پوست بیخ کبر ۲ درم قند سفید
یکمن بطریق معهود شربت سازند شراب اصول مواد غلیظ را نضج دهد و سده
بگشاید و بادها بشکند و سوء القنیه و استسقا و جمیع امراض بارده جگر و معده را نافع بود
صفت آن پوست بیخ رازیانه پوست بیخ کرفس پوست بیخ کاشنی از هر یک سی درم پوست
بیخ کبر پانزده درم رازیانه تخم کرفس تخم کاشنی از هر یک بیست درم انجیر زرد بیست دانه مویز
منقی چهل دانه فقاح اذخر سنبل الطیب سادرون سلیخه از هر یک ده درم قند سفید یکمن
علی الرسم شربت پزند شراب کوزد در دیث را نافع بود و باه را قوة دهد صفت آن کوزن پاکیزه
ده من سر و بن آن بیندازند و درم در هم کنند و در دیگ سنگین اندازند و آب بر بالای آن
ریزند و سر دیگ بگل یا خمیر محکم کنند چنانکه بخار آن بیرون نرود و به آتش نرم پزند و
بگذارند که سرد شود پس سر دیگ را باز کنند و نیک بمالند و آب آن بگیرند و صاف کنند و با
همسنگ آن عسل سفید در دیگ ریزند و سنبل الطیب و خولنجان و قرنفل و دارچینی از هر یک یک درم
شاه
زعفران نیم درم مجموع نیمکوفته در کیسه کنند و در آن دیگ اندازند و هر لحظه بدست بمالند و بجوشانند
تا بقوام آید شراب انجبار اسهال دموی و نفث دم و سیلان طمث را نافع بود و معده
و جگر گرم را قوة دهد صفت آن صندل سرخ و سفید سائیده از هر یک پنج مثقال انجبار هفت
مثقال اقاقیا دو مثقال قند سفید یکمن بطریق معهود شربت پزند شراب حب الآس بیخ کبر
آمله مقشر یکمثقال حب الآس دو مثقال پوست بیخ انجبار کلنار گل سرخ تخم حماض بری از هر یک دو درم

رب به شیرین و گلاب از هر یک بیست مثقال شراب صندل سی مثقال به دستور معهود شربت بزنند

شرابی که از جهت مالیخولیا و امراض سوداوی نافع است **صفت آن** تخم کاسنی تخم فرنجمشک بخور سوداوی

بادرنجبویه از هر یک ده درم گاوزبان ۳ درم بادرنجبویه هفت درم و نیم ابریشم ساده دو درم و نیم اصل السوس

پنج درم رازیانه بسفایج فستقی از هر یک ۳ درم و نیم در شش مثل ادویه گلاب و دو مقابل ادویه

آب سیب شیرین بجوشانند تا ثلثی باقی ماند و با یکمن قند سفید شربت بزنند **شراب قند** بلغم

دفع کند و سرد مزاجان را نافع باشد **صفت آن** زنجبیل دارچینی از هر یک پنج درم هیل و قاقله

کبار از هر یک دو درم قرنفل یک درم مجموع نیم کوفته در دیگ کرده با هفت رطل آب بجوشانند

تا به پنج رطل آید و بپالایند و با پنجمن قند سفید بقوام آورند و نیم درم زعفران سائیده اضافه

کنند **شراب عسل** معده و جگر را گرم کند **صفت آن** سنبل الطیب مصطکی دارچینی قاقله

عود هندی جوزبوا از هر یک یک درم قرنفل نیم درم مجموع نیم کوفته در ۳ رطل آب بجوشانند تا

تا به دو رطل آید و بپالایند و با پنج رطل عسل بجوشانند و بقوام آورند **شراب خمار در دفع**

خمار بی‌نظیر است آلو سیاه و تمر هندی بی دانه از هر یک یک رطل عناب پنجاه دانه در شش

رطل آب بجوشانند تا به دو رطل آید و بپالایند و آب انار ترش و شیرین و آب سیب و آب لیمو از

هر یک نیم رطل اضافه نمایند و با یک رطل قند بقوام آورند **شراب فنجنوش** سرفه اسهال

را نافع است **صفت آن** آب انگور خام شش رطل سماق مازو و گلنار گل سرخ کشنیز خشک

کنند صعتر سعد از هر یک ده درم زعفران مرشب یمانی از هر یک یک درم حب الحدید

سی مثقال بجوشانند تا ثلثی باقی ماند و صاف کنند و استعمال نمایند **شراب دارو بحت**

مقوی اعضای رئیسه است و نسیان و امراض بلغمی و سوداوی را نافع است و باه را قوت دهد

و پیران را موافق باشد **صفت آن** آب انگور صد من به شیرین ۳ من سیب اصفهانی ده من گلاب

نیم آب خالص ده من دارچینی قرنفل مصطکی سنبل الطیب کبابه چینی جوزبوا خولنجان از هر یک

پنج درم عود خام بسباسه دوالذ از هر یک ۳ درم زعفران دو مثقال مشک نیم مثقال عنبر اشهب

یک مثقال سیب و به را در آب انگور بجوشانند تا مهرا شود بعد از آن برکشند و صاف کنند و مشک

و عنبر و زعفران در گلاب حل کنند و در محل جوشانیدن کیسه را در دیگ اندازند و زمان

زمان بدست بمالند تا شیره باز دهد و چون شیره انگور را در خم ریزند کیسه را در خم اندازند

و بعد از شش ماه استعمال نمایند **شراب حب الحدید** معده را قوت دهد و هاضمه را قوی

گرداند و لون را نیکو گرداند و بادبواسیر را نافع بود **صفت آن** تخم کرفس رازیانه زیره کرمانی

انیسون نانخواه صعتر انجدان کاشم کرویا کشنیز خشک فلفل دارفلفل کندر دارچینی سنبل الطیب

قرنفل جوزبوا تخم جرجیر تخم پیاز سعد کوفته زنجبیل از هر یک یک مثقال حب الحدید ده مثقال

در شش مقابل ادویه آب بجوشانند تا به نصف آید و صاف کنند شربتی هر روز سی درم

شراب ریحانی نسیان امراض بلغمی را نافع باشد و معده را قوت دهد و پیران را موافق

باشد **صفت آن** شیره انگور صد من در خم ریزند و شش من قند اضافه کنند

و دارچینی و قرنفل و بسباسه و جوزبوا از هر یک ده درم مجموع کوفته پخته در کیسه کتان

ودر خم اندازند و سر خم بگیرند و بعد از شش ماه استعمال نمایند و باید که اول خم را
پاک بشویند و اندران آن موم که اختر بکر داشته و بمشک و عنبر بو کرده داشته شرابی
که معده و دل را قوت دهد و امراض بلغمی و سوداوی را نافع بود صفت آن آب سیب
رطل آب بهی شیرین دو رطل در دیگ سنگین کنند و بادرنجبویه و قرنفل یک درم و نیم عود هندی دو درم
گل سرخ سه درم کوفته بیخته در خرقه بسته در دیگ اندازند و آب سیب و بهی بجوشانند تا بنصف آید و در خم
ریزند و شراب ریحانی دو من بر بالای آن ریزند و قند سفید یک رطل و نیم اضافه نمایند و سر خم را
بگیرند و بیست روز در آفتاب بگذارند و بعد از آن صاف نموده استعمال نمایند شیاف احمر لین
کهن سلاق و غلظ اجفان که در آخر رمد بهم رسد نافع بود صفت آن شادنج مغسول
خشنج
ده درم مس سوخته ۸ درم صمغ عربی کتیرا مر صافی از هر یک دو درم سنبل مروارید ناسفته سادج
هندی از هر یک چهار درم دم الاخوین زعفران از هر یک یک درم صلایه کرده شیاف سازند شیاف
احمر حار سبل و ظفره و سلاق و بیاض را نافع باشد صفت آن شادنج عدسی مغسول ع درم
پرهیز در کهنه صمغ و گرمی
صمغ عربی پنج درم مس سوخته زاج سوخته از هر یک دو درم افیون صبر سقوطری از
هر یک نیم درم زنگار دو درم و نیم زعفران مر از هر یک یک دانگ و نیم کوفته بجز بو بیخته سازند
واستعمال نمایند شیاف اخضر جرب و گمنه و بیاض را نافع بود صفت آن زنگار سه درم اقلیمیا
نقره اشق صمغ عربی سفیداب ارزیز از هر یک دو درم صمغ و اشق را در آب سداب حل کنند
و داروهای دیگر کوفته بجز بو بیخته بدان بسرشند و شیاف سازند شیاف فرح کند

وجرب و سبل و سلاق را نافع باشد صفت آن زنگار دو درم صمغ عربی و اشق از هر یک ۴ درم اقلیمیا طلا
و افیون از هر یک دو درم پادزهر یک درم کوفته بجز بو بیخته با آب سداب بسرشند و شیاف سازند
شیاف مرخاطقان ناخنه و جرب و سلاق و استرخاء جفن و ریح سبل را نافع است صفت آن
حکه و باد و آب آمدن
شیاف
شادنج مغسول دوازده درم صمغ عربی ده درم زنگار و قلقطار سوخته از هر یک پنج درم مس ۴ درم
افیون و زعفران از هر یک یک درم کوفته بیخته با آب رازیانه تازه سرشته شیاف سازند شیاف ابیض
افیونی رمد گرم را نافع بود و درد صعب را بنشاند صفت آن سفیداب ارزیز هشت درم
صمغ عربی پنج درم افیون و کتیرا از هر یک بسفیده تخم مرغ بسرشند و شیاف سازند شیاف
انزروتی ابتدای رمد را نافع بود صفت آن سفیداب ارزیز ۸ درم انزروت مربی بشیر خر
کتیرا از هر یک ۴ درم بسفیده تخم مرغ سرشته شیاف سازند شیاف گل سرخ محمد ذکریا ترتیب داده
نافع است رمد را و حمرة آن که کمتر از حمرة ابیض است و بهترین و سبکترین شیافها و ...
صفت آن گل سرخ چهار مثقال زعفران و سفیداب ارزیز از هر یک دو مثقال افیون و صمغ عربی
از هر یک یک مثقال بدستور شیاف سازند شیاف بربوما رمد را در روز باصلاح آورد صفت آن
شیاف مامیثا و انزروت مربی از هر یک هشت درم زعفران دو درم افیون نیم درم کتیرا یک درم
کوفته بیخته بر آب باران سرشته شیاف سازند و با سفیده تخم مرغ در چشم کشند شیاف
بربوما بنفسج دیگر رمد را نافع باشد و سرخی ببرد و اماس بنشاند و درد ساکن کند صفت آن
رمد را نافع
اقلیمیا نقره و روی سوخته از هر یک ۳ مثقال کتیرا و اقاقیا و صمغ عربی از هر یک دو مثقال

افیون و زعفران از هر یک یک مثقال کوفته بیخته با سفیدهٔ تخم مرغ سرشته شیاف سازند **شیاف منیر** طرفه و ظلم
زاید را نافع بود **صفت آن** شادنج مغسول دوازده درم صمغ عربی و مس سوخته از هر یک ... درم قلقطار سوخته
و زنگار از هر یک دو درم به آب رازیانهٔ تازه سرشته شیاف سازند **شیاف حلوفی** بادها را ... و املی
جهت آماس
ملتحم بنشاند **صفت آن** مس سوخته ۳ درم اقاقیا دو درم کتیرا و صمغ عربی و سنبل و زعفران از هر یک یک درم
گوشت
به آب باران شیاف سازند **شیاف اسود** نافع است بادهایی را که در چشم و جفن بود کشیدن طلا کردن
صفت آن مس سوخته افیون از هر یک یک درم و نیم زعفران و شیاف مامیثا از هر یک نیم درم مروارید
ناسفته و بسد از هر یک یک درم اقاقیا پنج درم کوفته بیخته با آب باران سرشته شیاف سازند **شیاف**
ابیض کندری قرحه و ماده غلیظ را نافع باشد **صفت آن** سفیداب ارزیز ۸ درم افیون و انزروت
ربعی و کتیرا از هر یک یک درم صمغ عربی چهار درم کندر نیم درم کوفته بیخته با آب باران شیاف سازند
شیاف انار قرحه و موسرج را نافع بود و حرارت بنشاند و جفن را بر سازد **صفت آن** اقلیمیای طلا
و سفیداب ارزیز و مس سوخته و سرمه اصفهانی و صمغ عربی و کتیرا و سرب سوخته از هر یک
۸ درم و افیون و مر از هر یک یک درم به آب باران شیاف سازند **شیاف ... نوعی دیگر**
منفعت آن قریب منفعت اول است **صفت آن** انار سوخته سرمه اصفهانی توتیا مس
سوخته کتیرا صمغ عربی از هر یک شش درم افیون نیم درم کوفته بیخته شیاف سازند
و بعضی اقلیمیای طلا و سفیداب ارزیز از هر یک شش درم کندر چهار درم
اضافه میکنند **شیاف کندر** قرحه و بثره را نافع باشد و گوشت برویاند

صفت آن اشق انزروت از هر یک پنج درم کندر ده درم زعفران دو درم اشق را به لعاب حلبه حل کنند و باقی
ادویه کوفته بیخته بآن سرشته شیاف سازند **شیافی که ابتدا و ابرا نافع است** حویق سفیداب
یک وقیه فلفل نیم وقیه اشق یک درم به آب ترب شیاف سازند **شیاف** روشنایی جرب
و طرفه انتشار و ابتدای نزول را نافع باشد **صفت آن** اقلیمیای نقره اقلیمیای طلا مروارید
ناسفته از هر یک دو درم کافور و مشک از هر یک دانگی صلایه کرده به آب باران شیاف
سازند **شیاف اصفر** از جهت منع نزول و تاریکی چشم نافع است **صفت آن**
انزروت صمغ عربی شیاف مامیثا از هر یک ۸ درم بوره ارمنی فلفل ابیض از هر یک چهار درم
زردچوبه زرد دو درم زعفران یک درم و نیم کوفته بیخته شیاف سازند **شیاف اصفر نوعی**
دیگر هلیله زرد توتیای هندی از هر یک نیم درم فلفل سفید صمغ عربی از هر یک ۳ درم زعفران
یک درم به آب رازیانهٔ تازه سرشته شیاف سازند **شیاف سماق** جرب و خارش
و سوزش و ... را نافع بود **صفت آن** سماق سی مثقال به آب رازیانه بریزند و بپالایند
و بآن بجوشانند تا غلیظ شود و بگذارند تا سرد گردد و ده درم سفیداب ارزیز
بآن بسرشند و شیاف سازند و بعضی آب سماق را بجوشانند تا غلیظ میشود و
گرد سماق بآن سرشته شیاف میسازند **شیاف دینار** چون سبل رقیق بردارد **صفت آن**
شادنج مغسول زردچوبه صبر سقوطری شیاف مامیثا مساوی کوفته بیخته
با آب باران سرشته شیاف سازند **شیاف وردی** صعوبت درد چشم را

دجال بنشاند صفت آن ورق کل سرخ پانزده درم زعفران هشت درم افیون ده درم سنبل الطیب دو درم
صمغ عربی یکدرم کوفته بیخته بآب باران شیاف سازند شیاف اسود بنسخهٔ دیگر رمد و حمرهٔ
و صین و دمعه و سبل را کر بان حرارة باشد نافع است صفت آن اقلیمیاء طلا سفیداب ارزیز
صمغ عربی افیون از هر یک چهار درم مس سوخته سنبل الطیب نشاسته از هر یک یکدرم و نیم اقاقیاء
نشسته ۲ و چهار درم کوفته بیخته بآب عنب الثعلب شیاف سازند شیاف اصطفطیقان
استرخاء جفن و تاریکی بصر و ابتداء آب را نافع است صفت آن اقلیمیاء طلا فلفل سیاه افیون
از هر یک ۴ درم صمغ عربی شیاف مامیثا از هر یک ۸ درم انزروت نمک هندوی و زرنیخ اصفر از هر یک
یکدرم بوره ارمنی دوازده درم کوفته بیخته بآب و ازیانهٔ تازه سرشته شیاف سازند چنانکه رسمست
شیافی که نافع است جرب و غلظ جفن و سبل کهنه را اگر با حرارت و حمرة باشد و بیاض و تاریکی چشم
را زایل کند صفت آن افیون اقلیمیاء نقره از هر یک یکدرم سفیداب ارزیز صمغ عربی زنکار
اشق از هر یک دو درم آبی که اشق در ان حل کرده باشند شیاف سازند شیاف که نافع است
ابتدای رمد را و درد ساکن کند و خواب آورد صفت آن شیاف مامیثا هفت درم زعفران
افیون حضض مکی صمغ عربی از هر یک دو درم کثیرا انزروة از هر یک چهار درم جند بیدستر
یکدرم کوفته بیخته شیاف سازند شیافی که نافع است قرحه حاره چیدیده را و چشم
را خنک سازد و کوشت برویاند صفت آن سفیداب ارزیز دو درم کندر و انزروت
از هر یک یکدرم افیون نیم درم کافور دو دانک کوفته بیخته شیاف سازند شیاف

زنکاری جرب و باد سبل را نافع بود صفت آن صمغ عربی سفیداب ارزیز زنکار
مساوی بآب سداب سرشته شیاف سازند شیاف خورده جرب و حکه و کمنه خارش
را نافع بود صفت آن زنجبیل یکدرم هلیله زرد صمغ عربی توتیاء مغسول از هر یک
ده درم حضض مکی چهار درم زرده چوبه زعفران از هر یک دو درم کوفته بیخته
بآب خورده سرشته شیاف سازند شیاف عرب صبر سقوطری کندر کلنار انزروت
دم الاخوین سرمه اصفهانی شب یمانی از هر یک یکدرم زنکار دانکی و نیم بکلاب سرشته
شیاف سازند و سوراخ را از چرک پاک کند و در اینجا چکانند شیاف کر در دو قرحه
و کمنه و برثه و موسرج و شوقرنیر و صنبیر و کمنه الملتحمه و رمد کهنه را نافع باشد
صفت آن برک کل لاله تازه هفتاد و دو مثقال اقلیمیاء نقره محرق مغسول و صمغ عربی از
هر یک بیست و دو مثقال زعفران شش مثقال افیون و سرمه از هر یک سه مثقال زنکار
و توبال نحاس و سنبل هندی از هر یک دو مثقال مرصافی چهار مثقال کوفته بیخته بآب
باران شیاف سازند شیاف دسارخون بنسخه دیگر رمد سوداوی را نافع باشد
صفت آن اقلیمیاء طلا توتیاء سرمه سفیداب ارزیز روی سوخته کندر از هر یک ده درم
دم الاخوین افیون از هر یک یکدرم انزروت یکدرم و نیم کوفته بیخته شیاف سازند
شیاف کندر قرحه و بثور را نافع باشد صفت آن انزروت و اشق از هر یک پنج درم
کندر ده درم زعفران دو درم بلعاب حلبه شیاف سازند شیاف کلغنه از برای طفره

نافع است صفت آن روی سوخته بشوید درم زنگار دو درم نشادر کلقند بوره ارمنی از هر یک
یکدرم زرنیخ نیم درم سرکه برشتند و یکهفته بگذارند و پس شیاف سازند و استعمال
نمایند شیاف مرطفره را نافع بود کندر و مر و زعفران از هر یک یکدرم زرنیخ سرخ نیم درم
شیاف سازند با آب کشنیز تازه در چشم چکانند شیاف مرارت انتشار و ابتدای
نزول را نافع بود صفت آن زهره کلنگ زهره شبوط زهره بز کوهی زهره بط
زهره عقاب زهره کبک مجموع خشک کرده باده درم شحم حنظل و سکبینج
و فرفیون از هر یک یکدرم کوفته بیخته با آب رازیانه تازه سرشته شیاف سازند نافع
بود شیاف مرارت بنوعی دیگر ضعف بصر و ابتدای نزول آب را نافع است صفت آن
زهره باسق زهره عقاب زهره خروس زهره روباه زهره شبوط خشک کرده مساوی
یکیکی با آب رازیانه شیاف سازند و استعمال نمایند شیاف مرارت بنوعی دیگر
با دیان
زهره کلنگ زهره کبک زهره کرک زهره بز کوهی زهره باسق زهره کوره خر
زهره کبوتر زهره شیر زهره لقلق زهره خوک زهره روباه زهره خرگوش زهره آهو
زهره ماهی از هر یک یکدرم خشک کرده سکبینج را با آب باران حل کنند و داروها
کوفته بیخته با آن برشتند و شیاف سازند شیافی که قایم مقام مرارت است صفت آن
زهره بز کوهی در ظرف مسین خشک کرده ده درم شحم حنظل نیم درم سکبینج
دو درم فرفیون و نوشادر از هر یک یکدرم کوفته بیخته با آب سداب و آب رازیانه
سرشته

سرشته شیاف سازند شیاف طلائی حکه و جرب و سلاق و طلمه و دمعه و سبل
و ظفره و خشونت اجفان را نافع باشد صفت آن توتیای مغسول شش درم
مامیران چینی و شیاف مامیثا از هر یک پنج درم مرداسنگ فلفل زنجبیل زبد البحر حضض
هندی پوست هلیله زرد شادنج مغسول سادج هندی از هر یک ۳ درم زعفران
دو درم کثیرا صمغ عربی از هر یک دو مثقال کوفته بیخته به آب غوره پرورده شیاف
سازند شیاف حلتیت خیالات و ابتدای آب را نافع باشد صفت آن حلتیت
خربق سفید از هر یک ده درم سکبینج ۳ درم بعسل برشتند شیاف دینارجون
بنوعی دیگر سبل و ظفره و جرب را نافع است و چشم را جلی دهد صفت آن اقلیمیای
طلا و سفیداب ارزیز از هر یک ده درم کثیرا و مر از هر یک پنج درم مروارید ناسفته
درم دم الاخوین از هر یک پنج درم زرنیخ احمر نبات سفید اقاقیا از هر یک
نیم درم افیون هفت درم زعفران نشاسته روی سوخته از هر یک دو درم کوفته
بیخته شیاف سازند شیافی که جرب و سبل و لحم زاید را نافع باشد صفت آن
سادج هندی شش درم صمغ عربی پنج درم زنگار ۳ درم مس سوخته و قلقطار سوخته
از هر یک دو درم افیون و مر از هر یک یکدرم زعفران نیم درم کوفته بیخته با آب سداب
سرشته شیاف سازند شیافی دیگر که همین خاصیت دارد زنگار ۳ درم سفیداب
ارزیز اقلیمیای نقره و صمغ عربی و اشق از هر یک دو درم اشق را در آب سداب حل
کنند و داروهای دیگر را کوفته بیخته با آن برشتند و شیاف سازند شیافی
که ریزه و قرحه را سود دارد و نشان قرحه برد صفت آن شاخ بز کوهی سوخته

سرب سوخته شسته از هر یک چهار درم توتیا مس سوخته دو درم صمغ عربی ۳ درم افیون
یکدرم شیاف سازند چنانکه رسم است و در چشم کشند شیاف مسهل
قولنج بگشاید و بلغم و صفرا دفع کند و درد پشت را نافع بود صفت آن
سکبینج مقل جاوشیر اشق نمک هندی شحم حنظل بوره ارمنی سقمونیا تربد
حب النیل مساوی یکدیگر صمغها را باب سداب حل کنند و داروهای
دیگر کوفته بیخته بآن بسرشند و شیاف سازند هر یکی دو درم شیافی که درد پشت
و جمیع انواع مفاصل که سبب آن بلغم سردی بود نافع است صفت آن سکبینج جاوشیر
مقل ازرق بوره ارمنی اشق زنجبیل سورنجان مصری شقاقل شحم حنظل تخم
کرفس رازیانه انیسون نمک هندی انزروت چند بیدستر زرنباد قسط
ماهیزهره سعد کوفی سداب خشک مساوی کوفته بیخته باب سداب
تازه بسرشند و شیاف سازند شیافی دیگر که درد پشت و اوجاع مفاصل
و بواسیر را نافع است صفت آن سکبینج جاوشیر مقل ازرق بازرد شحم
حنظل بید انجیر ماهیزهره بوزیدان از هر یک یکدرم بزر البنج یکدرم و نیم
سورنجان و تربد از هر یک ۳ درم جند بیدستر نیم درم باب کنند تا
شیاف سازند شیاف زحیر زعفران حضض مر افیون کندر مساوی
کوفته بیخته شیاف سازند شیاف خیارچنبر قولنج بگشاید و طبع نرم
دارد صفت آن بنفشه دو درم خطمی ۳ درم سنا مکی نیم درم هلیله هندی
یکدرم

یکدرم عسل خیارچنبر و شکر سرخ از هر یک دو درم شیاف سازند نافع بود شیاف بنفشه
که همین عمل کند صفت آن بنفشه سقمونیا و نمک هندی از هر یک دو درم بوره ارمنی و تربد سفید
از هر یک ۲ درم قراقرود و فانید از هر یک بخته مثقال شیاف سازند شیاف قولنج بوره ارمنی
ده درم شحم مقل ازرق سکبینج از هر یک پنج درم سقمونیا ده درم و نیم شکر سرخ ده درم شیاف
سازند شیاف فرفیون ضعف مثانه و سلس البول دقیق را نافع باشد و باه را قوت دهد
صفت نارجیل حب صنوبر حب المحلب مغز مغز بادام تلخ کرمدانه حب الزلم از هر یک دو درم
فرفیون جند بیدستر سداب از هر یک ۳ درم مقل ازرق ده درم باب کنند تا شیاف سازند
شیافی که مقوی باه است حلتیت فرفیون از هر یک یکدرم مشک خالص کوفته بیخته شیاف
سازند شیافی که همین خاصیت دارد صفت آن تخم سوسمار زهره کرگ حب العطن
عاقرقرحا مساوی کوفته بیخته بروغن سنبل شیاف سازند شیافی که استسقا طبلی
را نافع بود و بادها دفع کند صفت آن سداب حرمل رازیانه تخم کرفس تربد سفید
بوره ارمنی از هر یک یکدرم شکر سرخ پنج درم بدآب سداب شیاف سازند شیافی
که خون رفتن از بواسیر باز دارد صفت آن کندر انزروت دم الاخوین جلنار سرطان سفید
از هر یک یکدرم زنگار دانکی کوفته بیخته بعسل سرشته شیاف سازند شیاف دیگر که همین عمل
کند صفت آن اقاقیا لحیة التیس گلنار گل ارمنی از هر یک یکدرم ودع سوخته و
سفیداب از هر یک نیم درم باب لسان الحمل یا آب خرفه سرشته شیاف سازند شیافی
دیگر که همین عمل کند صفت عصاره لحیة التیس اقاقیا حب البلوط دم الاخوین

ازهریک یکدرم سفیداب صدف سوخته ازهریک نیم درم کوفته بیخته باب لسان الحمل
سرشته شیاف سازند شیاف مربوط اقاقیا املج بلیلج که در عقب مسهل استعمال کنند اکر در
اسهال تغریر باشد و کرم مزاج را موافق است صفت آن ترنجبین بیخ بهمن صابون رقیق خطمی
نمک طعام ازهریک دو درم شکر سرخ بیخ بهمن شیاف سازند شیافی که اسهال دم را
نافع بود صفت آن اقاقیا بزر البنج صمغ عربی برنج بریان کرده مساوی کوفته بیخته
به آب مورد سرشته شیاف سازند شیافی که شکم ببندد اقاقیا صمغ عربی کلنار کهنه نخ
بلوط برنج بریان کرده ذره بریان کرده کوفته بیخته شیاف سازند شیافی که نافع است
از جهت زحیر و اسهال دم و اغراس صفت آن صمغ عربی اقاقیا افیون مازو بزر البنج
کندر کل ارمنی برنج بریان کرده ذرهٔ بوداده کوفته بیخته باب مورد یا آب کشنیز تازه
سرشته شیاف سازند شیاف مربوط اقاقیا آمله صمغ عربی کوفته بیخته باب مورد
بسرشند و بعد از مجامعت استعمال نمایند شیافی که از جهت کرم کوچک که در
امعاء سفلی اطفال باشد سود دارد صفت آن شحم حنظل قنطوریون نمک هندی
مغز استخوان ذرد آلو تلخ مساوی کوفته بیخته شیاف سازند شیاف ثقل
سمع دوی وطنین که سبب آن ریح غلیظ باشد و وجع بلغمی کوش وطرشی که
سبب آن اخلاط غلیظ بود زایل کند صفت شحم حنظل یکدرم بوره ارمنی ۲ درم
جند بیدستر و زراوند مدحرج و عصاره افسنتین ازهریک نیم درم قسط دانکی
فرفیون دانکی کوفته بیخته بزهره کاو بسرشند و شیاف سازند و در وقت حاجت یکی

ازان بروغن بادام تلخ حل کرده در کوش چکانند باب الصاد صبغ که موی بهق ابیض
را برنک بدن آورد صفت تخم ترب شیطرج فوه کندش خردل کوفته بیخته بسرکه
کهنه تر کنند و در افتاب بمالند صبغ که برص را رنکین کند صفت آن شوره
مرشب یمانی فوه کوفته بیخته ببر دشراب کنند و چند نوبت بمالند صبغ دیکر که
همین خاصیت دارد صفت آن شیطرج عاقرقرحا حضض خردل شونیز کل شقایق
نر زرنیخ زرد فوه مساوی کوفته بیخته بجوه در سرشته بمالند صبغ دیکر که همین عمل
کند شیطرج فوه بیل شب یمانی کل رخ کوفته بیخته یکشبانروز در سرکه خیسانند و
روز دیکر بمالند صبغ دیکر که بهق سوداوی را ببرد و برنک بدن آورد صفت آن
تخم ترب ده درم کندر مصطکی مساوی کوفته بیخته باب بابونه تر ساخته شب بمالند و
صباح به آب کرم بشویند صبغ که نشان آبله و جراحات و ریشها ببرد و برنک بدن
آورد صفت آن مرداسنک شستر بیخ نی کهنه آرد نخود آرد برنج استخوان پوسیده
مغز تخم خربزه حب البان قسط کوفته بیخته بلعاب حلبه و بزرکتان شب
بمالند و صباح بشویند بسبوس و آب کرم صبغ دیکر که همین خاصیت دارد صفت آن
ابوسا قسط مرداسنک مغسول شاخ کوزن سوخته بورهٔ ارمنی اشق کوفته
بماء الشعیر سرشته بمالند باب الضاد ضماد التین صلابت طحال را نافع است صفت
مقل ازرق دو درم اشق یکدرم آرد باقلا کرسنه نخود اکلیل الملک بزرک حلبه بابونه

ترمس سنبل الطیب از هر یک نیم درم انجیر زرد بیست و چهار درم کوفته بیخته بروغن بابونه
یا روغن سوسن ضماد سازند ضمادی که نافع است از جهت اورام صلبه معده و جگر
صفت آن زعفران صبر سقوطری از هر یک یک درم افسنتین رومی سنبل الطیب از هر یک یک درم
و نیم کوفته بیخته با آب کرم ضماد کنند ضماد حی العالم نافع است از جهت حرارت ورم جگر
صفت آن بنفشه حی العالم گل سرخ صندل سفید از هر یک چهار درم قصب الذریره دو
مثقال کافور یک درم کوفته بر آب کشنیز تازه سرشته ضماد کنند ضمادی دیگر که ورم جگر
را نافع است صفت آن جو در سرکه خیسانیده تا مهرا شود بیخ درم طباشیر سفید
فوفل از هر یک نیم درم افسنتین رومی ورق گل سرخ قصب الذریره صندل سفید شیاف
مامیثا از هر یک یک درم کافور دانکی کوفته در کیسه کتان مالند و بر موضع جگر
انداز ند ضماد سوخته بنفشه سبوس گندم آرد جو خطمی سفید آرد باقلا اکلیل
الملک مساوی کوفته بیخته بروغن بنفشه بادام ضماد کنند ضماد دمامیل بزرگ
حلبه از هر یک ده درم میعه سایله چهار درم موم سفید بیست درم بروغن یاسمین
ضماد کنند ضمادی که شکم بر بندد اقاقیا مرکند سعد اذخر سنبل الطیب مصطکی
از هر یک پنج درم کعک ده درم کوفته بیخته بر آب تازه ضماد کنند ضمادی که
معده بارده گرم کند و قوه دهد صفت آن سعد کوفی مصطکی سنبل الطیب
قسط افسنتین رومی از هر یک پنج درم اذخر آمله دارچینی قصب الذریره
از هر یک دو درم کوفته بیخته بر آب بر ضماد کنند ضمادی که ورم کهنه معده
را تحلیل دهد صفت آن مقل حب البان تخم کرنب از هر یک ده درم سنبل الطیب

اشق مصطکی از هر یک پنج درم موم سه درم روغن بادرین پانزده درم صمغها
در شراب حل کنند و باقی ادویه را کوفته بیخته اضافه نمایند و با موم و روغن ضماد
کنند ضمادی دیگر که همین خاصیت دارد حلبه شب یمانی خطمی بزرک با بونه مصطکی
از هر یک دو درم سنبل الطیب سعد کوفی قصب الذریره اذخر از هر یک دو درم موم ۳ درم
روغن بابونه پانزده درم بطریق معهود ضماد کنند ضماد الصندلین از جهت معده
و جگر گرم را نافع است صفت آن صندل سرخ و سفید و گل سرخ و شیاف مامیثا و کافور
کوفته بیخته با آب عنب الثعلب و قدری سرکه سرشته ضماد کنند ضمادی که استسقا
زقی و استسقائی که سبب آن حرارة مزاج جگر باشد صفت آن آرد جو سعد پشک
گوسفند کهنه بوره ارمنی گل ارمنی مساوی کوفته بیخته بسرکه سرشته ضماد کنند ضمادی
که نفخ طحال را سود دارد و صلابت را زایل کند صفت آن سداب ده درم بوره ارمنی
از هر یک ۳ درم اشق هفت درم کوفته بیخته بسرکه کهنه ضماد کنند ضماد الاشق صلابت
طحال را سود دارد صفت آن اشق مقل بوره ارمنی نمک هندی از هر یک چهار درم
اشنه کرمانج از هر یک شش درم سداب هشت درم کوکرد دو درم انجیر ده عدد انجیر
را در سرکه بپزند و اشق و مقل را در آن بکوبند و باقی ادویه را کوفته با آن اضافه
نمایند و ضماد کنند ضمادی که وجع رحم و بواسیر را تسکین کند صفت آن زعفران
افیون بزر البنج سپید مرخ از هر یک دو درم خطمی و بزرک از هر یک پنج درم زرده تخم
مرغ نیم پخته یک بیضه بروغن حصته زرد آلو ضماد کنند ضمادی که از جهت فتق نافع
است صفت آن جوز السرو دو درم سعد کوفی و درمکی و صمغ عربی و مرزنجوش

وبادرد واقاقیا وکندر از هر یک یک درم کوفته بپزند بشراب کهنه سرشته ضماد کنند ضمادی
دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن جوز السرو صبر سقوطری ورق سداب با درم
وبابونه مساوی کوفته بپزند بروغن قسط ضماد کنند ضمادی دیگر که همین منفعت دارد
صفت آن مصطکی کندر انزروت جوز السرو برگ سرو سریش بلوط مساوی کوفته
بپزند بسرکه ضماد کنند ضمادی که نقرس بارد را سود دارد و بقایای اورام بارده
را تحلیل دهد صفت آن مقل ازرق کندر حلبه بورک اشق کوفته بپزند بشراب
ضماد کنند ضمادی که سکانوا از بدن برون کند صفت آن پیاز نرگس اشق پنج تی
کوفته بپزند بعسل ضماد کنند ضماد اصطمخیقون برودة معده و کبد و طحال را نافع
بود صفت آن افسنتین رومی سنبل الطیب سلیخه رومی صبر سقوطری از هر یک ۳ درم
عود بلسان و زعفران از هر یک دو درم موم سفید هشت درم موم را در ما
دهن یا روغن قسط یا روغن زنبق بگدازند و باقی ادویه کوفته بپزند بان ترکنند و
وضماد کنند ضمادی که ضعف معده را که سبب آن حرارة باشد نافع بود صفت آن
حب الآس آمله عود گلنار برگ مورد پوست بر پوست سیب گل سرخ قصب الذریره صندل سرخ و سفید
کوفته بپزند بگلاب و آب سیب سرشته ضماد کنند صفت آن ضمادی که نقرس و اورام حاره
را نافع است ایضا صندل سرخ عدس مقشر فوفل شیاف مامیثا گل ارمنی کوفته بپزند بگلاب
یا آب کاسنی تازه سرشته ضماد کنند ضماد قسطاریون لقوه و فالج و صداع و درد چشم
و شقیقه و درد دندان را نافع بود و نزلات را از چشم منع کند چون بر صدغین ضماد کنند
وچون بر مثانه ضماد کنند بول براند و چون بر کژدم گزیده مالند درد ساکن کند و چون بر شکم
ضماد کنند اورام اعضاء باطنه را نافع است صفت آن رعی الحمام دو درم موم سفید ده درم راتینج
۳ درم بروغن زیت چهل درم موم و راتینج را در روغن زیت بگدازند و رعی الحمام را کوفته
بپزند اضافه نمایند

بپزند اضافه نمایند و ضماد کنند ضمادی که اگر بر معده نهند قی آورد و اگر بر ناف نهند شکم براند
و اگر بر عانه نهند حیض براند صفت آن برنگ کابلی عصاره قثاء الحمار از هر یک ۳ مثقال حربق
سفید و مرداسنج از هر یک چهار درم روغن زیت ده درم موم سفید و سیر بز از هر یک پنج درم
موم و سیر را در روغن زیت بگدازند و باقی ادویه کوفته بپزند بان نرم کنند و بروی کاغذ پاره کشند
و ضماد کنند ضمادی دیگر که چون بر ناف کنند و بر جرم معده انواع اسهال سود اکند و چون
بر زیر بغل ضماد کنند اسهال صفرا کند و چون بوماسیر الورکین ضماد کنند بلغم براند و این ضماد
از اسرار الطبا است اطفال و پیران و کسانی را که طاقت اسهال بدوای مسهل نباشد بدین
معالجت کنند صفت آن ترمس مقشر یک کف بکوبند و در دیگ کنند و آن مقدار شیر تازه
که او را بپوشاند بر سر آن ریزند و بجوشانند تا ترمس شیر را جذب کند و بعد از آن مساوی آن
روغن گاو اضافه کنند و بجوشانند تا بقوام آید و استعمال کنند و خواهند که قطع اسهال کنند
لته را بر دارند و موضع را بگلاب بشویند ضمادی که جرب و گر و ورم را نافع باشد صفت آن
مغاس ماش گل ارمنی از هر یک چهار درم حظی و مرازهر یک دو درم اقاقیا و صبر از هر یک یک درم
کوفته بپزند بر آب مورد و زرده تخم مرغ ضماد کنند ضمادی که عرق النسا و وجع الورک را نافع
است صفت آن پوست بیخ کبر فودنج کوهی عاقرقرحا از هر یک دو درم عصاره قثاء الحمار حب البان
از هر یک یک درم کوفته بپزند بشراب و عسل ضماد کنند ضمادی دیگر که همین خاصیت دارد صفت
نطرون عاقرقرحا از هر یک دو درم قسط تخم تره تیزک از هر یک یک درم زفت را در روغن زیت
بگدازند و باقی ادویه کوفته با آن نرم کنند و ضماد کنند ضمادی که پوست برگرد ناخن بر
خواسته باشد باصلاح آورد صفت آن مصطکی ۳ درم مردار سنگ پنج درم روغن گل بگدازند و دو
درم نمک بان بیامیزند و بر آن موضع ضماد کنند ضمادی که برص الطعار را نافع باشد زرنیخ
سرخ شب یمانی گوگرد از هر یک یک درم زفت رومی ده درم زفت را در عسل و سرکه بگدازند

جهت شکم براند

و داد و هادی دیگر کوفته بیخته بآب سرشته و ضماد کنند ضمادی که استسقای طبلی را سود دارد صفت آن
بابونه اکلیل الملک مرزنجوش شبت فودنه از هر یک ده درم زیره کرمانی ۳ درم کوفته بیخته بر آب
سداب ضماد کنند ضمادی که ورم بلغمی معده را تحلیل کند صفت آن جعده بیخ هر اکلیل
الملک حماما بودنه شبت مصطکی از هر یک ده درم افسنتین رومی سنبل الطیب صبر سقوطری از هر یک
هفت درم پیه مرغ بیست درم موم سفید سی درم چنانکه رسمست ضماد کنند ضمادی که بر رحم
و سحج امعا و زلق امعا و بواسیر و شقاق امعا فایده دهد مجربست صفت آن اکلیل الملک
و بزرک و شونیز و تخم کتان و کندر مساوی مقل ازرق پنج مثقال زفت رومی دو مثقال
میعه سایله یک مثقال جند بیدستر و افیون از هر یک یک مثقال قسط تلخ ۳ مثقال حضض مکی
دو مثقال آرد عدس یک کف حب الغار یک کف عسل کف نا گرفته قدری روغن قاقله ده مثقال
اشق دو مثقال اجزا انجیر کوفته بیخته بکوبند و انجیر که اختیست بگدازند در روغن و بر هم
مالند ضماد بواسیر ختم کنند تا بزرک مقل ازرق از هر یک نیم درم بروغن کاو سرشته ضماد
کنند ضمادی که چون بیکرانند از نه مجموع امراض امعا فایده دهد صفت آن مقل ازرق
پنج مثقال میعه سایله دو مثقال علک البطم زفت رومی از هر یک ۳ مثقال راتینج دو مثقال افیون
یک مثقال قسط تلخ مثقال آرد عدس ده مثقال برک مورد ۳ مثقال اقاقیا کنند تا پنج مثقال زرده تخم مرغ
۳ عود سیر بزده مثقال عسل آتش ندیده پنج مثقال اجزا انجیر کوفته بیخته بکوبند و انجیر که اختیست
بگدازند بروغن زیت بگدازند و در یکدیگر کنند و بر کرباس مالیده بر بندند ضمادی
که قروح مقعده را نافع است صفت آن افیون زعفران از هر یک نیم دانک مرداسنک یک مثقال
سفیداب ارزیز نیم درم روغن کل پنج درم ضماد سازند چنانکه رسمست ضمادی که اخراج
مشیمه و جنین میت کند صفت آن تخم حنظل قسط سداب از هر یک ۳ درم مر یک درم کوفته
بیخته بزهره کاو بسرشند و بر عانه و ناف ضماد کنند ضمادی که صداع بارد را نافع است
صفت آن بابونه اکلیل الملک درمنه ترکی شبت ورق الغار مرزنجوش مساوی یکدیگر
بروغن خیری ضماد کنند ضمادی که اسهال صفراوی را نافع باشد صفت آن آب برک
مورد کل سرخ کلنار صندل مازو آمله لادن سماق اقاقیا حضض مساوی کوفته بیخته

بآب مورد سرشته بر شکم ضماد کنند ضماد دیگر که دلق الامعا را که از بلغم باشد نافع بود صفت آن
لادن سعد مصطکی قصب الذریره اذخر مرزنجوش نمام از هر یک پنج درم عود جوزبوا قرنفل
از هر یک یک درم و نیم کوفته بیخته بآب مورد ضماد کنند ضمادی که بول و دم را حبس کند
صفت آن کل ارمنی کل مختوم صمغ عربی تخم خرفه کثیرا ورق کل سرخ کلنار شاخ کوزن سوخته
عصاره لحیة التیس از هر یک دو درم مازو یک درم کوفته بیخته بآب مورد ضماد کنند
ضمادی که اورام ثدی را سود دارد صفت آن نان کندم آرد جو باقلا خطمی حلبه از هر یک
ده درم زعفران نیم درم کوفته بیخته بزرده تخم مرغ ضماد کنند ضمادی که بگذارند که
پستان بزرک نشود صفت آن فروع سوخته آرد جو مساوی کوفته بیخته بسرکه
بسرشند و درم ماهی ۳ روز متوالی ضماد کنند ضمادی که اماس چشم نشاند و
درد ساکن کند آرد جو ده درم آرد باقلا پنج درم اقاقیا یک درم سفیده تخم مرغ یک
بیضه بآب کشنیز تازه و آب کاسنی ممزوج ساخته ضماد کنند ضمادی که از جهت اختلاط
عقل در امراض حاره نافع است صفت آن آرد جو ده درم سبوس کندم بنفشه از هر یک
پنج درم خطمی سفید ۳ درم بآب برک بید و روغن کل و قدری سرکه ضماد کنند ضمادی
که اماس بن کوش را بنشاند صفت آن پیه بط و پیه مرغ پنج درم یکدازند و پنج درم
پشک کوسفند کهنه کوفته بیخته با آن بسرشند و ضماد کنند ضمادی که اسهال را که
سبب آن ضعف قوة هاضمه و برودت جگر باشد نافع است صفت آن سنبل قصب الذریره افسنتین
رومی قسود کندم مصطکی لادن برک مورد و ورق کل سرخ صندل از هر یک ده درم پوست
انار ترش آمله از هر یک پانزده درم کوفته بیخته بشراب کهنه ضماد کنند ضمادی که درد بواسیر
بنشاند صفت آن مقل ازرق کوهان شتر مغز ساق کاو مغز استخوان زرد آلو میعه سایله
زرده تخم مرغ مساوی در روغن کاو که پیاز سفید در وی جوشانیده باشند حل کنند و ضماد
کنند و پیاز بروغن کاو بریان کرده ضماد کنند نافع است ضمادی
سود ده

جهت درد چشم

جهت آماس گوش

صفت آن آرد جو بیکنک کوسفند کهنه کل ارمنی سرکین کاو خشک از هر یک دو درم سعد

بوره ارمنی زیره کرمانی مس سوخته شحم حنظل صبر سقوطری قثاء الحمار از هر یک یکدرم

کوفته بیخته بسرکه ضماد کنند ضمادی که از اطعمت را نافع باشد صفت آن عدس

مقشر پوست انار برنج مازو برکه مورد مساوی کوفته بیخته بسرکه بسرشند و بر پشت

و شکم و عانه ضماد کنند ضمادی که شیر زنان زیاده کند صفت آن شیر زاد آرد با

قلاده درم تخم بادروج پنج درم کوفته بیخته باب بادروج ضماد کنند ضمادی که بلغزانند

ناف بیرون آید صفت آن شب یمانی ۳ درم مازو ۳ عدد کوفته بیخته شش درم سرکه ضماد

کنند و برفاده محکم ببندند ضمادی که نقرس گرم را سود دارد صفت آن آرد جو بیست درم

افیون ۳ درم باب عنب الثعلب ضماد کنند ضمادی که نقرس مرکب را سود دارد صفت آن

معات خطمی تخم مرو آرد جو شونیزان مساوی یا اکلیل بروغن کل و زرده تخم مرغ ضماد کنند ضمادی

که جمیع مفاصل و انواع ار را نافع است صفت آن بابونه خطمی اکلیل الملک از هر یک بیست درم

اشق جاوشیر مقل ازرق از هر یک ده درم موم و سرکه از هر یک پنج درم روغن شبت ...

در مرضاد کنند چنانکه رسم است ضمادی که جمیع اورام حاره را در ابتدا نافع بود و

ماده را دفع کند صفت آن شیاف ماميثا اقاقيا فوفل صندل سرخ باب عنب الثعلب ضماد

کنند ضمادی که بواسیر و درد مقعد و زحیر را نافع بود صفت آن مغز ساق کاو

ده درم موم سفید ۳ درم اقاقیا دم الاخوین کندر از هر یک نیم درم مرداسنگ

سفیداب ارزیز از هر یک یکدرم و نیم مقل ازرق یکدرم افیون یکدانک روغن پت

درم بطریق معهود ضماد کنند ضمادی که مخصوص به بواسیر است صفت آن روغن زرد

آلوی تلخ مثقال سپید بطنجه درم میعه سایله ۳ درم مقل ازرق دو درم زفت یکمثقال ضماد

کنند ضمادی که همین خاصیت دارد صفت پیاز و کندنا پخته در روغن کاو بریان کرده

از هر یک پنج درم مقل ازرق یکدرم زعفران نیم درم افیون یکدانک و نیم ضماد کنند ضمادی

که همین عمل کند صفت آن روغن مغز استخوان زرد آلوده درم کوهان شتر نیم مثقال

برک شفتالو

برک شفتالو خشک و موم سفید از هر یک ۳ درم مقل ازرق یکمثقال مرداسنگ دو درم ضماد سازند ضمادی

که ورم بارد خصیه را نافع است صفت آن آرد باقلا حلبه بابونه کمون کرمانی مویز منقی بروغن

کنجد ضماد کنند ضمادی که خنازیر را تحلیل دهد صفت آن کندر انجیره مرزنجوش دو درم

صبر سقوطری یکدرم باب کشنیز تازه ضماد کنند باب الطلاء طلائی که از جهت صداع حار نا

فع است صفت آن صندل سرخ و سفید تخم کاهو از هر یک ۳ درم کل نیلوفر کل سرخ از هر یک

چهار درم زعفران یکدرم افیون شیاف ماميثا از هر یک دو درم بیخ لفاح یکمثقال باب برک

کاهو تازه تر ساخته بر پیشانی و صدغین طلا کنند طلائی که ورم پس کوش را نافع بود

صفت آن صندل سرخ فوفل ماميثا صبر سقوطری زعفران مساوی بکلاب طلا کنند

طلائی که رعاف را نافع بود آرد جو کلنار اقاقیا عصاره لحیة التیس افیون صندل

سفید از هر یک ۳ درم کافور دانکی بکلاب تر ساخته بر پیشانی طلا کنند طلائی که موی را

از ریختن نگاه دارد صفت آن پرسیاوشان لادن افسنتین رومی حب الغار مساوی

بکوبند و در روغن مورد بونند و طلا کنند طلائی شکستن و شکافتن موی را سود دارد

صفت آن برک چغندر لعاب بزر کتان قطونا در حمام بر سر و ریش طلا کنند طلائی که موی

سر را برد صفت آن آب برگ چغندر چهل درم بوره ارمنی دو درم زهره کاو یکدرم بعسل

بسرشند و موی سر طلا کنند طلائی که منع انبات کند موی کند صفت بکیرند مروعرا

و در سایه خشک کنند و بسایند و خون الاکه پشت نهری خشک کرده و آهک و بوره

ارمنی و مرداسنگ و صدف سوخته از هر یک قدری آب بسرشند و چون بغل

و عانه بر کنده باشند بر آن طلا کنند و نیک بمالند و دیگر بر انجا زویند و جمیع

مخدرات و مبردات همین خاصیت دارد مثل آنکه اگر موی از موضعی بر کنند و بر آن موضع

بنک و افیون و شوکران پخته طلا کنند و چند بار منع انبات کند طلائی دیگر

صفت آن آرد جو بیشک کوسفند کهنه کل ارمنی سرگین کاو خشک از هر یک دو درم عسل
بوره ارمنی زیره کرمانی مس سوخته شحم حنظل صبر سقوطری مناء الحمار از هر یک یک درم
کوفته بیخته بسرکه ضماد کنند ضمادی که افراط طمث را نافع باشد صفت آن عدس
مقشر پوست انار تریش مازو برگ مورد مساوی کوفته بیخته بسرکه بسرشند و بر پشت
و شکم و عانه ضماد کنند ضمادی که شیر زنان زیاده کند صفت آن شبی زاد آرد باقلا
ده درم تخم بادروج پنج درم کوفته بیخته باب بادروج ضماد کنند ضمادی که بگذارند
ناف بیرون آید صفت آن شب یمانی ۳ درم مازو ۳ عدد کوفته بیخته شش درم سرکه
کنند و بر نهاده محکم ببندند ضمادی که نقرس گرم را سود دارد صفت آن آرد جو بیست درم
افیون ۳ درم باب عنب الثعلب ضماد کنند ضمادی که نقرس مرکب را سود دارد صفت آن
معان خطمی تخم مرو آرد جو شونیزخان مساوی بالسویه بروغن کل و زرده تخم مرغ ضماد کنند ضمادی
که جمیع مفاصل و انواع او را نافع است صفت آن بابونه خطمی اکلیل الملک از هر یک بیست درم
اشق جاوشیر مقل ازرق از هر یک ده درم موم و سرکه از هر یک پنج درم روغن شبت
درم ضماد کنند چنانکه رسم است ضمادی که جمیع اورام حاره را در ابتدا نافع بود و
ماده را دفع کند صفت آن شیاف مامیثا اقاقیا فوفل صندل سرخ باب عنب الثعلب ضماد
کنند ضمادی که بواسیر و درد مقعد و زحیر را نافع بود صفت آن مغز ساق کاو
ده درم موم سفید ۳ درم اقاقیا دم الاخوین کندر از هر یک نیم درم مردار سنگ
سفیداب ارزیز از هر یک یک درم و نیم مقل ازرق یک درم افیون یک دانگ روغن پنج
درم بطریق معهود ضماد کنند ضمادی که مخصوص بر بواسیر است صفت آن روغن زرد
آلوی تلخ یک مثقال سیر بط سه درم میعه سایله ۳ درم مقل ازرق دو درم زفت یک مثقال ضماد
کنند ضمادی که همین خاصیت دارد صفت پیاز و کندنا پخته در روغن کاو بریان کرده
از هر یک پنج درم مقل ازرق یک درم زعفران نیم درم افیون یک دانگ و نیم ضماد کنند ضمادی
که همین عمل کند صفت آن روغن مغز استخوان زرد آلو ده درم کوهان شتر نیم مثقال

[illegible]

جهت شیر زنان

برگ شفتالو خشک و موم سفید از هر یک ۳ درم مقل ازرق یک مثقال مردار سنگ دو درم ضماد سازند ضمادی
که ورم بارد خصیه را نافع است صفت آن آرد باقلا حلبه بابونه کمون کرمانی مویز منقی بروغن
کنجد ضماد کنند ضمادی که خنازیر را تحلیل دهد صفت آن کبیتی انجیره مرزنجوش دو درم
صبر سقوطری یک درم باب کشنیز تازه ضماد کنند باب الطلاء طلائی که از جهت صداع حار نا
فع است صفت آن صندل سرخ و سفید تخم کاهو از هر یک ۳ درم کل نیلوفر کل سرخ از هر یک
چهار درم زعفران یک درم افیون شیاف مامیثا از هر یک دو درم بیخ لفاح یک مثقال باب برگ
کاهو تازه تر ساخته بر پیشانی و صدغین طلا کنند طلائی که ورم پس گوش را نافع بود
صفت آن صندل سرخ فوفل مامیثا صبر سقوطری زعفران مساوی بگلاب طلا کنند
طلائی که رعاف را نافع بود آرد جو گلنار اقاقیا عصاره لحیة التیس افیون صندل
سفید از هر یک ۳ درم کافور دانگی بگلاب تر ساخته بر پیشانی طلا کنند طلائی که موی را
از ریختن نگاه دارد صفت آن پرسیاوشان لادن افسنتین رومی حب الغار مساوی
بکوبند و در روغن مورد بزنند و طلا کنند طلائی شکستن و شکافتن موی را سود دارد
صفت آن برگ چغندر لعاب بزرک بزر قطونا در حمام بر سر و ریش طلا کنند طلائی که سبوسه
سر را ببرد صفت آن آب برگ چغندر چهل درم بوره ارمنی دو درم زهره کاو یک درم بعسل
بسرشند و موی سر طلا کنند طلائی که منع انبات کند موی کند صفت بگیرند مرو را
و در سایه خشک کنند و بسایند و خون ... پشت ... خشک کرده و آهک و بوره
ارمنی و مردار سنگ و صدف سوخته از هر یک قدری آب برشند و چون بغل
و عانه برکنده باشند بر آن طلا کنند و نیک بمالند و دیگر بر انجا زوید و جمیع
مخدرات و مبردات همین خاصیت دارد مثل آنکه اگر موی از موضعی برکنند و بر آن موضع
بنگ و افیون و شوکران پخته طلا کنند و چند بار منع انبات کند طلائی دیگر

جهت ... موی سر

که درین باب مجربست صفت آن شیره الخبی وخایه موحیه وزبد البحر وترشی ترنج از هر یک
قدری بسکید بکره ممزوج سازند وموی را برکنند ۳ بار بر آن موضع طلا کنند منع انبات کند
واگر پیش از بلوغ وانبات عانه این طلا کنند واستعمال نمایند از انجاز وبد طلاهائی که
موی برویاند ودواء الثعلب را نافع باشد صفت آن لادن سوخته جرب کتان کل شقایق
با روغن مورد طلا کنند با برگ مورد کوفته با لادن ومر وروغن مصطکی بمالند با اقاقیا
ادخر قرنفل وسعد ومازو کوفته بیخته باشی آب طلا کنند یا سم اسبی سوخته با روغن
دنبه بمالند بعد از آنکه بیاز عنصل چندان مالید باشند که آبله کرده باشد نافع بود
واگر زبد البحر وبر نجاسف سوخته بروغن زیت طلا کنند همین عمل کند طلائی که حکه
وجرب یابس را نافع باشد صفت آن مغز استخوان زرد آلو تلخ تخم دیواس از هر یک بیست درم
نمک طعام وزیبق مقتول از هر یک دو درم مجموع را در بیست درم ماست ممزوج سازند
وطلا کنند ویک ساعت بگذارند پس بشویند طلائی دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن
زیبق مقتول حنا تخم حنظل اقلیمیا ونقره عدس مقشر مساوی بسرکه وروغن طلا
کنند طلائی که از جهت جرب رطب نافع است صفت آن کندش مرداسنگ از هر یک
ده درم نمک بیخته در سرکه وروغن کل تر ساخته در حمام طلا کنند طلائی دیگر که جرب
رطب را نافع است صفت آن زرده جوبر بوره ارمنی قسط کندش از هر یک یک درم
میعه سایله بیخته بروغن کل تر ساخته در حمام طلا کنند وبعد از ۳ ساعت بشوی
وآب بشویند طلائی دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن کوکرد زرد یک مثقال سیر زردو
مثقال روغن کل ده مثقال سیر را در روغن کل بگدازند وکوکرد صلایه کرده بآن ممزوج
سازند وشب بمالند وصباح در حمام بشویند طلائی دیگر که همین منفعت کند صفت آن
زیبق مقتول بیخته کندش ده درم زراوند طویل هفت درم بروغن کل ۳ روز طلا کنند
طلائی که همین عمل کند صفت آن عاقرقرحا مویزج خردل حنا زیبق مقتول کوکرد موم مساوی

بروغن دوم ممزوج سازند وطلا کنند

بروغن دنبه ممزوج سازند وطلا کنند طلائی که از جهت جرب نظیر ندارد ومکرر تجربه
رسیده صفت آن کوکرد حنا از هر یک یک مثقال پوست هلیله زرد زیبق مقتول
وشیطرج هندی از هر یک نیم مثقال فلفل یکی انگ روغن دنبه بیست مثقال بطریق
معهود بسکید بکره ممزوج نموده شب بمالند وصباح در حمام بشویند وبسرکه وآب
گرم بشویند طلائی که از جهت حکه نافع است صفت آن تخم خشخاش واسفناج
کوفته در سرکه خیسانیده در حمام بمالند طلائی که حکه خصیه را نافع باشد
صفت آن شیاف مامیثا اقاقیا از هر یک چهار درم اشنان دو درم نوشادر
دانگی وبلطسوج کوفته بیخته بروغن وسرکه تر کرده طلا کنند طلائی دیگر که
همین خاصیت دارد صفت آن شیاف مامیثا اقاقیا از هر یک ۳ درم صبر نوشادر
از هر یکی از هر یک چهار دانگ نشاسته یک درم بکلاب وسرکه طلا کنند طلائی
که مویار را نافع بود صفت کوکرد دو درم سفیداب هشت درم مویزج
یک درم بسرکه طلا کنند چنانکه در سمت طلائی دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن
خربق سفید چهار درم ترمس صدف سوخته نطرون از هر یک ۳ درم کوفته
بیخته بسرکه تر ساخته طلا کنند طلائی که همین منفعت دارد صفت آن اشق ترمس از هر
یک درم بوره ارمنی دو درم بسرکه کهنه طلا کنند وبعد از ساعتی بآب گرم بشویند طلائی که
قطع ثالیل کند صفت مازو شب یمانی تخم حرمل کوفته بیخته بزهره گاو بسرشند وچند نوبت
طلا کنند طلائی که سوختگی آتش را نافع بود صفت آن عدس مقشر کل سرخ بپزند تا مهرا
شود پس سفیداب وآرد جو وروغن کل بآن بیامیزند وطلا کنند طلائی که ثوثیا ولماس

جهت آماس

زهر که بعد از بیماریها در اعضا درد پشت چشم ورم و پاها پیدا شود زایل کند صفت آن صبر اقاقیا
مر سعد شیاف مامیثا زعفران حضض مکی گل ارمنی کوفته بیخته بسرکه و آب عنب الثعلب طلا
کنند طلائی دیگر که صلابت را نافع است صفت آن مر زعفران افیون بوزالبهی کندر مساوی
کوفته بیخته بگلاب تر کرده بر صدغین طلا کنند طلائی منوم نیلوفر بنفشه تخم کاهو
از هر یک ۳ درم پوست خشخاش و شیاف مامیثا از هر یک دو درم صندل سرخ و سفید از
هر یک دو مثقال کوفته بیخته باب برگ کاهو بر پیشانی و صدغین طلا کنند طلائی که
اسهال و قی باز دارد صفت آن گل سرخ پنج درم اقاقیا گلنار مازو شب یمانی جوز السرو
صندلین عدس برگ مورد از هر یک ۳ درم طباشیر دو درم باب برگ مورد بر شکم و معده و
پشت طلا کنند طلائی که ورم حار جگر را نافع باشد صفت آن بنفشه خطمی آرد جو از هر یک هفت
درم گل سرخ چهار درم صندل سرخ و سفید بابونه اکلیل الملک تخم کاشنی تخم کشوث نیلوفر از هر یک
دو درم شیاف مامیثا ۳ درم ریوند چینی یک درم سنبل الطیب نیم درم کوفته بیخته بگلاب و آب کاشنی
تازه طلا کنند طلائی که ورم حار خصیه را نافع بود صفت آن اکلیل الملک خطمی شیاف مامیثا پوست
در بندی از هر یک ۷ درم کوفته بیخته بگلاب و آب کاشنی تازه طلا کنند طلائی که افراط حیض را باز
دارد صفت آن گل سرخ عدس مقشر از هر یک پنج درم اقاقیا گلنار صندلین از هر یک ۳ درم
گل ارمنی چهار درم بلوط و طباشیر سفید از هر یک یک درم کوفته بیخته با آب بوجانه و پشت طلا
کنند طلائی که از جهت بنات اللیل نافع باشد صفت آن خطمی بابونه اکلیل الملک از هر یک
چهار درم ترمس پوست درهندی از هر یک یک درم شاف مامیثا یک درم آرد باقلا ۳ درم کوفته
بیخته باب کرفس تازه طلا کنند طلائی که از جهت سعفه تر که بروی اطفال باشد نافع بود صفت آن
سفید اب ارزیز ۳ درم گل سرخ دو درم اقاقیا گلنار زرد چوبه از هر یک یک درم کافور نیم درم
موم سفید ۲ درم و نیم روغن گل ده درم یکدانه و باقی ادویه را کوفته بیخته با آن ممزوج کنند و طلا
کنند طلائی که همین خاصیت دارد صفت آن اشنان سبز مرداسنگ از هر یک پنج درم
گل ارمنی حضض مکی پوست انار از هر یک ۳ درم حنا ~~[illegible]~~ و قنبیل از هر یک چهار درم بگلاب

جهت سعفه اطفال

تر ساخته طلا کنند طلائی که از جهت سعفه نیکوست صفت آن برگ مهک چهار درم
حنا مازو از هر یک دو درم بروغن دنبه طلا کنند طلائی که همین خاصیت دارد صفت آن
آب برگ چغندر روغن دنبه از هر یک صد درم بجوشانند چندانکه آب برود و روغن
بماند و بعد از آن برگ مهک و حنا از هر یک پنج درم کوفته بیخته با آن ممزوج سازند
و طلا کنند طلائی که از جهت سعفه که در بدن اطفال پیدا شود نیکوست صفت آن
زرد چوبه حنا زراوند مدحرج مرداسنج پوست انار بروغن گل و سرکه طلا کنند طلائی
که از جهت سعفه کهنه نافع است صفت آن نمک سوخته زاج سوخته گوگرد زیبق
مازو زرد چوبه زراوند مرداسنگ کوفته بیخته بروغن گل و سرکه طلا کنند طلائی
دیگر که از جهت سعفه تر نافع است صفت آن نمک و اشنان بسرکه تر کرده صد نوبت بمالند
و اگر صابون رقیق بگلاب تر یا کف کنند و بعد از آن بیخ بنفشه و موم سفید و روغن تخم
بادام از هر یک قدری اضافه نمایند و طلا کنند و یکساعت بگذارند پس باب گرم بشویند
طلائی که شپش را دفع کند صفت آن مویزج و شوره از هر یک دو درم زرنیخ یک درم و نیم
زیبق مقتول یک درم بسرکه و روغن گل طلا کنند و اگر بدن را بروغن گل طلا کنند و اگر بدن را
بروغن کافشه چرب کنند و پاشی کرده و گل سرخ و برگ مورد جوشانیده باشند بشویند
بغایت نافع است طلائی دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن مویزج زرنیخ سرخ زرنیخ
طویل مساوی بروغن زیت بر بدن طلا کنند و در حمام بعد از آنکه عرق کرده باشند

جهت کلف

بشویند طلائی که کلف را ببرد صفت آن پوست تخم مرغ اشنان باب خربزه پرورده
آرد جو بیخ نی پوست عدس آرد باقلا فوفل کف دریا ماهی ان حینی مساوی
باب ترب طلا کنند طلائی که برش را ببرد صفت سپندان سفید زرنیخ سرخ
مساوی بشیر تازه طلا کنند طلائی که اثر زردی از رو ببرد صفت آن زراوند مدحرج

شيطرج هندي از هر يك دو درم آرد باقلا آرد نخود عدس سرخ از هر يك پنج درم بزر سفيده
تخم ترب سرخ ترساخته شب طلا كنند وصباح بر آبي كه تخم خرفه نيم كوفته دران جوشانيده
باشند بشويند طلائي كه حصف را نافع باشد صفت آن خاك و حنا كوفته بيخته
بسركه ترسازند و در حمام بمالند و يكساعت بگذارند پس باب گرم و سبوس
بشويند طلائي كه جذام را نافع است صفت ان نطرون اشق فربيون كوكرد
زرد برگ انجير مساوي بسركه طلا كنند طلائي كه از جهت كلف نافع است
صفت ان ترمس تخم ترب تخم حرحر قسط مغز بادام تلخ بوداده بوره ارمني
فلفل مقل مساوي بر آب برگ ترب طلا كنند طلائي كه برص و بهق را زائل كند
صفت آن فوه كندش شيطرج خردل تخم ترب مازريون شحم حنظل خربق سياه
وسفيد مويزج سقمونيا از هر يك پنج و شقايق دو جزو كوفته در سركه خيسانيده
يكشبانروز طلا كنند طلائي كه بهق اسود و ابيض را سود دارد صفت آن
گل شقايق سقمونيا شيطرج تخم خردل تخم ترب صمغ آلو از هر يك پنج مثقال كوفته
بيخته در سركه خيسانيده يكشبانروز و بعد از انكه در حمام كيسه ماليده باشند بمالند
و مروارية صلايه كرده با سركه همين عمل كنند طلائي كه حب القرع و كرم در از اطفال
را اخراج كند صفت افسنتين رومي ۳ درم برگ شفتالو ده درم زهره
گاو يكعدد بر حوالي ناف طلا كنند طلائي كه بر سر اقرع مالند مو برويانند
صفت آن فلفل كوفته بيخته بزهره خوك و عسل بسرشند و طلا كنند
طلائي ارساسوس شعيره و برده را نافع است صفت كندر از هر يك يك درم

لادن شب يماني بوده ارمني از هر يك يك دانك و نيم موم نيم درم بروغن زيت طلا كنند طلائي
كه چون بر پيشاني و پشت چشم مالند ابتداء ورمها را سود دارد و ماده را ردع كند صفت
شياف ماميثا صبر سقوطري حضض ملك گل سرخ صندل سرخ فوفل زعفران مساوي باب
كشنيز تازه يا كاشني تازه طلا كنند طلائي كه شرناق را نافع بود صفت صبر سقوطري
نالهمر شياف ماميثا اقاقيا مر بسد از هر يك دو درم زعفران نيم درم كوفته بيخته باب عنب
و آب كاشني طلا كنند طلائي كه ورم چشم را بنشاند و درد ساكن كند صفت
عدس مقشر صندل سفيد گل سرخ از هر يك دو درم كافور دانكي و نيم بر آب كاشني تازه
سرشته بر پيشاني و جفن طلا كنند طلائي ديگر كه همين خاصيت دارد صفت
صبر سقوطري شياف ماميثا حضض هندي زعفران افيون اقاقيا گل ارمني صندل
سرخ مساوي بر آب عنب الثعلب با گلاب طلا كنند طلائي كه صداع بارد
را نافع بود صفت آن مشك و زعفران و فربيون و صبر و جندبيدستر
و صمغ عربي و عود از هر يك دو دانك افيون يكدانك و نيم باكبر فيس
يا آب مرزنجوش ترسازند و بر كاغذ پاره كشند و بر پيشاني و صدغين
اندازند طلائي كه [illegible] را نافع بود صفت آن زعفران صبر سقوطري
اقاقيا فوفل گل ارمني صندل سرخ شياف ماميثا باب كاشني تازه يا عنب الثعلب
طلا كنند طلائي كه سكته را نافع بود صفت آن خردل جند بيدستر بسركه

کهنه طلا کنند بر سر بعد از انکه سر را تر اشیده باشند طلائی که القوه را
سود دارد صفت صبر سقوطری حضض ملکی از هر یک یک درم زعفران
دو دانک بگلاب بسرشند طلا کنند طلائی که حجوظ عینی را سود دارد
صفت صبر سقوطری حضض هکی اقاقیا عصاره لحیة التیس باب
عنب الثعلب طلا کنند طلائی که اورام حاره را نافع بود صفت
صندل سرخ شیاف مامیثا از هر یک دو درم گل ارمنی ده درم فوفل اقاقیا
حضض هکی از هر یک دو درم سفید اب ارزیز م دار سنج از هر یک یک درم
قیمولیا بنفشه کوفته بیخته باب کاشنی تازه بسرشند و کلولها سازند وقت
احتیاج یکی از ان را با اب کشنیز تازه بسایند و طلا کنند طلائی که
مرتبه دو لسهال باز دارد صفت آن اقاقیا سعد کندر لعد
جوز السرو ماز و گل سرخ آمله گل ارمنی کاورس برنج عدس بلوط
کلنار نرد البیح صندل بابیه مورد با آب بسرشند طلا کنند طلائی
که چون بر ضیر اطفال مالند بول از او دلد زرد شود صفت قیمولیا
وسفید اب ارزیز از هر یک دو درم شب یمانی ما زو از هر یک یک درم بنک
یک درم نیم کوفته بیخته بعسل و روغن مورد چند نوبت طلا کنند
که [illegible] استسقی لحمی را سود دارد صفت جهند فرنکی صاف سوخته

بوره ارمنی سرگین گاو کهنه مساوی ببر که طلا کنند طلائی که منع آبستنی کند و اگر کسی آبستن
باشد بچه بیندازد صفت آن سداب خشک نطرون مساوی یکدیگر کوفته باب سداب
تر بسرشند و بر قضیب طلا کنند و مباشرت نمایند طلائی که در آبستنی معین باشد صفت
حب بلسان جاوشیر مقل ازرق باد آورد مساوی کوفته با زهره گاو بر قضیب طلا کنند و
بگذارند خشک شود و بعد از ان مجامعت کنند زن آبستن شود طلائی که همین
خاصیت دارد صفت آن برگ سنجد خشک بکوبند و با زهره گاو بر قضیب مالند و مباشرت
نمایند طلائی که کراهیت عرق زائل کند سک گل سرخ سنبل سعد شب یمانی مرز
هر یک مثقالی کوفته بیخته بگلاب بسرشند و بر بدن بمالند طلائی که بوی بغل را زائل
کند راس زراوند طویل کاغذ سوخته برگ حنا آبگینه سوخته زعفران مساوی یکدیگر
کوفته بیخته باب مورد بسرشند و کلولها سازند و خشک کنند و بعد از ان بغل
را بخراشند تا خون آلوده شود و یک کلوله از ان بگلاب سوده دران مالند و یکشبا
نروز بگذارند دیگر او بو نکند طلائی که حبس عرق کند برگ مورد کلنار ماز و
مساوی کوفته بیخته باب غوره با اب برگ مورد تر سازند و بر بدن طلا کنند طلائی
که صبیان را نافع بود صفت آن شب یمانی مر گل سرخ برگ مورد مردار سنج بغل و ایت
اشنان بشویند و دارو ها را کوفته بیخته بگلاب تر سازند و طلا کنند طلائی که منع
نزلات کند صفت آن اقاقیا صبر سقوطری شیاف مامیثا حضض مکی گل ارمنی صمغ عربی
کوفته بیخته بسفیده تخم مرغ سرشته بر پیشانی و شقیقه طلا کنند طبیخی که حیض برانه
اسارون یک درم سداب نیم درم مرداسنج دو درم لوبیا سرخ سه درم عسل ده درم هیچو
و صاف کنند و ۳ روز متوالی باز خورند طبیخی دیگر که همین خاصیت دارد
و نافعست مردان را نیز چون بول ایشان محتبس شده باشد صفت آن افسنتین

طلائی که بوی بغل
سیاه را ببرد
بوره کنند مش مساوی
طلائی که
طلا کنند
رابیرد صفت آن
تخم ترب مجموع برابر
کنند و در روز باو
طلائی که صد
مرسته از آفتاب بهجوس
صفت آن
صندل سفید افیون
عصاره کشنیز
سازند بوقت حاجت
که شفاست
الیسی

رومی درمنه ترکی ترمس سداب رازیانه تخم کرفس از هر یک دو درم انجیر زرد
پنج عدد کلقند ده مثقال بجوشانند چنانکه دو سه مست و صاف کنند و ۳ روز
متوالی بخورند و ۳ روز دیگر استراحت نمایند و باز ۳ روز دیگر بخورند
و همچنین نمایند تا ادرار تمام واقع شود طبیخی که قی باز دارد و معده را قوة
دهد صفت آن انار دانه ده درم مصطکی و نعناع خشک از هر یک یک درم
در یک رطل آب بجوشانند که نیم آید و صاف کنند و بنوشند عود و سک از هر یک
یک درم کوفته بیخته اضافه نمایند و بنوشند طبیخی که حیض براند صفت آن
لوبیا سرخ حلبه انیسون فوه از هر یک ۴ درم سداب ۳ درم در ۳ رطل آب بجوشانند
تا رطلی آید و صاف نمایند و قدری شکر اضافه کنند و هر صباح ۴ درم بنوشند
طبیخ دیگر که همین منفعت دارد صفت آن لوبیا سرخ ۳ درم فراسیون فوه
از هر یک چهار درم فودنج ده درم در پنج رطل آب بجوشانند تا نیم آید و صاف کنند
و قدری منج اضافه کنند و هر صباح ۳ درم بنوشند باب العین عطوسی
که فالج و لقوه و سکته و امراض بارده راس را نافع باشد و سعتر دماغ کند و حصر
البول را سود دهد و اخراج مشیمه کند صفت آن کندش شونیز فربیون
فلفل چینه سپید ستی زراوند حب بلسان مشک عاقرقرحا بوره ارمنی مساوی
کوفته بیخته در بینی دمند عطوسی دیگر که همین خاصیت دارد شحم حنظل فلفل
اسطوخودوس چینه سپید ستی از هر یک ۳ درم کندش هشت درم کوفته بیخته
قدری در بینی دمند عقد سیماب از جهت سرعت انزال بخی نظیر ندارد
صفت آن زیبق پنج مثقال با قدری سرکه به ستر آبگینه یا آهن نیک صلابه
کنند تا کشته

کنند تا کشته شود و ۳ مثقال نمک هندی سوده داخل نمایند و مفرقه آهنین را بر از سرکه سازند و
اینها را در آن مفرقه ریزند و بر سر آتش نهند و ۲ مثقال روی سوخته صلایه کرده اندک
اندک بخورد او میدهند و به ستر آبگینه یا آهن بهم میزنند تا ملغمه شود بعد از آن انوا
بو صلمه مثقالی پاک بپالایند و آنچه در کرباس بماند بستانند و چندان بد آب بشویند که تمام
پاک شود و هر که آن برود پس از آن گلوله سازند و میان از اسوراخ کنند و ریسمانی در آن
بگذرانند و در آب لیمو اندازند و یک شب بگذارند تا محکم شود مانند حجری و بعد از آن از آن
در روغن تازه بجوشانند و در محل حاجت در دهن نگاه دارند و چون خواهند که انزال شود
از دهن بیرون آورند والله اعلم باب الغین غرغره از جهت ثقل لسان که
سبب آن بلغم باشد صفت آن نوشادر ۳ درم زنجبیل نمک هندی شونیز عاقرقرحا مویزج
صعتر ایارج فیقرا ابو سا از هر یک هفت درم بوره ارمنی و ج از هر یک نیم درم زوفا دار فلفل
از هر یک ده درم کوفته بیخته بعسل بسرشند و با سکنجبین غرغره کنند غرغره که قروح حلق را
نافع باشد صفت آن زاج سفید زاج سیاه کاغذ سوخته مازوی سبز و کندر و حنا و زعفران
از هر یک یک مثقال نمک سوخته نوشادر از هر یک نیم مثقال کوفته بیخته بسرکه کهنه غرغره کنند غرغره
دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن مازوی سبز کاغذ سوخته زنگار زاج سفید کوفته بیخته بسرکه غرغره
کنند غرغره که همین منفعت دارد صفت آن کندر یک درم مازو سوخته یک درم زنگار نیم درم
کاغذ فرنگی سوخته یک ورق زعفران دانگی کوفته بیخته در سرکه و عسل حل کرده نیم گرم غرغره کنند
غرغره که فالج و لقوه و صرع را نافع بود و سر و دماغ را از اخلاط غلیظ پاک کند صفت آن

لیاده فیقرا وج خردل مویزج عاقرقرحا فودنج زنجبیل صعتر اصل السوس پوست بیخ کبر کوفته بیخته بعسل غرغره
کنند غرغره که ثقل لسان وسکته وفالج را سود دارد صفت آن مویزج خردل زنجبیل عاقرقرحا
فلفل دار فلفل بوره ارمنی ایرسا مرزنجوش مساوی کوفته بیخته بسکنجبین غرغره کنند غرغره که خناق
و زهره صفراوی ودموی را نافع باشد ۲ صفت آن گل سرخ طباشیر سعید نشاسته تخم گل زعفران — جراحت لهاة بنشاند
ازهریک دو درم تخم کرفس ۳ درم مازو سماق ازهریک نیم درم قند سفید چهارده درم کوفته
بیخته بسکنجبین غرغره کنند غرغره که دماغ را از اخلاط پاک کند مویزج دانگی و نیم عاقرقرحا
خردل ازهریک نیم درم کوفته بیخته بسکنجبین عنصلی غرغره کنند غرغره که قلاع واسترخاء لثه را و زخم
را نافع باشد صفت آن سماق برگ مورد گل سرخ زیتون جوشانیده صاف کرده رب مورد و توت
ده درم اضافه نمایند و غرغره کنند غرغره که سقوط لهاة را که سبب آن رطوبت باشد نافع است
صفت آن گلنار شش درم شب یمانی دو مثقال نمک اندرانی ۲ مثقال اقماع الرمانی و تخم گل ازهریک ۳ درم
کوفته بیخته برب توت غرغره کنند غرغره که قلاع سوداوی را نافع باشد صفت سماق گل سرخ
کشنیز گلنار برگ مورد خرنوب جوشانیده غرغره کنند غرغره که نافع است از جهت سرفه که سبب آن
نزله باشد صفت آن گل سرخ گلنار خرنوب جوشانند وصاف کنند و پیش از خواب غرغره کنند غمره که
روی را سفید وصاف وبراق گرداند صفت آن آرد جو آرد نخود آرد باقلا نشاسته کتیرا تخم ترب
کوفته بیخته بشیر تر سازند وشب بروی مالند وصباح ببوسی و آب گرم بشویند غمره دیگر که همین خاصیت
دارد صفت آن ارد جو ارد باقلا ارد نخود ازهریک یکجز وعدس مقشر کتیرا نشاسته زعفران ازهریک
نیم جز ومغز تخم خربزه دو جزو سفیده تخم مرغ سرشته شب بمالند وصباح بر آبی که در آن پوست خربزه و
نخود جوشانیده باشند بشویند غسولی که همین منفعت دارد صفت آن باقلا مغز کرسنه ترمس
تخم ترب مغز تخم خربزه نخود نشاسته کوفته بیخته رو را بان بشویند باب الفاء فنجنوش
معده را قوت دهد وبواسیر را نافع بود وباه را زیاده کند ورنگ را نیکو گرداند ودفع
سرعت انزال بکند صفت آن پوست هلیله کابلی وهلیله سیاه وپوست بلیله وآمله
مقشر وشیطرج هندی وسنبل الطیب وفلفل ودار فلفل وسعد کوفی ازهریک ده درم تخم شبت
وتخم گندنا ازهریک ۴ درم حب الحدید صد درم عسل ۳ وزن ادویه حب الحدید را ۴۰ شبانروز

در سرکه خیسانیده بعد ازان خشک کرده صلایه نمایند چندانکه بروی آب بایستد وبعد آب فرو رود
وباقی ادویه کوفته بیخته اضافه نمایند وبعسل معجون سازند وبعد از شش ماه استعمال
نمایند شربتی دو درم وبعضی دو درم مشک اضافه نموده اند فیروز نوش نسیان و
وقولنج ومغص ریحی وامراض زنان حامله را که سبب آن برودت باشد سود دارد وبادها
غلیظ را دفع کند صفت آن فرفیون عاقرقرحا سنبل الطیب زعفران ازهریک ۷ درم
افیون بزر البنج ازهریک بیست درم کوفته بیخته بعسل بسرشند وبعد از شش ماه
استعمال نمایند فیروز نوش ممسک معده را قوت دهد وباه را زیاده کند وسرعت
انزال را دفع کند صفت آن پوست هلیله زرد پوست هلیله کابلی شیطرج تخم کرفس خبث الحدید
قسط تلخ سلیخه قرنفل بسباسه خولنجان ناردمشک ازهریک شش درم پوست بلیله آمله مقشر
نانخواه دار فلفل ازهریک ۴ درم تودری قرفه سنبل الطیب جوز بوا زنجبیل فلفلمویه ازهریک
هشت درم سعد کوفی ده درم مشک خالص عنبر اشهب یکمثقال حب الحدید مدبر بوزن
ادویه روغن گاو خالص چهل مثقال عسل مصفی دو وزن ادویه بطریق معهود
معجون سازند وبعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی دو درم باشیر گوسفند تازه
فیلادیقون درد معده وامعا را سود دارد ومعده را گرم کند وبادها بشکند صفت
زعفران انجدان تخم سداب تخم کرفس زنجبیل حاشا مغز چلغوزه ازهریک شش درم
فلفل هشت درم عسل سفید دو وزن ادویه شربتی یکمثقال تا دو مثقال فیلاریقون نسخه
دیگر منافع هر دو قریب یکدیگر است صفت زنجبیل فلفل سنبل ازهریک شش درم مصطکی
نانخواه ازهریک چهار درم تخم کرفس فودنج ازهریک نیم درم زیره کرمانی مر سلیخه
حب بلسان عاقرقرحا ازهریک دو درم ساذج هندی یک درم کوفته بیخته بعسل معجون
سازند فلونیای رومی این معجون مبارک است تپ لرزه را باز دارد ودرد ها ساکن
کند وقی دم واسهال دموی وقولنج وحیض وسیلان طمث را نافع باشد

صفت آن فلفل سفید دار فلفل بزر البنج از هر یک بیست درم مثقال افیون ده مثقال زعفران پنج مثقال
تخم کرفس کوهی وسنبل الطیب از هر یک چهار مثقال تخم کرفس نبطی سادج هندی سلیخه رومی
حب بلسان عاقرقرحا فرفیون از هر یک یک مثقال ودر بعضی نسخها عوض تخم کرفس نبطی دوقو
میکند مجموع کوفته بیخته بعسل معجون سازند وبعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی
دانگی از جهت قولنج در طبیخ شبت واز جهت درد گرده در طبیخ جعده واز جهت درد معده
در طبیخ انیسون واز جهت سپرز با سکنجبین واز جهت گرده ومثانه در طبیخ رازیانه
واز جهت باد دار خون در طبیخ سماق دهند فلونیای فارسی استفراغ خون از هر
موضع که باشد باز دارد ورحم را قوة دهد وبادهای رحم را دفع کند ومحافظت جنین
نماید واسهال وقی باز دارد ودردها بنشاند ودماغ را قوة دهد وحافظه زیاد کند
صفت آن فلفل سفید بزر البنج از هر یک بیست درم افیون وگل مختوم از هر یک ده درم
زعفران پنج درم فرفیون وسنبل الطیب وعاقرقرحا ومر از هر یک دو درم جندبیدستر زرنباد
درونج عقربی مروارید ناسفته مشک از هر یک نیم درم کافور دانگی ونیم مجموع کوفته بیخته
بعسل بسرشند وبعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی یک درم فودنجی که درد معده
وجگر که سبب آن برودة باشد وحمیات بلغمی وتب ربع را وتبهای کهنه را سود دارد
صفت آن فودنج نهری فودنج کوهی فطراساليون وسیساليوس از هر یک دوازده
درم تخم کرفس بابونج حاشا از هر یک چهار درم کاشم پانزده درم فلفل سیاه چهل درم
کوفته بیخته با ۳ وزن ادویه عسل مصفی بسرشند شربتی یک درم بآب گرم فلافلی که درد معده وشهوة
کلبی را نافع باشد وبادهای غلیظ را دفع کند وهاضم طعام باشد صفت آن فلفل
دار فلفل از هر یک سی درم حب بلسان ده درم حماما وسنبل الطیب از هر یک دو درم زنجبیل
تخم کرفس سیساليوس سلیخه رومی اسارون راسن از هر یک یک درم کوفته بیخته با سه مقابل
ادویه عسل بسرشند شربتی یک درم بآب گرم فلافیون آکله وعفونت لثه را نافع بود وگوشت
برویاند وگوشت مرده ببرد صفت آن اقاقیا دوازده درم زرنیخ سرخ وزرد از هر یک
یک درم مرصافی ۴ درم آهک زنده ۸ درم شب یمانی شش درم کوفته بیخته بسرکه
کهنه

کهنه بسرشند وقرص سازند ودر سایه خشک کنند ودر وقت حاجت استعمال نمایند فتیله
که رعاف را باز دارد صفت کلنار کرد اسیا ماز واز هر یک نیم درم افیون دانگی کوفته و
بحریر بیخته بعصاره سرگین حمار بسرشند وبخانه عنکبوت بگردانند ودر بینی نهند بعد
از آنکه بینی را بگلاب وسرکه شسته باشند فتیله دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن
ماز و سوخته در سرکه انداخته دو درم زاج سیاه چهار درم شب یمانی ۴ درم کافور دانگی
کوفته فتیله را از کتان بسازند وبدان بگردانند ودر بینی نهند فتیله دیگر که همین خاصیت
دارد صفت آن زراوند مدحرج ابهل ترمس حرف از هر یک جزوی کوفته بیخته بزهره گاو
بسرشند وفرزجه سازند فرزجه دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن تخم خبازی خردل
سفید مقل ازرق از هر یک جزوی کوفته بیخته با قطران بسرشند وفرزجه سازند فرزجه
که مانع آبستنی گردد صفت آن تخم حیه فوتنج سرگین فیل خردل حب فلفل استخوان زعرور
مساوی کوفته بیخته بصمغ سائله بسرشند وبر ابریشم پاره بر دارند هرگز آبستن نشود
واگر آبستن باشد بچه بیندازد وگفته‌اند که هر زنی که بیضه الخروع بلع کند یکسال آبستن
نشود واگر دو دانه بلع کند دو سال آبستن نشود واگر ۳ عدد بلع کند ۳ سال آبستن نشود
وقس علی هذا فرزجه که بچه زنده ومرده بیندازد صفت آن اشنان فارسی عاقرقرحا
شونیز سداب فراسیون از هر یک قدری کوفته بیخته بروغن زیت بسرشند واستعمال
نمایند فرزجه که در آبستنی معین باشد صفت آن سرگین بز کوهی ومایه خرگوش از
هر یک قدری کوفته بیخته بعسل گرم کرده بسرشند وبر ابریشم پاره فرزجه سازند واستعمال
نمایند فرزجه که همین خاصیت دارد صفت آن مشک وزعفران سوده بزهره
گاو بسرشند وبر ابریشم پاره احتمال نمایند فرزجه دیگر که همین منفعت دارد صفت
مایه خرگوش دارچینی عنزراج نبات سفید مساوی کوفته بیخته بگلاب بسرشند واستعمال
نمایند فرزجه دیگر که همین عمل کند صفت آن مامیران چینی سورنجان مصری حب الزلم
زبد البحر از هر یک دانگی با شکر سرخ فرزجه سازند فرزجه دیگر که همین عمل کند صفت آن

میعه سائله چند بید ستر قسط بازرد جاوشیر مقل ازرق مشک خالص کوفته بیخته
فرزجه سازند و بعد از طهر چند نوبت استعمال کرده بعد از آن بچهار ساعت مبا
شرت نمایند فرزجه دیگر که همین عمل کند صفت آن مایه خرگوش و سرگین او بعسل
سرشته بر پشم پاره بردارند ۳ شب و بعد از آن مجامعت نمایند فرزجه که بچه فرود
بچه فرود آورد
فرود آورد صفت آن مر جاوشیر خربق سفید مساوی کوفته بیخته بزهره گاو
بسرشند و احتمال نمایند فرزجه که حیض براند صفت آن اشنان عاقرقرحا جاوشیر
حیض براند
سداب از هر یک یکدرم فرفیون نیم درم کوفته بیخته بقطران بسرشند و فرزجه
سازند فرزجه که منع حبل کند صفت آن مازو حب الآس مساوی کوفته بیخته
بآب گرم سرشته فرزجه سازند و پیش از مجامعت استعمال نمایند فرزجه که وجع
رحم و وجع بواسیر را نافع بود و ورم صلب رحم را نرم کند صفت آن بابونه
سپید بط افیون موم مساوی بر پشم پاره بردارند فرزجه که اورام رحم را
نافع بود صفت آن کندر انزروت دم الاخوین حب الآس گل ارمنی اقاقیا
کوفته بیخته بآب لسان الحمل سرشته بر پشم پاره بردارند فرزجه مغنیه للدن
گل مشکی گلنار عود قماری بهار نارنج زاغ سعد نبات مشک نیم دانگ و اجزا
مساوی بزهره گاو سرشته فرزجه سازند فرزجه که رحم را قوة دهد و فرج را
تنگ کند و خوشبو گرداند صفت آن بباسه سنبل الطیب مرزنجوش قتار
کندر صعتر اذخر حزی گل سرخ پوست بیخ کبر برمس مساوی یکدیگر کوفته بیخته
بروغن بان بسرشند و بر پشم پاره بردارند فرزجه دیگر که همین عمل کند صفت آن
فقاح اذخر سعد عود قرنفل از هر یک یکدرم عنبر اشهب نیم درم مشک دانگی آمله
نیم دانگ کوفته بیخته بگلاب بسرشند و بر پشم پاره بردارند فرزجه که حکم رحم که
از اشد النسا گویند نافع باشد صفت آن سداب نعناع خشک پوست انار
عدس مقشر درم گلاب و قدری سرکه بر نهند و بر پشم پاره بخود گیرند فرزجه که
همین

همین منفعت دارد صفت آن زعفران کافور از هر یک دانگی مرداسنج دو دانگ حب الغار
نیم درم کوفته بیخته بسفیده تخم مرغ و روغن گل بسرشند و فرزجه سازند فرزجه
دیگر که حیض ببندد صفت آن گلنار کندر مازو سرمه اقاقیا شب یمانی مساوی
حیض
کوفته بیخته باب لسان الحمل بسرشند و فرزجه سازند فرزجه دیگر که همین منفعت
دارد صفت آن گلغند سوخته اقاقیا شب یمانی مساوی گلنار عصاره لحیه التیس
گل سرخ مازو و صله کتان سوخته مساوی کوفته بیخته بسرکه بسرشند و استعمال
نمایند فرزجه که حیض براند صفت آن مرزنجوش فودنه مر از هر یک چهار درم
ابهل هشت درم سداب ده درم مویز منقی بیست درم کوفته بیخته بزهره گاو
حیض
بسرشند و فرزجه سازند فرزجه که اورام صلب رحم را نافع بود صفت آن کندر
مقل بازرد از هر یک دو درم زعفران جاوشیر اشق از هر یک یکدرم مصطکی
چند بید ستر میعه سائله روغن سوسن سپید بط روغن بابونه از هر یک
۳ درم صمغها را در مسحج حل سازند و سپید را در روغن بگدازند و باقی ادویه
کوفته بیخته بان بسرشند و استعمال نمایند باب القاف قرص عنصل پیاز
عنصل بستانند و در خمیر گیرند و در تنور نهند تا پخته شود و بعد از آن مغز او را
که نرم شده باشد بگیرند و در هاون بکوبند و بوزن آن آرد کرسنه اضافه
نمایند و با قدری شراب بسرشند و دست را بروغن گل چرب کنند و قرص
سازند و بعد از دو ماه استعمال نمایند قرص افعی بدانکه انواع افاعی
بسیار است و آن که در تریاق فاروق مستعمل است اشقر باید زیرا که سیاه سخت
زهرناک باشد و زهر آن بد بود و سفید ضعیف باشد و اشقر معتدل و چون
و تن درست باید و نشان جوانی او آنست که حرکتهای او قوی باشد و سریع

الحرکة باشد و نشان تن درستی او آنست که وی سر برافراشته باشد و چشمهای او سرخ باشد و دلیر بود و ماده باید زیرا که زهر ماده ضعیف‌تر از زهر نر باشد و نشان مادگی او آنست که در دهان او چهار دندان زهر باشد که از ایشان یک دندان گویند از هر جانبی دو و نر را یکی باشد و مخرج نقل او و فرج بدنبال نزدیک باشد و دنبال او دراز نباشد و این را کلتدم خوانند و نیز باید که پوست شکم او صلب باشد زیرا که صلابت علامت آن بود که در تن رطوبات فضلیه کمتر است و سر پهن باید از آنکه سر پهن علامت قوة دماغست و در میان فصل بهار باید گرفت که آفتاب در ثور باشد و اگر بهار طبع زمستان داشته باشد در آخر بهار یا در اول تابستان باید گرفت تا قوی باشد و ماوای او در میان درختان نباید خاصه درخت بلوط و بر آب نزدیک و در زمین شور نباشد بلکه در زمین پاکیزه باید و بهتر آن باشد که در محلی که او را بگیرند بکشند تا اضطراب بسیار نکند و خشم آلود نگردد و تشنه و بیچاره نگردد و کشتن او چنان باید که چهار انگشت او سر و دنبال او بیک ضرب جدا شود زیرا که زهر در دهان و جانب سر آن باشد و فضلهای بد در جانب دنبال او تیشه تیزی قطع کنند چنانچه قطعا هیچ پوست بروی نماند و چون کشته باشند نظر کنند که از او خون بسیار آید و تا دیرگاه حرکت کند نیک باشد و اگر زود از حرکت افتد ضعیف باشد و بدین کار نشاید و آنکه شایسته این کار باشد شکم او بشکافند و پاک کنند و پوست او باز کنند و از ابر آب صافی چند مرتبه بشویند پس در آن آب صاف و اندکی نمک با چند شاخه چوب شبت بجوشانند تا مهرا شود و گوشت از استخوان جدا شود و بکذارند تا سرد شود و آب از و بپالایند و آن گوشت را با چهار یک وزن آن نان سفید پاکیزه بریان کرده و یا آن آبی که از و پالوده باشند بسرشند و دست را بروغن بلسان چرب کرده اقراص سازند هر یکی یک مثقال و در سایه خشک کنند چنانچه مثلا اثری از آن نماند و در ظرف آبگینه نگاه دارند و

باید که در محل پختن افعی و کوفتن و قرص ساختن بینی بگیرند تا بوی او بدماغ نرسد
قرص اندروخرون مستعمل در تریاق فاروق و این نسخه اختیار حنین ابو اسحق است صفت آن دار شیشعان قصب الذریره اسارون عود بلسان و سلیخه مصطکی از هر یک شش مثقال فقاح ادخر زعفران از هر یک دوازده مثقال دارچینی و حماما از هر یک بیست چهار مثقال اقحوان بیست مثقال کوفته بیخته بشراب ریحانی سرشته دست را بروغن بلسان چرب کنند و قرص کنند و در سایه خشک کنند قرص قرفیون مستعمل در مرودیطوس صفت آن مویز منقی چهار درم علک البطم بیست و چهار درم ادخر و مر از هر یک دوازده درم دارچینی و مقل ازرق و اظفار الطیب و سلیخه رومی و اکلیل الملک و سعد و حب الغار از هر یک ۳ درم قصب الذریره نردین درم زعفران یک درم قفر الیهود دو درم کوفته بیخته بشراب بسرشند و اقراص سازند قرص اندرو معموله در مخلص اکبر بکار برند صفت آن حماما دار شیشعان قسط قصب الذریره قرنفل فلفل ابیض نانخواه از هر یک ۳ مثقال فو یکمثقال سنبل الطیب سادج هندی از هر یک هفت مثقال مر دارچینی مصطکی زعفران از هر یک ۶ مثقال کوفته بیخته بشراب صاف بسرشند و اقراص سازند و در سایه خشک کنند قرص کوکب معده ضعیف را قوة دهد و نگذارد که فضول بان منفع شود و چون بر پیشانی طلا کنند صداع را نافع باشد و منع نزلات کند و چون با درد بان بیامیزند و بر دندان کرم خورده نهند درد ساکن کند و چون با آب مرزنجوش در گوش چکانند درد پیشانی و نغغ الدم و سیلان خون از هر موضع

که باشد باز دارد و سرفه کهنه را سود دارد و تبهای دایره را نافع باشد و چون با آب مرزنجوش
و آب سداب بیامیزند و بیاشامند جمیع زهرها را و لزیدن جانوران زهردار
را نافع باشد و اگر بشراب بنوشند اسهال دموی و قروح امعا و مثانه را نافع بود
صفت آن مر چند سنبل الطیب سلیخه گل مختوم پوست بیخ لفاح از هر یک
چهار درم افیون زعفران قسط کوکب الارض و از اطلونیکوینه از هر یک نیم درم
انیسون دوقو سیسالیوس بزرالبنج میعه سائله تخم کرفس از هر یک ۸ درم صمغها
را در شراب ریحانی حل کنند و داروهاء دیگر کوفته بیخته بآن بسرشند و اقراص سازند
قرصی یک درم در سایه خشک کنند **قرص طباشیر ملین** که سرفه و حشونت سینه و
تبهای محرقه را نافع بود و طبع را نرم کند و تشنگی بنشاند **صفت آن** طباشیر
سفید چهار درم ترنجبین سفید ۳ درم مغز تخم خیارین مغز تخم کدو از هر یک
دو مثقال نشاسته صمغ عربی خشخاش سفید کثیرا از هر یک یک درم کوفته بیخته بلعاب
بزرقطونا بسرشند و قرص کنند **قرص طباشیر ممسک** تبهای صفراوی را نافع
باشد و شکم بر بندد و خون باز دارد و تشنگی بنشاند **صفت آن** گل سرخ با غنچه درم
صمغ عربی نشاسته تخم حماض گل ارمنی از هر یک ده درم طباشیر سفید سماق زرشک
منقی از هر یک هفت درم کوفته بیخته بگلاب بسرشند و اقراص سازند **قرص طباشیر
لؤلؤی** مروارید ناسفته طباشیر سفید از هر یک ۳ مثقال بسد کاهربا تخم حماض بوتی
طراثیث صمغ عربی از هر یک دو درم خشخاش بریان کرده نیم درم کوفته بیخته بگلاب سرشته
اقراص سازند **قرص طباشیر کافوری** تب محرقه و دق و سرفه گرم را نافع بود و تشنگی
بنشاند صفت طباشیر سفید گل سرخ صندل سفید مغز تخم خیارین تخم کاسنی
تخم کاهو تخم خرفه از هر یک یک مثقال کافور دانگی کوفته بیخته بلعاب بنکو سرشته
اقراص سازند قرص کاهربا خون رفتن از شکم باز دارد صفت کاهربا مروارید
ناسفته تخم خرفه از هر یک یک درم شاخ بوکوهی سوخته پوست بیضه سوخته صمغ

عربی از هر یک ۳ درم کتیرا خشک بریان کرده خشخاش سفید و سیاه از هر یک ۶ درم ودع
سوخته و بزرالبنج از هر یک دو درم کوفته بیخته بلعاب بزرقطونا سرشته اقراص سازند
قرص گلنار خون رفتن باز دارد **صفت آن** سلیخه گل ارمنی صمغ عربی از هر یک
چهار درم گل سرخ گلنار اقاقیا از هر یک ۳ درم کتیرا دو درم کوفته بیخته باب گلنار
سرشته اقراص سازند **قرص زرشک** کبیر ورم معده و جگر و تبهای بلغمی و استسقا
را نافع بود صفت عصاره زرشک مغز تخم خیارین مغز تخم خربوزه از هر
یک ۳ درم گل سرخ و ترنجبین از هر یک ۶ درم تخم کشوث رب السوس طباشیر سفید
تخم کاسنی مصطکی سنبل الطیب عصاره غافت فوه لک مغسول ریوند چینی از هر یک
دو درم زعفران نیم درم کوفته بیخته باب ترنجبین سرشته اقراص سازند **قرص زرشک
صغیر** زرشک مقشر با غنچه ده درم تخم کاسنی تخم خرفه مغز تخم خیارین از
هر یک ۳ درم گل سرخ نیم درم ریوند چینی و سنبل الطیب از هر یک یک درم کوفته
بیخته بلعاب بنکو سرشته اقراص سازند **قرص زرشک حار** زرشک پنج درم لک
مغسول ریوند چینی عصاره غافت سنبل الطیب انیسون مصطکی از هر یک
یک درم کوفته بیخته اقراص سازند **قرص زرشک بارد** زرشک پنج درم رب
السوس یک درم مغز تخم خیارین تخم خرفه تخم کاسنی از هر یک دو درم کوفته
بیخته بگلاب سرشته اقراص سازند شربتی دو مثقال با سکنجبین و آب کاسنی
و آب عنب الثعلب بدهند **قرص ریوند** ورم و صلابت جگر و سپرز و تبهاء
کهنه را نافع باشد صفت آن ریوند چینی ۶ درم قوه الصباغین لک مغسول
از هر یک ۳ درم تخم کرفس انیسون عصاره غافت از هر یک یک درم کوفته
بیخته بر آب خالص سرشته قرص کنند **قرص خشخاش** ریش سینه و شش را
نافع بود **صفت آن** گل سرخ صمغ عربی از هر یک چهار درم نشاسته کثیرا رب
السوس از هر یک دو درم خشخاش سفید و سیاه از هر یک ۳ درم زعفران
نیم درم طباشیر سفید نیم درم کوفته بیخته باب خالص سرشته اقراص سازند

شربتی یکمثقال باده مثقال شراب خشخاش **قرص گل** درد معده وطپهای بلغمی را
سود دارد **صفت آن** ورق گل سرخ دو درم رب السوس ۴ درم سنبل الطیب
یکدرم طباشیر سفید دو درم عصاره غافث چهار درم کوفته بیخته بدمیح
سرشته اقراص کنند **قرص گل بنسخه دیگر** گل سرخ ده درم اصل السوس عصاره
غافث افسنتین رومی از هر یک چهار درم مصطکی سنبل الطیب اسارون
عود خام اذخر از هر یک یکدرم کوفته بیخته بگلاب سرشته اقراص سازند
قرص گل بنوعی دیگر شطر الغب و تپهای مرکب را نافع باشد و معده را قوة دهد
صفت آن گل سرخ اصل السوس از هر یک چهار درم طباشیر سفید سنبل الطیب
افسنتین رومی از هر یک ۲ درم ترنجبین سفید ۳ درم کوفته بیخته بگلاب سرشته
قرص کنند **قرص غافث** یرقان و درد جگر و سپرز و تب ربع و تپهای کهن را
نافع باشد و سده بگشاید **صفت آن** عصاره غافث بیست درم سنبل الطیب
ده درم طباشیر سفید چهار درم کوفته بیخته باب صافی سرشته قرص کنند **قرص
کاکنج** قروح کلیه و مثانه و بول دم را نافع باشد **صفت آن** مغز تخم خیار
... حب کاکنج مغز بادام مقشر رب السوس نشاسته صمغ عربی دم الاخوین
کثیرا کندر از هر یک ده درم تخم کرفس دو درم افیون یکدرم کوفته بیخته باب
صافی سرشته اقراص سازند شربتی یکمثقال **قرص مقل** ورم صلب معده را نافع
باشد **صفت آن** گل سرخ ده درم سنبل الطیب ۲ درم زعفران و ... از هر یک
یکدرم قسط و مغز بادام تلخ از هر یک یکدرم و نیم مصطکی دو درم و نیم مقل
ازرق ۳ درم مقل را در شراب حل کنند و داروهای دیگر کوفته بیخته با آن
بسرشند و اقراص سازند **قرص کافور** یرقان و تب گرم را سود دارد **صفت**
زرشک منقی طباشیر سفید گل سرخ از هر یک ۷ درم تخم کاهو تخم خرفه
تخم کاشنی کثیرا از هر یک ۳ درم مغز تخم خربزه مغز دانه کدو از هر یک
بخدرم صندل

بخدرم صندل سفید رب السوس از هر یک دو درم کافور یکدرم کوفته بیخته بلعاب بزرقطونا
سرشته اقراص سازند **قرص کافوری بنسخه دیگر** تب دق و تب غب و حمی محرقه را نافع
بود و تشنگی بنشاند **صفت آن** طباشیر سفید تخم خرفه تخم کاهو از هر یک
پنجدرم تخم کاشنی رب السوس صندل سفید از هر یک ۳ درم مغز
تخم خربزه مغز تخم کدو از هر یک هفت درم ترنجبین ده درم کافور نیم مثقال
کوفته بیخته بلعاب بنکو سرشته قرص کنند **قرص شبرم** استسقاء زقی را نافع باشد
صفت آن شبرم و هلیله زرد مساوی کوفته بیخته قرص سازند شربتی دانگی
با سکنجبین و بتدریج روز بروز می افزاید **قرص لک** استسقاء لحمی را سود
دارد و سده بگشاید **صفت آن** لک مغسول ریوند چینی از هر یک ۳ درم
اسارون زراوند مدحرج جنطیانا سنبل الطیب مصطکی تخم کرفس انیسون نانخواه
اذخر ابهل قسط مغز بادام تلخ فوه الصباغین افسنتین رومی عصاره غافث از هر
یک دو درم فلفل زنجبیل از هر یک یکدرم شربتی یکمثقال **قرص افسنتین**
درد معده را که پس طعام پیدا شود سود دارد **صفت آن** افسنتین رومی
تخم کرفس انیسون از هر یک پنجدرم سلیخه رومی بیست درم صافی فلفل
چند ... افیون از هر یک دو درم کوفته بیخته باب صافی اقراص سازند
قرص افسنتین بنوعی دیگر حمیات بلغمی و حصر البول و برودة جگر را نافع بود
و سده طحال و کبد بگشاید **صفت آن** افسنتین رومی تخم کرفس اسارون مغز
بادام مساوی کوفته بیخته باب خالص بسرشند و اقراص سازند شربتی یکمثقال **قرص
کبر** اوجاع طحال را نافع بود و سده بگشاید **صفت آن** پوست بیخ کبر اشق
از هر یک ۴ درم زراوند طویل ۲ درم بار ... و فلفل از هر یک ۴ درم اشق
را در سرکه کهنه حل سازند و باقی ادویه را کوفته بیخته با آن بسرشند و اقراص
سازند **قرص انیسون** افسنتین رومی مغز بادام تلخ سنبل الطیب صبر سقوطری

ازهریک ۴ درم عصاره غافت سادج هندی اسارون ازهریک ۳ درم مصطکی
وتخم کرفس ازهریک یک درم کوفته بیخته بگلاب سرشته قرص کنند شربتی
یک درم باطبیخ افسنتین **قرص ایوسا** سپرز صلب را نرم کند صفت آن
ایوسا چهار درم فلفل سفید اشق ازهریک ۲ درم اشق را در سرکه حل کنند وباقی
ادویه کوفته بیخته بآن بسرشند واقراص سازند شربتی دو درم با سکنجبین
قرص فنجنکشت سده سپرز وجگر را بگشاید **صفت آن** تخم فنجنکشت
تخم کاشنی تخم خرفه مغز دانه کدو مساوی کوفته بیخته با سکنجبین ساده
بسرشند واقراص سازند **قرص فوه** طحال را نافع باشد صفت آن
فوه دوازده درم پوست بیخ کبر ایرسا زراوند طویل ازهریک ۲ درم کوفته بیخته
بسکنجبین بسرشند واقراص سازند ودر طبیخ انیسون استعمال نمایند **قرص
عود** قی وهیضه باز دارد **صفت آن** عود چهار درم کبابه چینی مصطکی قرنفل
سنبل الطیب ازهریک دو درم قند سفید دوازده درم کوفته بیخته اقراص سازند
شربتی دو درم **قرص عود بنوعی دیگر** معده را قوت دهد وطعام هضم
کند واشتها آورد **صفت آن** قرنفل مصطکی ازهریک ۳ درم قاقله سنبل الطیب
بسباسه ازهریک دو درم عود خام قرفه پوست ترنج ازهریک نیم درم زعفران
جوزبوا زنجبیل دار فلفل ازهریک یک درم کوفته بیخته قند سفید بوزن
ادویه اقراص سازند **قرص کندر** قی وهیضه باز دارد **صفت آن** کندر
۳ درم قرفه نیم درم کبابه چینی قاقله سک ازهریک ۲ درم مشک وکافور
ازهریک یک دانگ قرنفل یک درم کوفته بیخته قرص سازند شربتی یک مثقال
باب انار منعنع **قرص راسن** قی وهیضه باز دارد وخواب
آورد **صفت آن** قرنفل ده درم سک وقرفه راسن ازهریک دو درم مصطکی
افیون پوست بیخ نعناع ازهریک یک درم کوفته بیخته اقراص سازند

قرص حب

ارمنی

قرص حب الآس اسهال وقی باز دارد **صفت آن** سماق حب الآس کزمازج گل
نشاسته بریان کرده بلوط ازهریک ده درم مقل ازرق یک درم پوست انار وماز و
ازهریک پنج درم کوفته بیخته اقراص سازند شربتی دو درم باب بریا آب سیب
قرص کد قی بلغمی وسوداوی را قطع کند ومعده را قوت دهد **صفت**
پوست بیرون پسته وگل سرخ ازهریک ۴ درم عود خام مصطکی ازهریک
۳ درم سک نیم درم کوفته بیخته باب سیب سرشته قرص سازند شربتی
یک مثقال **قرص بسد** قی الدم را نافع باشد **صفت آن** بسد مغسول ۵ درم
کندر اقاقیا گلنار صمغ عربی ازهریک چهار درم کثیرا وگل مختوم
ازهریک ۳ درم دارچینی یک درم کوفته بیخته اقراص سازند شربتی یک مثقال
باشراب الجبار **قرص سرمد** قریب المنفعت است بقرص بسد **صفت آن**
سرمد اصفهانی شادنج عدسی مغسول دم الاخوین ازهریک ۳ درم
گلنار ماز وازهریک دو درم شاخ بزکوهی سوخته واقاقیا ازهریک
یک درم لادن وزعفران ازهریک نیم درم برسیاوشان یک درم ونیم
کوفته بیخته باب لسان الحمل قرص سازند شربتی دو درم **قرص الطین**
قرحه مثانه وبول دم را نافع باشد **صفت آن** گل مختوم طباشیر سفید
کثیرا صمغ عربی صمغ فارسی تخم خرفه مقشر مغز تخم خربزه مغز تخم خیار بین اجزا
مساوی کوفته بیخته بلعاب بزرقطونا سرشته قرص کنند **قرص سنبل** ورم
صلب جگر ومعده را نافع بود **صفت آن** سنبل فقاح اذخر سلیخه ریوند
چینی قصب الذریره ازهریک ۳ درم زعفران انیسون ۲ درم قسط تلخ فلفل
ازهریک یک درم مقل ومصطکی ازهریک دو درم اشق نیم درم اشق ومقل را
در مثلث حل کنند وداروهای دیگر کوفته باآن بسرشند وقرص سازند

شربتی دو درم جهت ورم معده با مثلث و از جهت ورم جگر با سکنجبین دهند قرص
کوزمانج ترکیب جالینوس است سپرز صلب را بگدازد صفت آن کوزمانج
چهار درم فلفل سفید سنبل الطیب اسارون اشق از هر یک دو مثقال اشق را در سرکه
عنصل حل کنند و داروهای دیگر کوفته بیخته با آن بسرشند و اقراص سازند شربتی
یکمثقال با سکنجبین قرص کاهربا بنسخه دیگر بول الدم را نافع باشد صفت آن
کاهربا صمغ عربی نشاسته کثیرا مغز تخم خیارین مغز دانه کدو از هر یک ۳ درم
کلنار اقاقیا از هر یک یک درم و نیم کوفته بیخته بلعاب بنکو سرشته اقراص سازند
شربتی دو درم با شیره تخم خرفه قرص شب همان خاصیت دارد صفت آن
شب یمانی شاخ گوزن سوخته کثیرا گل ارمنی کلنار تخم خرفه مساوی کوفته
بیخته با آب خرفه اقراص سازند قرص شب یمانی بنوعی دیگر شب یمانی دم الا
خوین کلنار از هر یک ۳ درم کثیرا ۴ درم صمغ عربی ۲ درم کوفته بیخته بر آب خرفه
سرشته اقراص سازند و با شیاف حب الاس بدهند قرص بزور جرب
مثانه را نافع باشد صفت آن مغز تخم خربزه ده درم مغز تخم خیارین
پنج درم مغز دانه کدو و تخم خطمی مغز بادام شیرین کثیرا نشاسته رب السوس
خشخاش سفید گل ارمنی تخم کرفس از هر یک ۲ درم بزر البنج یک درم کوفته
بیخته اقراص سازند و با شیاف بنفشه بدهند قرص بنفشه تب باسرفه را
نافع باشد صفت آن بنفشه مغز بادام شیرین مغز دانه کدو مغز تخم خیا
رین کثیرا گل سرخ از هر یک پنج درم رب السوس گل ارمنی نشاسته از
هر یک پنج درم مصطکی یکمثقال سنبل الطیب یک درم کوفته بیخته اقراص سازند
شربتی یکمثقال قرص بنفشه بنوعی دیگر چون با تب و سرفه قبض باشد نافع
بود صفت آن بنفشه ده درم ترید سفید پنج درم رب السوس ۳ درم
و نیم سقمونیا ۳ درم مصطکی یک درم و نیم کثیرا نیم درم کوفته بیخته اقراص
سازند

سپرز بگدازد

جهة قبض

سازند شربتی دو درم و نیم بگلاب دهند قرص غاریقون سپرز غلیظ را بگدازد صفت
غاریقون گل سرخ از هر یک پنج درم طباشیر و زرشک از هر یک دو درم عصاره
غافث سنبل الطیب لک مغسول ریوند چینی پوست بیخ کبر در سرکه خیسانده
و خشک کنند از هر یک یک درم و نیم کوفته بیخته قرص سازند شربتی دو درم با سکنجبین
قرصی که ضعف معده و ضیق النفس و سلس البول را نافع باشد صفت آن
گل سرخ سنبل الطیب از هر یک ۳ درم صمغ عربی نارمشک از هر یک دو درم مصطکی
یک درم کلنار و طباشیر از هر یک یکمثقال کوفته بیخته قرص سازند شربتی ۳ درم
با گلقند قرص صموغ دشواری وضع حمل را آسان گرداند و بچه زنده و مرده
در ساعت بیرون آورد صفت آن مر جاوشیر سکبینج از هر یک درم حلتیت نیم درم
مجموع یک شربت بر آب سداب یا طبیخ حلبه قرصی که قی الدم را نافع باشد
صفت آن اقاقیا تخم گل افیون بزر البنج گل ارمنی کلنار صمغ عربی مساوی کوفته
بیخته با آب خرفه سرشته قرص سازند شربتی نیم مثقال با رب به یا رب سیب بدهند
قرص کاهربا بنسخه دیگر اسهال دموی و افراط خون بواسیر و حیض را نافع
باشد صفت آن خشخاش کاهربا مصطکی از هر یک ده درم زعفران دو درم کوفته
بیخته بلعاب بنکو قرص کنند قرص حابس معده را قوت دهد و قی و اسهال باز
دارد صفت آن گل سرخ طباشیر سفید انار دانه کشنیز خشک بریان کرده از هر یک دو مثقال
پوست بیرون پسته مصطکی از هر یک نیم مثقال سماق ۳ مثقال زیره کرمانی مدبر
یکمثقال کوفته بیخته بگلاب سرشته اقراص سازند شربتی یکمثقال قرص لک
بنسخه دیگر لک مغسول فوه تخم کرفس عنب الثعلب از هر یک یک درم و نیم رازیا
نیسون دوقو از هر یک یکمثقال تخم کاشنی کشوث از هر یک دو درم کوفته بیخته
اقراص سازند قرص مبارک تب دق و محرقه و تبهای حاره و یرقان
را نافع باشد و تشنگی بنشاند صفت آن گل سرخ ترنجبین از هر یک پنج درم

جهة سپرز

جهة وضع حمل

خون بواسیر و حیض

جهة تب

طباشیر سفید مغز تخم خیارین از هر یک دو درم تخم کاهو ۳ درم و نیم تخم کاشنی چهار درم مغز تخم خربوزه ۳ درم مغز دانه کدو دو درم رب السوس یکمثقال کافور یک دانگ و نیم کوفته بیخته اقراص سازند **قرص انجبار** اسهال دموی و افراط طمث و قی دم را نافع باشد **صفت آن** بیخ انجبار چهار درم گل سرخ صمغ عربی کاهربا تخم خرفه از هر یک ۳ درم گلنار نشاسته گل ارمنی بسد طباشیر سفید رب السوس از هر یک دو درم اقاقیا یکدرم نیم کوفته بیخته بر آب مورد سرشته قرص سازند **قرصی** که استسقا را نافع است **صفت آن** گل سرخ ۳ درم عود سنبل الطیب مصطکی سلیخه فقاح اذخر دارچینی افسنتین رومی از هر یک یکدرم کوفته بیخته اقراص سازند **قرصی دیگر که همین منفعت دارد** مغز بادام تلخ افسنتین رومی اسارون انیسون غاریقون مساوی کوفته بیخته قرص کنند **قرص املاوس** تخم کرفس انیسون دارچینی از هر یک ۶ درم افسنتین رومی مصطکی از هر یک چهار درم فلفل فرفیون مرچند بیستی از هر یک دو درم با آب خالص اقراص سازند شربتی یکمثقال **قرصی** که فواق امتلائی را نافع است **صفت آن** قسط تلخ صبر سقوطری اذخر غام فودنج کوهی نعناع خشک سداب تخم کرفس کندر اسارون از هر یک یکدرم افیون یکدانگ و نیم گل سرخ نیم درم کوفته بیخته بمثلث سرشته قرص کنند **قرص دیگر** خون شکم و تن و نفث دم را نافع باشد **صفت آن** گل مختوم گل ارمنی طباشیر طراثیث بلوط آرد کنار حب الآس از هر یک دو درم تخم حماض بریان صمغ عربی گلنار از هر یک چهار درم نشاسته گل سرخ از هر یک ۳ درم تخم کرفس سماق مصطکی از هر یک ۳ درم ماذریون کهربائی مدبر از هر یک نیم مثقال کوفته بیخته بلعاب بزر قطونا سرشته اقراص سازند **قرص سرطان** سل و دق و نفث دم را نافع باشد **صفت آن** گل مختوم گل ارمنی نشاسته گل سرخ از هر یک ۶ درم سرطان سوخته کثیرا طباشیر سفید شادنج مغسول از هر یک ۵ درم رب السوس ۳ درم کوفته بیخته با آب لسان الحمل سرشته اقراص سازند **قرص سل** تخم خیارین ده درم تخم خرفه اصل السوس از هر یک ۴ درم طباشیر و سرطان محرق از هر یک یکدرم کوفته

بیخته بلعاب

بیخته بلعاب بنکو سرشته قرص سازند **قرصی** که اسهال دموی و سعال و نفث الدم را نافع باشد **صفت** تخم حماض بریان کرده زرشک منقی نشاسته طباشیر سفید حب الآس شاه بلوط از هر یک پنج درم زعفران یکدرم گل مختوم و صمغ عربی از هر یک ده درم کاهربا بسد از هر یک ۳ درم کوفته بیخته با آب خالص سرشته قرص کنند شربتی دو درم **قرصی که نفخ قدیم را نافع باشد** رب السوس صمغ عربی نشاسته مغز دانه کدو از هر یک دو مثقال انزروت مربی و ریوند چینی از هر یک یکمثقال مغز بادام ۳ مثقال کوفته بیخته بلعاب بنکو و لعاب بزر المرو سرشته اقراص سازند شربتی دو مثقال **قرص مشک** نسخه محمد ذکریاست معده و دل و جگر بارد را نافع باشد **صفت** مصطکی قرنفل عود دارچینی سنبل الطیب مشک جوز بوا کبابه چینی دانه هیل پوست ترنج فاقله از هر یک یکمثقال مشک دانگی کوفته بیخته بشراب ریحانی سرشته اقراص سازند شربتی یکمثقال **قرص دیابیطس بنسخه ثابت ابن قره** حب الآس تخم حماض مقشر از هر یک دو درم صمغ عربی نشاسته از هر یک یکدرم کوفته بیخته بلعاب بنکو سرشته اقراص سازند شربتی دو درم **قرص دیابیطس بنوعی دیگر** طباشیر رب السوس از هر یک ده درم تخم کاهو بیست درم تخم خرفه پانزده درم گل سرخ کشنیز خشک از هر یک پنج درم اقاقیا صندل سفید گل ارمنی گلنار از هر یک دو درم کافور نیم درم کوفته بیخته بگلاب سرشته قرص سازند شربتی ۳ درم بر آب انار ترش **قرص نفث الدم** کندر دم الاخوین گلنار از هر یک ۳ درم و دو دانگ کاهربا پنج درم شادنج مغسول گل مختوم از هر یک ده درم شب یمانی دو درم و نیم افیون و دارچینی از هر یک دو درم مجموع را ده قرص سازند شربتی یکعدد بر آب خرفه **قرص نفث الدم بنوعی دیگر** گل ارمنی صمغ عربی طباشیر سفید دم الاخوین ماذو اقاقیا کندر از هر یک یکدرم افیون دانگی کوفته بیخته با آب لسان الحمل اقراص سازند **قرص مروارید** دل و دماغ را قوة دهد و یرقان و خفقان حار را نافع باشد **صفت آن** گل سرخ دو درم طباشیر سفید مروارید ناسفته بسد صندل سفید از هر یک یکدرم مغز تخم خیارین مغز دانه کدو از هر یک پنج درم تخم خرفه ۳ درم زعفران نیم درم کوفته بیخته بلعاب

پسر زنبک دارد

جدید استسقا

جدید قبض

جدید نفخ

بوزر قطونا سرشته اقراص کنند شربتی یکمثقال با سکنجبین ساده **قرص** که تب وصالح وسرسام را نافع
بود وتشنگی بنشاند وخواب آرد و دهن یان دفع کند **صفت آن** مغز تخم خیارین مغز دانه
کدو از هر یک ده درم رب السوس نشاسته کثیرا افیون از هر یک ۳ درم تخم کاهو ده درم
کوفته بیخته بر آب برگ کاهو بلعاب بنکو سرشته قرص کنند شربتی یکمثقال **قرص ذات الجنب**
رب السوس ده درم بنفشه ده درم نشاسته کثیرا تخم خطمی را زیانه از هر یک ۳ درم کوفته بیخته
بلعاب بوزرک وبوزر قطونا وبعد انه سرشته قرص سازند شربتی ۳ درم بشراب بنفشه
قرص فواق مغص رحمی وفواق امتلائی را نافع است **صفت آن** کندر بیخ درم
راسن فود نج سداب نمام از هر یک ۳ درم صعتر نانخواه سعد کوفی از هر یک یک درم
ونیم کوفته بیخته بگلاب سرشته اقراص سازند شربتی یکمثقال بطبیخ زیره **قرص مازریون**
استسقاء زقی را نافع است **صفت آن** تخم کاشنی ده درم مازریون غاریقون عصاره
غافت از هر یک یک درم وچهار دانگ گل سرخ مغز تخم خیارین از هر یک دو درم
ونیم کوفته بیخته مجموع را ده قرص سازند وهر روز یک قرص بدهند **قرصی** که استسقاء
حار وفساد جگر وسپرز که با اسهال بود نافع است **صفت آن** طباشیر سفید گلنار
زرشک سماق کزمازج تخم حماض تخم کاشنی فرنجمشک تخم خرفه از هر یک یک درم سعد کوفی
فقاح اذخر انیسون سنبل الطیب دوینه لک مغسول پوست بیخ کبر افیون از هر یک نیم درم
کافور دانگی کوفته بیخته اقراص سازند شربتی ۳ درم **قرص افنیمون** قولنج را نافع است
صفت آن تربد افتیمون از هر یک ده درم سکبینج بیخ درم کوفته بیخته ده قرص سازند
وهر روز یک قرص بماء الاصول بدهند **قرصی** که نافع است زحیر را که با آن ریاح وقراقر باشد
وحرارت نباشد **صفت آن** بزر البنج شبت بادیان از هر یک بیخ درم نانخواه دو درم ونیم
افیون ۳ درم تخم کرفس ده درم کوفته بیخته اقراص سازند شربتی یکمثقال **قرص خرنوب**
اسهال دموی وغیر دموی را نافع است **صفت آن** مازو خرنوب کزمازج گلنار
از هر یک یک جزو افیون وصمغ عربی از هر یک نیم جزو کوفته بیخته اقراص سازند شربتی دو درم
برب بهر شربین **قرص طباشیر افیونی** اسهال باز دارد که با افراط خون باشد **صفت آن** طباشیر
گل سرخ تخم کاهو تخم خرفه تخم کاشنی سماق از هر یک یک درم گلنار صندل افیون از هر یک
نیم درم تخم حماض یک درم ونیم کافور دانگی کوفته بیخته باب خالص قرص کنند شربتی
یک درم **قرص حب الآس** اسهال با سهفر را نافع باشد **صفت آن** حب الآس ده درم

بر سیاوشان

بر سیاوشان مغز تخم خربزه از هر یک بیخ درم رب السوس وصمغ عربی از هر یک یک درم ونیم کوفته
بیخته اقراص سازند شربتی ۳ درم **قرص** که بول الدم را نافع باشد **صفت آن** مغز تخم خربزه
مغز تخم خیارین مغز دانه کدو از هر یک شش درم ونیم گل ارمنی صمغ عربی کندر دم
الاخوین از هر یک دو درم ونیم افیون ۳ درم تخم کرفس دو درم کوفته بیخته اقراص
سازند شربتی دو درم بشراب خشخاش **قرص مر** حیض براند وتسهیل ولادت کند
صفت آن مر ۳ درم ترمس بیخ درم سداب فودنه فرد ما نا مشکطرامشیع فوه
حلتیت جاوشیر سکبینج از هر یک دو درم کوفته بیخته قرص سازند شربتی دو درم
بطبیخ ابهل **قرص عشرة الادویه** تب ربع ووجع کبد وزحل را نافع باشد
صفت آن انیسون عصاره غافت از هر یک چهار درم اسارون شادنج هنگ افسنتین
تخم کرفس سنبل الطیب مغز بادام تلخ مصطکی از هر یک یک درم صبر سقوطری دو درم کوفته
بیخته بطبیخ افسنتین سرشته اقراص کنند شربتی یک درم باب گرم **قرص منوم حار**
تخم شبت دو درم زعفران مر بزر البنج میعه سائله از هر یک دانگی افیون یک
طسوج کوفته بیخته بلعاب حلبه سرشته قرص سازند شربتی یکمثقال **قرصی منوم بارد**
تخم کاهو خشخاش باقلای مقشر تخم خرفه کاکنج از هر یک یک درم افیون یک طسوج
کوفته بیخته بلعاب بنکو سرشته قرص سازند **قرصی** که نافع است از جهت افراط
خون بواسیر **صفت آن** مرجان کاه ربا ودع سوخته گل ارمنی از هر یک دو
درم هلیله سیاه بلیله آمله از هر یک ده درم تخم کاهو ۳ درم مقل ازرق
ده درم مقل را در آب کنند تا حل شود وداروها کوفته بیخته بان بسرشند و
قرص سازند شربتی ۳ درم باده درم آب آهنگران **قرصی** که قی وحیض را
باز دارد وطبع ببندد وخواب آورد **صفت آن** سک قرنفل از هر یک ده درم
کزمازج پوست انار مازو از هر یک بیخ درم افیون یک دانگ کوفته بیخته
برب بهر سرشته قرص سازند شربتی یک درم ونیم **قرص معفر** زرد جوبه
مغز بادام تلخ از هر یک یک جزو مقل ازرق دو جزو مقل را در سرکه کهنه

پسر زنکداا

جهت استسقا

بهر قولنج

جهت قبض

حیض براند

قی باز دارد و خواب آورد

خیسانیده ۳ روز متوالی و زرد چوبه و مغز بادام تلخ از کوفته داخل سازند و با یکدیگر نیک
صلایه کنند و اقراص سازند و در وقت حاجت به آب کاسنی تازه بسایند و طلا کنند قرص
مثلث صداع و شقیقه و سهر را نافع بود چون بر پیشانی و صدغین طلا کنند صفت آن
افیون مصری مرمکی لادن کافور زعفران بزر البنج بیخ نعناع از هر یک یک درم کندر انزروت
آمله گل ارمنی از هر یک ده درم کوفته بیخته بگلاب و آب کاهو سرشته اقراص سازند ۳ پهلو
تا از قرصهای دیگر ممتاز باشد و در وقت حاجت استعمال کنند قرص زرنیخ آکله دهن
و لثه را نافع باشد و عفونت دفع کند صفت آن زرنیخ زرد و سرخ آهک مازو
از هر یک ده درم زنگار قلقطار از هر یک پنج درم شب یمانی اقاقیا گلنار از هر یک ۳ درم کوفته
بیخته در سرکه خیسانند و یکهفته در آفتاب بگذارند و بعد از آن قرص سازند و در سایه
خشک کنند و در وقت حاجت دانگی از آن بگیرند و دهن بمالند و یکساعت بگذارند و
بعد از آن روغن گل قدری در دهن بگذارند قوادارو [?] بعد از آنکه سبل چیده باشند
استعمال نمایند صفت آن نوشادر مس سوخته از هر یک دو درم توتیا دوازده درم
کوفته بیخته بزرده تخم مرغ بسرشند و در پوست تخم مرغ کنند و در گل حکمت بگیرند
و در کوره نونهند و در کوره فخاری بگذارند تا پخته شود و بعد از آن صلایه
کنند و استعمال نمایند قطوری که نافع است از جهت قرحه گوش و چرک که از
گوش آید پاک کند صفت آن انزروت مرزنجوش بوره ارمنی دم الاخوین کندر
مرزنگار جفت الحدید کوفته بیخته بسرکه در گوش چکانند و بعد از آنکه چند نوبت
چکانیده باشند و فتیله را بعسل تر سازند و با دو [?] کوزه بکره [?] دانند و در گوش
نهند قطوری که درد گوش ۲ ساکن کند صفت آن روغن گل چهار درم روغن بادام
شیرین پنج درم سرکه ده درم با آتش نرم بپزند چندانکه سرکه برود و روغن بماند و نیم
گرم در گوش چکانند قطوری که طنین و گرانی گوش را برد صفت آن کندر زعفران
فرفیون جند بیدستر خربق سفید [?] از هر یک ۳ درم نطرون بوره ارمنی از هر یک دو
درم و نیم کوفته بیخته در شراب حل کرده بچکانند قطوری که کرم گوش را بکشد نخ
آب برگ شفتالو آب برگ فودنج آب برگ ترب از هر یک پنج درم خربق سفید بوره
ارمنی و سقمونیا و افسنتین و زراوند از هر یک یک درم کوفته بیخته با بهاء [?] کوره
بیامیزند و در آفتاب

پر زر بگذار [?]
سر گوش
از گرمی نباشد
گرانی گوش
کرم گوش

بیامیزند و در ظرف آفتاب نهند تا خشک شود و بعد از آن بسایند و در گوش چکانند قطوری
که درد گوش که از سردی باشد ساکن کند صفت آن افیون جند بیدستر از هر یک دو درم کوفته
بیخته در دو من مویز بپزند تا بقوام آید یا در روغن سوسن حل کنند و نیم گرم در گوش چکانند
قطوری که طرش گوش را نافع است صفت خربق سفید یک مثقال جند بیدستر نیم مثقال
نطرون دانگی و نیم کوفته بیخته با سرکه کهنه یا آب سرگین تازه اسب یا آب ترب تازه با عسل بجوشانند
و در گوش چکانند قطوری که درد گوش را نافع باشد صفت آن افیون یک درم شیاف
ابیض ۳ درم روغن گل چهار درم سرکه کهنه ۳ درم با یکدیگر مخلوط سازند نیم گرم در گوش چکانند
قطوری دیگر که همین خاصیت دارد صفت آن زهره گاو تازه دو مثقال روغن خری [?] ده درم
بجوشانند تا زهره گاو برود و روغن بماند و قطره قطره در گوش چکانند قطوری که درد گوش
بارد را نافع باشد صفت آن سیر نیم کوفته با زهره گوسفند بجوشانند و نیم گرم در گوش چکانند
قطوری که نافعست از جهت آب که در گوش رفته باشد صفت آن آب ترب آب پیاز بجوشانند
و در گوش چکانند قطوری که گرانی گوش را برد صفت آن شحم حنظل ۳ درم بوره ارمنی
یک درم جند بیدستر زراوند قسط فرفیون افسنتین رومی از هر یک یک مثقال کوفته بیخته بزهره
گاو بسرشند و گلولها سازند و در وقت حاجت یکی از آن بروغن بادام تلخ بسایند و نیم گرم
در گوش چکانند قطوری که شبکوری را ببرد صفت آن آب سداب و آب کشنیز تازه
مساوی بجوشانند تا نیم آید و دو نوبت در چشم چکانند قطوری که چون در احلیل چکانند
قرحه و سوزش بول ببرد صفت آن سفیداب کندر انزروت صمغ عربی نشاسته دم الاخوین
مساوی کوفته بیخته گلولها سازند و در وقت حاجت یکی از آن بشیر دختران بسایند و
بچکانند قطوری که دوی و طنین و گرانی گوش را نافع باشد صفت آن شحم حنظل
یک درم بوره ارمنی پنج درم جند بیدستر زراوند مدحرج از هر یک یک درم و نیم کوفته بیخته
بزهره گاو بسرشند و گلولها سازند و در وقت حاجت بروغن بادام دو قطره در گوش چکانند

باب الکاف کلکلانج

مرودی [?] استسقاء و برودت معده و تبهای کهن و سرفه
بلغمی و ضیق النفس و قولنج و سریح و طحال و سلعه بلغمی و بهق و احشاق رحم را سود
دارد و بول بگشاید صفت آن هلیله سیاه پوست بلیله آمله مقشر از هر یک ۷ درم
فلفل دارفلفل زنجبیل فلفلموییه نمک هندی سرخ و سیاه نمک اندرانی نمک طبرزد نمک خیی لسان [?]

درد گوش
گرانی گوش
شب کوری
سوزش بول
استسقا

العصافیر شیطرج هندی سعد کوفی خیربوا قرنفل قرنفل صعتر برمکی کابلی مقشر شونیز حب النیل
زیره کرمانی سادج هندی تخم کرفس کشنیز خشک از هر یک پنج درم تربد سفید یکصد و
پنجاه درم فلوس خیارچنبر ده درم مویز منقی پنج سیر آمله یکی مویز و آمله را در شش من
شیر بپزند تا بدو من آید و بپالایند و خیار چنبر در آب بگدازند آن حل کنند و ۳ من فانید
هم در آن آب بگدازند و پنج درم روغن گنجد بدان بیامیزند و بجوشانند تا بقوام آید و داروها
دیگر کوفته و بیخته بدان بسرشند شربتی نیم درم با شیر یا آب عنب الثعلب **کلکلانج بارد**
حار نافع است استسقائی را که با او حرارت نباشد **صفت آن** مازریون مدبر غاریقون پوست
هلیله زرد سکبینج از هر یک پنج درم ایرسا سه درم ریوند چینی عصاره غافث سنبل الطیب
انیسون از هر یک دو درم کوفته بیخته بعسل معجون سازند شربتی ۳ درم تا ۴ درم **لکوفی**
برودت معده و شهوت کلبی و حمیات بلغمی و سوداوی و فواق امتلائی و فتق و قولنج
ریحی را نافع باشد و بادها بشکند **صفت آن** زیره کرمانی مدبر پنجاه درم فلفل سیاه پانزده
درم زنجبیل سه اب از هر یک ده درم بوره ارمنی پنج درم عسل ۳ وزن ادویه معجون سازند
چنانکه رسم است شربتی یکمثقال **لکوفی کبیر صفت آن** زیره مدبر دو رطل بغدادی فلفل سی
درم زنجبیل چهل درم بوره ارمنی ده درم سلیخه چهار درم قرنفل ۴ درم دارچینی حب بلسان
و سنبل الطیب و مصطکی از هر یک ۴ درم ورق سه اب سی درم اسارون ده درم اجزا کوفته
بیخته با ۳ چندان عسل مصفی بسرشند شربتی یکمثقال تا دو مثقال **کحل زعفران** حکه جفن
و تاریکی چشم و دمعه و سیلان را نافع بود **صفت آن** زعفران و سنبل از هر یک دو درم
دارفلفل یک درم فلفل سفید و کافور از هر یک دانکی و نیم نوشادر نیم درم مازو ۳ درم کوفته
بیخته از و الابرون کرده در چشم کشند **کحل دیگر** که همین خاصیت دارد **صفت آن**
شادنج مغسول دو درم دم الاخوین سادج هندی سنبل الطیب دارفلفل از هر یک نیم
درم مازو یک درم قاقله هیل مشک از هر یک دانکی کافور یک دانگ کوفته بیخته بدان
اکتحال نمایند **کحل دمعه** توتیاء مغسول ده درم بسد هلیله زرد صبر سقوطری از
هر یک ۴ درم فلفل نیم درم دارفلفل یک درم کوفته بیخته استعمال نمایند **کحل الجواهر** بصر را
قوت دهد و تیز گرداند **صفت آن** سرمه اصفهانی ۱۰ درم مرقشیثا پنج درم اقلیمیاء
طلا دوازده درم مروارید ناسفته ۳ درم زعفران نیم درم سادج هندی دو درم صلایه کرده در چشم
کشند **کحل الجواهر بنسخه دیگر** سرمه شش درم توتیا چهار درم بسد مرقشیثا از هر یک دو
درم مروارید ناسفته هفت درم سادج هندی یک درم مشک بلطسوج صلایه کرده
چنانکه

چنانکه رسم است استعمال نمایند **کحل الجواهر بنوعی دیگر** سرمه اصفهانی توتیاء هندی از هر یک ده درم
مرقشیثا مرجان سرخ دهنج زنگی عقیق یمنی اقلیمیاء طلا و نقره ماميران چینی فلفل سفید دارفلفل
طلا و نقره حل کرده سوخته از هر یک ۴ درم سرطان بحری مروارید سادج هندی از هر یک شش درم
یاقوت رمانی لاجورد مغسول زعفران توپال مس سوخته از هر یک دو درم صلایه کرده استعمال
نمایند **کحل الجلاء و روشنائی** نافع است از جهت ضعف بصر و شبکوری **صفت آن** مس سوخته
شادنج مغسول از هر یک پنج درم فلفل دارفلفل تخم حنظل زعفران از هر یک نیم درم زنگار بوره ارمنی
صبر سقوطری از هر یک یک درم اقلیمیاء دو درم صلایه کرده استعمال نمایند **کحل عزیزی** بصر را
تیز گرداند و تاریکی چشم برد و دمعه و سبل را نافع بود **صفت آن** سرمه اصفهانی سوخته
پنج درم اقلیمیاء طلا و نقره سادج هندی مغسول توتیاء هندی مس سوخته از هر یک دو درم
پوست هلیله زرد شادنج مغسول فلفل دارفلفل نوشادر صبر سقوطری حضض مکی زعفران
سرطان بحری از هر یک یک درم زنجبیل نیم درم کافور یک دانگ مشک ۳ جو قرنفل دو دانگ صلایه
کرده در چشم کشند **کحل مازو** بصر را قوت دهد و دمعه باز دارد و حکه جفن را
سود دارد **صفت آن** شادنج مغسول سادج هندی از هر یک از هر یک دو درم دار
فلفل دم الاخوین از هر یک نیم درم روی سوخته و مازو از هر یک یک درم قاقله و مشک از
هر یک دانگی کافور بلطسوج کوفته و حریر بیخته بدان اکتحال نمایند **کحلی** که بیاض و آثار
قروح از چشم برد و سعیره را نافع باشد **صفت آن** زبد البحر و اقلیمیاء نقره سفید آب
ارزیز مس سوخته از هر یک ۴ درم سنبل مروارید ناسفته از هر یک دو درم صمغ عربی
کتیرا انزروت نشاسته مسحوق از هر یک یک درم کوفته بیخته استعمال نمایند **کحلی**
که نزول آب را نافع باشد **صفت آن** زهره بز کوهی ۱۰ درم شحم حنظل یکمثقال فرفیون و نو
شادر از هر یک نیم مثقال سکبینج نیم درم کوفته بیخته با آب رازیانه یا آب سداب بسرشند
و خشک کنند و دیگر باره صلایه کرده در چشم کشند **کحلی که مژه برویاند** استخوان
خرما سوخته پنج درم دخان کندر ۴ درم سنبل الطیب حب بلسان از هر یک ۳ درم لاجورد
شسته ده درم کوفته بیخته بر جفن کشند **کحل شعبی** تاریکی چشم و دمعه و جرب
و حکه را نافع بود **صفت آن** شادنج مغسول دو درم دم الاخوین دانگی و روی سوخته
دارفلفل سنبل الطیب از هر یک نیم درم سادج هندی دو دانگ قاقله و مشک از هر یک یک دانگ
کافور نیم دانگ کوفته حریر بیخته استعمال نمایند **کحلی که** صحت چشم را نگاه دارد

بوراقوه

مژه برویاند

کحل

صفت آن توتیا ده درم شیاف مامیثا ۳ درم صبر سقوطری حضض مکی از هریک و یکدرم کافور یکدانک کوفته بیخته باب غوره یا آب سماق بپرورده در سایه خشک کنند و صبح و شام در چشم کشند **کحل حکمت** کل زرد پاک چهار من بکوبند و بپزند و یکمن کاغذ و نیم نمک در آب کنند و بدست بمالند تا حل شود و بعد از ان کل بسر آن کنند و بچهار یک موی سر آدمی بمقراض چیده و یکچهار یک سرکین اسب بیخته داخل کنند و نیک بمالند و هر روز باب تر کنند و میشند و انگاه وصله وصله کنند و خشک کرده اند و در وقت حاجت اعتقاد ار کرخواهند بکوبند و باب بسرشند و استعمال نمایند **باب**

اللام لعوق سپستان سرفه و خشونت حلق را نافع بود و سینه را نرم کند **صفت** سپستان دویست عدد مویز منقی چهل درم فلوس خیار چنبر پانزده درم در شش رطل آب بجوشانند تا بدو رطل آید و بدست بمالند و صاف کنند و یکرطل قند سفید اضافه کنند و بقوام آورد **لعوق زوفا** ربو و سرفه کهنه را نافع باشد و سینه و شش را از اخلاط پاک کند **صفت** زوفا خشک و بیخ سوسن از هریک بیست درم در ۳ رطل آب بجوشانند تا برطلی آید و صاف کنند و با یکرطل قند بقوام آورند **لعوق حب الرشاد** سرفه بلغمی را نافع باشد و سینه را از اخلاط غلیظ پاک کند **صفت آن** تخم تره تیزک ده درم اصل السوس ۴ درم انیسون و رازیانه از هریک ۳ درم مجموع نیم کوفته در دو رطل آب بجوشانند تا برطلی آید و صاف کنند و با یکرطل عسل مصفی بقوام آورند **لعوق بزر الکتان** ربو و سعال مزمن را نافع بود و سینه را از اخلاط پاک کند و ریه نفث اعانت دهد **صفت آن** بزرک بریان کرده سی درم قردمانا ده درم کوفته بیخته بعسل بسرشند و لعوق سازند **لعوق طباشیر** سل و قرحه ریه و سرفه حار را نافع باشد **صفت آن** نشاسته کتیرا از هریک ده درم طباشیر ۴ درم مغز تخم خیار مغز جلغوزه صمغ عربی فاقله از هریک هفت درم قند سفید شصت مثقال کوفته بروغن بادام و عسل بسرشند و استعمال نمایند **لعوق حلبه** بحوحه و غلظ صوت را نافع بود و سینه را نرم کند و نفث را آسان کند **صفت آن** بزرک ده درم حلبه و مغز بادام مقشر از هریک ۴ درم کتیرا و اصل السوس و مغز جلغوزه و نشاسته و صمغ عربی از هریک دو درم کوفته بیخته بعسل بسرشند و لعوق سازند **لعوق بادام** سرفه و خشونت حلق و حنجره را سود دارد **صفت آن**

کحل حکمت

سرفه حلق

سینه را

صمغ عربی کتیرا نشاسته رب السوس از هریک ده درم مغز تخم کدو و مغز بادام مقشر از هریک پنجدرم قند سفید بیست درم کوفته بیخته بگلاب بسرشند و بروغن بادام چرب سازند و لعوق سازند **لعوق رب السوس** سعال مزمن را نافع بود و فضول از جگر را از سینه پاک کند و بر نفث یاری دهد **صفت آن** رب السوس کتیرا بادرد مغز بادام را از هر یک مساوی کوفته بیخته بروغن بادام و عسل مصفی بسرشند و لعوق سازند **لعوق اسقیل** ربو و سعال مزمن که با رطوبت باشد نافع بود **صفت آن** بیاز عنصل مشوی ۱۰ درم ایرسا دو درم فراسیان و زوفا از هریک یکدرم کوفته بیخته بعسل مصفی بسرشند و لعوق سازند **لعوقی** که سرفه خشک را نافع بود و سینه را نرم کند **صفت آن** رب السوس بیهدانه مقشر از هریک دو درم آرد باقلی نشاسته کتیرا صمغ عربی تخم خطمی مغز تخم خیار بین مغز دانه کدو مغز تخم خربزه از هریک پنجدرم خشخاش دو درم مغز بادام مویز منقی از هریک بیست درم مویز را در روغن بادام بریان کنند و ادویه دیگر کوفته بیخته با آن بیامیزند و با مسیح بسرشند و لعوق سازند **لعوق خیار چنبر** بنسخه یحیی ابن ماسویه ورم حلق و تب و تشنگی و خشونت حلق و زبان را نافع بود **صفت آن** عناب پنجاه عدد سپستان صد عدد تخم خطمی ده درم مویز منقی بیست و پنجدرم بنفشه اصل السوس نیم کوفته از هریک پنجاه درم بنکو بیست درم مجموع را در هفت رطل آب بجوشانند تا ثلثی آید و صاف کنند و پنجاه درم مغز خیار چنبر در آن بمالند و دیگر باره صاف کنند و یکرطل مسیح و سی درم فانید داخل کنند و بجوشانند تا غلیظ شود و با روغن بنفشه و بادام بلیسند **لعوق خشخاش** سل و قرحه امعا و نرف دم و سرفه بلغمی را نافع باشد **صفت آن** پوست خشخاش سفید پنجاه درم در دو رطل آب بجوشانند و تا برطلی آید و یکرطل قند سفید اضافه نمایند تا بقوام آید و بعد از آن رب السوس و مغز بادام و مغز تخم کدو از هریک پنجدرم کوفته با آن ممزوج سازند شربتی ده درم بلیسند **لعوق خشخاش**

سینه را

درد حلق

بنسخه دیگر تولد کرم را ساکن کند صفت آن خشخاش سفید ده درم نشاسته
کثیرا صمغ عربی از هر یک چهار درم مغز تخم کدو و مغز بهدانه شیرین از هر یک
۳ درم کوفته بیخته بگلاب بسرشند و لعوق سازند لعوق حب القطن (جهت سینه)
سینه را از اخلاط پاک کند صفت آن مغز بادام شیرین ده درم مغز
پنبه دانه دو درم آرد باقلا پنج درم سنبل فراسیان از هر یک ۳ درم فانیذ
شصت درم فانید را در آب بگدازند و بقوام آورند و داروها کوفته بیخته با آن بسرشند
شربتی یک ملعقه بامداد و یکی شبانگاه میل کنند لعوق کرنب سینه را از اخلاط
غلیظ پاک سازد صفت آن آب کرنب پخته یکمن و نیم با نیمن عسل بپزند و بقوام
آورند و بعد از آن مغز چلغوزه و مغز پنبه دانه و آرد باقلا از هر یک ده درم
بنزرکتان بریان کرده و حلبه از هر یک پنج درم مغز پسته پانزده درم کوفته بیخته با آن
بسرشند شربتی نیم درم بشیرخر لعوق سپستان سرفه بلغمی را سود دارد و ماده را
بنضج دهد و سینه را پاک کند صفت آن سپستان پاک کرده یکمن در یکمن روغن
گاو بپزند تا محترق شود پس بکوبند و نیک بمالند و با یکمن عسل مصفی بقوام
آورند لعوق چلغوزه ربو و سعال مزمن و ضیق النفس را نافع بود و سینه
را از اخلاط پاک سازد صفت آن مغز چلغوزه پنج سوسن صمغ عربی
کثیرا بنزرکتان بریان کرده خرمای بی دانه از هر یک سی و پنج درم کوفته با دو رطل
عسل و دو رطل روغن گاو بسرشند شربتی دو ملعقه لعوق صبیان چون
شیر مادر در گلوی اطفال ریزند سرفه و خشونت سینه را نافع بود صفت آن
صمغ عربی کثیرا رب السوس فانید از هر یک چهار درم مغز بهدانه یک درم
کوفته بیخته بعسل بسرشند لعوقی که ربو و ضیق النفس و سرفه بلغمی را نافع
باشد صفت آن بنزرکتان مغز بادام از هر یک ده درم مغز چلغوزه
پنج درم بیخ سوسن یک درم صمغ عربی کثیرا از هر یک ۳ درم بعسل مصفی سرشته لعوق
سازند لعوق دیگر که همین صفت دارد بنزرکتان مغز بادام از هر یک ده درم
موز

مغز چلغوزه پنج درم بیخ سوسن هفت درم صمغ عربی کثیرا از هر یک ۳ درم بعسل مصفی سرشته
لعوق سازند لعوقی دیگر که همین خاصیت دارد صفت مغز چلغوزه چهل درم مغز
بادام چهل درم رب السوس بیست درم کوفته بیخته بعسل بسرشند و بلیسند لطوخی که شقیقه (شقیقه)
را نافع باشد صفت تخم کاهو از هر یک یک درم بزرالبنج و کثیرا از هر یک دو دانگ افیون
نیم دانگ کوفته بیخته بسرکه بسرشند و بر کاغذ پاره کشند و بر شقیقه چسبانند که درد را ساکن
کند لطوخی دیگر که همین عمل کند زعفران افیون دم الاخوین صمغ عربی بسفیده تخم مرغ
سرشته بر دو وصله کاغذ کشند و بر صدغین چسبانند لطوخی دیگر که همین صفت
دارد تخم کاسنی تخم کاهو از هر یک دو درم مر یک درم حضض مکی ۳ درم افیون نیم درم
کوفته بیخته بلعاب بزرقطونا سرشته و بر دو وصله کاغذ کشند و بر صدغین چسبانند لخلخه
که خواب آورد صفت آن تخم گل و بیخ لفاح از هر یک یک درم افیون یک دانگ کافور دو دانگ (که خواب آرد)
کوفته بیخته در ظرفی کنند و ببویند لخلخه که منع عفونت کند و صداع را نافع باشد صفت
صندل سفید سائیده کشنیز خشک و گلاب سرکه در ظرفی کنند و ببویند لبوب کبیر گرده را
گرم و قوی کند و منی بیفزاید و نشاط آورد و باه را زیادت کند و دل و دماغ را قوت دهد
و بدن را فربه و رنگ را نیکو سازد و اعصاب را محکم کند و در امر مجامعت نظیر ندارد صفت آن
مغز پسته مغز فندق مغز بادام مغز حب الخضرا مغز کرکان مغز چلغوزه مغز حب
الزلم ماهی اربیان خولنجان مصری شقاقل بهمن سرخ بهمن سفید تودری زنجبیل کنجد
مقشر دارچینی از هر یک پنج درم سنبل الطیب سعد کوفی قرنفل کبابه چینی حب الفلفل تخم گزر
تخم شلغم تخم ترب تخم پیاز تخم اشبث تخم هلیون لسان العصافیر درونج عقربی زرنباد
از هر یک ۳ درم جوز بوا بسباسه دارفلفل از هر یک دو درم خصیت الثعلب
مغز نارجیل مغز سر گنجشک خشخاش سفید از هر یک ده درم قضیب گاو سوده
سورنجان مصری بوزیدان مصری نعناع خشک از هر یک ۴ درم مایه ستی زعفران
مصطکی از هر یک ۳ مثقال عود خام دو مثقال ورق طلا سی عدد ورق نقره پنجاه
عنبر اشهب یک مثقال مشک تبتی نیم مثقال عسل سفید ۳ وزن ادویه بطریق معهود
معجون سازند لبوب صغیر منی زیاد کند و کلیه و مثانه را قوی سازد و نسیان

نافع باشد و رنگ و روی را نیکو گرداند و دماغ را قوت دهد صفت آن مغز بادام مقشر
مغز کدکان مغز حب الخضرا مغز چلغوزه مغز حب الزلم مغز فندق مغز پسته مغز
نارجیل تازه مغز حب القلقل خشخاش سفید تودرین کنجد مقشر تخم جرجیر تخم پیاز
تخم شلغم تخم اسپست بهمنین زنجبیل دارفلفل کبابه چینی شقاقل فرفد دارچینی خولنجان
تخم هلیون مساوی یکدیگر کوفته بیخته در عسل سفید ۳ وزن ادویه معجون سازند
چنانکه رسمست شربتی دو درم **باب المیم مثرودیطوس** قریب المنفعت تریاق
فاروقست لیکن تریاق فاروق در دفع سموم ازین انفع است و مقدار شربت در امراض
مذکوره زیاده ازانست **صفت آن** مر زعفران غاریقون زنجبیل دارچینی کندر از
هر یک ده درم سنبل الطیب کندر خردل سفید عود بلسان اسطوخودوس سیسا
لیوس قسط کمافیطوس قنبر علک البطم دارفلفل عصاره لحیة التیس چینی بسباسه
سادج هندی میعه جاوشیر از هر یک ۷ درم سلیخه فلفل سفید فلفل سیاه سورنجان
مصری اسقولوقندریون جعده دوقو اکلیل الملک جنطیانا روغن بلسان حب بلسان
اقراص فرفیون مقل ازرق از هر یک ۷ درم سکباج دو درم اشق مصطکی صمغ عربی
فطراسالیون فرحمانا رازیانه افیون کل سرخ مغکطرامشیع از هر یک پنج درم
وج موسکبیه اسارون از هر یک ۳ درم فوا اقاقیا ناف سقنقور هیوفاریقون از هر
یک چهار درم و نیم شراب ریحانی کهنه چندانکه صمغها دران حل شود عسل
دو وزن ادویه بطریق معهود معجون سازند **مخلص اکبر** صرع و دوار و صداع
کهنه و رعشه و فالج و تشنج بلغمی و اوجاع مفاصل و درد دندان و وسواس و
رمد بلغمی و قروح معا و مغص ریحی و درد گرده و مثانه را نافع باشد و قی دم
را باز دارد و چون بر آب لسان الحمل بدهند درد معده و سپرز را نافع بود
و چون بر آب رازیانه بنوشند تبهای کهنه را زایل کند و محلل اورام بود و دفع
سموم کند و چون بر قضیب مالند نعوظ آورد **صفت آن** سلیخه ادخر از هر یک
یکوقیه و نیم چند بیدستر فطراسالیون از هر یک پانجده مثقال تخم کرفس دو وقیه
سیسالیوس یکمثقال قسط دارچینی اقراص اناره و مقو میعه سائله اسارون از
هر یک شش مثقال فلفل سفید دوازده مثقال سنبل الطیب ۷ مثقال حاما و زعفران
و دارفلفل از هر یک چهار مثقال افیون و انیسون از هر یک ده مثقال عسل سفید

۳ وزن ادویه معجون سازند چنانکه رسمست و بعد از شش ماه استعمال کنند شربتی
یکدرم تا یکمثقال **معجون فلاسفه** و انرا مادة الحیوات نیز گویند هاضمه را قوت دهد و
اشتهای آورد و بلغم دفع کند و نسیان و سلسل البول و درد پشت و درد گرده و اوجاع مفاصل
را نافع بود و منی زیاده کند و باه را برانگیزد و دندانرا سخت گرداند و دل را قوت دهد و نشاط
آورد و رنگ را نیکو گرداند و بوی دهن خوش کند و بیرانرا موافق باشد **صفت آن**
زنجبیل دارفلفل دارچینی آمله مقشر بلیله شیطرج هندی زراوند مدحرج خصیة الثعلب
مغز چلغوزه مغز نارجیل تازه عروق بابونه از هر یک ده درم تخم بابونه پنج درم
مویز منقی سی درم عسل مصفی دو چندان ادویه بطریق معهود معجون سازند شربتی
دو درم **معجون جالینوس** گرده و مثانه سرد را گرم کند و سنگها بکشاید صفت آن
فلفل سیاه فلفل سفید حاما قسط سنبل الطیب قصب الذریره سادج هندی زعفران
تخم کرفس انیسون عاقرقرحا تخم انجره تخم سداب مساوی با یکدیگر کوفته بیخته
بعسل بسرشند شربتی دو مثقال در ماء الاصول یا در آب رازیانه تازه و آب کرفس
معجون ابو مسلم این معجون از باد رس گویند همه دردها را تسکین کند **صفت آن**
افیون بنج البنج از هر یک ده مثقال فرفیون زعفران سنبل الطیب عاقرقرحا سورنجان
مصری فاقلہ دارفلفل از هر یک پنج مثقال کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی از دانگی
تا نیم مثقال **معجون بوندانشبه** قولنج صعب را در ساعت بکشاید **صفت آن**
خبی بوا قرفه سادج فلفل دارفلفل زنجبیل برمک کابلی مقشر آمله مقشر قرنفل از هر یک
یکمثقال تخم کرفس سنبل الطیب زعفران مصطکی از هر یک نیم مثقال تربد سفید سقمونیا
از هر یک ده مثقال کوفته بیخته با ۳ چندان عسل سفید بسرشند شربتی دو درم **معجون ذبل**
که همین خاصیت دارد **صفت آن** ذیل الذئب چهار درم تربد سفید پنج درم تخم کرفس انیسون
از هر یک ۳ درم کوفته بیخته بعسل سرشته معجون سازند شربتی ۳ درم تا چهار مثقال **معجون**
تربدی قولنج بکشاید و بلغم دفع کند و درد پشت را ساکن کند **صفت آن** سقمونیا
ده درم قاقله کبار و صغار و زنجبیل و دارچینی و قرنفل و نارمشک و قرنفل و فلفل
از هر یک پنج درم شکر سرخ و تربد سفید از هر یک صد مثقال عسل مصفی بقدر احتیاج
معجون سازند شربتی دو درم **معجون لوزی** صفرا و بلغم دفع کند **صفت آن**

مغز کافنشر مغز بادام سقمونیا از هر یک ده درم زعفران یک درم نبات سفید بیست و پنج درم نبات را
در گلاب بگدازند و داروها کوفته بیخته بدان بسرشند شربتی یک مثقال نافع باد **معجون اسود**
زحیر و اسهال کهنه را سود دارد **صفت آن** افیون چند سپستی میعه بزر البنج زعفران
اسارون تخم کرفس سلیخه انیسون سنبل الطیب گل ارمنی مساوی یکی یکی کوفته بیخته با
۳ وزن او و نیز عسل سفید کف گرفته بسرشند شربتی دو درم بر آب مورد یا آب بر **معجون**
حجر الیهود سنگ گرده و مثانه بریزاند **صفت آن** مغز ۳ تخم مغز دانه کدو و حب کاکنج
از هر یک پنج درم حجر الیهود پنجاه درم صلایه کرده بعسل بسرشند شربتی دو درم تا ۳ درم
معجون عقرب سنگ گرده و مثانه بریزاند و گزندگی عقرب را بغایت نافع بود **صفت آن**
عقرب محرق ۳ عدد جنطیانای رومی یک درم و نیم چند سپستی چهار درم کوفته بیخته
بعسل سرشته معجون سازند شربتی دانگی با آب کرفس **معجون کاکنج** قرحه گرده و مثانه
و بول دم را نافع باشد **صفت آن** بزر البنج تخم کرفس رازیانه از هر یک ۷ درم مغز
تخم خربزه تخم حماض افیون مغز چلغوزه بریان کرده مغز فندق مغز بادام تلخ بریان کرده
از هر یک ۳ درم زعفران دو درم و نیم کاکنج بیست و پنج عدد کتیرا چهار درم کوفته بیخته
بسرشند شربتی یک درم با جنبیقون یا ماء العسل یا شیر ابخشخاش بنوشند **معجون**
مبدل المزاج لقوه و فالج و رعشه و برص و جذام را نافع باشد **صفت آن** زنجبیل
عاقرقرحا شونیز قسط و ج عسل بلادر از هر یک ده درم سداب حلتیت زراوند مدحرج
جنطیانا شیطرج حب الغار جند بیدستر خردل از هر یک پنج درم با عسل مصفی معجون
سازند چنانکه رسم است شربتی یک مثقال **معجون حب الغار** بنسخه محمد ذکریا قولنج
بگشاید و استسقا طبلی و جمیع امراض ریحی را که با آن حرارت نباشد نافع بود
صفت آن سداب خشک پنج درم نانخواه زیره کرمانی کاشم شونیز صعتر کرویا
فطراسالیون مغز بادام تلخ فلفل فودنج دار فلفل و ج زوفا حب الغار جند بیدستر
از هر یک دو درم جاوشیر ۳ درم سکبینج چهار درم صمغ ها را در شراب حل سازند
و داروها کوفته بیخته داخل نمایند و با عسل سفید بسرشند شربتی دو مثقال **معجون**
زراوند و از امعجون ربونی گویند از تراکیب محمد ذکریاست ضیق النفس و سرفه
بلغمی را نافع باشد **صفت آن** زراوند مدحرج و قردمانا و فلفل و کرسنه و تخم سفیدار
و مغز بادام تلخ و تخم انجره از هر یک پنج درم رب السوس پرسیاوشان زوفا از هر یک
دو درم

دو درم کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی ۳ درم بطبیخ زوفا **معجون ابهل** مواد بارده را
دفع کند و بادها بشکند **صفت آن** ابهل نانخواه لنبی روج دارچینی مساوی
کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی دو درم **معجون السعال** نافع است سرفه را
که سبب آن رطوبت باشد **صفت آن** مغز چلغوزه ۳ درم مغز پسته پنج درم
مغز بادام مقشر و بزرکتان از هر یک ده درم فانیذ سی درم بطریق معهود معجون
سازند شربتی مقابل یک گردکان **معجون گل** ورم جگر را نافع باشد **صفت آن** گل
سرخ چهار درم بیخ سوسن ۷ درم ریوند چینی و لک مغسول از هر یک یک مثقال و نیم
سلیخه و زعفران از هر یک ۳ درم نیم مثقال زعفران را در سرکه حل کنند و داروها
کوفته بیخته بدان مخلوط سازند و بعسل بسرشند **معجون راحه** قولنج را در ساعت جهت قولنج
بگشاید **صفت آن** فلفل دار فلفل زنجبیل زیره کرمانی سداب خولنجان قرفه
از هر یک ده درم سقمونیا هفت درم عسل سفید یکصد و چهل درم شربتی یک مثقال **معجون**
وج ابتدای نزول را نافع باشد **صفت وج** حلتیت زنجبیل رازیانه مساوی
بعسل معجون سازند **معجون لؤلؤئی** ترکیب جالینوس است هفت منفعت دوستی
دارد قضیب را سخت کند و اوعیه منی بگشاید و شهوت زیاده کند و اعصاب را قوة
دهد و در خون تغییری عظیم پیدا کند و نفوذ آورد و دوستی مرد در دل زن اندا
زد **صفت آن** مروارید ناسفته و بهمن از هر یک یک مثقال انیسون و بهمن سفید
از هر یک ۳ درم کاکنج و بیخ لباب از هر یک یک درم فقاح اذخر سعد کوفی کزمازج
سلیخه دارچینی اسارون مصطکی از هر یک نیم مثقال صمغ عربی و کتیرا از هر یک نیم درم
کوفته بیخته با دو وزن آن عسل کف گرفته بسرشند و در وقت خواب و نزدیک
مجامعت یک مثقال از آن با آب نیم گرم بنوشند **معجون** دیگر که اعضای رئیسه را قوة
دهد و باه را زیاده کند و نشاط آورد و معده را قوة نیکو دهد و اشتهای
آورد و رنگ را نیکو سازد و طعام را هضم کند **صفت آن** دارچینی سنبل الطیب پوست
بیرون پسته جوز بوا مغاث خولنجان بهمن سرخ و سفید شقاقل قاقله دو الد
پوست بلیله بادرنجبویه گاوزبان از هر یک ۳ درم مصطکی هیل زرنب زنجبیل قرنفل
اسارون سادج هندی کبابه چینی پوست ترنج درونج عقربی زرنباد صندل سفید

حب الفلفل انیسون نعناع بسباسه هلیله سیاه بوزیدان زعفران ماه فرین آزموده کاهربا
بسباسه مرواريد صلايه کرده مرجان صلايه کرده از هر یک دو درم سعد کوفی ورق کل سرخ از هر یک
چهار درم ماهي ارییان خصیت الثعلب تودری از هر یک پنج درم مشک تبتی نیم مثقال عنبر
سنبل الطیب یک مثقال ورق طلا سی عدد ورق نقره پنجاه عدد قند سفید و عسل منا صفه معجون سازند
چنانکه در سمت **معجون عطاتي** بقطع بول و سرعت انزال را نافع باشد **صفت آن**
علک رومي کندر جفت بلوط بزر العنب مساوي کوفته بیخته باد و وزن ادویه عسل
کف گرفته بسرشند شربتي دو مثقال **معجون کندري که همان خاصیت دارد** کلنار بلوط
شونیز کندر کشنیز خشک از هر یک دو درم زیره کرماني کرویا نانخواه از هر یک پنج درم
پوست بلیله هلیله سیاه پوست هلیله زرد آمله مقشر از هر یک ۳ درم کوفته بیخته
با سه مقدار آن عسل بسرشند شربتي دو مثقال صباح و دو مثقال مسا بنوشند وعذا
کباب **معجون رشیدي** همان منفعت دارد **صفت آن** کبابه چینی فوفل قرنفل
خصیت الثعلب مصطکی نانخواه از هر یک ده درم کوفته بیخته با ثمن عسل معجون سازند
شربتي دو درم **معجون بوزیدان** در تقویت باه بینظیر است **صفت آن** تخم کرز تخم شلغم
تخم پیاز تخم ترب تخم هلیون تخم اسپست تخم جرجیر مغز چلغوزه حب القلقل حب الزلم
بوزیدان قسط شیرین زنجبیل تودري بهمن براهر شقاقل بهمنین دارفلفل فرفحلیت
قرنفل مساوي کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتي ۳ درم باده درم شیر تازه یاشیر
نوشیدن **معجون انفع** این معجون از مفرحاتست و بعضي ان تریاقات شمرده اند
و منافع بسیار دارد **صفت آن** قرنفل فوفل زنجبیل سنبل الطیب دارفلفل خیربوا
جوز بوا قاقله کبار شیطرج هندي براهر درونج عقربي بادرنجبویه مصطکی لسان
الثور خولنجان فرنجمشک مرواريد ناسفته صندل سفید زراوند مدحرج سلیخه
دروه گل سرخ یاقوت رماني بهمنین از هر یک دو درم بسباسه عود درم پوست ترنج ۳ درم
پوست بلیله یک درم حبز اشهب و زعفران از هر یک یک درم و نیم مشک نیم درم بعسل
سرشته معجون سازند شربتي یک درم تا دو مثقال **معجون اصطمحیقون** تباهي مزاج
و درد معده و اسود دارد **صفت آن** قسط حماما سنبل سلیخه رومي مصطکی از هر یک
دوازده درم زراوند طویل فلفل سیاه تخم کرفس شبت انیسون نانخواه زیره کرماني
فطراسالیون کاشم اسارون افسنتین انجدان فودنه نعناع از هر یک چهار درم

کوفته بیخته بعسل معجون سازند **معجون بوکس** حافظه را قوة دهد و نسیان را نافع باشد **معجون**
بلادر و افتیمون از هر یک ده درم صبر سقوطري ع مثقال غاریقون سفید ۲ و ع مثقال سلیخه
وج زراوند زعفران دارچینی مصطکی از هر یک ع مثقال قسط تخم سداب فلفل سفید از
هر یک ۸ مثقال عسل سفید ۳ چهار یک بطریق معهود معجون سازند **معجون تمري**
قولنج بکشاید صفت آن زنجبیل فلفل سفید از هر یک بیست درم سقمونیا ده درم
خرماي دانه بیرون کرده مغز بادام برگ سداب از هر یک ع درم خرما را در سرکه
بخیسانند بکشبانروز و بکوبند و داروها کوفته بیخته با آن بسرشند با ثمن
عسل مصفی معجون کنند شربتي ۳ درم تا چهار درم **معجون جنطیانا** صلابت سپرز
و جگر و درد معده و گرده و مثانه را نافع باشد و سده بکشاید **صفت آن** جنطیانا
رومي فلفل سیاه از هر یک ده درم قسط ساذج هندي سنبل الطیب ریوند چیني
از هر یک ۷ مثقال کوفته بیخته با ۳ وزن عسل سفید بسرشند شربتي دو درم با آب
سداب **معجون افسنتین** درد معده و جگر که از سردي بود زایل کند و استسقا را نافع
باشد **صفت آن** انیسون تخم کرفس افسنتین مغز بادام تلخ مساوي کوفته بیخته
با ۳ چندان عسل سفید کف گرفته بسرشند شربتي دو درم **معجون سنبل** معده و جگر
را نافع باشد **صفت آن** سنبل فقاح اذخر قصب الذریره از هر یک چهار درم
مویز منقی و سلیخه از هر یک پنج درم زعفران مر انیسون از هر یک یک درم
فلفل سیاه مقل ازرق از هر یک دو درم مقل و مویز را در مثلث حل کنند و دا
روها کوفته بیخته با آن بیامیزند و با عسل معجون سازند **معجون**
سرفه و درد جگر و سینه را سود دارد و آواز صافي کند و بول براند **صفت آن**
مویز منقي بیست و پنج درم زعفران سنبل الطیب سلیخه دارچیني دارشیشعان
از هر یک یک درم قصب الذریره فقاح اذخر علک البطم مقل ازرق از هر یک دو
درم و نیم مر چهار درم انجیر حل کرده بیست درم مثلث حل کنند و انجیر کوفته بکوبند
و بیزند و مجموع را با عسل مصفی بسرشند شربتي یک درم بشراب زوفا و آب گرم
بنوشند **معجون قباد الملک** مفاصل و نقرس و درد سپرز و تبهاي کهنه
و ضیق النفس و سرفه کهنه و ریش روده و تاریکي چشم را نافع باشد و بادهاي
غلیظ را دفع کند **صفت آن** جنطیانا رومي اسطوخودوس قردمانا

جاوشیر کافیطوس تخم سداب فراسیون اسقوردیون میعه سائله از هر یک پنج مثقال
مر زعفران قسط فلفل سفید اذخر سنبل فرفیون پوست بیخ نعناع اشق فودنج رازیانه
دوقو ورق گل سرخ ناردین حب بلسان البان از هر یک ۳ مثقال سلیخه روی شا
نوزده مثقال عصاره غافت تخم چند فوقی صمغ بادام از هر یک چهار درم افیون بنج
البنج از هر یک شش مثقال قند سفید چهار درم انچه حل کردنیست حل کنند وانچه
کوفتنیست بکوبند وبا او ممزوج سازند وبعسل معجون کنند وبعد از شش ماه
استعمال نمایند **معجون قبض** خفقان بارد وصرع ودرد معده که از سردی باشد
وفواق امتلائی را نافع بود وسده بگشاید **صفت آن** جند بیدستر رب السوس
سلیخه قسط تلخ فلفل سیاه افیون میعه زعفران سنبل الطیب از هر یک ۳ درم
جاوشیر یک درم درونج عقربی زرنباد مروارید ناسفته از هر یک نیم درم مشک دو دانگ
کوفته بیخته بعسل بسرشند مقابل بکجون **معجونی** که از جهت ضعف معده نافع است
صفت آن طباشیر سفید پوست سنکدان خروس از هر یک دو مثقال گل سرخ ۳ درم
نعناع خشک پوست بیرون پسته پوست ترنج پوست هلیله زرد از هر یک یک مثقال
بهمن سرخ وسفید وصندل وصعتر وکشنیز خشک بریان کرده حب الآس از هر یک
دو درم کوفته بیخته با شراب فواکه معجون سازند شربتی دو مثقال **معجون نجاح**
مسهل سودا وبلغم بود وامراض سوداوی وبلغمی را نافع باشد **صفت آن** هلیله
سیاه بلیله پوست هلیله کابلی آمله مقشر افتیمون از هر یک ده درم اسطوخودوس
تربد سفید از هر یک پنج مثقال اغاریقون سفید ۳ درم حجر الجهود حجر ارمنی مغسول
از هر یک دو درم ونیم سقمونیا ۳ درم کوفته بیخته با صد وپنجاه مثقال عسل بسرشند
شربتی پنج مثقال تا هفت مثقال **معجون خیار چنبر** مسهل صفرا وبلغم باشد **صفت آن**
تربد سفید چهل درم بنفشه سی درم نمک هندی رب السوس از هر یک
هفت درم رازیانه انیسون مصطکی از هر یک پنج درم سقمونیا ده درم عسل خیار
چنبر صد درم روغن بادام چهل درم قند وعسل از هر یک ۲ مثقال مغز خیار چنبر
را در عسل وقند حل کنند وداروها کوفته بروغن بادام چرب کنند ودر یکدیگر
بسرشند شربتی از پنج مثقال تا هفت مثقال **معجون سورنجان** مسهل صفرا وبلغم
باشد ومخصوص بمفاصل ونقرس وعرق النسا است **صفت آن** سورنجان

مصري

مصری ده مثقال ماهی زهره زیره کرمانی پوست بیخ کبر شیطرج هندی بوزیدان از هر یک دو درم
پوست هلیله زرد ۷ درم تخم کرفس نمک هندی برگ حنا زبد البحر فلفل سفید رازیانه
صعتر از هر یک یک مثقال گل سرخ زنجبیل سقمونیا کشنیز خشک از هر یک ۳ درم تربد سفید
پانزده درم روغن بادام چهار درم ونیم عسل مصفی صد وپنجاه درم شربتی پنج مثقال تا
هفت مثقال **معجون مسکی** درد جگر وضعف معده را نافع باشد وسده بگشاید
واورام صلبه را تحلیل دهد **صفت آن** مسک سلیخه سنبل الطیب ساذج هندی لک
مغسول ریوند چینی جنطیانا اوروی از هر یک دو درم زعفران نانخواه تخم کرفس مصطکی
از هر یک ۳ درم عود هندی مر قرنفل از هر یک نیم مثقال کوفته بیخته با ۳ چندان عسل
سفید بسرشند ومعجون کنند **معجون نانخواه** معده را پاک کند واشتهای طعام
آورد وباه را قوت دهد **صفت آن** صعتر زوفا نانخواه نعناع خشک شونیز زیره کرمانی
از هر یک پنج مثقال وج بسباسه رازیانه زنجبیل جوز بوا تخم کرفس از هر یک ۳ مثقال حاشا
دو مثقال کوفته بیخته با ۳ چندان عسل سفید بسرشند **معجون مسیحی** درد پشت را
نافع باشد وباه را قوت دهد ومعده را پاک کند وموی را دیر سفید کند ووسواس را
دفع کند وسرعت انزال را سود دارد **صفت آن** گل سرخ سعد کوفی عاقرقرحا قرنفل
سنبل الطیب مصطکی زرنباد زعفران فاقلتین جوز بوا مساوی قند وعسل منا صعتر
بقدر احتیاج قند را در گلاب بگدازند وبا عسل بقوام آورند وداروها کوفته بیخته
با آن بسرشند **معجون غیاثی** اشتهای طعام آورد وبوی دهن خوش کند و
حفظ بیفزاید ومنی زیاده کند **صفت آن** زعفران عاقرقرحا بزر البنج فرفیون
خولنجان قاقله کبار دارفلفل جند بیدستر مساوی کوفته بیخته با ۳ چندان
عسل سفید بسرشند **معجون سیبی** لقوه وصرع وفالج ورعشه وبواسیر وبهق
وبرص را نافع باشد ومعده را قوت دهد واشتهای آورد وبلغم دفع کند ومنی
بیفزاید ورنگ را سرخ کند وحرارت غریزی برافروزد وبی از ابغایت مفید بود **صفت**
سیب پاک کرده ثمین در یکی شیر گاو بپزند تا مهرا شود و ۳ چهار یک عسل وسی درم روغن
گاو برسر آن ریزند وبا یکدیگر ممزوج سازند واز آتش فرو گیرند واین داروها کوفته
بیخته با آن بسرشند قرنفل جوز بوا بسباسه فلفل مصطکی قاقله کبار وصغار هلیله کابلی
دارچینی زنجبیل از هر یک ده درم عود خام زعفران از هر یک پنج درم شربتی مقابل اکردکان

معجون نمک هندی معده را پاک کند و تپ بلغمی و سوداوی باز دارد و دوار بلغمی و سوداوی
را نافع باشد **صفت آن** هلیله سیاه بلیله آمله مقشر هلیله کابلی اسطوخودوس از هر یک ۳ درم
افتیمون چهار درم نمک هندی دو درم ایارج فیقرا ده درم غاریقون سفید چهار درم
کوفته بیخته بسکنجبین ساده بسرشند شربتی ۳ درم باب گرم **معجون قسط** اوجاع کبد و
معده را نافع باشد **صفت آن** دارچینی سلیخه رومی قسط از هر یک سی درم انیسون
ریوند چینی تخم کرفس از هر یک ده درم اسارون ۴ و ۲ درم زعفران ۸ درم فقاح اذخر
از هر یک ۲ و چهار درم مر را در شراب حل کنند و ادویه کوفته بیخته با ان ممزوج سازند و بعسل
مصفی معجون کنند **معجون خمیری** فالج و لقوه و استرخا و امراض بلغمی را نافع بود و چون
بر عضو مفلوج و مسترخی طلا کنند نافع باشد **صفت آن** افیون فرفیون جندبیدستر
دارچینی دار فلفل بزر البنج سنبل الطیب زنجبیل زعفران مساوی کوفته بیخته بعسل بسرشند
معجونی که نقرس بلغمی را نافع باشد **صفت آن** پوست هلیله زرد سورنجان مصری
عاقرقرحا از هر یک پنج درم فلفل سفید یک درم و نیم زیره کرمانی ۷ درم راسن چهار درم
زنجبیل دو درم افیون نیم مثقال کوفته بیخته بعسل بسرشند شربتی دو مثقال **معجون سکبینج**
قولنج را نافع باشد **صفت آن** سکبینج تخم کرفس جندبیدستر از هر یک پنج درم سقمونیا را
در روغن بادام بسایند و سکبینج را در عسل حل کنند و بایکدیگر بیامیزند و داروهاء دیگر
کوفته بیخته بر آن بسرشند شربتی ۳ مثقال درم **معجون جلغوزه** عسر البول را نافع باشد
صفت آن دوقو ریوند چینی اذخر حب بلسان افیون انیسون سلیخه زعفران دارچینی
فطراسالیون کمافیطوس از هر یک ۳ درم مغز جلغوزه سی درم نعناع خشک
نیم درم کوفته بیخته بعسل بسرشند **معجون ریوند** درد جگر و معده و اورام رحم
را نافع باشد **صفت آن** ریوند چینی شهدانج وج بیخ انجدان تخم کرفس انیسون
رازیانه نانخواه مساوی بعسل بسرشند و بعضی بعوض شهدانه راسنی کنند شربتی
یک مثقال بماء العسل **معجون فیقرا** دوازده درم پوست هلیله کابلی پوست بلیله آمله مقشر
از هر یک دو درم ملح نفطی دو درم و نیم کوفته بیخته بعسل معجون سازند شربتی ۳ درم
تا چهار درم در طبیخ فودنج **معجون فودنج** درد معده و جگر و تبهای کهنه و تپ
سرد را سود دارد **صفت آن** فودنج کوهی و فودنج دشتی فطراسالیون سیسا
لیوس از هر یک بیست درم تخم کرفس و بابونه و حاشا از هر یک چهار درم کاشم
پانزده درم فلفل

پانزده درم فلفل سیاه ۱۲ و ۲ درم و در بعضی نسخها ۳ و ۲ درم با عسل سفید بسرشند **معجون مقل**
بادبواسیر را و بادی که اندر رودها باشد بشکند و اماس مقعد که خون از و آید سود دارد
صفت آن هلیله کابلی بلیله آمله مقشر تخم سپندان سفید تخم گندنا تخم شاهسفرم از هر یک
پنج درم مقل پنجاه درم مقل را در آب کنند تا حل گردد و داروها بر آن بسرشند شربتی دو درم
معجون ماسک البول که ادرار بول را نافع باشد و سیلان منی را باز دارد خاصه شخص پیر را
صفت آن اقاقیا گلنار از هر یک ۳ درم صندل سرخ و سفید از هر یک دو درم تخم مورد
دو مثقال کندر یک درم کوفته بیخته بگلاب بسرشند شربتی پنج درم و غذا آبه بریان و قلیه
خشک تناول کنند **معجون اختلاف** اسهال بلغمی را و زحیر را نافع باشد **صفت**
افیون جندبیدستر میعه سائله بزر البنج زعفران اسارون تخم کرفس سلیخه انیسون سنبل الطیب
گل ارمنی گلنار مساوی کوفته بیخته با ۳ چندان عسل بسرشند شربتی نیم درم بر رب یا با آب
سماق بنوشند **معجون بنفشه** امراض سوداوی را نافع باشد و سرفه را دفع کند
بادام **صفت آن** بنفشه مغز بادام مقشر از هر یک ده درم تخم کاسنی ۳ درم مغز تخم خیار بن مغز
تخم کدو سلیخه رومی از هر یک پنج درم کثیرا یک درم اصل السوس یک درم کوفته بیخته بقند
و گلاب معجون سازند شربتی یک درم با گلاب گرم کرده بنوشند **معجون سقراط**
نسیان و مالیخولیا و بهق و برص و اوجاع مفاصل و درد معده و داء الثعلب
و داء الحیه و داء الفیل و تقطیر البول و سرفه کهنه و تب ربع و تبهای بلغمی و عسر البول
و بواسیر و یرقان سدی و طحال را نافع باشد و دفع عاده سموم کند و دل را قوت
دهد و باه را زیاده کند و حب القرع را دفع کند و سنگ گرده و مثانه بریزاند
و حیض بگشاید و بوی دهن خوش کند و بوی عرق خوش کند و گرانی زبان ببرد
و صداع را زایل کند و جمیع امراض بلغمی و سوداوی را سود دارد و بیمار را موافق
باشد **صفت ان** جنطیانا قردمانا ناردمشک و تخم فرنجمشک و حب الغار زراوند
طویل از هر یک یک مثقال انیسون جندبیدستر حب بلسان عود بلسان سلیخه رومی
اسارون مصطکی از هر یک یک درم درونج عقربی زرنباد تخم کرفس تخم جرجیر تخم پیاز
تخم گندنا از هر یک دو درم صبر سقوطری ده درم تربد سفید بیست درم عود خام
دوازده درم جوز بوا ریوند چینی قرنفل قاقله بسباسه آشنه سنبل الطیب زعفران
اسقیل بریان کرده زرنب شیطرج اقلیجد دارچینی از هر یک ۳ درم ورق گل سرخ بادرنجبویه

لك مغسول از هر یک پنجاه درم سعد کوفی حب المحلب از هر یک چهار درم هلیله سیاه [illegible]
بلیله آمله مقشر از هر یک شش درم کوفته بیخته بروغن بادام تلخ چرب کنند و باسه چندان
عسل بسرشند و در ظرفی آبگینه کنند و شش ماه در میان جو نهند شربتی از دو درم
تا پنج درم معجونی که نافع است از جهت کسی که بواسطه درد معده طعام را قی
کند صفت آن اصول اذخر سعد کوفی از هر یک یک درم اشنه هلیله فلفل کندر نانخواه
از هر یک نیم درم دانه مویز زنجبیل دارچینی سلیخه رومی فودنه از هر یک دانگی و نیم مصطکی عود
خام از هر یک دو دانگ قرنفل و سک از هر یک دانگی دانه مویز را بلوشند و قدری آب اضافه
نمایند و شیره از ابکیرند و بجوشانند تا غلیظ شود و ادویه دیگر را کوفته بیخته بر آن
بسرشند و هر شب مقابل یک بادام تناول کنند معجون میعه اسهال کهنه و زحیر
را نافع باشد صفت آن چند بید ستی اسارون افیون میعه سائله بوزر البنج کندر
مساوی بعسل معجون سازند شربتی دو درم تا ۳ درم معجون فولاد این معجون هند
یانست و ترکیبی عجیبست و خواص بسیار دارد فالج ولقوه و صرع و رعشه و نسیان و عرق
النسا و مفاصل بلغمی و جمیع امراض بارده را نافع است و حفظ را زیاده کند و معده را
قوت دهد و باه را برانگیزد و سرعت انزال را دفع کند و پیر را موافق باشد صفت
زعفران فلفل دار فلفل شنجرف مغسول باب لیمو صلایه کرده کبابه چینی مصطکی انیسون ماهی
سقنقور سنبل الطیب بسباسه قرنفل دارچینی صندل زیره کرمانی سیاه دانه تخم خربزه تخم
کاسنی خشخاش جاوشیر قرطاس بهمنین بلیله سیاه کاه ربا مرجان مروارید لسان العصافیر
تخم کرفس مغز پسته دانه تخم نانخواه زهر کرفته بریان کرده جنطیانا مایه شتر اعرابی زنجبیل
مغز سر گنجشک مغز سر خروس کنجد مقشر کندر پابونه جوزبوا آمله قاقله کبار شیطرج
هندی نانخواه جوز هندی بهلیون سلیخه رومی از هر یک دو مثقال اشترغاز مغز
جلغوزه بهار کردکان حب النیل خصیة الثعلب زرنباد دراز پایند بلادر زهر کرفته
کنجد بریان کرده زهر کرفته افتیمون زراوند پیاز عنصل زراوند مدحرج شاهتره از هر یک
پنج مثقال افیون مصری چهار مثقال عنبر اشهب مشک تبتی از هر یک یکمثقال و ورق طلا
و ورق نقره از هر یک پنجاه عدد قند سفید ربع اجزا عسل مصفی مقابل اجزا فولاد
مکلس هر صد مثقال دوازده مثقال بدستور متعارف معجون سازند و بعد از
شش ماه استعمال نمایند و طریق تکلیس فولاد انست که فولاد جوهردار بستانند
وصلایه کنند

طعام را قی کند

کشند
وصلایه کنند وهم پنجاه مثقال فولاد پنجاه مثقال گوگرد زرد پاک صلایه کرده باو ضم
ودر بوته کنند و در کوره نهند و آتش تند کنند چنانکه گوگرد تمام بسوزد و دود
گوگرد برنیاید بعد از ان بیرون آورند و آب جو و سرکه کهنه یکهفته صلایه کنند
تا نیک صلایه شود و بعد از ان سرکه بشویند تا تلخی از و برود و پس باب بشویند
تا شیرین گردد و بعد از ان خشک کنند و باب ترصلایه کنند چنانچه که چون
در آب ریزند بتر آب نرود و تا نیم روز بر بالای آب ایستد معجون حب الحدید
بسیاری بول که از سردی بود باز دارد صفت آن حب الحدید مدبر بیست درم
قشور کندر که در سرکه خیسانیده باشند یکشبانروز و بعد از ان خشک کرده
باشند کوفته بیخته پنج درم طباشیر سفید چهار درم کشنیز خشک ۳ درم شوکران
دو درم بسرشند شربتی بامداد ۳ درم و شبانگاه ۳ درم معجون راسن ورم
صلب را دفع کند و معده را نافع باشد صفت آن ریوند چینی زنجبیل و راسن و
اشترغاز از هر یک یک جزو تخم کرفس رازیانه انیسون نانخواه از هر یک نیم جزو کوفته
بیخته با عسل ۳ وزن ادویه بسرشند مثل یک فندق تناول کنند معجونی که منع
مستی کند شاخ بز سوخته مغز بادام تلخ تخم کهب فودنه کوهی ملح مغطر سداب
نانخواه مساوی کوفته بیخته بعسل معجون سازند معجون بزور درد معده و جگر
و سپرز را سود دارد و بادها را بشکند صفت سلیخه حماما سنبل نانخواه رازیانه
انیسون سیسالیوس چند بید ستی شبت زراوند طویل مصطکی اسارون کرویا
اجزا کوفته بیخته با انگبین مصفی بسرشند معجونی زنجبیل دارچینی خصیة الثعلب
شقاقل جوزبوا لسان العصافیر مصطکی زعفران دار فلفل بوزیدان و درونج
بهمنین تخم هلیون تخم خربزه از هر یک دو مثقال و عنبر و مشک از هر یک
نیم مثقال حب القلقل ۳ درم زایند الفکر بیست و پنج مثقال عسل نمین ترکیب کنند
معجون مسیحی قرنفل پنج مثقال خولنجان کبابه قرنفل جوزبوا از هر یک ۳ مثقال
قاقله کبار و صغار از هر یک ۳ درم تخم فرنجمشک و ورق نقره قرنفل از هر یک
۳ مثقال گاوزبان بادرنجبویه از هر یک پنج مثقال سنبل الطیب آشنه از هر یک
۴ مثقال زعفران مصطکی از هر یک ۳ مثقال بهمنین از هر یک ۴ مثقال ساذج
هندی زنجبیل دارچینی فلفل از هر یک دو مثقال پوست ترنج ۳ مثقال کل سرخ ۳ مثقال

سعد كوفي يكمثقال خصية الثعلب بسباسه لسان العصافير از هر يك سه مثقال عنبر اشهب
دو مثقال لعل بدخشان يكمثقال مشك نيم مثقال مرواريد كاهربا بسد از هر يك يكمثقال
ورق طلا ورق نقره از هر يك نيم مثقال جو اعظم بيست مثقال عسل دو وزن ادويه
معجون سجزي تركيب شيخ ابو علي مشهور بقرص سجزي فايدها بسيار دارد و
مقوي باه است جگر و دل را و معده را قوت دهد و هاضم طعام و مزيد
حافظه و قوت باصره باشد و قوت سمع را نگاه دارد **صفت آن** سنبل ده
مثقال بسباسه جوز بوا قاقله صغار زنجبيل دارچيني قرنفل زعفران بهمنين عود
صليب مصطكي نارجيل ساذج هندي از هر يك ۶ مثقال تخم العصفر ۳ مثقال ماهي چوبه
تخم شبت نانخواه زيره مهر برتخم جرجير از هر يك ۳ مثقال مغز بادام شيرين مغز پسته
مغز سر گنجشك از هر يك ۶ مثقال مويز سرخ قند سفيد از هر يك سي مثقال
عسل مصفي ۳ وزن ادويه تركيب كنند شربتي دو مثقال **معجوني** كه منفعت كند
يرقان احمر باشد **صفت آن** كزبره بابه ۳ درم ورد احمر يكدرم و نيم طباشير سفيد
يكدرم كوفته بپزند بشراب سيب سرشته شربتي يكمثقال باده درم شراب سيب
مفرحي كه مقوي قلب و باه و معده است **صفت آن** مرواريد ناسفته ۳ مثقال
لعل بدخشان فيروزه نيشابوري بسد كاهربا حجر يشب حجر اليهود گل مختوم مشك
خالص از هر يك دو مثقال عود چهار مثقال پوست پسته دو مثقال پوست اترج ۳ مثقال
قرنفل دو مثقال قاقله دارچيني از هر يك ۳ مثقال بهمنين از هر يك دو مثقال درونج عقربي
۳ مثقال زنجبيل خولنجان فلفل دار فلفل از هر يك دو مثقال اسارون صندل سرخ و سفيد
اشنه از هر يك ۳ مثقال طباشير سفيد دو مثقال خصية الثعلب دو مثقال شقاقل گل سرخ
از هر يك ۳ مثقال مصطكي پنجمثقال قسط شيرين دو مثقال تخم كاسني ۳ مثقال قرنفل
عاقرقرحا از هر يك ۲ مثقال فرفيون يكمثقال حماما ۳ مثقال بزر البنج يكمثقال تخم گشنيز خشك
دو مثقال افيون زعفران از هر يك دو مثقال عسل سفيد ۳ وزن ادويه معجون سازند
معجوني كه مقوي الباه ولطيف النفس ونسيجي البدن وينفع الريح و
علم الرسم ينفع لمرود الكلي ويزيد في الحفظ **صفت آن** دارچيني قسط شيرين سنبل الطيب
از هر يك ۶ مثقال زعفران ۳ مثقال رازيانه زنجبيل نعناع خشك برگ صعتر قوديج
سليخه رومي از هر يك ۶ مثقال ساذج هندي دار فلفل فلفل سفيد و سياه اسارون
بزر الجزر كرويا قرنفل خولنجان شقاقل از هر يك ۶ مثقال وعاقرقرحا بزر السلجم

تخم ترب از هر يك ۲ مثقال تخم الماء مغز كدوكان مغز فندق مغز فستق مغز بادام مغز چلغوزه
از هر يك ده مثقال عود هندي ۳ مثقال شكر سفيد مساوي اجزا عسل مصفي نصف
اجزا على الرسم تركيب كنند **معجون زبيب** مصروع را نافع باشد **صفت آن** پوست
هليله كابلي پوست بليله زرد آمله مقشر اسطوخودوس از هر يك ده درم عود الصليب
پنج درم عاقرقرحا ۳ درم مويز منقي يكرطل ادويه كوفته بپزند با مويز معجون سازند
شربتي پنج درم **معجون سيساليوس** همين خاصيت دارد **صفت آن** سيسا
ليوس عاقرقرحا اسطوخودوس از هر يك ده مثقال عود الصليب غاريقون پنج درم
قردمانا حلتيت زراوند مدحرج از هر يك دو درم كوفته بپزند بسكنجبين عنصلي
بسرشند شربتي يكمثقال **معجون لبان** نسيان را نافع باشد **صفت آن** كندر
وج سعد كوفي از هر يك ده درم فلفل زنجبيل از هر يك پنج درم كوفته بپزند
بعسل بسرشند شربتي يكمثقال **معجوني** كه سلس البول را باز دارد **صفت آن**
گلنار ده درم كندر بلوط از هر يك ۲۰ درم سعد كوفي كرويا از هر يك پنج درم كوفته
بپزند بعسل سرشته معجون سازند **معجوني ديگر كه همين خاصيت دارد**
شاه بلوط ۷ درم گلنار ۱۰ درم دار فلفل خصية الثعلب از هر يك يكدرم كوفته
بپزند بعسل بسرشند شربتي يكدرم **معجوني** كه بادهاء زنان آبستن را دفع
كند و محافظت جنين نمايد **صفت آن** زرنباد درونج عقربي از هر يك دو
درم مرواريد ناسفته كاهربا از هر يك يكدرم چند سپستي يكمثقال دو الدر سنبله
از هر يك يكدرم كوفته بپزند بعسل معجون سازند شربتي يكمثقال **معجوني ديگر**
كه همين منفعت دارد **صفت آن** زرنباد جند بيدستر حلتيت مازو طباشير
سفيد از هر يك يكدرم زنجبيل ده درم قند سفيد دوازده درم مشك نيم
مثقال كوفته بپزند بعسل معجون سازند شربتي دو مثقال **معجون درد مفاصل**
سورنجان مصري ۱۰ درم سنا مكي پنج درم اسارون زنجبيل زيره كرماني دار فلفل
از هر يك يكدرم كوفته بپزند بعسل بسرشند شربتي دو مثقال باب كرم نافع است
معجوني كه ماليخوليا و توحش را نافع بود و دل را قوت دهد و نشاط آورد
صفت آن ورق گل سرخ سعد كوفي قرنفل از هر يك پنج درم بسباسه

پوست ترنج تخم فرنجمشک قرنفل از هر یک ۳ درم مشک دانگی کوفته بپزند بشراب سیب معجون کنند مفرح معتدل
دل را قوة دهد و خفقان را نافع بود و نشاط آورد و رنگ را نیکو کند و تشنگی بنشاند صفت آن مروارید
ناسفته بسد عود خام گاوزبان از هر یک ۲ درم کاهربا تخم کاشنی کشنیز خشک از هر یک پنج درم
صندل سرخ و سفید و طباشیر از هر یک ۸ درم افتیمون گل سرخ از هر یک ۶ درم ساذج هندی
زرنباد تخم فرنجمشک و تخم بادرنجبویه خشخاش سفید بنفشه گل ارمنی از هر یک ۴ درم زعفران عنبر
اشهب درونج عقربی از هر یک دو درم کافور یک درم مشک خالص نیم درم کوفته بپزند بشراب سیب
معجون سازند مفرح حار خفقان و ضعف دل را که از سردی بود نافع باشد صفت آن گاوزبان
بادرنجبویه بهمنین تخم فرنجمشک از هر یک ۸ درم آمله مقشر بریان کرده هشت درم عود قماری ده درم
گل مختوم مروارید ناسفته از هر یک یک مثقال زعفران یک درم بسد سوخته کاهربا سوخته قرنفل زرنب
کشنیز خشک دارچینی از هر یک ۲ درم کبابه چینی زرنباد از هر یک ۳ درم گل سرخ صندل مقاصیری
از هر یک پنج درم عسل هلیله پنجاه یک و یاقوت احمر و زر محلول از هر یک پنج درم درونج عقربی یک درم
و نیم مویز منقی بمن قند سفید بمن عسل هلیله و قند و مویز منقی را با یکدیگر بجوشانند و بقوام
آورند و داروها کوفته بپخته با آن برشند شربتی یک مثقال مفرح بارد خفقان حار را نافع باشد
و دل را قوت دهد صفت آن گل سرخ طباشیر سفید بهمن سفید گاوزبان کشنیز خشک بریان
کرده صندل سفید از هر یک یک درم مغز تخم خیارین مغز تخم کدو از هر یک ۴ درم تخم خرفه
پانزده درم زرشک منقی ۶ درم مروارید کاهربا زعفران کافور از هر یک نیم درم نبات سفید
مصری یکصد درم نبات را در عرق بگدازند و با پنجاه مثقال آب سیب بقوام آورند و داروها کوفته
بپخته با آن برشند مفرح بارد بنسخه دیگر مروارید ناسفته بسد سوخته طباشیر بهمن سفید
گاوزبان کاهربا گل ارمنی از هر یک دو درم مشک نیم درم قند سفید سی درم علی الرسم معجون سازند
مفرح دلگشای بارد خفقان و ضعف دل را زایل کند و نشاط آورد صفت بهمنین
از هر یک پنج درم پوست هلیله کابلی پوست بیرون پسته پوست ترنج ابریشم مقرض مروارید ناسفته
از هر یک دو درم گاوزبان شاه تره بادرنجبویه از هر یک ده درم کشنیز خشک طباشیر سفید از هر یک
۳ درم بسد و کاهربا و زرنباد و درونج عقربی از هر یک یک درم عود خام یک مثقال آب انار آب به
آب حماض آب زرشک از هر یک ده درم قند سفید و شیر آب بنفشه از هر یک صد مثقال
ابهارا با قند و شربت بقوام آورند و داروها را کوفته بپخته با آن برشند مفرح دلگشای حار
خفقان و ضعف دل را که از سردی بود سود دارد صفت آن پوست ترنج گل سرخ بادرنجبویه
گاوزبان مغز تخم خیارین از هر یک پنج درم بهمنین از هر یک دو درم و نیم هلیله سیاه مغز
بادام خشخاش پنج مقشر از هر یک ۳ درم زعفران دو درم دارچینی ۳ درم تخم کرفس یک درم
مشک خالص یک مثقال روغن بادام تلخ یک مثقال نبات مصری و ترنجبین سفید از هر یک بمن
نبات و ترنجبین را در گلاب حل ساخته بقوام آورند و داروها کوفته بپخته با آن برشند

مفرح

مفرح دلگشای بارد بنسخه دیگر طباشیر سفید بهمن سفید گل سرخ بسد کاهربا مروارید ناسفته
از هر یک یک مثقال صندل سفید کشنیز خشک از هر یک دو درم تخم خرفه ۸ درم زر محلول و نقره محلول
از هر یک نیم درم پوست بیرون پسته یک درم قند سفید یک من آب ترنج چهل مثقال بطریق معهود
معجون کنند مفرح مسیحی بنسخه دیگر دل و جگر و دماغ را قوت دهد و منی بیفزاید و
اشتهای طعام بیاورد و باه را قوی گرداند صفت آن قرنفل گاوزبان بادرنجبویه گل سرخ
از هر یک پنج درم خولنجان کبابه قرنفل سنبل الطیب قاقله کبار و صغار جوزبوا فرنجمشک
مصطکی پوست ترنج لسان العصافیر بسباسه از هر یک ۳ درم آشنه چهار درم زنجبیل دارفلفل
از هر یک یک درم خصیة الثعلب ده درم مشک خالص زر محلول نقره محلول از هر یک
نیم درم لعل کاهربا بسد از هر یک یک درم جوز اعظم سی مثقال عسل سفید دو وزن ادویه علی
الرسم معجون سازند مفرح رشیدی لعل و بسباسه از هر یک پنج مثقال زعفران ۳ مثقال حجر و
اعظم ده مثقال قند سفید پنجاه مثقال قند را در گلاب بگدازند و بقوام آورند و داروها کوفته
بپخته با آن برشند مفرحی که خفقان سوداوی را نافع باشد صفت آن ساذج هندی
سعد کوفی نانخواه آشنه انیسون تخم کرفس تخم فرنجمشک از هر یک ۳ درم مروارید ناسفته
از هر یک پنج درم عصاره افسنتین ۶ درم زعفران و سک از هر یک یک درم بادرنجبویه ده درم
پوست ترنج دو درم گاوزبان ۱۰ درم کوفته بپخته با آب افتیمون جوشانیده معجون سازند شربتی
۳ درم مربای هلیله معده را قوة دهد و هاضمه را قوی گرداند و طبع را نرم کند
و بواسیر را نافع بود و باصره را تیز گرداند و نسیان را زایل کند و آدمی را جوان دارد
صفت آن هلیله کابلی بزرگ صد عدد در ظرفی کنند و چندان آب بر سر آن کنند
که از ابر پوشاند و خاکستر پاک پنجاه درم بر سر آن کنند و ۴ نوبت آب و خاکستر را
تغییر کنند در هر ۳ روز یکبار پس بشویند چنانکه پوست از وی جدا نشود و در دیگ
کنند و آب صافی بر وی ریزند و یک کف جو مقشر نیم کوفته اضافه کنند و بجوشانند
تا جو پخته شود پس بیرون آورند و دیگر باره با آن دستور بشویند و هر هلیله را ده
سوزن بزنند و در ظرفی کنند و چندان عسل بر سر آن ریزند که از ابر پوشاند و بیست
روز بگذارند و بعد از آن از میان عسل بیرون آورند و آن عسل را نگاه دارند و
دیگر عسل تازه بر سر آن کنند و ده روز دیگر بگذارند بعد از آن با عسل اول و دوم بجو
شانند تا بقوام آید و اگر این داروها داخل کنند بهتر باشد قرنفل زنجبیل قاقله
جوزبوا مصطکی عود از هر یک پنج مثقال مشک نیم زعفران یک مثقال در ظرف چینی
کنند و بعد از چهل روز بنوشند مربای شقاقل باه را قوت دهد و نفوظ
… را سود دارد صفت آن بستانند شقاقل تازه و یکشبانروز در آب

بجوشانند و باز آن آب را بریزند و یکشبانروز دیگر بر آب تازه بخیسانند و بعد از آن پاک
کنند و بجوشانند تا نیم پخته شود و پس انگاه عسل مصفی بر سر آن کنند و بر آتش نرم بجوشانند
تا بقوام آید و در ظرفی کنند و بعد از چهل روز تناول کنند مربای بالنک معده را قوة
دهد و فرح آورد صفت آن گوشت ترنج را در دیگ کنند و باب بجوشانند تا نیم پخته
شود و بیرون آورند و بفشارند و عسل صاف بر سر آن کنند و با آتش نرم بجوشانند
تا بقوام آورند و اگر بقند خواهند همچنین اما مربای هلیله و بالنک و شقاقل و جوز
و کردکان بعسل بهتر باشد و مربای تمر هندی و آلو و به سیب و امثال اینها بقند مربای
جوز هندی باه را قوت دهد و سینه را نرم کند و پشت را محکم گرداند صفت جوز بزرگ را
پوست بخراشند و پاره پاره کنند و میان از ابنیه ازند و در آب و عسل بجوشانند تا پخته
شود و بعد از آن بیرون آورند و در عسل اندازند و اندک جوشی بدهند و در
ظرفی کنند و بعد از چهل روز تناول کنند مربای زنجبیل گرده و مثانه و معده بارده
را نافع باشد و بول براند و تبهای بلغمی را سوددارد و باه را زیاده کند صفت آن
زنجبیل آزاد خوب را در زیر دیگ کنند و بیست روز هر روز آب بر سر آن ریزند و
بعد از آن بیرون آورند و بشویند و ریشه ریشه کنند و با آب و عسل بجوشانند تا
بقوام آید مربای کردکان معده را قوت دهد و باه را زیاده کند صفت آن بستانند
کردکان تازه که هنوز صلب نشده باشد و پوست از وجدا کنند و با عسل بجوشانند
تا بقوام آید مربای وج قولنج ریحی فالج و صرع را نافع باشد صفت آن وج ترکی
فربه بگیرند و ۳ شبانروز در آب بخیسانند و بعد از آن بیرون آورند و در آب و عسل بجوشانند
تا بقوام آید مربای هندوانه حرارت دفع کند و تشنگی بنشاند صفت بستانند پوست
هندوانه و سبزی از وجدا کنند و ۳ روز در آب و آهک بخیسانند و روز چهارم بیرون
آورند و در آب نمک بخیسانند و یکشبانروز بگذارند پس بیرون آورند و ۳ شبانروز در
آب شیرین اندازند و بعد از آن در آب قدری عسل بیارند و بجوشانند تا نیم پخته شود
پس بیرون آورند و بنهند تا آب از و برود پس دیگر باره در عسل اندازند و بجوشانند
تا بقوام آید مربای کدو سینه و شش و مثانه را نافع باشد صفت آن کدو تازه
بخراشند و مغز آن بیندازند و پاره پاره کنند و باب و عسل بجوشانند و بقوام آورند
مربای تمر هندی صفرا دفع کند و شش و مثانه را نافع باشد صفت آن تمر هندی
از چوب و دانه پاک کنند و در گلاب خیسانند بیکساعت و بعد از آن قند را بقوام
آورند و تمر در آن اندازند تا یک دو جوش بزنند پس فرود گیرند مربای سیب معده
و دل را نافع باشد صفت آن سیب را پوست پاک کنند و دانه بیرون آورند و در
آب

آب بجوشانند تا نیم پخته شود پس با قند بقوام آورند مربای به معده را قوت دهد و قی
غثیان و هیضه و فواق و درد جگر را نافع باشد صفت آن مثل صفت مربای سیب است
اما سیب را درست مربا کنند و به را پاره پاره کنند میبه آب به ترش چهار من شیره به
ریحانی هشت من عسل مصفی دو من مجموع را در دیگ ریزند و زنجبیل و مصطکی و قاقله
کبار و صغار و دارچینی و قرنفل از هر یک هفت درم زعفران ۳ درم همه را نیم کوفته
و سوی زعفران در کیسه کنند و در آن اندازند و بجوشانند و دمان زمان کیسه
را بمالند تا شیره تمام باز دهد و بقوام آورند ماء العسل معده را قوت دهد
و اشتهای طعام آورد و بول براند و مفاصل و امراض بلغمی را نافع باشد صفت آن
عسل یک جزو و آب دو جزو بجوشانند تا بثلثی برود و دو ثلث بماند و اگر مقوی خواهند
دارچینی خولنجان زنجبیل مصطکی زعفران هیل جوز بوا بسباسه کوفته بیخته بقدر
احتیاج اضافه کنند ماء الجبن مالیخولیا و یرقان و جرب و کلف و امراض
سوداوی را نافع باشد و صفرا بر اندازد و با افتیمون مسهل سودا باشد صفت آن
بز سرخ جوان صحیح البدن که چهل روز از زائیدن او گذشته باشد بگیرند و بست چند
روز کشنیز تازه یا کاهوی تازه بدهند و بعد از آن دو رطل شیر او بگیرند و در دیگ
سنگین کنند و با تش نرم بجوشانند تا ببندد پس از آتش فرو گیرند و در کرباس اندازند
و بیاویزند تا آب از آن بچکد آن آب را بگیرند و دیگر باره بجوشانند و کف او بردارند
و با سکنجبین بنوشند هر روز یک رطل به سه دفعه و باید که هر روز دو دفعه دو ساعت
بگذرد و بعد از هر نوشیدن چند گام بروند و باید که ماء الاصول حار نقرس
و اوجاع مفاصل بلغمی و سوداوی را نافع باشد صفت آن پوست بیخ رازیانه پوست بیخ
کرفس پوست بیخ کاشنی تخم کرفس سورنجان زیره کرمانی نانخواه از هر یک پنج درم
انجیر زرد و مویز منقی از هر یک بیست درم در ۳ رطل آب بجوشانند تا نیمه آید
و صاف کنند هر روز سی درم با ده درم گلقند بنوشند ماء الاصول بارد
اوجاع مفاصل حار را نافع باشد صفت آن عناب سپستان از هر یک سی عدد
بیخ کاشنی پوست بیخ رازیانه از هر یک ده درم تخم کاشنی و رازیانه از هر یک پنج درم سور
نجان مصری ۳ درم در ۳ رطل آب بجوشانند تا نیمه آید و صاف کنند و هر روز سی
درم با ده درم گلقند بنوشند ماء الاصول دیگر که لقوه و فالج و صرع و امراض
بلغمی و سوداوی را نافع باشد و سنگ گرده و مثانه را بریزاند و سده جگر و سپرز
بگشاید و استسقا و اوجاع مفاصل را سود دارد صفت آن پوست بیخ کرفس

پوست بیخ رازیانه از هر یک ده درم پوست بیخ کبر بیخ درم تخم کرفس انیسون رازیانه بیخ اذخر از
هر یک چهار درم حب بلسان اسارون از هر یک دو درم سلیخه رومی جنطیانا از هر یک
دو درم و نیم عود بلسان بوزیدان هزارسپند از هر یک دو درم مویز منقی بیست درم
در دو من آب بپزند تا یک من آید و با لاسیله شربتی سی مثقال باد و مثقال روغن بید
انجیر بیخ درم روغن بادام تلخ **ماء الاصول دیگر** سدهٔ جگر و سپرز بگشاید و
برودت معده و جگر و سپرز و استسقاء بلغمی را نافع باشد **صفت آن** بیخ کرفس بیخ رازیانه
از هر یک ۷ درم بیخ اذخر و فقاح اذخر از هر یک پنج درم سنبل الطیب و مصطکی از هر یک
یک درم و نیم فوه الصباغین لک مغسول عود بلسان از هر یک دو غافث افسنتین
رومی شکاعی بادآورد پوست بیخ کبر از هر یک ۳ درم انجیر زرد ده عدد مویز منقی بیست
درم در ۳ رطل آب بجوشانند تا نیمه آید و صاف کرده هر روز چهل درم با بادام
شکر بنوشند **ماء البزور** بادهای بر اکنده سازد و اخلاط غلیظ را دفع کند
و قولنج و استسقاء طبلی را نافع باشد **صفت آن** نانخواه کاشم زیره کرمانی کرویا
صعتر شونیز از هر یک یک کف در ۳ رطل آب بجوشانند تا یک رطل آید و صاف
کنند و صبح و شام بیست درم از آن با ۳ درم روغن بید انجیر بنوشند **مطبوخ**
هلیله اسهال صفرا کند **صفت آن** پوست بلیله ۶ درم آلوی سیاه بیست دانه
سپستان سی دانه شاه تره و سناء مکی از هر یک پنج درم گل سرخ چهار درم عناب
ده عدد رازیانه تخم کاسنی تخم کشوث از هر یک دو درم عنب الثعلب اصل السوس
بنفشه نیلوفر از هر یک ۳ درم در ۳ رطل آب بجوشانند تا نیمه آید و صاف کنند
و شیرخشت و تمرهندی از هر یک ده مثقال ترنجبین و فلوس خیارچنبر بروغن
بادام چرب کرده از هر یک پانزده مثقال در آن حل کرده بنوشند **مطبوخ فواکه**
حمیات حاده را نافع باشد **صفت آن** سناء مکی هفت درم بنفشه عنب الثعلب
نیلوفر از هر یک ۳ درم عناب و سپستان و آلوی سیاه از هر یک بیست عدد گل سرخ
۶ درم در ۳ رطل آب بجوشانند تا نیمه آید و صاف کنند و تمرهندی و شیرخشت
از هر یک ده درم ترنجبین بیست درم در آن حل کنند و بنوشند **مطبوخ**
افسنتین معدهٔ گرم و ضعیف را نافع باشد **صفت** افسنتین رومی پنج درم
گل سرخ ۶ درم تمرهندی بیست درم ترنجبین ۳ درم گل و افسنتین را بجوشانند
و صاف کنند و تمرهندی در آن حل کنند و یک درم ایارهٔ فیقرا حب ساخته فرو
برند و از عقب آن مطبوخ بنوشند **مطبوخ افتیمون** صفرای سوخته و بلغم
و سودا را دفع کند و امراض سوداوی را نافع باشد **صفت** سناء مکی هفت
درم

درم گل سرخ ۳ درم افتیمون در لته بسته و پوست هلیله زرد و هلیله سیاه از هر یک پنج درم
بسفایج فستقی رازیانه اصل السوس از هر یک دو درم اسطوخودوس بر سیاوشان
شاه تره گاوزبان بادرنجبویه بنفشه نیلوفر از هر یک ۳ درم مویز منقی سپستان از
هر یک سی دانه در ۳ رطل آب بجوشانند تا نیمه آید و صاف کرده گلقند آفتابی ده
درم مغز خیارچنبر بروغن بادام چرب کرده و ترنجبین سفید از هر یک پانزده
درم در آن حل کنند و بنوشند **مطبوخ سورنجان** اوجاع مفاصل را نافع باشد **صفت آن**
سنای مکی ۷ درم گل سرخ پوست بلیله زرد از هر یک ۴ درم سورنجان مصری و
رازیانه و تخم کرفس و پوست بیخ رازیانه و انیسون و قشور یون دقیق از هر یک
دو درم پرسیاوشان گاوزبان بادرنجبویه از هر یک ۳ درم مویز منقی سپستان
از هر یک سی دانه در ۳ رطل آب بجوشانند که نصف آید و گلقند آفتابی ده مثقال ترنجبین
سفید بیست مثقال در آن حل کرده بنوشند **مرهم سلیمانی** مرداسنگ زرده چوب
شاخ گوزن سوخته گلنار خون سیاوشان سمغ نیم سوخته روغن زیتون موم
سفید اجزا مساوی مرهم سازند از برای هر زخم مجربست **مرهم شادنج** بواسیر
و شقاق مقعد را نافع باشد **صفت آن** شادنج مغسول گل ارمنی لحیة التیس از هر
یک ۳ درم افیون نیم مثقال و چهار حبه سفیداب دو درم زعفران یک درم روغن بنفشه
بادام و روغن گلنار از هر یک ده درم موم سفید پنج درم موم را در روغن بگدازند
و دارو ها کوفته بیخته با آن ممزوج سازند و باده درم شیر دختران سنگ بمالند تا
مرهم شود **مرهم کافوری** شق خوردن لب و مقعد و سوزش ناصور و سوختگی
آتش و زخمهای حاره را نافع باشد **صفت آن** مرداسنج سفیداب ارزیر موم سفید
کافوری پنج درم روغن گل سرخ بیست درم کافور جو دانه یک مثقال موم را در روغن بگدازند
و ادویه را کوفته بیخته اضافه نمایند و در هاون بسایند تا هموار شود و بگذارند
تا خنک گردد و دو سفیده تخم مرغ در آن حل کنند و بمالند تا مرهم شود **مرهم دبیل**
اورام صلبه را مثل خنازیر و سرطان و سلعه را نافع باشد و جراحتهایی را از گوشت
مرده و ریم پاک کند و ناصور را باصلاح آورد **صفت آن** جاوشیر و زنگار و بارزد
و مر از هر یک دو درم اشق هفت درم کندر زراوند طویل از هر یک ۳ درم مقل و مر مکی پنج
از هر یک چهار درم موم سفید و راتینج از هر یک ده درم روغن زیت یک رطل صمغها را
در سرکه حل کنند و موم را در روغن بگدازند و انجره کوفتنیست بکوبند و بر بیزند و با آن
ضم کنند و با یکدیگر بمالند تا مرهم شود **مرهم باسلیقون** اورام صلبه را نرم کند و از
... پاک کند و گوشت برویاند **صفت آن** زفت راتینج موم سفید از هر یک بیست

مثقال بارزد چهار درم روغن زیت سی مثقال موم را در روغن بگدازند و باقی ادویه کوفته
بیخته در آن حل کنند و مرهم سازند مرهم خل گوشت نو برویاند و جراحتها را خشک
کند صفت آن مرداسنج ده درم صلایه کرده باده درم موم سفید و بیست درم روغن
حل کنند و قدری سرکه اضافه کنند و مرهم سازند مرهم زنگار لحم زاید را بخورد و ریشهای
کهنه را خشک کند صفت آن زنگار دو درم صلایه کرده با موم و علک البطم
و راتیانج از هر یک پنج درم در سی درم روغن زیت گداخته در هاون کنند و با یکدیگر
بکوبند و انزروت کوفته بیخته بالند تا مرهم شود مرهم داخلیون اورام صلبه را
نرم کند و پخته گرداند صفت آن مرداسنج ده درم صلایه کرده با یک چهار یک روغن
زیت در پاتیله کنند و بجوشانند تا رنگ بگرداند و از آتش فرو گیرند و بگذارند تا
سرد شود پس بگیرند لعاب حلبه و لعاب بزرک و لعاب بزرقطونا و لعاب بیخ
خطمی و لعاب مرو از هر یک پنجاه درم نیم گرم کنند و بر سر آن می ریزند و بآتش نرم
میجوشانند و کفچه میزنند تا غلیظ شود مرهم اسفیداج سرطان و خنازیر را نافع
بود و ورمها پخته گرداند صفت آن مرداسنج کندر بارزد اشق موم از هر یک ده درم
علک البطم و سرو از هر یک ۸ درم انجیره گداختنیست در روغن زیت بگدازند و انجیره
کوفتنیست بکوبند و بآن ممزوج کنند و در هاون بسایند تا مرهم شود مرهم سیاه
گوشت مرده بخورد و ریشهای کهن باصلاح آورد صفت آن مرداسنج یک چهار یک
زفت رومی بیست درم علک البطم پنج درم روغن زیت بیست موم بیست مثقال
گداختنیها در روغن زیت بگدازند و مرداسنج صلایه کرده بآن افشانند و مرهم
سازند مرهم توتیا جراحت قضیب را سود دارد صفت آن توتیا بیست درم
صلایه کرده با بیست درم موم سفید و پنجاه درم روغن گل گداخته مرهم سازند
مرهم مصری جراحت گوشت را نافع است صفت آن سرکه ۱۲ درم عسل ۸ درم در
یکدیگر بجوشانند و بقوام آورند و دو درم زنگار و دو درم زهره گاو و دو درم
روغن بادام تلخ زیاده کنند و مرهم سازند و فتیله را بآن تر ساخته در گوشت
نهند مرهم تابستانی گوشت مرده بخورد و زنده برویاند صفت آن اسفیداج
ارزیز ۳ درم دم الاخوین انزروت صبر مر از هر یک دو درم سپیدروی روغن گل
و موم سفید از هر یک ده درم یکجا بگدازند و داروها بسایند تا مرهم شود مرهم آهک

سوختگی آتش را نافع باشد صفت آن مرداسنج جفت القصر سفیداب قیمولیا آهک شسته
روغن گل سرخ موم سفید سفیده تخم مرغ با یکدیگر ممزوج سازند چنانکه رسم است مرهم
سفیداب گوشت برویاند و جراحت خشک کند و حرارت بنشاند صفت آن سفیداب
ارزیز موم سفید از هر یک دو درم روغن گل ده درم بطریق معهود مرهم سازند مرهم شنجرف
سرطان و خنازیر و اورام صلبه را نافع باشد صفت آن مرداسنج پنج درم کندر بارزد
اشق موم از هر یک ده درم علک البطم ۶ درم شنگرف ۸ درم روغن گل سرخ با روغن زیتون
پنجاه درم مرهم سازند مرهم کلنار تمکد ممتا کلند را نافع باشد صفت آن مازوی سبز
مرداسنج دو جو از هر یک پنج درم و کلنار برگ مورد عصاره لسان الحمل از هر یک دو جزو
با موم سفید و روغن گل مرهم سازند مرهم سرطان درد بنشاند و جراحت باصلاح آورد صفت آن
بوسیدن زاج اقاقیا از هر یک دو درم صندل سفید یک درم شیاف مامیثا چهار درم سرطان
سوخته یک درم موم سفید چهار درم روغن ده مثقال بطریق متعارف مرهم سازند مرهم
عسل حرکت از جراحت و دمامیل پاک کند صفت آن عسل را بجوشانند تا غلیظ شود
و برابر او انزروت کوفته بآن ممزوج کنند و مرهم سازند مرهم که جراحت آتشک را نافع
باشد سفیداب توتیا دم الاخوین از هر یک ۳ درم مرداسنج دو درم زنگار نیم درم موم
سفید پنج درم روغن بیست درم مرهم سازند مرهم خشکریشات مرداسنج توتیا عناب
پخته آب کشنیز تازه موم سفید مرهم سازند مرهم که بواسیر را نافع باشد میعه سائله یک درم
مقل دو درم روغن مغز زرد آلو ده درم مقل و میعه را در روغن بگدازند و مرهم سازند
مرهم دیگر که همین خاصیت دارد بلکه از آن انفع است صفت آن مقل ازرق کوهان شتر مغز
ساق گاو مغز زردآلو سوخته میعه توسعه تخم مرغ روغن گل سرخ با یکدیگر ممزوج ساخته
مرهم سازند مرهمی دیگر که بواسیر را سود دارد و درد را ساکن کند صفت آن مغز ساق
گاو پیه مرغ کاهان شتر روغن گل مساوی در یکدیگر ممزوج ساخته قدری افیون اضافه نموده
مرهم سازند و استعمال نمایند مرهمی دیگر که جهت بواسیر عظیم النفع است صفت آن پیه
بط پیه ماکیان از هر یک پنج درم مغز ساق گاو پنجاه درم روغن مغز زردآلو تلخ و روغن
مغز شفتالو و روغن گل سرخ از هر یک ده درم میعه سائله دو مثقال مقل ازرق بیست درم
آب کنند تا بقدر حاجت موم پنج درم مقل را در آب کنند تا حل کنند و روغنها با موم و میعه
بگدازند و با مقل محلول در هاون با یکدیگر ممزوج سازند و استعمال نمایند باب النون
نقوع هلیله صفرا براند و صداع حار را نافع باشد صفت آن پوست هلیله زرد ده
درم آلوی سیاه عناب سپستان از هر یک سی عدد تمر هندی بیست درم بنفشه تخم کاسنی
از هر یک ۳ درم مغز تخم خیار چنبر ده درم ترنجبین پانزده درم در پنجاه درم آب بخیسانند
شب و صباح صاف کرده بیاشامند نقوع فواکه صفرا دفع کند و تشنگی بنشاند صفت
آلو سیاه آلو بخارا و عناب و سپستان از هر یک سی عدد تمر هندی ده درم زرد آلوی خشک

ده درم قند سفید ده درم ترنجبین بیست درم شب بخیسانند و صباح صاف نموده بنوشند نقوع صبر
صداع حار را نافع باشد صفت آن آب کاسنی تازه هشتاد مثقال صبر چهار دانگ در آن حل
کنند و ۳ روز در آفتاب بنهند و شب در جای گرم بنهند و روز چهارم بپالایند و بنوشند نقوع
صبر نوعی دیگر صداع بلغمی را نافع باشد صفت آن سعد کوفی سنبل الطیب افسنتین رومی
مقل ازرق تخم کرفس رازیانه نانخواه زیره کرمانی [illegible] از هر یک یک کف در یکمن و نیم آب بجوشانند
تا نیمی آید و بپالایند و بیست درم صبر در آن حل کنند و ۳ روز در آفتاب بگذارند و روز چهارم صاف
کنند شربتی ۳ درم با روغن بید انجیر نقوع صبر نوعی دیگر صداع سوداوی را نافع باشد
صفت آن افسنتین ده درم اسارون بسفایج قنطوریون مصطکی از هر یک ۳ درم صبر
سقوطری دو درم مواد و بیرنم کوفته در ۳ رطل آب گرم بخیسانند و ۳ روز در آفتاب بنهند و روز
چهارم صاف کنند شربتی چهل درم با یکدرم روغن بادام شیرین بخورند نطولی که خواب
آورد و سرسام را نافع باشد صفت آن بنفشه تخم کاهو از هر یک پوست خشخاش گل سرخ
گل نیلوفر پوست کدوی تازه بابونه از هر یک ده درم کشک جو بیخته ده درم در یکمن آب بجوشانند تا نیمه
آید و سر به بخار آن بدارند نطولی که صداع رنجی را نافع باشد صفت آن اکلیل الملک
بابونه مرکه کرفس رازیانه تخم کرفس زیره مرزنجوش صعتر شبت جوشانیده سر به بخار آن
بدارند نطولی که صداع بارد را نافع بود صفت آن بابونه اکلیل الملک غار مرزنجوش
برنجاسف صعتر ورق الغار مساوی جوشانیده سر به بخار آن بدارند نطولی که صداع
سوداوی را سود دارد صفت آن بنفشه نیلوفر اکلیل الملک بابونه سوسن کشک جو
ساذج هندی قرنفل جوشانیده سر به بخار آن بدارند نطولی که گرانی گوش که از عقب مسهل
پیدا شده باشد و سبب آن بخارات باشد زایل کند صفت آن بابونه اکلیل الملک
قیصوم از هر یک ده درم غار مرزنجوش اذخر پوست بیخ رازیانه پوست بیخ کرفس گل سرخ از هر یک
پنج درم در ده من آب بجوشانند تا ۳ من آید و سر و گوش بر بخار آن بدارند نطولی
که نشان آبله از اعضا ببرد صفت آن گل سرخ ۷ درم بنفشه نیلوفر صندل سرخ و سفید
نیم کوفته تخم کاهو تخم کاسنی از هر یک چهار درم در هفت من آب بجوشانند تا بسیمنی
آید و بپالایند و چون از حمام بیرون آید بر اعضا بمالند نطولی که صداع
حار و بیخوابی را نافع باشد صفت آن بنفشه جو نیم کوفته تخم کدو کوفته [illegible]
قطونا تخم خربزه پوست خشخاش گل خشخاش بیخ نعنا تخم خطمی تخم کاهو برگ بید گل سرخ جوشانیده
سر به بخار آن بدارند نطولی که سنگ گرده و مثانه پاره پاره کند و بیرون آورد و بول براند
صفت آن گل سرخ اکلیل الملک خطمی خشک از هر یک ده درم پوست خربزه خشک پر سیاوشان
تخم [illegible] نیم کوفته از هر یک ۷ درم اشنان اصل السوس پوست بیخ رازیانه از هر یک پنج درم
کاکنج و حلبه از هر یک ۴ درم برنجاسف بنفشه از هر یک ۳ درم [illegible] برگ نیلوفر از هر یک

بورا

خواب

برای گرانی گوش که از عقب مسهل [illegible]

نشان آبله

بیخوابی

[illegible]

دو مثقال در ده من آب بجوشانند تا بر نیمی آید و در آن بنشینند و چون بیرون آیند دو ۳
قطره روغن عقرب در احلیل چکانند که نافع است نطولی دیگر که همین منفعت دارد
بابونه درمنه ترکی غار مرزنجوش برگ کرنب سرگین کبوتر بجوشانند و در آب بنشینند
و ثفل آن بر عانه و حوالی او ضماد کنند نطولی دیگر که همین عمل کند درمنه ترکی برگ
ترب اسپست سداب فودنج برنجاسف سنبل مرزنجوش غار خطمی شلغم بابونه شبت کرنب بجو
شانند تا نرم شود و ثفل آن بر عانه ضماد کنند و در آب آن بنشینند نطولی دیگر که همین عمل کند
بنفشه نیلوفر گل سرخ خطمی سفید از هر یک پنج درم خشک بابونه پوست خربزه اکلیل الملک
برگ کرنب از هر یک ۳ درم بجوشانند و در آب آن بنشینند و ثفل از بر عانه و گرده
ضماد کنند نطولی که افراط طمث را نافع باشد صفت آن گل سرخ برگ مورد از هر یک
ده درم شب یمانی و مازو نیم کوفته و گلنار از هر یک پنج درم پوست انار نیم کوفته و جوز
السرو و کزمازج از هر یک ۳ درم اقاقیا ده درم مجموع را بجوشانند و در آن بنشینند
و قرص کهربا و حب مورد بنوشند نطولی که محافظت جنین کند و نگذارد که
پیش از وقت بیرون آید گل سرخ هفت درم گلنار و کزمازج از هر یک پنج درم برگ
مورد خشک چهار درم شب یمانی و پوست انار و مازو از هر یک ۳ درم نیمکوفته بجوشانند
و در آن بنشیند نطولی که از جهت خروج مقعد نافع باشد صفت آن گلنار
پوست انار حب البلوط مورد گل سرخ مازو از هر یک قدری نیمکوفته بجوشانند
و در آن بنشیند نطولی که سده بینی بگشاید لادن و جوب کز و شونیز بجوشانند
و سر به بخار آن بدارند نفوخی که گند بینی ببرد زاج سک قرنفل مساوی کوفته
بیخته در بینی دمند نفوخی که مسکوت را بهوش آورد صفت آن کندش و خربق
سفید کوفته بیخته اندکی از آن در بینی دمند نفوخی که صداع مزمن را نافع باشد
صفت آن عصاره قثاء الحمار نخود مریم نطرون کوفته بیخته در بینی دمند نفوخی
که صرع را نافع باشد صفت آن شحم حنظل قثاء الحمار و نوشادر و شونیز و کندش
و فلفل اسطوخودوس کوفته بیخته بقدر احتیاج در بینی دمند باب الواو وجوری
که در دهن مصروع ریزند بهوش آورد صفت آن حلتیت چند [illegible] کوفته
بیخته سکنجبین عسل حل کرده وجور سازند وجوری دیگر که همین خاصیت دارد
صفت آن رازیانه انیسون زیره کرمانی جوشانیده صاف نموده گلقند را
در آن حل ساخته وجور سازند وجوری که نافع است از جهت غشی که بعد از
اسهال پیدا شده باشد صفت آن مسک و سک کوفته بیخته در آب برحل
کرده در حلق چکانند وجوری که نافع است از جهت صرع اطفال صفت آن

در سرسام بینی

بیهوشی

صرع

از بهر صرع

صمغ حبه سیاه سی و زیره کرمانی مساوی کوفته بیخته ۳ جو از آن حل کرده در گلوی طفل ریزند وجوری
که سرفه اطفال را نافع باشد صفت آن رب السوس کتیرا صمغ عربی نشاسته فانید از هر یکی
۳ درم مغز بادام دو درم عسل سی درم روغن بادام پنج درم فانید را در عسل صاف کنند
و ادویها کوفته بیخته در روغن بادام ممزوج سازند و مهری از آن در دهن طفل ریزند
باب الیا یاقوتی که خفقان و غشی را نافع باشد و دل را قوت دهد و فرح آورد
صفت آن مروارید ناسفته ع درم بسد چهار درم یاقوت رمانی گل مختوم بادرنجبویه
بهمن سفید صندل سرخ از هر یکی دو درم ورق طلا عقیق یمنی یشب ساذج هندی زرنباد
درونج عقربی از هر یکی یک مثقال لاجورد مغسول یک مثقال و نیم لعل و کهربا و نیلوفر و زرشک
منقی و گشنیز خشک و تخم گل و پوست ترنج و گاوزبان و درونج چینی و تخم کاسنی و عود هندی
و ابریشم محرق از هر یکی ۳ درم طباشیر سفید هفت درم صندل و ورق گل سرخ از هر یکی پنج درم
کافور و عنبر اشهب از هر یکی دو مثقال تبتی نیم مثقال شیر آمله پوست هلیله کابلی گلاب
گاو شراب انار ترش و شیرین و شراب به از هر یکی بیست درم کوفتنیها را بکوبند و بحریر ببیزند
و با شرابها و گلاب بقوام آورند و معجون سازند و بعد از چهل روز که در میان
جو کرده باشند استعمال نمایند شربتی یک مثقال یاقوتی دیگر که خفقان و وسواس
و ضعف دل را نافع باشد و اعضاء رئیسه را قوت دهد و لون را صاف کند و نشاط
آورد و سودا را دفع کند صفت آن یاقوت سرخ بسد کهربا حجر لاجورد گل ارمنی
سنبل الطیب ساذج هندی بهمنین بادروج از هر یکی دو مثقال یاقوت زرد یاقوت
کبود یاقوت سفید عقیق مروارید ناسفته پوست بیرون پسته بادرنجبویه گل مختوم
عنبر زر محلول نقره محلول دارچینی درونج عقربی از هر یکی چهار مثقال لعل و فیروزه
و حجر یشب و ابریشم مقرض محرق و قرنفل و نیلوفر و صندل سرخ و سفید و دارچینی و
کبابه چینی و قاقله کبار از هر یکی ۳ مثقال زعفران یک مثقال تخم فرنجمشک گاوزبان طباشیر سفید
از هر یکی پنج مثقال آمله مقشر پوست هلیله کابلی از هر یکی ده مثقال عصاره زرشک
پانجده درم مشک خالص یک مثقال و نیم کافور نیم مثقال آب سیب و آب به از هر یکی یک من
آب خالص یک من گلاب و عرق بیدمشک یک من نبات سفید را در گلاب بگدازند
و با آب سیب و به بقوام آورند و چون فرو گیرند آب حماض بر آن ریزند و ادویه
کوفته بیخته با جواهر و صلایه کرده با آن بسرشند شربتی نیم مثقال یاقوتی دیگر
که قوی التفریح باشد و از غایت تفریح روحانی کنند دل و جگر را قوت دهد
و مالیخولیا و امراض سوداوی را بغایت نافع باشد صفت آن مروارید

ناسفته کهربا مرجان فرنجمشک از هر یکی یک درم صندلین طباشیر سفید زرنباد بادرنجبویه قرنفل ساذج هندی
عود قماری ابریشم محرق پوست ترنج از هر یکی دو درم گاوزبان درونج عقربی لعل بدخشان یاقوت
رمانی عقیق یمنی ورق طلا و نقره عنبر اشهب زعفران کافور از هر یکی یک درم مشک خالص نیم درم
قند پنجاه درم عسل مصفی کرده پنجاه درم معجون سازند یاقوتی معتدل ضعف دل را
و وسواس سوداوی و خفقان را نافع باشد و دل را قوت دهد و نشاط صحبت تمام تر آورد
صفت آن مروارید ناسفته تخم بادرنجبویه پوست بیرون پسته ترنج صندلین ورق گل سرخ
از هر یکی ۳ درم بسد بهمن سرخ کبابه چینی از هر یکی یک درم و نیم کهربا یشب قرنفل ساذج
هندی از هر یکی یک درم لعل بدخشان عود خام از هر یکی یک مثقال یاقوت زرد عنبر اشهب
زر محلول نقره محلول از هر یکی نیم مثقال بهمن سفید گشنیز خشک گل ارمنی طباشیر سفید از هر یکی
دو درم زرنباد کافور قیصوری از هر یکی نیم درم گاوزبان آمله از هر یکی پنج درم عصاره زرشک
دو درم زعفران دانگی و نیم شراب به بیست مثقال شراب حماض یمین شراب سیب چهل مثقال
داروها کوفته بیخته با جواهر صلایه کرده در شرابها بقوام آورده بسرشند شربتی یک مثقال نافع
یاقوتی دیگر یاقوت رمانی حجر لاجورد حجر یشب سنبل الطیب قاقلین گل مختوم گل ارمنی
عنبر اشهب ورق طلا و نقره از هر یکی یک مثقال مروارید کهربا بسد بهمنین قرنفل درونج عقربی
زرنباد سعد کوفی کبابه چینی صندلین گشنیز خشک پوست هلیله زرد آمله مقشر تخم کاسنی
مشک خالص از هر یکی دو مثقال بادرنجبویه پوست ترنج گاوزبان طباشیر سفید عود خام
ابریشم مقرض از هر یکی چهار مثقال نارمشک زنجبیل ساذج هندی شقاقل زرشک منقی
نیلوفر مصطکی زعفران از هر یکی ۳ مثقال نبات یک من و نیم آب به آب سیب آب امرود آب
انار شیرین گلاب عرق بیدمشک عرق گاوزبان از هر یکی یک چهار یکی نبات را در عرقها بگدازند و با آب
میوهها بقوام آورند و ادویه کوفته بیخته با جواهر صلایه کرده با آن بسرشند و بعد از
چهل روز استعمال نمایند یاقوتی دیگر یاقوت زرد یاقوت سرخ لعل بدخشان حجر لاجورد
عقیق یمنی ماه فروین خطائی سنبل الطیب گل مختوم گل ارمنی از هر یکی یک مثقال کهربا مروارید
ناسفته بسد بهمنین قرنفل نارمشک قاقله صغار شقاقل صندلین زرشک منقی گل نیلوفر
پوست هلیله کابلی مصطکی ابریشم مقرض از هر یکی سه مثقال فادزهر حیوانی عنبر اشهب
از هر یکی یک مثقال و نیم حجر یشب زرنباد سعد هندی کبابه چینی ورق گل سرخ گشنیز خشک
آمله مقشر کاسنی ورق طلا و نقره از هر یکی دو مثقال فرنجمشک و طباشیر از هر یکی چهار مثقال

قاقله کبار چهار عود زعفران مشک تبتی از هر یک نیم مثقال نبات سفید دو من آب بِهِ
و آب سیب و آب امرود از هر یک یک من گلاب و عرق بید مشک از هر یک یکصد درم عرق گاو
زبان ده درم آب انار عذب یکمن عسل سفید مصفی یکمن نبات را در عرقها حل کرده عسل و
آب میوها بقوام آورند و ادویه کوفته بیخته با جواهر صلایه کرده با آن بسرشند شربتی
یکمثقال **یاقوتی دیگر** نسخه ابو علی سینا مالیخولیا و امراض سوداوی را نافع بود
و نشاط آورد و اعضاء رئیسه را قوت دهد **صفت آن** یاقوت رمانی گاوزبان
تخم کاشنی مشک خالص کافور از هر یک یکدرم و نیم ابریشم مقرض و سرطان نهری محرق
از هر یک یکمثقال و دانگی زر خالص طلا عکس دو دانگ تخم فرنجمشک تخم بادروج اسطوخودوس
از هر یک ۳ درم بهمن سفید عود خام و حجر ارمنی مغسول و لاجورد مغسول مصطکی
و سلیخه دارچینی و زعفران و دانه هیل و قاقله کبار و کبابه چینی و بهاه فرو و خطائی
از هر یک یکمثقال افتیمون دو درم ترنجبین سنبل الطیب ساذج هندی از هر یک دو درم
درونج عقربی عنبر اشهب از هر یک دو درم تخم خیار و رق کاهو از هر یک چهار درم
گلاب صد مثقال شراب حماض شراب سیب شراب انار عذب از هر یک سی مثقال
عسل صاف بقدر احتیاج بطریق معهود معجون سازند شربتی یکمثقال

بعون از چهل روز تمت الکتاب
القرابادین بعون الملک الحکیم الوهاب
الباری فی یوم الاربعاء بیست
هفتم شهر جمادی الاول
سنه ۱۲۹۲

۲۲۲۲
۲۲۲۲

نسخه جلا سفید بغیر از دو سه تندو ها نیز از دو ...
ضمه ... بر کند و حفظ بصر زیاد کند و دفع ...
دهن ... تیز کند ... و منفعل اسود و اراده و دفع ... سطوع ...
و فصلین ... فلفل دراز فلفل زنجبیل دار چینی آمله ... مثقال حلقوزه
... دار فلفل ... الثعلب ... از هر یک ... بیست مثقال ... گنند
بکلم ... بادیه ... مثقال ... بادام ... درم ... سبیل
... مثقال نارجیل سفید ... مثقال ... عسل سفید صد درم ...
ده مثقال نارجیل و حلقوزه ... از ... و بهم ...
و بعد از آن ... نارجیل و حلقوزه ... مثقال ... کنند
... بقوام آرند اول ... هر روز ... مثقال ... است
گرده ... اجزا را ... بنزدیک ... از حضرت امام جعفر علیه السلام منقول است
بعد ... اجزا را ... کرده ... آمدن حاجات ... کفایت
... سوره ... از ... مهمات ... هر روز ... انداند ...
... اسم اعظم الهی در چند آیه ...
... سوره واقعه ... است

کتاب قرابادین حکیم شفائی علیه الرحمه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الحکیم العلیم والصلوات علی من اوتی الحکمة و الکتاب الکریم وهو یتیقی باطفه وانه لعلی خلق عظیم وآله الهادین الی صراط مستقیم بعد پوشیده نماند که حقیر حقیقی مظفر بن محمد الحسینی الشفائی در مدتی مدید ترکیبی چند که در معالجات امراض که اذان کعدینی نبود خواست که در سلک ترتیب در آورد بعضی از مرکبات مناسبة در هر باب از کتب موسوفه مقولات علیها حکما و متقدمین و متاخرین منتخب مرحم نموده بآن منضم نموده تا کتاب جامع و مستغنی از سایر قرابادینات باشد و بترتیب حروف تهجی مرتب ساخته مامول است از کرام که انکه چون به سهوی اطلاع یابند برقم

وبه الله الاعانت **باب الف انوشدارو**

واعضاء رئیسه را قوة دهد وخفقان و تفرح را نافع باشد فرح آورد و لون را نیکو کرداند و بوی دهن و عرق را خوش کند و اشتهای طعام آورد و پس از طعام و پیش از طعام توان

از زوت افیون ... تخم کشوبار دان ... تخم

حمل ه الف ثور ن

دلوی ه ا بی دلو

[illegible]

دو نه حنا سرخ و زرد صندل

برگ [illegible]

جهت درد پستان

[illegible]

محکم محکم

محکم